1344
1375

Autor: CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

ESTUDI DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL BARRI PONT VELL-TIANA I QUATRE CANTONS

SUMARI

1. Presentació

2. Pla d'acció

- Objectiu general
- Objectius específics
- Resultats esperats
- Metodologia
- Fases metodològiques
- Instruments d'investigació

3. Sistematització

- Entrevistes
- Recerca i coneixement d'altres experiències
- Recerca i coneixement de recursos
- Tallers Lúdics Infantils
- Taller Diagnòstic Participatiu
- Jornada de Reflexió i Treball

4. Resultats

4.1. **Diagnòstic situacional**

- Cerdanyola del Vallès i Ripollet
- Barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons
- Punts forts i punts febles
- Problemàtiques i alternatives de solució

4.2. **Diagnòstic organitzatiu**

- Administració pública local
- Teixit associatiu
- Sociograma

4.3. **Estratègies**

- Població infantil
- Població juvenil
- Teixit associatiu
- Administració pública

5. Anexes

PRESENTACIÓ

El Centre d'Esplai La Gresca és una entitat d'educació en el lleure que treballa des de 1994 amb la voluntat de contribuir al desenvolupament integral dels infants i joves del Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, els barris de frontera entre Ripollet i Cerdanyola del Vallès. Ara fa ja gairebé dos anys que el Centre d'Esplai La Gresca es planteja la necessitat de reformular l'actuació de l'entitat al barri per tal d'introduir millores en el seu funcionament i iniciar noves formes de treball.

Des d'un punt de vista social, el centre d'esplai és una entitat educativa en el temps lliure d'infants i joves arrelada i identificada amb el territori, configurada com associació sense afany de lucre, independent de l'administració pública, que realitza un treball públic. Des d'un punt de vista educatiu, el centre d'esplai persegueix l'educació integral d'infants i joves en el seu temps lliure. És un espai on es duen a terme activitats sòcioeducatives, culturals, lúdiques, formatives, esportives... on els infants i joves les fan en grup i els ajuden a relacionar-se i a interpretar millor el medi que els envolta.

L'objectiu de La Gresca és ser un agent més de transformació del barri i de millora de la qualitat de vida d'infants i joves. L'actuació durant aquests anys s'ha centrat en bona part en fer-se un lloc dins la xarxa associativa i en fer conèixer l'entitat i la seva tasca a la població del barri. Ara es plantja centrar-se en el disseny de noves formes d'intervenció per tal de seguir treballant en l'objectiu de constituir-se com element dinamitzador del barri.

És aquest el motiu pel que La Gresca inicia una procés de valoració de la feina feta, d'avaluació d'objectius i definició de noves estratègies. En aquest marc, empren l'execució d'un projecte d'investigació social participativa amb la finalitat d'elaborar un diagnòstic de la situació de la població infantil i juvenil del barri i d'establir estratègies d'intervenció i propostes d'actuació. D'aquesta manera, a través d'un procés de planificació participativa, arribar a definir quin ha de ser el paper de La Gresca com agent social de transformació del barri.

Les persones encarregades de tirar endavant aquest projecte s'han estructurat de forma següent:

- Equip d'investigació: grup encarregat de realitzar la investigació, de la organització i el seguiment del procés, la realització del diagnòstic, la gestió dels recursos, l'elaboració del projecte i la valoració del diagnòstic. Aquest grup ha estat format per Carme Aldana, Marta Buxó i Graci Mora.

- Comissió de Seguiment: òrgan decisori de l'organització, encarregat del seguiment i la supervisió de l'estudi, de l'aprovació de les modificacions produïdes durant la investigació i de la presa de decisions pertinents en l'execució de l'estudi. Aquest grup ha estat format per: Guillem Galofré i Martí Galofré.

- Consell Assessor: òrgan consultiu de l'organització, format per diferents persones que, a títol individual o com a representants de col·lectius o institucions han donat suport, assessorament i orientació a l'equip d'investigació per a l'execució de l'estudi. Aquest grup ha estat format per Roser Batlle (Fundació Catalana de l'Esplai), Montserrat Casamitjana (Diables de Ripollet), Teresa Climent (Fundació Jaume Bofill) i Rafael Merino (Professor de Sociologia de la UAB).

Per últim volem agraïr a totes les entitats, institucions, administracions i persones que han col·laborat d'una manera o altra en aquest estudi. Molt especialment a la participació activa dels infants i joves de l'Esplai La Gresca, als veïns i veïnes i al teixit associatiu del barri, així com al suport de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i de Ripollet, de la Mancomunitat de Municipis Cerdanyola-Ripollet-Montcada, la Fundació Jaume Bofill, el Patronat Flor de Maig de la Diputació de Barcelona i la Fundació de la Caixa de Sabadell. A tots i a totes moltes gràcies!

PLA D'ACCIÓ

OBJECTIU GENERAL

Analitzar la situació de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons per tal de definir possibles línies estratègiques d'intervenció i identificar propostes concretes d'actuació.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Identificar les principals problemàtiques i les necessitats emergents dels infants i joves del barri
- Identificar els actors locals i els recursos institucionals i organitzatius que actuen en l'àmbit de la infància i la joventut del barri
- Definir línies estratègiques d'intervenció i prioritzar iniciatives concretes i viables
- Promoure la participació dels agents socials i la població infantil i juvenil en el procés de planificació participativa del barri

RESULTATS ESPERATS

Amb aquest procés s'espera obtenir els següents resultats:

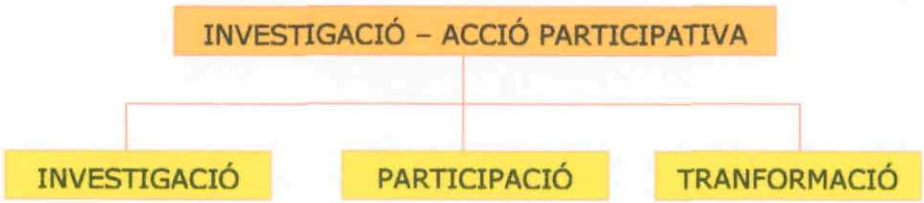
- Obertura d'espais de reflexió i discussió sobre la població infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana
- Identificació de les problemàtiques dels infants i joves
- Elaboració d'un diagnòstic situacional, organitzatiu i social
- Definició d'estratègies d'intervenció i de propostes concretes
- Elaboració d'un pla estratègic d'intervenció
- Contribució a la consolidació de La Gresca i obertura d'un procés d'innovació d'estratègies d'intervenció, projectes i línies d'actuació
- Potenciació de la participació dels joves al seu entorn i afavorir al foment de l'associacionisme juvenil
- Implicació de tots els agents socials del barri i de la població en general

METODOLOGIA

Amb aquest propòsit s'inicia una investigació amb una metodologia flexible que es basa en la participació dels propis col·lectius a estudiar i que busca no només obtenir un major grau de coneixement sobre la situació dels infants i joves del barri sinó també incidir en ella. Amb aquesta metodologia participativa es pretén afavorir la mobilització i la participació de la població infantil i juvenil, dels diversos agents socials i de la societat civil organitzada en la transformació del barri.

No es tracta d'una investigació feta des de fora, per experts, sinó d'un instrument que ofereix mecanismes per tal que els propis grups, organitzacions i entitats defineixin col·lectivament propostes de desenvolupament sostingut, que generin

pràctiques democràtiques i que determinin accions a curt, mitjà i llarg termini com a part d'un procés de canvi del barri.

L'estudi que s'empren, doncs, es tracta d'un procés de diagnòstic i planificació local participativa que es fonamenta en una metodologia dialèctica flexible i progressiva, que utilitza instruments i tècniques pròpies de l'educació popular i el treball en grup.

FASES METODOLÒGIQUES

- Fase I: organització del procés d'investigació i preparació del pla d'acció que detalla les tasques i activitats a realitzar
- Fase II: realització del diagnòstic situacional i organitzatiu de la població infantil i juvenil del barri
- Fase III: recerca i coneixement de recursos tècnics, financers, humans, infrastructurals, pedagògics... que puguin afavorir els projectes resultants del diagnòstic
- Fase IV: recerca i coneixement d'altres experiències i projectes d'entitats que treballen amb infants i joves
- Fase V: sistematització del procés viscut i elaboració dels resultats obtinguts

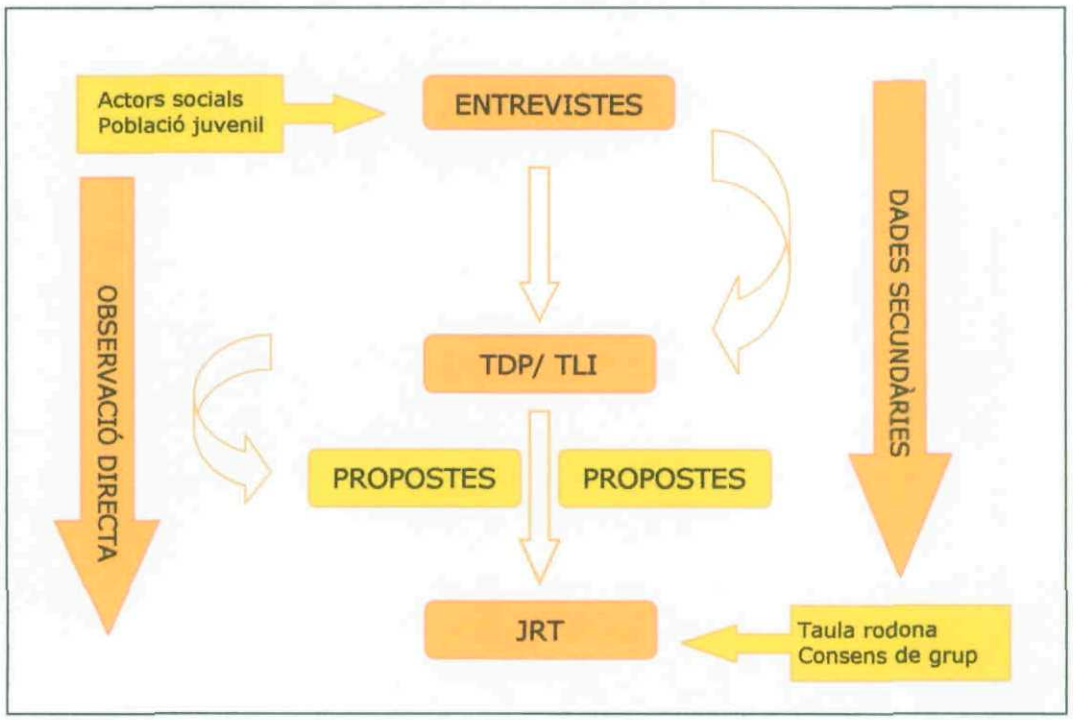
INSTRUMENTS D'INVESTIGACIÓ

Per dur a terme el procés de diagnòstic s'han dissenyat els instruments d'investigació que es detallen a continuació. Per una banda amb caràcter d'investigació, la finalitat dels dos primers instruments es concreta en la recopilació, anàlisi i interpretació d'informació d'interès per l'elaboració del diagnòstic i, per altra banda, amb caràcter de participació, la finalitat dels dos darrers instruments és l'elaboració del diagnòstic situacional i institucional-organitzatiu, la planificació d'estratègies d'intervenció, l'establiment de prioritats i la identificació de projectes.

- Observació directa i participant: l'objectiu de l'observació és generar i recollir la informació necessària per a l'elaboració del diagnòstic. El mètode d'observació participant consisteix en estudiar la realitat d'una comunitat tot participant de la seva vida col·lectiva.
- Sistematització de dades secundàries i informació escrita: procés de recopilació d'informació a partir de fonts documentals variades, tractament de dades existents i sistematització d'antecedents de planificació i diagnòstics anteriors, així com informacions escrites diverses.

- Entrevistes: conjunt d'entrevistes semi-estructurades amb els diferents actors locals, l'administració pública, la població juvenil i altres informadors claus.

- Tallers participatius: es constitueixen com espai de treball amb objectius definits on totes les i els participants, des de diferents rols, elaboren coneixements activament. Es tracta d'un procés comunicatiu i amb format assembleari.

SISTEMATITZACIÓ

Paral·lelament a l'execució de l'estudi es va dur a terme un procés de sistematització de les accions realitzades per tal d'apropiar-se de les experiències viscudes, extraure les seves ensenyances i compartir i comunicar els resultats assolits.

ENTREVISTES

Es van realitzar 41 entrevistes a l'administració local de Cerdanyola del Vallès i Ripollet, a les institucions educatives, al teixit associatiu, a la població juvenil no associada i a informadors claus del barri. Les entrevistes, que van seguir un model semi-estructurat, van perseguir l'objectiu de conèixer la política, les línies d'actuació i els serveis de les diferents institucions i entitats envers la població infantil i juvenil, recollir les principals problemàtiques d'aquest col·lectiu i les alternatives de solució que es proposen a les necessitats detectades. La informació recopilada va servir per l'elaboració del diagnòstic institucional-organitzatiu, així com pel disseny dels tallers participatius.

RECERCA I CONEIXEMENT D'ALTRES EXPERIÈNCIES

Es va realitzar un conjunt de visites i entrevistes a entitats, projectes i experiències reeixides que treballen amb infants i joves des de diverses àrees com l'educació en el lleure, l'esport, la salut, la formació, la inserció laboral... El coneixement d'aquestes iniciatives, que es duen a terme en l'àmbit de l'exclusió social i que actuen en contextos i poblacions que comparteixen algunes característiques amb el barri Pont Vell-Tiana, van servir d'orientació i referència pel pla d'actuació de La Gresca.

RECERCA I CONEIXEMENT DE RECURSOS

Es va realitzar un recull d'informació sobre l'accés a recursos tècnics, humans, financers, materials, infrastructurals... d'institucions tant públiques com privades per tal d'impulsar les iniciatives sorgides de l'estudi. Amb aquest procés es va afavorir l'establiment d'espais i mecanismes d'articulació amb l'administració pública i altres institucions per tal d'iniciar processos d'interlocució, concertació i incidència, així com donar a conèixer La Gresca, el procés d'investigació i el barri.

TALLERS LÚDICS INFANTILS

Es va realitzar un conjunt d'activitats dirigides als infants i joves de l'esplai amb l'objectiu de fomentar l'interès en la transformació del seu entorn. Aquestes activitats giraven entorn la presa d'iniciativa en accions lúdiques i reivindicatives, de descoberta i de conservació, i en la vivència de la ciutadania com una tasca col·lectiva, establint llaços de solidaritat i cooperació entre ells i elles mateixes.

TALLER DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU

Es va obrir un espai de reflexió i debat amb l'objectiu d'identificar i analitzar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil, així com el teixit associatiu, per tal d'apuntar algunes línies estratègiques d'actuació. Mitjançant la participació, el treball en grup i la construcció de coneixement col·lectiu es va analitzar els canvis que es produirien amb una acció planificada i organitzada. Els acords assolits en el taller van servir de base per a les jornades de reflexió i treball.

JORNADA DE REFLEXIÓ I TREBALL

Es va generar un espai participatiu de reflexió i debat amb l'objectiu de projectar i definir col·lectivament escenaris de futur i planificar possibles estratègies d'actuació. Partint de les problemàtiques detectades en el taller diagnòstic participatiu es van aportar propostes d'actuació que La Gresca pot impulsar per tal d'assolir la situació desitjada.

RESULTATS

DIAGNÒSTIC SITUACIONAL

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Cerdanyola del Vallès és un localitat de 30,59 Km^2 i amb una densitat de 1748,31 habitants per quilòmetre quadrat. Cerdanyola ha estat un poble dedicat al conreu de la terra, principalment al de la vinya, presentant antigament una de les extensions vitícoles més importants de Barcelona, amb masos escampats per tota la zona i una baixa població.

Aquesta tendència canviarà a principis dels anys 20, quan a Cerdanyola del Vallès comença a arribar població d'altres indrets, bàsicament de Barcelona. Aquesta arribada de gent és estacionària, és a dir, arriben a Cerdanyola i s'instal·len coincidint amb èpoques de vacances. Així Cerdanyola serà considerat un poble d'estiueig per a la classe benestant barcelonina. Aquesta onada, però no va significar cap increment considerable en la població general del municipi i no serà fins la dècada que transcorre entre els anys 70 i 80 quan el salt migratori és major.

Actualment a Cerdanyola podem trobar una població, a data dels 31 de desembre dels 2001, de 55.739 persones, majoritàriament nascuda a Catalunya i amb un alt percentatge de població procedent d'Andalusia i Extremadura.

Cerdanyola del Vallès presenta a l'actualitat vint-i-set centres d'ensenyament i una universitat, en l'àmbit públic i privat. Existeixen sis centres privats d'educació exclusivament infantil, nou centres públics d'educació infantil i primària, cinc d'educació secundària i quatre centres que treballen des de l'educació infantil fins la secundària en el sector privat. Presenta, al mateix temps, dues escoles d'educació especial i la universitat.

RIPOLLET

Ripollet és un localitat de 4,33 Km^2 i amb una densitat de 7054,8 habitants per quilòmetre quadrat, això li atorga la característica de ser un dels municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona amb una major densitat de població.

Ripollet, tradicionalment, ha estat un poble amb baixa població, va ser a partir dels anys seixanta quan es produeix un canvi en la tendència i l'increment és més ràpid i constant. Aquesta tendència torna a trencar-se, novament, a finals dels anys vuitanta quan la població tendeix a estancar-se i els increments numèrics venen generats, majoritàriament, pel creixement natural de la població. Aquesta dinàmica, però, en els darrers anys tot i que ha continuat creixent ha estat amb un increment cada cop major per l'arribada de població migrant, principalment del Nord d'Àfrica i d'Amèrica del Sud.

Referent a l'origen de la població, la majoria de la població resident a Ripollet és nascuda a Catalunya i amb un alt percentatge de població procedent d'Andalusia i Extremadura.

Ripollet presenta a l'actualitat disset centres d'ensenyament en l'àmbit públic i privat. D'aquests, cinc són d'educació exclusivament infantil (tots ells privats), vuit d'educació infantil i primària (sis d'ells públics i dos de privats), tres d'educació secundària (tots públics) i un sol centre que treballa des de l'educació infantil fins la secundària en el sector privat. No presenta, però cap escola universitària ni d'educació especial.

EL BARRI PONT VELL-TIANA I QUATRE CANTONS

A l'època dels setanta el barri era conegut amb el peculiar nom de "lian shan po". Com a reconeixement de barri perifèric, feia referència a una sèrie televisiva on la conflictivitat era molt marcada. En aquells moments, el barri no deixa de ser un lloc amb molta població, amb nivells creixent d'exclusió social i on ha fet presència una de les problemàtqiues majors que ha tingut el barri: el tràfic i consum de drogues.

A l'actualitat el barri és conegut amb el nom del Pont Vell, que recorda la construcció del pont del carrer Tarragona als anys setanta, com a conseqüència de la construcció de l'autopista. En un primer moment el barri, sense nom oficial, era

anomenat com el *barri del pont* per un reduït grup de persones. Va ser amb l'aparició de les Festes de la Tardor, quan es presenta la necessitat de donar un nom "oficial" al barri que les acollia, i en certa manera li donen el nom del que havia estat el pont tradicional d'unió de Cerdanyola del Vallès i Ripollet. Així neix el nom amb el que el coneixem en els nostres dies.

Si bé el Pont Vell fa referència als carrers ubicats a la zona inferior del barri i que pertanyen al terme municipal de Ripollet, per referir-se a la zona superior s'utlitza el terme de Can Tiana en referència a una antiga masia del segle XVIII i, aquells carrers que s'inclouen en el terme municipal de Cerdanyola del Vallès prenen el nom de Quatre Cantons en motiu de l'encreuament de la carretera nacional amb el carrer de l'Estació.

El barri del Pont Vell i Tiana presenta tot un seguit de característiques específiques que han marcat la seva evolució al llarg del temps. Situat entre uns eixos de comunicació que l'uneixen i al mateix temps el separen dels nuclis dels dos municipis als quals pertany administrativament: la carretera de Barcelona N-150 i la passarel·la, l'autopista C-58, el riu Ripoll, la variant B-141 i la DV 1411 i la via ferroviària. Tot aquest conjunt de barreres han marcat la progressió i l'evolució històrica del barri, dotant-lo d'una personalitat diferenciada de la resta de barris de Cerdanyola de Vallès i Ripollet.

L'augment de població ha sigut constant des del 1920, malgrat no ha estat fins aquests darrers anys quan s'ha viscut els seus efectes de forma més dràstica, com a conseqüència dels canvis urbanístics que estàn produïnt al barri. Aquest creixament no ha fet sinó, promoure un increment en les diferències socials.

Aquest barri, relativament jove si observem la taula 1, presenta una població que va emigrar a principis dels seixanta i que s'ha mantingut fins a aquests moments. Les característiques urbanístiques, amb blocs de pisos de protecció oficial del Ministerio de la Vivienda franquista, han fet que aquesta població anés abandonant el barri i es reubiqués als seus marges, deixant pas a l'arriba de població nouvinguda en situació de precarietat i en risc d'exclusió social. Amb aquest panorama, trobem famílies amb una marcada desestructuració social i amb uns nivells d'estudis deficients o molt deficients (veure taula 2).

Amb aquesta perspectiva i amb l'arribada cada cop major de població procedent de països extracomunitaris s'està produïnt la "guetització" de la part inferior del barri (veure taula 3), la que presenta els pisos més vells, vers la part alta, amb vivendes de nova construcció adreçades a població jove i amb uns nivells adquisitius alts o mitjans-alts.

El barri del Pont Vell- Tiana està patint una nova transformació que el conduirà vers una nova dinàmica d'actuació, tant per part de les administracions públiques com de les privades, vers la nova població que s'està ubicant als seus límits.

Taula 1

Grup d'edat	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55
Nombre d'hab.	145	163	191	277	191	161	148	102

Font: Elaborat a partir de l'extrapolació de dades del Cens de 1996. Població segons el lloc de naixement i edat. Ripollet, 1996. Districte I. Secció7ª i 8ª.

Taula 2

Estudis	No sap llegir/ escriure	Primària incomplet	EGB 1ª etapa	EGB 2ª etapa	FP 1r grau	FP 2n grau	BUP COU	Títol mitjà	Títol superior
Nombre	63	354	733	286	139	90	139	55	44

Font: Institut d'estadística de Catalunya. Població segons nivell d'instrucció. Recompte. Ripollet, 1996. Districte I. Secció 001.

Taula 3

Origen	Nascuts fora, però a l'Estat Espanyol	Nascuts a Andalusia	Nascuts a l'estranger
Cerdanyola	584	321	33
Ripollet	851	523	46
TOTAL	1435	844	79

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Cens de Població de 1996 de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Dades de Cerdanyola del Vallés i Ripollet.

PUNTS FORTS I PUNTS FEBLES

L'anàlisi dels punts forts i punts febles del barri sorgeix a partir de les opinions i inquietuds recollides en les entrevistes als actors locals i de les reflexions i debats generats en els tallers participatius.

Els punts forts fan referència a les *fortaleses* –elements favorables reals o potencials que posseeix el barri i que constitueixen recursos importants per la millora de la qualitat de vida de la població infantil i juvenil- i les *oportunitats* –elements o factors de l'ambient, que sorgeixen des de fora del barri però que afecten a la seva dinàmica interna, que són potencialment favorables i que representen avantatges o beneficis que el barri pot aprofitar.

Els punts febles fan referència a les *debilitats* –limitacions, defectes o inconsistències que el barri té, que afecten internament o que constitueixen barreres pel seu desenvolupament- i les *amenaces* –circumstàncies o fets presents en l'entorn que representen perills que poden agreujar els problemes ja existents en el barri i impedir o dificultar el seu desenvolupament.

La descripció dels punts forts i febles facilita la definició d'estratègies que promoguin actuacions combinades sobre les quatre variables descrites. En aquest sentit, les estratègies a seguir han de pretendre consolidar les fortaleses aprofitant les oportunitats (punts forts) i reduir les debilitats contrarestant les amenaces (punts febles).

Punts forts

- Existència d'un teixit associatiu ric i dinàmic que treballa activament per la millora del barri: conjunt d'entitats i associacions organitzades entorn als sectors que representen i als interessos que persegueixen, fonamentalment de tipus veïnal, reivindicatives, culturals, educatives i d'assistència social i sanitària. Totes elles es mostren compromeses en la millora del barri i les actuacions que desenvolupen es dirigeixen en aquesta direcció.

- Marcada identificació del veïnat amb el barri i destacable consciència de barri: el fet que el barri quedi aïllat dels nuclis urbans de Cerdanyola i Ripollet i que la població se senti "oblidada" per les administracions locals ha afavorit la construcció d'un sentiment identitari molt fort i compartit entre els veïns. La consolidació d'aquesta consciència de pertànyer al barri afavoreix a la cohesió social i a la participació ciutadana.

- Reconeixement del Centre d'Esplai La Gresca com a associació que treballa pel benestar d'infants i joves: La Gresca, malgrat ser una entitat relativament jove, ha assolit alts nivells de reconeixement social per la seva trajectòria i les tasques que desenvolupa. Des dels seus inicis ha rebut el suport de les entitats veïnals i culturals del barri que veuen la necessitat d'un centre d'educació en el lleure per a infants i joves.

- Vinculació veïnal amb el teixit associatiu, generant una àmplia participació ciutadana: les entitats i associacions del barri compten amb una base social àmplia i ben definida, i amb una forta implicació dels seus recursos humans. Aquest fet és valorat com una de les seves fortaleses més importants. La realització d'actuacions conjuntes dirigides a la població del barri ha generat una dinàmica rica en participació ciutadana i mobilització social.

- Situació del barri molt pròxima a alguns serveis municipals d'ambdós municipis: malgrat les limitacions d'accés de la població del barri als nuclis urbans de Cerdanyola i Ripollet, existeixen equipaments públics d'ambdós municipis situats en zones pròximes al barri, entre els que destaquen el Casal de Joves Altimira de Cerdanyola i la Biblioteca de Ripollet.

- Existència d'una xarxa viària i de comunicació àmplia: la carretera nacional N-150, les autopistes C-58 i A-7, la xarxa de ferrocarrils RENFE i la línia de bussos interurbans se situen pròxims al barri, fet que beneficia la mobilitat dels seus habitants. Si bé aquestes infraestructures de comunicació, per un costat trenquen el tramat urbà i separen el barri dels nuclis urbans de Cerdanyola i Ripollet, per altre costat faciliten els desplaçaments de la població del barri fora dels municipis als que pertany i alhora potencia el barri com una zona idònia per a la instal·lació d'infraestructures comercials i de serveis.

- Arribada de nous veïns: el barri, en procés de creixement i de construcció de nous habitatges, és una font d'arribada de nova població, constituïda majoritàriament per famílies joves. Aquest fet suposa l'augment de la demanada de serveis amb els que el barri no compta, però alhora suposa el creixement i la consolidació de la població del barri.

Punts febles

- Existència de barreres arquitectòniques i naturals: l'autopista, el riu, la via ferroviària i les diferents carreteres confereixen al barri un caràcter "aïllat" de la majoria de serveis i dels nuclis d'ambdós municipis. Aquest fet constitueix una de les principals preocupacions de la població i és el motor de les reivindicacions del teixit associatiu i veïnal.

- Falta de manteniment del barri real i efectiu que provoca l'aparició de zones poc saludables i inadequades per a la realització de les activitats per les quals han estat creades, com per exemple les zones verdes i esportives.

- Falta de serveis sanitaris: la manca d'un servei d'ambulàncies efectiu i d'un servei mèdic i pediàtric adaptat a les necessitats del barri, juntament amb la manca d'informació i educació per a la salut conformen al barri com a demandant d'una millor qualitat sanitària.

- Manca de serveis educatius extraescolars i de temps lliure: l'existència de dues escoles i un institut allunyats del nucli del barri generen fragmentació. Alhora, la falta d'atenció familiar i la manca d'activitats fora de l'horari escolar incideixen en el rendiment educatiu dels infants i joves del barri.

- Planificació urbanística inadequada: la construcció massiva d'edificis provoca que el barri tingui una distribució urbanística caòtica.

- Manca d'una xarxa comercial i industrial prou àmplia per satisfer totes les necessitats del barri. La indústria inexistent genera una marxa constant dels treballadors del barri a zones industrials. Treballadors poc especialitzats i amb marcada precarietat laboral.

- Baixa preocupació i implicació de les administracions locals per resoldre els problemes del barri i falta d'un referent municipal que genera una gran mancança de serveis, recursos i espais públics. Existència d'una administració mancomunada que no resol els problemes reals del barri, amb escassos recursos humans, tècnics i econòmics i poca claredat del seu sistema de govern.

- Manca d'informació a la ciutadania: malgrat es constata l'existència de serveis que s'ofereixen al barri, la manca d'informació genera un desconeixement general sobre la seva existència.

PROBLEMÀTIQUES I ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

ENTREVISTES

Problemàtiques	Alternatives de solució
Sensació de barri de frontera	Disminució de les barreres arquitectòniques que el separen d'ambdós municipis
Massificació de la població	Reorganització de la distribució urbanística del barri
Degradació del barri	Adequació i manteniment dels espais públics, vies i carrers
Manca d'espais públics, lúdics i de trobada	Creació d'un espai polivalent amb continguts que responguin les demandes de la població
Manca d'activitats per joves i alternatives d'oci	Creació d'un lloc de trobada juvenil, ple de continguts que responguin les demandes de la població juvenil.
Manca d'informació	Millota dels canals de comunicació i d'informació
Precarietat laboral de la població juvenil	Foment d'espais que facilitin la inserció dels i les joves al món laboral
Inseguretat ciutadana	Millora de la seguretat ciutadana i l'autonomia

TALLERS LÚDICS INFANTILS

Problemàtiques	Alternatives de solució
Falta i degradació d'espais d'oci, educatius, esportius i de trobada	Millora i creació d'espais d'oci, educatius, esportius i de trobada
Manca de serveis i activitats dirigides als infants	Millora i promoció de serveis i activitats
Inseguretat ciutadana	Millora de la seguretat i l'autonomia
Desiformació	Millora dels canals informatius i foment de la participació

TALLER DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU

Problemàtiques	Alternatives de solució
▪ poques activitats i serveis	▪ reivindicació a l'administració pública ▪ impulsar noves iniciatives i activitats ▪ fer xarxa i sinèrgia entre les entitats ▪ foment de l'associacionisme juvenil
▪ manca d'espais	▪ ocupació d'espais en desús ▪ reivindicació d'espais ▪ anàlisi d'espais possibles i usos
▪ manca de participació	▪ innovació en comunicació i informació ▪ implicar a la població ▪ punt d'informació juvenil
▪ desordre urbanístic	▪ reivindicació de les millores ▪ planificació comunitària ▪ pressupostos participatius

DIAGNÒSTIC ORGANITZATIU

ADMINISTRACIÓ PÚBLICA LOCAL

El barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons es regeix administrativament per la Mancomunitat de Municipis, creada als anys seixanta pels Ajuntaments de Cerdanyola del Vallès i Ripollet, a qui s'agrega al 2000 l'Ajuntament de Montcada Reixach. La Mancomunitat, tal com estableix els seus estatuts, té per objecte "unir els esforços i possibilitats econòmiques dels tres municipis per a la creació i sosteniment de serveis", que es concreta en l'àmbit de les següents matèries: ordenació del trànsit, execució urbanística, protecció del medi, salubritat pública, serveis funeraris, serveis socials, transport públic, activitats culturals i mitjans de comunicació social. Com ha evidenciat el diagnòstic, la Mancomunitat podria esdevenir una bona instància per a la gestió dels afers públics del barri, però la seva capacitat es veu molt limitada per la falta d'una major estructura tècnica, el reduït pressupost que disposa i la manca de voluntat política de les administracions implicades.

Pel que fa a les instàncies municipals tant de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès com de l'Ajuntament de Ripollet, el diagnòstic ha mostrat un ampli desconeixement per part dels càrrecs tècnics i polítics de les problemàtiques, les necessitats i les demandes de la població infantil i juvenil del barri, així com la manca d'actuacions específiques dirigides a aquests col·lectius i aquest barri. Tanmateix, es valora que pel seu àmbit d'actuació i competències, les instàncies municipals amb majors possibilitats de prestar serveis a la població infantil i juvenil del barri són, per part de Cerdanyola del Vallès: la Regidoria de Joventut, de Serveis Socials, d'Educació, de Promoció Econòmica i de Cultura; i per part de Ripollet: el Patronat de Cultura i Joventut, la Regidoria de Serveis Socials i Ensenyament, el Patronat Municipal d'Esports i el Patronat Municipal d'Ocupació.

TEIXIT ASSOCIATIU

Al barri Pont Vell-Tiana quantitativament existeix un bon teixit associatiu format per 13 entitats. Aquestes són:

- Associacions veïnals (AA.VV. Can Tiana-pont Vell, AA.VV. Quatre Cantons)
- Associacions culturals (Comissió de Festes de la Tardor, Diables de Ripollet)
- Entitats reivindicatives (Plataforma Vallès Net de Residus, Fòrum Soterrem l'Autopista)

- Entitats d'assistència social i sanitària (Creu Roja, Associació de Malalts de Parkinson, Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç)
- Entitats socio-educatives (Centre d'Esplai La Gresca)
- Entitats lúdiques (Associació de Pesca, Associació de Radioaficionats)
- Entitats gremials (Associació de Comerciants)

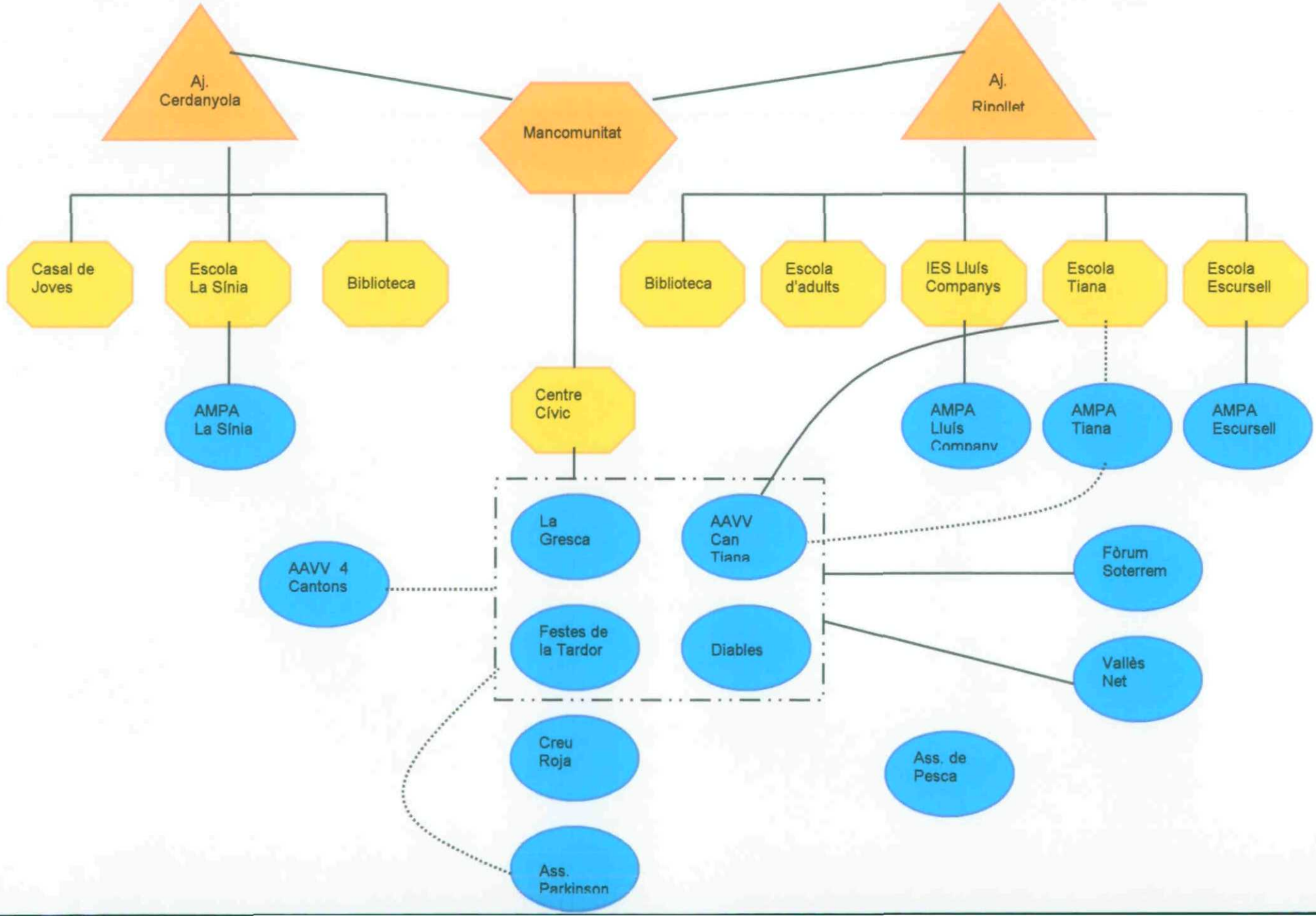
Des d'una perspectiva qualitativa, la capacitat institucional, de gestió, econòmica i política dels diversos actors socials és molt variable, com també ho són els nivells de consolidació, experiència, reconeixement social i capacitat tècnica. En general, es tracta d'entitats poc institucionalitzades i poc professionalitzades, de caràcter informal i basades fonamentalment en el treball voluntari. La base social de les entitats és molt variable i poc definida com ho són el número de socis, membres i col·laboradors. En aquest sentit, el voluntariat és un dels principals trets que fonamenta la dinàmica de les entitats. Es tracta d'entitats sorgides i mantingudes des de la societat civil, en la majoria d'elles existeix una forta implicació dels recursos humans i aquesta és valorada com una de les seves fortaleses més importants.

SOCIOGRAMA

El sociograma serveix per representar gràficament el conjunt d'institucions, entitats i col·lectius que interactuen en el barri. De la seva observació ens podem fer una idea de les relacions socials, institucionals i de dependència econòmica entre les administracions locals i les entitats presents al barri.

Algunes observacions a destacar a partir del sociograma són:

- Les entitats que mantenen nivells més alts de relació interinstitucional són l'AA.VV. Can Tiana, la Comissió de Festes de la Tardor, els Diables de Ripollet i el Centre d'Esplai la Gresca. Aquestes entitats formen en nucli de la xarxa associativa del barri. La major part d'aquestes treballen dins l'espai comú del Centre Cívic Mancomunitat, fet que afavoreix l'articulació i coordinació entre elles.
- Predomina les entitats que actuen en l'àmbit del municipi de Ripollet, com són: AA.VV. Can Tiana, els diables de Ripollet, Soterrem l'Autopista, la Plataforma Vallès Net i l'Associació de Pesca. Les entitats que actuen en l'àmbit mancomunat són la Comissió de Festes de la Tardor, el Centre d'Esplai La Gresca, La Creu Roja i l'Associació de Malalts de Parkinson.
- Pel que fa a les relacions que les entitats estableixen amb l'administració pública, s'observa una tendència majoritària a establir-se amb la Mancomunitat i amb l'Ajuntament de Ripollet. D'altra banda, pel que fa a les relacions econòmiques, s'observa una doble relació entre les entitats i les dues administracions municipals.

Aj. Cerdanyola
Mancomunitat
Aj. Ripollet
Casal de Joves
Escola La Sínia
Biblioteca
Biblioteca
Escola d'adults
IES Lluís Companys
Escola Tiana
Escola Escursell
AMPA La Sínia
Centre Cívic
AMPA Lluís Company
AMPA Tiana
AMPA Escursell
La Gresca
AAVV Can Tiana
AAVV 4 Cantons
Fòrum Soterrem
Festes de la Tardor
Diables
Vallès Net
Creu Roja
Ass. de Pesca
Ass. Parkinson

ESTRATÈGIES

L'últim punt, pel que fa referència a l'estudi consta d'un conjunt de propostes i estratègies fruit del procés participatiu de diagnòstic i planificació. Es recullen tant propostes concretes a desenvolupar, com idees, suggeriments i iniciatives realitzables a llarg termini que requereixen d'una major definició. Aquestes propostes estan íntimament interelacionades i en molt casos són simultànies, de manera que cal tenir-les en compte de forma conjunta, ja que una mateixa acció pot respondre a interessos de diferents eixos estratègics.

POBLACIÓ INFANTIL

Espai

El diagnòstic han evidenciat la manca d'espais adequats per als infants com un dels principals punts febles del barri. Enfront aquesta situació es proposa:

- Habilitar un local digne i amb l'equipament necessari per a la realització de les activitats de l'esplai dirigides als infants
- Incidir i reivindicar la millora i conservació dels espais verds i lúdics públics del barri

Activitats i serveis

Esplai de dissabte: L'esplai constitueix una forma alternativa de viure el temps lliure, que a través de la seva acció socioeducativa intenta afavorir el creixement i el desenvolupament dels infants, la construcció d'una democràcia participativa i la lluita contra les desigualtats socials. L'estratègia a emprendre ha de dirigir-se a la consolidació de l'esplai de dissabte per aprofundir i millorar la seva tasca. En aquest sentit es contempla:

- Augmentar l'oferta de les activitats socioeducatives
- Millorar la qualitat educativa de les activitats que es realitzen
- Donar suport a la formació dels monitor i monitores com un element clau de millora de la qualitat pedagògica
- Aconseguir majors nivells de recursos financers, infraestructurals, tècnics i humans
- Promoure la coordinació de l'esplai amb la resta d'agents socioeducatius que actuen en el barri (escoles, AMPAs, serveis socials, etc.)

Activitats de vacances: L'estiu és un moment idoni per les activitats de lleure com són els casals d'estiu, les colònies i els campaments. Les activitats de vacances són activitats educatives, formatives i lúdiques puntuals però que representen la continuïtat del projecte d'esplai al barri durant tot l'any. L'estratègia a emprendre s'ha d'encaminar a consolidar i millorar les activitats de vacances que La Gresca ja realitza i a impulsar noves activitats. Aquesta estratègia es concreta en el següents punts:

- Augmentar la franja horària del casal d'estiu
- Oferir servei d'acollida al casal d'estiu
- Oferir servei de menjador al casal d'estiu
- Impulsar les colònies i els campaments com a formes històriques de lleure infantil durant les vacances
- Dissenyar noves propostes d'activitats com poden ser rutes, camps de treballs, intercanvis, etc.
- Incidir a l'administració per a la concessió de beques de colònies i casals per a la disminució de les desigualtats socials en l'accés al lleure educatiu

Esplai diari o centre de tarda: Davant la problemàtica detectada de la manca d'activitats i serveis socioeducatius dirigits a la població infantil es proposa impulsar la creació d'un esplai diari o centre de tarda que ofereixi activitats fora de l'horari escolar que complementin la formació reglada dels infants. En termes generales, les principals línies d'actuació per a la dinamització d'aquest espai són:

- Activitats educatives i lúdiques: tallers, ludoteca, activitats d'esplai...
- Biblioteca i reforç escolar
- Servei d'acollida i d'acompanyament a l'escola
- Activitats esportives al Parc Massot

Participació

Per potenciar la participació dels infants a les diverses activitats de La Gresca cal una ferma implicació de tots els agents socioeducatius. En aquest sentit, algunes de les línies estratègiques han d'orientar-se a:

- Millorar la coordinació entre els diferents agents socioeducatius del barri: l'esplai, les escoles, les AMPAs i l'administració local
- Impulsar la coordinació entre les entitats del barri per crear sinèrgia i fer xarxa
- Impulsar el treball amb les famílies, iniciant un programa específic
- Millorar els canals i mecanismes d'informació, comunicació i difusió

POBLACIÓ JUVENIL

Espai

La principal problemàtica detectada i la que major èmfasi ha recollit és la manca d'espais apropiats per la població juvenil que cobreixi diferents necessitats i amb vàries funcions. En aquest sentit es detecten deficiències greus en quan a la manca d'espais verds, espais lúdics, espais formatius, espais de lleure i espais de relació i de trobada. Davant aquesta situació, es proposen les següents estratègies d'actuació:

- Habilitar un local per joves adequat per la realització d'activitats
- Reivindicar la millora i la conservació dels espais verds, lúdics i equipaments esportius existents

Activitats i serveis

Enfront les problemàtiques detectades de manca de serveis i activitats dirigides a la població juvenil ens proposem consolidar com a entitat un marc associatiu de lloc de trobada on els joves puguin establir relacions interpersonals positives obrint-se a altres perspectives i possibilitats. En aquest sentit es proposa la creació d'un Casal Jove que organitzi activitats i ofereixi serveis tant en l'àmbit formatiu-ocupacional com en l'àmbit lúdic-relacional.

Pel que fa a l'àmbit educatiu, formatiu i ocupacional les línies d'actuació prioritàries a emprendre són:

- Activitats formatives no reglades
- Aula d'informàtica i internet
- Biblioteca, aula d'estudi i reforç escolar
- Punt d'informació, acompanyament i assessorament

Pel que fa a l'àmbit educatiu, lúdic i relacional, les actuacions principals a iniciar són:

- Espai de trobada i de relacions
- Tallers i activitats creatives
- Activitats d'oci nocturn no consumista
- Activitats de vacances: ruta, camps de treball, campaments...

Participació

En el marc del Casal Jove, per tal de promoure la participació de la població juvenil es conceben les següents estratègies:

- Fomentar de l'associacionisme juvenil i inserció dels joves en la dinàmica associativa del barri
- Promoure l'autogestió del Casal Jove per part dels participants
- Innovar i millorar els canals i mecanismes d'informació, comunicació i difusió dirigits a la població juvenil
- Impulsar processos de coordinació entre entitats dels barris

TEIXIT ASSOCIATIU

És en el tercer sector on afloren les necessitats emergents en molts àmbits de la ciutadania, i es caracteritza per un factor de proximitat i immediatesa cap als col·lectius implicats i per la especialització en els diferents i variats àmbits d'actuació. Les entitats del barri presenten una major flexibilitat i agilitat enfront la càrrega burocràtica de l'actuació de l'administració i es mouen per valors i objectius socials compartits. Les associacions són necessàries per democratitzar la societat i per responsabilitzar a la ciutadania dels afers públics.

El teixit associatiu del barri disposa ja d'algunes dècades d'experiència democràtica i és impulsor de valors de solidaritat, font de recursos, d'idees i de projectes que permeten impulsar el dinamisme del barri. És important exercir el dret a la participació de forma col·lectiva, mitjançant les organitzacions autònomes i pròpies de la ciutadania. En aquest sentit, les entitats del barri necessiten reforçar-se i prendre consciència del seu paper per tal d'augmentar la participació ciutadana a través d'elles.

Des de La Gresca l'estratègia que ens proposem emprendre cap al teixit associatiu respon a l'interès de buscar major coordinació d'esforços i aconseguir efectes multiplicadors:

- Promoure mecanismes i espais de coordinació interinstitucional i de participació ciutadana fent sinèrgia entre les entitats i creant xarxes socials
- Impulsar nous processos de planificació comunitària per donar continuïtat al present estudi i estendre'l a altres sectors no contemplats en el mateix
- Unir esforços en les reivindicacions veïnals conjuntes per a la millora de la qualitat de vida del barri

ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Respecte a la població infantil i juvenil, el procés de diagnòstic participatiu ha evidenciat un conjunt de deficiències, problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri. Davant d'aquesta situació, l'administració pública ha d'assumir les seves responsabilitats per tal de millorar la qualitat de vida dels infants i els joves a partir de les seves demandes.

- Impulsar una política de disminució de les desigualtats socials i del risc d'exclusió social
- Facilitar l'accés als serveis formatius i de temps lliure a la població infantil i juvenil, posant especial èmfasi en els col·lectius més desfavorits
- Promoure la integració sociocultural i intercultural, activant mecanismes de cohesió social i d'identificació amb el barri
- Impulsar la idea de Projecte Educatiu de Barri, aglutinant tots els seus agents socials i educatius per treballar per un barri adequat als infants i joves

Respecte al teixit associatiu, l'administració –i molt especialment l'administració local- i les entitats del barri poden ser complementàries en la dinàmica del barri, ja que estan en el mateix procés de millora de qualitat de vida de les persones i conflueixen en el territori per realitzar les seves activitats, cadascun dins el seu àmbit de competències i d'autonomia. Complementar-se, unir esforços, coincidir en projectes i innovar en la participació ciutadana pot esdevenir la millor manera de dinamitzar el barri:

- Fer una aposta ferma i decidida per l'enfortiment del teixit associatiu, donant suport a les iniciatives socials i respectant el principi de subsidiarietat
- Formular una política de suport econòmic i infraestructural al associacionisme del barri per garantir una major quantitat de recursos i dotar d'espais adequats
- Legitimar i reconèixer el sector associatius, i Impulsar i difondre les activitats de les entitats, fent campanyes d'informació i reforçant la seva imatge i la presència social
- Impulsar la definició conjunta i dialogada entre l'administració i el conjunt d'agents socials i educatius de la política municipal respecte al barri i especialment la població infantil i juvenil
- Mantenir una relació de confiança de l'administració cap al sector associatiu, respectant els seus principis definidors i la naturalesa de l'associacionisme

Respecte a La Gresca, en termes generals es veu necessari un suport ferm i decidit de les administracions, com a associació sense afany de lucre que fa de l'educació en el lleure d'infants i joves la seva manera d'apostar per la democràcia participativa i la lluita contra les desigualtats socials:

- Donar suport a l'entitat amb dotacions d'infraestructura dignes adequades a les seves necessitats
- Establiment de convenis de col·laboració globals i plurianuals que augmenti la dotació de recursos i faciliti els equipaments necessaris i, promoure iniciatives que fomentin la sostenibilitat econòmica de l'entitat
- Atorgar primacia a l'entitat i al sector associatiu en general, enfront les iniciatives lucratives que fan negoci amb l'educació (servei de menjador, activitats extraescolars, casals d'estiu...)
- Iniciar una política de disminució de les desigualtats socials en l'accés al lleure educatiu (beques, col·laboració serveis socials i altres àrees amb l'esplai)

Des de La Gresca l'estratègia que es proposa emprendre envers a les administracions públiques ha d'articular-se amb una actitud crítica, reivindicativa i propositiva:

- Donar a conèixer el barri, el teixit associatiu, el procés participatiu de diagnòstic i planificació i els projectes resultants
- Iniciar processos de diàleg, negociació i concertació generant interès pels resultats del procés participatiu de diagnòstic i planificació

Finalment, cal dir que l'execució de l'estudi ha generat inevitablement un conjunt d'expectatives que no s'han de perdre de vista. El procés de diagnòstic i planificació, per una banda, ha evidenciat l'interès de La Gresca i el conjunt del teixit asssociatiu per dinamitzar i transformar el barri, així com la possibilitat d'obrir noves àrees i estratègies d'actuació pel desenvolupament de la població infantil i juvenil. Per altra banda, s'ha divulgat el treball de La Gresca i s'ha promogut l'interès, la implicació i la participació de la ciutadania, les entitats i les institucions locals en el barri. S'espera, doncs, que l'estudi serveixi d'instrument, orientació i motivació per tots aquells agents socials i institucionals implicats en la transformació del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons.

5. Annexes

Tira cómica d'Aleix Saló publicada a la "Revista de Ripollet" fent referència a l'estudi del C.E. La Gresca. Aquesta tira còmica seria la invitació per a la Exposició que sobre el Projecte Diagnòstic Participatiu es desenvolupà al Casal de Joves de Ripollet del 17 al 27 de Setembre del 2002.

L'Esplai La Gresca estudia el barri del Pont Vell per dissenyar noves formes d'intervenció

El Centre d'Esplai La Gresca es troba, després de vuit anys de treball, davant la necessitat de reformular l'actuació de l'esplai al barri per tal d'introduir millores en el seu funcionament i iniciar noves formes de treball.

Segons un comunicat de l'esplai, l'objectiu és ser un agent més de transformació del barri i de millora de la qualitat de vida d'infants i joves. L'actuació aquests anys s'ha centrat a fer-se un lloc a la xarxa associativa, fer-se conèixer i fer conèixer la seva tasca a la població del barri. Ara es volen centrar en el disseny de noves formes d'intervenció per seguir treballant com un dels elements dinamitzadors del barri.

Per elaborar aquest projecte d'intervenció han trobat necessari fer una investigació prèvia que s'està duent a terme entre els mesos de gener i març, amb Tallers Lúdics Participatius, adreçats a infants i joves, i els Tallers de Diagnòstic Participatiu per a joves i població adulta.

L'objectiu és que el projecte d'intervenció sigui viable. Per això cal un diagnòstic seriós i sistemàtic que reculli la situació del barri i les necessitats dels infants i joves, i a més que sigui realista.

"Tot Cerdanyola" núm.: 744 (28/02/02-6/0·/02)

Revista "Carrer" núm.:34. Primavera 2002.pp.14-15

Una alternativa al carrer

El barri Pont Vell es troba separat de Ripollet, de qui depèn administrativament, pel riu, l'autopista i una carretera. De Cerdanyola, la població veïna, n'està separada per la carretera nacional. Aquestes barreres han afavorit en els habitants del barri una sensació de llunyania respecte dels nuclis centrals de les dues poblacions, a les quals el barri està mancomunat.

El relatiu aïllament del barri, on predomina gent treballadora amb mitjans econòmics baixos, ha provocat massa sovint que fos un pol d'atracció per a activitats delictives com el comerç o el consum de droga. És en aquest context, al qual s'afegeix la falta d'activitats culturals i d'espais d'oci, que va néixer l'esplai La Gresca l'any 1994.

Va néixer per aportar una alternativa al carrer, a la televisió, a la manca d'activitats adreçades als joves i als infants. La gent de la Gresca no perd les forces i vuit anys després del naixement de l'esplai, després d'haver-se consolidat en el teixit associatiu del barri, emprenen ara una nova etapa en què es volen centrar en noves formes d'intervenció tot continuant treballant per l'educació dels infants i dels joves amb l'esplai de dissabte, les colònies, els casals d'estiu i les ludoteques escolars.

Monogràfic que la revista de Ripollet dedicà al Manifest dels Joves de la Gresca amb motiu de la presentació del "Llibre Gegant del Barri Pont Vell i Tiana amb ulls d'infant".

"Revista de Ripollet", núm.: 251 del 28/03/02. Portada

El barri de Can Tiana-Pont Vell, la visió particular del Centre d'Esplai la Gresca

Ens presentem, som el Grup de grans del C.E. La Gresca, les nostres edats oscil·len entre els 12 i els 15 anys i hem decidit fer un Manifest del Barri Pont Vell-Tiana perquè volem explicar una sèrie de coses que passen al nostre entorn.

C.E. La Gresca / Reme Herrera

En primer lloc, i abans de començar volem dir que ens estimem el nostre barri i que hem volgut fer el manifest perquè no està en les condicions que nosaltres voldríem per una sèrie de qüestions:

Eixos de comunicació

La **passarel·la** és un desastre, no l'han millorat, sinó que cada cop està pitjor, els murs semblen que no estiguin acabats i la rampa del final no es veu (quan vas caminant no veus el final de la rampa i el de les escales i pots caure) i els jardins que van dir que farien a baix no existeixen.

Passarel·la plena de gent amb les parets pintades i brutes

Entrada a la passarel·la, l'aspecte és deixat i trist

L'**autopista** molesta als veïns en molts aspectes; per la contaminació, tant de fums com de sorolls, com pel perill que suposa tenir un gran bloc de pisos al costat de la mateixa, amb les terribles conseqüències que un accident podria tenir en tot el bloc d'habitatges.

Vista de l'autopista un dissabte a la tarda. Entre setmana està plena de cotxes, els seus voltants estan bruts

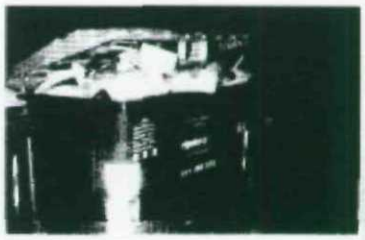
El nostre barri està envoltat de carreteres i eixos de comunicació, però per als vehicles, perquè nosaltres, com a **vianants** podem passar per la Carretera de Barcelona només per dos llocs, ja que només existeixen o bé dos semàfors o bé un pas soterrani que a vegades no té llum i està brut, i que la gent amb crosses o cotxets de nen no pot utilitzar perquè només té escales.

Aspecte general del barri

· El **riu** sembla una claveguera, segons els dies canvia de color i fa pudor i els seus voltants estan bruts i plens de brossa.

· En general el barri està brut, els contenidors sovint estan plens i les **escombraries** s'han de deixar al terra, encara que moltes vegades la culpa la tenim nosaltres.

· Sovint ens trobem **xeringues** al terra, sobretot a la zona del parc i a la part alta del barri, on estan els tallers, amb el perill que això significa.

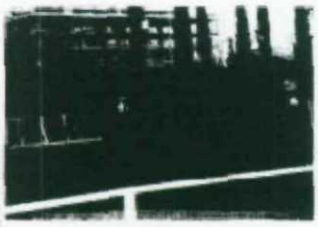

Contenidors d'escombraries bruts i plens a vessar

Revista de Ripollet", núm.: 251 del 28/03/02. Reportatge Joves. P.p. 10

Manifest dels Joves del C.E. La Gresca

Urbanització del barri

Ja no queda res per construir, aviat no coneixerem el barri

· Estan construint pisos per tot el barri i ja no hi ha llocs lliures per a poder estar-se tranquil.

· No hi ha aparcament per als cotxes i els posen per tot arreu, a les voreres, als espais verds...

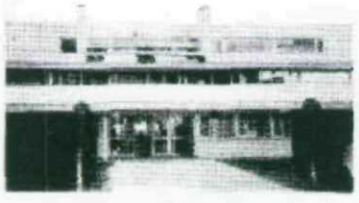
· No hi ha prou zones verdes al barri, tenim dos parcs a la part de baix del barri, però a la zona de Can Tiana no tenim cap espai verd on poder jugar.

Tot està ple de cotxes i els passos per a vianants no es respecten

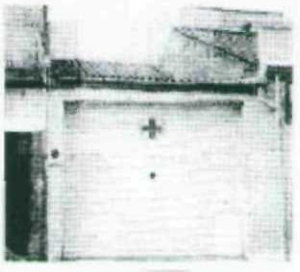
Sanitat

· La Creu Roja ja no té les **ambulàncies** i només funciona el practicant. Si tenim una urgència i hem de ter servir una ambulància ens hem d'esperar a que arribin des de Sabadell.

L'ambulatori d'especialistes, que també acull al metge de capçalera del barri. Totalment insuficient

· No tenim més que un **metge de capçalera** al barri, que no arriba per a tota la gent, que ha d'anar al metge al centre de Ripollet, a més no hi ha servei de Pediatria i tots els nens han d'anar, per força, a l'ABS de Ripollet.

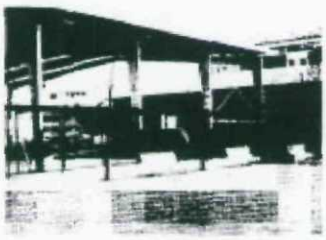

La Creu Roja mig tancada, ja no hi ha ambulàncies

Revista de Ripollet", núm.: 251 del 28/03/02. Reportatge Joves. P.p. 11

Manifest dels Joves del C.E. La Gresca

L'escola Tiana a la part alta del barri. Té molt bones infraestructures però està lluny del centre

Educació

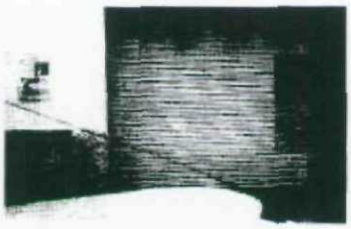
· Tenim dues **escoles**, Tiana i Escursell , però totes dues estan allunyades del centre del barri, una a la part de dalt i l'altra a l'altra banda de la passarel·la.

· També tenim un **Institut** que està al costat de l'Escursell i per tant està allunyat del centre del barri.

Indústria i comerços

· No hi ha **botigues** de determinades coses al barri, així que si vols comprar alguna cosa específica has de marxar fora, o a Cerdanyola o a Ripollet.

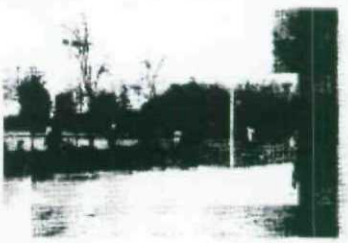
· Al barri tampoc hi ha **empreses** ni **indústries**, així que la gent ha de marxar del barri per poder treballar.

No hi ha indústria al barri i la gent ha de sortir a treballar fora. A la foto, un dels pocs tallers que treballen al barri, i que no és un mecànic

Gent

· Com és un barri que no està a cap dels pobles, ni a Cerdanyola ni a Ripollet, cap se'n cuida i per això acaba arribant gent molt **"marginal"**, immigrants sense recursos o, el que és molt pitjor, drogoaddictes que busquen llocs sense vigilància per punxar-se i "material" per a col·locar-se.

El barri és un lloc de trobada, gent jugant a una de les poques zones verdes que hi ha, però reconvertit el camp de petanca en canxa de voleibol, ja que no n'hi ha cap al barri

Per totes aquestes raons volem expressar el nostre rebuig a la situació del Barri del Pont Vell-Tiana, perquè ens ESTIMEM EL NOSTRE BARRI i perquè VOLEM QUEDAR-NOS AQUÍ volem que ens solucionin tots aquests problemes, volem:

1. Un lloc on poder-nos reunir, no hi ha cap lloc perquè la gent jove es pugui estar tranquil·la./ 2. Volem més zones verdes. / 3. Volem un barri net./ 4. Volem un riu net./ 5. Volem que ens soterrin l'autopista - i així ja no farà falta que ens arreglin el desastre de la passarel·la./ 6. Que posin més semàfors per travessar la carretera. / 7. Que posin més contenidors d'escombraries, selectius i normals. / 8. Que parin de construir pisos al barri. / 9. Que facin un ambulatori al barri. / 10. Que millorin les voreres i que les facin adaptades perquè la gent amb discapacitats puguin passejar tranquil·lament per tot arreu. / 11. Volem que passin més autobusos. / 12. Volem una parada de taxis, ara hem d'anar a Cerdanyola o a Ripollet per poder agafar-ne un.

Totes aquestes són les nostres demandes, demandes que hem fet perquè creiem que al nostre barri es poden fer moltes coses i que no hi ha ningú que es preocupi per a fer-les, demandes que fem perquè algú ens escolti i s'encarregui de fer-les, perquè la gent del Barri de Pont Vell som bona gent, que acceptem a tothom, sigui d'on sigui, perquè creiem que entre tots podrem transformar el barri que tant ens estimem en un gran barri.

Gràcies per escoltar-nos.

Grup de Joves del C.E. La Gresca

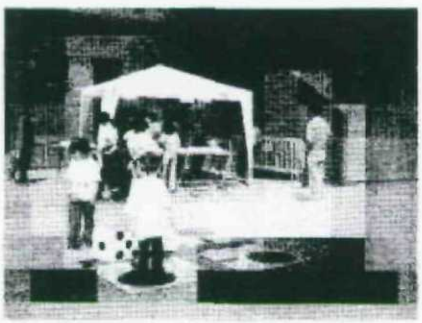
"Revista de Ripollet", núm.: 251 del 28/03/02. Reportatge Joves. P.p. 12

El 8è aniversari del Centre d'Esplai La Gresca es celebra amb força èxit i participació

La festa va comptar amb la presència dels veïns i veïnes del barri i de l'esplai L'Estel. Les activitats amb més èxit de participació van ser el concurs de dibuix i el taller de foc.

M.G.

El 8è aniversari de la Gresca es va celebrar segons la programació prevista el dissabte 23 de març amb una gran afluència de públic. Als actes van participar persones tant de l'esplai com de fora d'ell i també es va comptar amb la presència del Centre d'Esplai l'Estel. Al matí els nens i nenes van esmorzar al parc Massot i després van jugar al parxís gegant i van fer una petita rifa, entre d'altres jocs. Però les activitats que van tenir més d'èxit van ser les de la tarda. Entre elles, destaca el concurs de dibuix i el taller de foc dels diables de Ripollet, moment en el que es van concentrar més de 200 nens i nenes. Carme Aldana, coordinadora de La Gresca, valora molt positivament tots els actes i la participació de la gent del barri i de Ripollet en general. Un dels moments més esperats va ser el berenar amb el pastís d'aniversari, tot i que no n'hi va haver per tothom perquè va assistir més gent de la prevista. La presentació del Llibre Gegant del Barri Pont Vell va agradar molt als assistents. Aldana afirma que *"estem molt contents de com va anar tot i esperem que es torni a repetir"*.

Els nens i nenes van participar en diversos jocs i concursos

"Revista de Ripollet". Núm.: 251, 28 de març del 2002. p.p.:28

ESTUDI DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL BARRI PONT VELL-TIANA I QUATRE CANTONS

Presentació d'un projecte de participació social

INTRODUCCIÓ

LA PROPOSTA I L'ELECCIÓ

- El pla d'acció
- L'equip humà

LA PLANIFICACIÓ I LA REALITZACIÓ

- Dinàmiques per treballar les diferents fases del projecte
- Fases metodològiques
- Instruments d'investigació
- Sistematització
- Els resultats
- Les estratègies

L'AVALUACIÓ

ANNEXES

INTRODUCCIÓ

Aquest projecte parteix de la iniciativa de l'equip de monitores i monitors del Centre d'Esplai La Gresca, del seu objectiu com entitat de ser un agent social de transformació del barri i de la seva convicció que la millor manera d'assolir aquest objectiu és impulsar un procés participatiu entre els diferents agents i institucions del barri.

Aquesta intenció es va concretar en fer un diagnòstic participatiu de les necessitats del barri on l'entitat actua i, per tant, un disseny en comú de les estratègies a posar en marxa per impulsar objectius comuns, treballar en xarxa, etc.
El fer aquest procés de treball conjunt implica de per sí avançar en l'assoliment d'aquests objectius. A la vegada, però, reforça la dinàmica interna de l'entitat i permet implicar els infants, els joves i les famílies.

S'ha partit d'un alt nivell de compromís i de corresponsabilització per part de l'equip de monitors i monitores de l'entitat, que han sabut il· lusionar i implicar a altres persones i institucions del seu entorn.
La pròpia dinàmica que ha generat aquest diagnòstic participatiu ha estat suficient per mantenir la motivació de tots els implicats i, encara més, els resultats positius que s'han obtingut han permès iniciar noves línies de treball, noves accions tant a nivell extern (amb les altres associacions de barri, per exemple), com a nivell intern (reforçament i nous projectes amb els joves de l'entitat, etc.)

En aquest sentit, destaquem tres projectes a mode d'exemple, que són fruit directe d'aquest procés participatiu:

- Les 14 propostes per una política municipal per a infants i joves del barri Pont Vell-Tiana, amb motiu de les Eleccions Municipals
- La creació d'un butlletí informatiu del barri Pont Vell.Tiana i Quatre Cantons, on el consell de redacció està format per diferents associacions del barri, juntament amb la Gresca
- La creació d'un Casal de Joves amb funcionament diari que entre d'altres accions i activitats pugui aportar a aquest diagnòstic inicial, l'opinió i l'acció del joves en el seu barri.

Al final del document, trobareu la informació més àmplia sobre els resultats i les línies de treball proposades.
En els annexes trobareu més informació sobre aquestes accions.

PROPOSTA I L'ELECCIÓ

El Centre d'Esplai La Gresca és una entitat d'educació en el lleure que treballa des de 1994 amb la voluntat de contribuir al desenvolupament integral dels infants i joves del Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, els barris de frontera entre Ripollet i Cerdanyola del Vallès. Ara fa gairebé dos anys que el Centre d'Esplai La Gresca es planteja la necessitat de reformular l'actuació de l'entitat al barri per tal d'introduir millores en el seu funcionament i iniciar noves formes de treball.

Des d'un punt de vista social, el centre d'esplai és una entitat educativa en el temps lliure dels infants i joves arrelada i identificada amb el territori, configurada com associació sense afany de lucre, independent de l'administració pública, que realitza un servei públic.
Des d'un punt de vista educatiu, el centre d'esplai persegueix l'educació integral d'infants i joves en el seu temps lliure. És un espai on es duen a terme activitats sòcioeducatives, culturals, lúdiques, formatives, esportives, etc. on els infants i joves les fan en grup i els ajuden a relacionar-se i a interpretar millor el medi que els envolta.

L'objectiu de la Gresca és ser un agent més de transformació del barri i de millora de la qualitat de vida d'infants i joves. L'actuació durant els darrers anys s'ha centrat, en bona part, en fer-se un lloc dins la xarxa associativa i en donar a conèixer l'entitat i la seva tasca la població del barri. Ara, es planteja centrar-se en el disseny de noves formes d'intervenció per tal de seguir treballant en l'objectiu de constituir-se com element dinamitzador del barri.

És aquest motiu el que impulsa a La Gresca a iniciar un nou procés de valoració de la feina feta, d'avaluació d'objectius i de definició de noves estratègies.
En aquest context, emprèn l'execució d'un projecte 'd'investigació social participativa amb la finalitat d'elaborar un diagnòstic de la situació de la població infantil i juvenil del barri i d'establir estratègies d'intervenció i propostes d'actuació. D'aquesta manera, a través d'un procés de planificació participativa, acabar definint quin ha de ser el paper de La Gresca com agent social de transformació del barri.

El pla d'acció

Objectiu general

Analitzar la situació de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre cantons per tal de definir possibles línies estratègiques d'intervenció i identificar propostes concretes d'actuació.

Objectius específics

- Identificar les principals problemàtiques i les necessitats emergents dels infants i joves del barri
- Identificar els actors locals i els recursos institucionals i organitzatius que actuen en l'àmbit de la infància i la joventut del barri
- Definir les línies estratègiques d'intervenció i prioritzar iniciatives concretes i viables
- Promoure la participació dels agents socials i la població infantil i juvenil en el procés de planificació participativa del barri.

Resultats esperats

- Obertura d'espais de reflexió i discussió sobre la població infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana
- Identificació de les problemàtiques dels infants i joves
- Elaboració d'un diagnòstic situacional, organitzatiu i social
- Definició d'estratègies d'intervenció i de propostes concretes
- Elaboració d'un pla estratègic d'intervenció
- Contribució a la consolidació de La Gresca i obertura d'un procés d'innovació d'estratègies d'intervenció, projectes i línies d'actuació
- Potenciació de la participació dels joves al seu entorn. Afavorir el foment de l'associacionisme juvenil
- Implicació de tots els agents socials del barri i de la població en general

L'equip humà

Les persones encarregades de dur a terme aquest projecte s'ha estructurat de la següent forma:

Equip d'investigació

Grup encarregat de realitzar la investigació, de l'organització i el seguiment del procés, de la realització del diagnòstic, la gestió dels recursos, l'elaboració del projecte i la valoració del diagnòstic: Carme Aldana, Marta Buxó i Graci Mora.

Comissió de seguiment

Òrgan decisori de l'organització, encarregat del seguiment i la supervisió de l'estudi: Guillem Galofré i Martí Galofré.

Consell Assessor

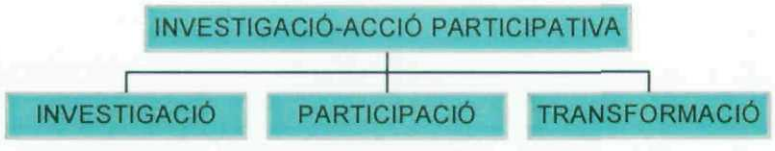
Òrgan consultiu de l'organització, format per diferents persones que, a títol individual o com a representants de col· lectius o institucions han donat suport, assessorament i orientació a l'equip d'investigació per a l'execució de l'estudi: Roser Batlle (Fundació Catalana de l'Esplai), Montserrat Casamitjana (Diables de Ripollet), Teresa Climent (Fundació Jaume Bofill) i Rafael Merino (Professor de Sociologia de la UAB).

LA PLANIFICACIÓ i LA REALITZACIÓ

Dinàmiques que s'utilitzen per treballar les diferents fases del projecte

Es tracta d'una investigació amb una **metodologia** flexible que es basa en la participació dels propis col· lectius a estudiar i busca no només obtenir un major grau de coneixement sobre la situació dels infants i joves de barri, sinó també incidir en ella. D'aquesta manera es pretén afavorir la mobilització i la participació d'infants, joves, dels diversos agents socials i de la societat civil compromesa en la transformació del barri.

No es tracta d'una investigació feta des de fora, sinó d'un instrument que ofereix mecanismes per tal que els propis grups, organitzacions i entitats defineixin col· lectivament propostes de desenvolupament sostingut, que generin pràctiques democràtiques i que determinin accions a curt, mitjà i llarg termini, com a part d'un procés de canvi del barri.

Fases metodològiques

- Fase I: organització del procés d'investigació i preparació del pla d'acció que detalla les tasques i activitats a realitzar
- Fase II: realització del diagnòstic situacional i organitzatiu de la població infantil i juvenil del barri
- Fase III: recerca i coneixement de recursos tècnics, financers, humans, infrastructurals, pedagògics, etc. que puguin afavorir els projectes resultants del diagnòstic
- Fase IV: recerca i coneixement d'altres experiències i projectes d'entitats que treballen amb infants i joves
- Fase V: sistematització del procés viscut i elaboració dels resultats obtinguts

Instruments d'investigació

- Observació directa i participant: l'objectiu de l'observació és generar i recollir la informació necessària per l'elaboració del diagnòstic. El mètode de l'observació participant consisteix en estudiar la realitat d'una comunitat tot participant de la seva vida col· lectiva
- Sistematització de dades secundàries i informació escrita: procés de recopilació d'informació a partir de fonts documentals variades, tractament de dades existents i sistematització d'antecedents de planificació i diagnòstic anteriors, així com d'informacions escrites diverses.
- Entrevistes: conjunt d'entrevistes semi-estructurades amb els diferents actors locals, l'administració pública, la població juvenil i altres informadors claus
- Tallers participatius: es constitueixen com espai de treball amb objectius definits on totes les i els participants, des de diferents rols, elaboren coneixements activament. Es tracta d'un procés comunicatiu i amb format assembleari

Sistematització

Paral· lelament a l'execució de l'estudi, es va dur a terme un procés de sistematització de les accions realitzades per tal d'apropiar-se de les experiències viscudes, extreure les seves ensenyances i compartir i comunicar els resultats assolits:

- Entrevistes: 41 entrevistes a les administracions locals, a les institucions educatives, al teixit associatiu, a la població juvenil no associada i a persones claus del barri.
- Recerca i coneixement d'altres experiències relacionades: entrevistes i visites
- Recerca i coneixement de recursos: recull d'informació
- Tallers lúdics infantils: activitats dirigides a infants i joves de l'esplai amb l'objectiu de fomentar l'interès en la transformació del seu entorn. Aquestes activitats giraven entorn la presa d'iniciativa en accions lúdiques i reivindicatives, de descoberta i de conservació i, en la

vivència de la ciutadania com una tasca col· lectiva, establint llaços de solidaritat i cooperació entre ells i elles mateixes.

- Taller diagnòstic participatiu: Es va obrir un espai de reflexió i debat amb l'objectiu d'identificar i analitzar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil, així com el teixit associatiu, per tal d'apuntar algunes línies estratègiques d'actuació. mitjançant la participació, el treball en grup i la construcció de coneixement col· lectiu es van analitzar els canvis que es produirien amb una acció planificada i organitzada. Els acords assolits en el taller van servir de base per a les jornades de reflexió i treball.
- Jornada de reflexió i treball: el seu objectiu va ser projectar i definir col· lectivament escenaris de futur i planificar possibles estratègies d'actuació. Partint de les problemàtiques detectades en el taller diagnòstic participatiu, es van aportar propostes d'actuació que La Gresca pot impulsar per tal d'assolir la situació desitjada.

Els resultats

Fruit de la realització de les accions que acabem de descriure es van extreure resultats amb l'objectiu d'aconseguir una diagnòstic situacional i un diagnòstic organitzatiu

Diagnòstic situacional

- Descripció de la situació actual en cadascun dels barris
- Punt forts i punts febles del barri
- Problemàtiques i alternatives de solució

Diagnòstic organitzatiu

- Respecte a l'administració pública local
- Respecte al teixit associatiu
- Elaboració d'un sociograma que representés la xarxa del conjunt d'institucions, entitats i col· lectius del barri

Les estratègies

L'últim punt, pel que fa referència a l'estudi consta d'un conjunt de propostes i estratègies fruit del procés participatiu de diagnòstic i planificació. Es recullen tant propostes concretes a desenvolupar, com idees, suggeriments i iniciatives realitzables a llarg termini que requereixen d'una major definició. Aquestes propostes estan íntimament interelacionades i en molt casos són simultànies, de manera que cal tenir-les en compte de forma conjunta, ja que una mateixa acció pot respondre a interessos de diferents eixos estratègics.

POBLACIÓ INFANTIL

Espai

El diagnòstic ha evidenciat la manca d'espais adequats per als infants com un dels principals punts febles del barri. Enfront aquesta situació es proposa:

- Habilitar un local digne i amb l'equipament necessari per a la realització de les activitats de l'esplai dirigides als infants
- Incidir i reivindicar la millora i conservació dels espais verds i lúdics públics del barri

Activitats i serveis

Esplai de dissabte: L'estratègia a emprendre ha de dirigir-se a la consolidació de l'esplai de dissabte per aprofundir i millorar la seva tasca. En aquest sentit es contempla:

- Augmentar l'oferta de les activitats socioeducatives
- Millorar la qualitat educativa de les activitats que es realitzen
- Donar suport a la formació dels monitor i monitores com un element clau de millora de la qualitat pedagògica
- Aconseguir majors nivells de recursos financers, infraestructurals, tècnics i humans
- Promoure la coordinació de l'esplai amb la resta d'agents socioeducatius que actuen en el barri (escoles, AMPAs, serveis socials, etc.)

Activitats de vacances: L'estratègia a emprendre s'ha d'encaminar a consolidar i millorar les activitats de vacances que La Gresca ja realitza i a impulsar noves activitats. Aquesta estratègia es concreta en el següents punts:

- Augmentar la franja horària del casal d'estiu
- Oferir servei d'acollida al casal d'estiu
- Oferir servei de menjador al casal d'estiu
- Impulsar les colònies i els campaments com a formes històriques de lleure infantil durant les vacances
- Dissenyar noves propostes d'activitats com poden ser rutes, camps de treballs, intercanvis, etc.
- Incidir a l'administració per a la concessió de beques de colònies i casals per a la disminució de les desigualtats socials en l'accés al lleure educatiu

Esplai diari o centre de tarda: Davant la problemàtica detectada de la manca d'activitats i serveis socioeducatius dirigits a la població infantil es proposa impulsar la creació d'un esplai diari o centre de

tarda que ofereixi activitats fora de l'horari escolar que complementin la formació reglada dels infants. En termes generales, les principals línies d'actuació per a la dinamització d'aquest espai són:

- Activitats educatives i lúdiques: tallers, ludoteca, activitats d'esplai...
- Biblioteca i reforç escolar
- Servei d'acollida i d'acompanyament a l'escola
- Activitats esportives al Parc Massot

Participació

Per potenciar la participació dels infants a les diverses activitats de La Gresca cal una ferma implicació de tots els agents sòcioeducatius. En aquest sentit, algunes de les línies estratègiques han d'orientar-se a:

- Millorar la coordinació entre els diferents agents socioeducatius del barri: l'esplai, les escoles, les AMPAs i l'administració local
- Impulsar la coordinació entre les entitats del barri per crear sinèrgia i fer xarxa
- Impulsar el treball amb les famílies, iniciant un programa específic
- Millorar els canals i mecanismes d'informació, comunicació i difusió

POBLACIÓ JUVENIL

Espai

La principal problemàtica detectada i la que major èmfasi ha recollit és la manca d'espais apropiats per la població juvenil que cobreixi diferents necessitats i amb vàries funcions. Davant aquesta situació, es proposen les següents estratègies d'actuació:

- Habilitar un local per joves adequat per la realització d'activitats
- Reivindicar la millora i la conservació dels espais verds, lúdics i equipaments esportius existents

Activitats i serveis

Enfront les problemàtiques detectades de manca de serveis i activitats dirigides a la població juvenil ens proposem consolidar com a entitat un marc associatiu de lloc de trobada on els joves puguin establir relacions interpersonals positives obrint-se a altres perspectives i possibilitats. En aquest sentit es proposa la creació d'un Casal Jove que organitzi activitats i ofereixi serveis tant en l'àmbit formatiu-ocupacional com en l'àmbit lúdic-relacional.

Pel que fa a l'àmbit educatiu, formatiu i ocupacional les línies d'actuació prioritàries a emprendre són:

- Activitats formatives no reglades
- Aula d'informàtica i internet
- Biblioteca, aula d'estudi i reforç escolar
- Punt d'informació, acompanyament i assessorament

Pel que fa a l'àmbit educatiu, lúdic i relacional, les actuacions principals a iniciar són:

- Espai de trobada i de relacions
- Tallers i activitats creatives
- Activitats d'oci nocturn no consumista
- Activitats de vacances: ruta, camps de treball, campaments...

Participació

En el marc del Casal Jove, per tal de promoure la participació de la població juvenil es conceben les següents estratègies:

- Fomentar de l'associacionisme juvenil i inserció dels joves en la dinàmica associativa del barri
- Promoure l'autogestió del Casal Jove per part dels participants
- Innovar i millorar els canals i mecanismes d'informació, comunicació i difusió dirigits a la població juvenil
- Impulsar processos de coordinació entre entitats dels barris

TEIXIT ASSOCIATIU

El teixit associatiu del barri disposa ja d'algunes dècades d'experiència democràtica i és impulsor de valors de solidaritat, font de recursos, d'idees i de projectes que permeten impulsar el dinamisme del barri. És important exercir el dret a la participació de forma col· lectiva, mitjançant les organitzacions autònomes i pròpies de la ciutadania. En aquest sentit, les entitats del barri necessiten reforçar-se i prendre consciència del seu paper per tal d'augmentar la participació ciutadana a través d'elles.

Des de La Gresca l'estratègia que ens proposem emprendre cap al teixit associatiu respon a l'interès de buscar major coordinació d'esforços i aconseguir efectes multiplicadors:

- Promoure mecanismes i espais de coordinació interinstitucional i de participació ciutadana fent sinèrgia entre les entitats i creant xarxes socials

- Impulsar nous processos de planificació comunitària per donar continuïtat al present estudi i estendre'l a altres sectors no contemplats en el mateix
- Unir esforços en les reivindicacions veïnals conjuntes per a la millora de la qualitat de vida del barri

ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Respecte a la població infantil i juvenil, el procés de diagnòstic participatiu ha evidenciat un conjunt de deficiències, problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri. Davant d'aquesta situació, l'administració pública ha d'assumir les seves responsabilitats per tal de millorar la qualitat de vida dels infants i els joves a partir de les seves demandes.

- Impulsar una política de disminució de les desigualtats socials i del risc d'exclusió social
- Facilitar l'accés als serveis formatius i de temps lliure a la població infantil i juvenil, posant especial èmfasi en els col· lectius més desfavorits
- Promoure la integració sòciocultural i intercultural, activant mecanismes de cohesió social i d'identificació amb el barri
- Impulsar la idea de Projecte Educatiu de Barri, aglutinant tots els seus agents socials i educatius per treballar per un barri adequat als infants i joves

Respecte al teixit associatiu:

- Fer una aposta ferma i decidida per l'enfortiment del teixit associatiu, donant suport a les iniciatives socials i respectant el principi de subsidiarietat
- Formular una política de suport econòmic i infraestructural al associacionisme del barri per garantir una major quantitat de recursos i dotar d'espais adequats
- Legitimar i reconèixer el sector associatius, i Impulsar i difondre les activitats de les entitats, fent campanyes d'informació i reforçant la seva imatge i la presència social
- Impulsar la definició conjunta i dialogada entre l'administració i el conjunt d'agents socials i educatius de la política municipal respecte al barri i especialment la població infantil i juvenil
- Mantenir una relació de confiança de l'administració cap al sector associatiu, respectant els seus principis definidors i la naturalesa de l'associacionisme

Respecte a La Gresca:

- Donar suport a l'entitat amb dotacions d'infraestructura dignes adequades a les seves necessitats
- Establiment de convenis de col· laboració globals i plurianuals que augmenti la dotació de recursos i faciliti els equipaments necessaris i, promoure iniciatives que fomentin la sostenibilitat econòmica de l'entitat

- Atorgar primacia a l'entitat i al sector associatiu en general, enfront les iniciatives lucratives que fan negoci amb l'educació (servei de menjador, activitats extraescolars, casals d'estiu...)
- Iniciar una política de disminució de les desigualtats socials en l'accés al lleure educatiu (beques, col· laboració serveis socials i altres àrees amb l'esplai)

Des de La Gresca l'estratègia que es proposa emprendre envers a les administracions públiques ha d'articular-se amb una actitud crítica, reivindicativa i propositiva:

- Donar a conèixer el barri, el teixit associatiu, el procés participatiu de diagnòstic i planificació i els projectes resultants
- Iniciar processos de diàleg, negociació i concertació generant interès pels resultats del procés participatiu de diagnòstic i planificació

L'AVALUACIÓ

Aquesta etapa tindrà una dinàmica totalment vinculada a la progressiva posada en marxa de les estratègies anteriorment descrites.
Pel moment, es pot fer una valoració totalment positiva de les noves dinàmiques que aquest estudi ha generat en l'entitat: ha fomentat un gran nivell de cohesió i corresponsabilització a nivell d'equip de monitores i monitors, i la implicació dels joves i de les famílies en el procés.
A continuació anomenem algunes de les accions que s'han posat en marxa a partir del procés de diagnòstic participatiu i que han generat els seus propis projectes i reptes:

Respecte a la població infantil:

- Consolidació i impuls de les activitats de dissabte amb nens i nenes
- Ampliació i consolidació de l'oferta d'activitats de vacances: casals, colònies i campaments, en els diferents períodes de l'any
- Impuls de la coordinació entre les entitats

Respecte a la població juvenil:

- Creació d'un Casal de Joves amb un funcionament diari: inauguració dels nous locals i el nou projecte
- Reivindicació de la millora i la conservació dels espais verds, lúdics i equipaments esportius existents
- Foment de l'associacionisme juvenil i inserció dels joves en la dinàmica associativa del barri
- Promoció de l'autogestió del casal de joves per part dels participants
- Coordinació amb les altres entitats del barri

Respecte al teixit associatiu

- Creació del butlletí "El Despertador", un butlletí informatiu del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons
- Impuls de nous processos de planificació comunitària

Respecte a l'administració pública

- Elaboració de les "**14 propostes** per una política municipal per infants i joves del barri Pont Vell-Tiana", amb motiu de la celebració de les eleccions municipals
- Donar a conèixer el procés participatiu de diagnòstic i planificació
- Reforçament dels processos de diàleg i negociació

Finalment, cal dir que l'execució de l'estudi ha generat inevitablement un conjunt d'expectatives que no s'han de perdre de vista. El procés de diagnòstic i planificació, per una banda, ha evidenciat l'interès de La Gresca i el conjunt del teixit associatiu per dinamitzar i transformar el barri, així com la possibilitat d'obrir noves àrees i estratègies d'actuació pel desenvolupament de la població infantil i juvenil. Per altra banda, s'ha divulgat el treball de La Gresca i s'ha promogut l'interès, la implicació i la participació de la ciutadania, les entitats i les institucions locals en el barri. S'espera, doncs, que l'estudi serveixi d'instrument, orientació i motivació per tots aquells agents socials i institucionals implicats en la transformació del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons.

Annexes

1. Exemplar de les "14 propostes per una política municipal..."
2. Exemplar del butlletí "El despertador"
3. Recull de premsa sobre alguns dels fets i processos descrits

FUNDACIO JAUME BOFILL
1344

Estudi Diagnòstic Participatiu

Barri Pont Vell Tiana

Centre d'esplai La Gresca

SUMARI

I. PRESENTACIÓ

II. PLA D'ACCIÓ

III. SISTEMATITZACIÓ

IV. PRODUCTES

V. ANNEXES

ÍNDEX

I PRESENTACIÓ

1. Introducció	1
2. Presentació de l'entitat	3
2.1. Centre d'Esplai La Gresca	3
2.2. Principis pedagògics	4
2.3. Intervenció educativa	6
2.4. Cronologia d'activitats	7
3. Presentació de l'estudi	9
3.1. Definició i origen de l'estudi	9
3.2. Objectius i resultats esperats	10
3.3. Metodologia	10
3.4. Interlocutors	12
3.5. Estructura organitzativa i recursos humans	13
3.5.1. Equip Educatiu i Equip Administratiu	13
3.5.2. Equip d'Investigació	13
3.5.3. Consell Assessor	13
3.5.4. Comissió de Seguiment	14
3.6. Fases de l'estudi	15
3.6.1. Fase I: Organització del procés	15
3.6.2. Fase II: Realització del diagnòstic	15
3.6.3. Fase III: Recerca i coneixements de recursos	16
3.6.4. Fase IV: Recerca i coneixements d'altres experiències	17
3.6.5. Fase V. Elaboració dels resultats	17

II PLA D'ACCIÓ

1. Pla d'acció de la Fase II: Realització del diagnòstic	18
1.1. Objectiu general	18
1.2. Objectius específics	18
1.3. Resultats esperats	18
1.4. Interlocutors	19
1.5. Metodologia	19
1.6. Instruments d'investigació	20
1.6.1. Observació directa i participant	21
1.6.2. Sistematització de dades secundàries	22
1.6.3. Entrevistes als actors locals	22
1.6.4. Tallers participatius	24
1.7. Disseny de les entresvistes als actors locals	26
1.7.1. Model d'entrevista a l'Adiminstració Pública	26
1.7.2. Model d'entrevista a la societat civil organitzada	29
1.7.3. Model d'entrevista a les escoles	32
1.7.4. Model d'entrevista a la població juvenil no associada	34
1.8. *Disseny del Taller Diagnòstic Participatiu*	35
1.8.1. Presentació	35
1.8.2. Objectiu general	35
1.8.3. Objectius específics	35
1.8.4. Metodologia	35
1.8.5. Participants	36
1.8.6. Etapes del taller	36
1.8.7. Sistematització del taller	40
1.9. Disseny dels Tallers Lúdics Infantils	41
1.9.1. Objectius generals	41
1.9.2. Població destinatària	41
1.9.3. Plantejament metodològic	42

1.9.4. *Planning d'activitats i organització del quotidià*	52
1.9.5. Els pares i les mares i la població en general	53
1.9.6. Plantejament del dispositiu d'avaluació	53
1.10. Disseny de la Jornada de Reflexió i Treball	54
1.10.1. Objectius	54
1.10.2. Metodologia	54
1.10.3. Participants	55
1.10.4. Etapes de la JRT	55
2. Pla d'acció de la Fase III: Recerca i coneixement de recursos	59
2.1. Objectius	59
2.2. Interlocutors	59
2.3. Resultats esperats	61
2.4. Instruments	61
3. Pla d'acció de la Fase IV: Recerca i coneixement d'altres experiències	62
3.1. Objectius	62
3.2. Instruments	62
3.3. Interlocutors	62
3.4. Resultats esperats	64

III SISTEMATITZACIÓ

1. Introducció	65
2. Sistematització de la Fase II: Realització del diagnòstic	66
2.1. Sistematització de les entrevistes realitzades	66
2.1.1. Continguts de les entrevistes	70
2.2. Sistematització del Taller Diagnòstic Participatiu	119
2.2.1. Introducció	119
2.2.2. Desenvolupament del Taller Diagnòstic Participatiu	120
2.3. Sistematització dels Tallers Lúdics Infantils	130
2.3.1. Introducció	130
2.3.2. Desenvolupament de les activitats	131
2.3.3. Avaluació dels tallers	134
2.4. Sistematització de la Jornada de Reflexió i Treball	136
2.4.1. Introducció	136
2.4.2. Desenvolupament de la Jornada de Reflexió i Treball	138
3. Sistematització de la Fase III: Recerca i coneixement de recursos	142
4. Sistematització de la Fase IV: Recerca i coneixement d'altres experiències	143
4.1. Experiències d'intervenció en l'àmbit de la infància i la joventut	145
4.2. Models d'intervenció	177
4.3. Experiències de processos participatius de diagnòstic i planificació	179

IV PRODUCTES

1. Introducció	188
2. Diagnòstic situacional	189
2.1. Història del barri Pont Vell-Tiana	189
2.1.1. L'evolució del barri	190
2.1.2. El poblament del barri. La georgrafia física	191
2.1.3. L'arribada del tren i els canvis	193
2.1.4. La ubicació del barri. Els ponts i les carreteres	194
2.1.5. Les riuades de 1962	196
2.2. Anàlisi de l'entorn	197
2.2.1. Cerdanyola del Vallès	197
2.2.2. Ripollet	199
2.3. Anàlisi de la situació del barri	203
2.3.1. El barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantona	203
2.4. Punts forts i punts febles	209
2.5. Problemàtiques i alternatives de solució	213
2.5.1. Entrevistes	213
2.5.2. Tallers Lúdics Infantils	215
2.5.3. Taller Diagnòstic Participatiu	215
2.5.4. Jornades de Reflexió i Treball	216
3. Diagnòstic institucional	218
3.1. Caracterització dels agents social del barri	218
3.1.1. Administració Pública	218
3.1.2. *Teixit associatiu*	227
3.1.3. Sociograma	230
4. Estratègies	234
4.1. Població infantil	234
4.1.1. Espai	234
4.1.2. Activitats i serveis	234

4.1.3. Participació	236
4.2. Població juvenil	236
4.2.1. Espai	236
4.2.2. Activitats i serveis	237
4.2.3. Participació	237
4.3. Teixit associatiu	238
4.4. *Administracions*	238

ANNEXES

Taller Diagnòstic Participatiu
Tallers Lúdics Infantils
Jornada de Reflexió i Treball
Recull de premsa

I. PRESENTACIÓ

I. PRESENTACIÓ

1. Introducció

El Centre d'Esplai La Gresca és una entitat d'educació en el lleure que treballa amb la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, de Cerdanyola del Vallès i Ripollet. Després de vuit anys de treball constant i fent una avaluació de la seva tasca educativa, es pretén iniciar un projecte d'investigació dedicat a l'elaboració d'un diagnòstic situacional i institucional de la realitat del barri on s'ubica, i en concret sobre la població infantil i juvenil.

L'estudi que es presenta a continuació s'emmarca dins l'àmbit local, més específicament de barri: el barris de frontera entre Cerdanyola del Vallès i Ripollet. Des del punt de vista educatiu, la planificació a nivell local, en la mesura que es refereix a la vida quotidiana, ofereix les possibilitats necessàries per a desenvolupar aprenentatges lligats a les accions per afrontar els problemes i, les organitzacions arrelades al territori tenen un major potencial mobilitzador en la mesura que comparteixen condicions de vida similars que afecten al conjunt d'habitants, famílies i grups socials. Aquesta vivència fa que se cerquin objectius comuns, major involucrament i més participació, ja que els problemes comuns obren la possibilitat de realitzar les tasques compartides.

El propòsit d'aquest projecte és establir les estratègies d'intervenció en un pla d'acció que permeti definir quin ha de ser el paper dels agents socials del barri i determinar les actuacions de l'esplai al barri. Establint l'amplitud dels seus objectius a llarg, mitjà i curt termini i quines han de ser les seves fites per tal de millorar el nivell de vida de la població del barri.

L'objectiu de l'estudi és analitzar la situació actual de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons per tal de definir possibles línies estratègies d'intervenció i identificar propostes concretes d'actuació. D'aquesta manera, a partir d'un procés de diagnòstic i planificació participativa definir quin ha de ser el paper del Centre d'Esplai La Gresca com agent social del barri.

La primera part del document consisteix en una presentació dels termes de referència de l'estudi: la finalitat, metodologia i estructura organitzativa, i una presentació de l'entitat promotora i protagonista de la investigació: el Centre d'Esplai La Gresca.

La segona part recull el pla d'acció: els objectius, fases metodològiques i instruments d'investigació, que ha orientat el procés de diagnòstic i planificació participativa de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons.

La sistematització de l'experiència viscuda es presenta en la tercera part del document. Es descriu i s'analitza de les principals actuacions realitzades per tal de comprendre i millorar la pròpia pràctica i extreure els coneixements i les ensenyances que l'estudi ha generat.

Finalment, la darrera part del document recull els productes o resultats del procés de sistematització, és a dir, els resultats esperats de l'estudi: un diagnòstic situacional del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, un diagnòstic institucional-organitzatiu dels agents socials que tenen més incidència en el barri i les línies estratègiques i les prioritats d'atenció de la població infantil i juvenil.

El propòsit final de l'estudi ha estat obrir espais d'encontre local per a la reflexió i el debat entorn a la situació dels infants i joves del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, per tal de d'analitzar les principals problemàtiques que afecten a aquest col·lectiu i planificar actuacions que promoguin la millora de la seva qualitat de vida. En aquest sentit, és important que el procés iniciat en el marc de l'estudi no conclogui amb el mateix, sinó que tingui continuïtat i es projecti cap el futur.

Per acabar, cal agrair a totes les entitats, institucions, administracions i persones que han participat d'una manera o altra en l'estudi, especialment als habitants del barri, els organismes de la societat civil i les administracions locals de Cerdanyola del Vallès i Ripollet.

2. PRESENTACIÓ DE L'ENTITAT

2.1. Centre d'Esplai La Gresca

El Centre d'Esplai La Gresca neix el març del 1994 amb la voluntat de contribuir al desenvolupament integral dels nens, nenes i joves, donant un seguit d'eines i coneixements que permetin la seva relació amb l'entorn que els envolta.

El Centre va néixer impulsat per una sèrie de coincidències: la trobada d'un grup de joves amb inquietuds per la situació del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons i la mateixa sol·licitud de les entitats ja existents a la zona, que van recolzar en tot moment la consolidació d'un centre d'esplai.

El Centre d'Esplai La Gresca és una entitat amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat d'obrar. Així, està inscrita al Cens de la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i en el Registre d'Entitats Culturals i Juvenils de Ripollet i Cerdanyola del Vallès.

La forma jurídica del Centre d'Esplai La Gresca és una associació (figura jurídica del dret privat). Es considera com a tal el conjunt natural de persones que, amb capacitat d'obrar, acorden voluntàriament servir una finalitat lícita i determinada segons estatuts, utilitzant una organització adient i actuant sense ànim de lucre. El Centre es regeix pels seus estatuts, les clàusules fundacionals i els acords adoptats per l'equip dirigent.

El Centre està inscrit des del 1997 al Moviment d'Esplai del Vallès (MEV). El MEV és una associació sense afany de lucre fundada l'any 1995 que té com a finalitat coordinar i treballar amb esplais i associacions dedicades a l'educació d'infants i joves en el temps lliure de les comarques del Vallès.

L'esplai s'ubica en els barris Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, entre els nuclis urbans de Cerdanyola del Vallès i Ripollet. Hi ha, però, unes barreres tant arquitectòniques com naturals que els separen d'ambdues poblacions: l'autopista C-58, la N-150, el riu Ripoll i la via ferroviària. Aquestes separacions naturals i artificials fan que els barris Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons es trobin desvinculats dels dos pobles. Així, aquesta zona queda lluny dels dos nuclis urbans, fet que provoca que es doni una situació de marginalitat i aïllament.

Els infants i joves d'aquests barris tenen pocs espais per realitzar les seves activitats, ja siguin lúdiques o educatives, ja que només existeix una Escola Pública, un Centre Cívic, un parc, una plaça pavimentada i el Centre d'Esplai La Gresca. Per aquesta raó l'Esplai ha pretès durant tots

aquests anys crear un espai en el qual tots els nens, nenes i joves del barri poguessin relacionar-se amb el seu entorn.

2.2. Principis pedagògics

L'esplai és una forma de viure el temps lliure que ofereix formes, models i espais alternatius a l'oci consumista i als comportaments passius. Pretén afavorir el creixement i desenvolupament de les aptituds de les persones, com a subjectes actius, constructius, crítics i lliures. Alhora potencia la construcció de relacions d'igualtat amb els altres i promou valors com la solidaritat, la cooperació, el companyonia i el respecte.

En aquest sentit, es considera l'esplai com una forma alternativa de viure el lleure, que forma part del desenvolupament de les persones, que a través d'una acció educativa intenta potenciar una actitud positiva, de respecte, cooperació i confiança que ajudi a la construcció d'una societat més justa i democràtica que permeti el desenvolupament dels drets i els valors de les persones.

L'actitud metodològica que per excel·lència s'utilitza és el joc i l'activitat lúdica. Els principis metodològics en que es basa la intervenció educativa de l'esplai són els propis de la pedagogia de l'oci (Puig i Trilla, 1987):

- Aturar la polarització entre els temps: és a dir, ajudar a diluir les fronteres que divideixen les activitats que realitzen les persones, incrementar el nivell de satisfacció que l'activitat escolar o laboral és capaç de proporcionar i projectar les característiques del temps lliure a altres esferes de l'activitat humana.

- Alliberar els temps per l'oci formatiu: aprofitar i distribuir millor el temps lliure aprofitable per a activitats formatives i gratificants.

- Participar del conjunt d'institucions formatives: el conjunt d'institucions educatives (l'escola, la família, l'esplai...) ha de contribuir a la formació de persones per aconseguir un millor oci. Totes les institucions que tenen alguna responsabilitat formativa han d'acceptar el compromís d'orientar educativament la seva influència en l'ús del temps lliure.

- No avorrir: les activitats d'oc han de generar satisfacció, alegria i diversió, ja que una de les característiques essencials d'aquestes és el plaer que produeix el fet mateix de realitzar-les.

- Respectar l'autonomia en el que i el com: és a dir, respectar l'autodeterminació del subjecte en l'elecció de l'activitat i en el procés d'execució. L'autodeterminació en el que i el com de

l'activitat és precisament un dels valors formatius més importants de l'oci. Aquest no ha de ser quelcom a consumir sinó a crear.

- Fer compatible diversió, creació i aprenentatge: l'oci és una activitat plural, cal que es conjugui aprenentatge, creació, diversió, participació en la col·lectivitat i cultiu de la pròpia individualitat.

- No avaluar amb criteris purament utilitaristes: sinó que l'avaluació ha de basar-se en tot el procés de l'activitat i en la satisfacció que produeix en els participants.

- Potenciar el plaer d'allò quotidià: és a dir, recuperar la satisfacció de realitzar les petites coses de la vida quotidiana.

- Promoure la possibilitat d'allò extraordinari: la creació d'alternatives a la monotonia. Valors com l'aventura, la realització imaginària, l'acció creadora, la incertesa, la imprevisibilitat o la sorpresa són essencials a l'àmbit del temps lliure.

- Fer compatible l'oci individual amb l'oci compartit: l'oci ha de fer possible conjugar la necessitat de soledat, de trobar-se a un mateix i alhora d'estar amb els altres i desenvolupar la sociabilitat.

- Bel·ligerància contra els ocis nocius: gregaris, massificats, estereotipats, insolidaris, consumistes, alienants... tan presents en la nostra societat. Criticar aquests ocis a través de la promoció d'altres valors.

Per altra banda, l'acció educativa que promou l'esplai també es fonamenta amb els principis metodològics de l'animació sòciocultural:

- El grup: és el centre de l'acció i el protagonista del seu propi procés a partir de la participació i la comunicació.

- Pedagogia participativa: que es basa en la relació interpersonal, dialogant, no directiva ni jeràrquica.

- Accions educatives: que promoguin en els destinataris activitats voluntàries, obertes a tothom, que no requereixen coneixements previs, desinteressades i lliures.

2.3. Intervenció educativa

De les diferents activitats que realitza l'esplai, creiem com a més rellevants les que esmentem tot seguit:

- *Programa de curs*: seguit d'activitats que es realitzen durant tots els dissabtes del curs acadèmic i dedicades a infants d'edats compreses entre els 4 i els 14 anys.

- *Programa jove*: activitats especials que es dediquen al col·lectiu de joves que col·laboren setmanalment a l'esplai. Activitats que es desenvolupen en coordinació amb el Movijove i que està específicament dedicada a joves d'edats compreses entre els 15 i els 19 anys.

- *Jornades educatives*: activitat de cap de setmana on es fomenta la participació de tots els infants i joves de l'entitat. Activitat on es proposa el treball amb un centre d'interès específic i uns objectius concrets per a cada curs, i on es potencia la convivència entre tots els membres del grup. Així, fins al moment s'han treballat aspectes com els drets de la infància i la joventut, l'educació per la salut o l'educació viària.

- *Casals i colònies d'estiu*: aquesta és una activitat que es desenvolupa durant el més de juliol, durant les vacances dels infants i joves. És un marc idoni pel treball a l'aire lliure, per la realització de sortides a la natura i pel treball de respecte al medi. També és un dels moments en el que els infants i joves tenen més temps lliure i, per tant, on es pot incidir en el treball diari.

Després de vuit anys de dedicació en el treball del lleure, l'esplai no només ha treballat per als infants i joves dels barris, sinó que durant la seva vida ha mantingut contactes amb altres entitats que fomenten la cooperació i la solidaritat amb altres cultures.

D'aquesta manera durant dos cursos d'esplai es va treballar conjuntament amb l'ONG "Cultures Vives", mantenint un intercanvi cultural entre els nens i nenes del barri i nens i nenes de San Miguelito, Nicaragua. Un educador de l'esplai va viatjar com a cooperant a Nicaragua, fet que va provocar que les relacions amb el projecte s'arrelessin encara més.

L'esplai forma part de la Federació Catalana de l'Esplai que treballa des de fa 5 anys en un projecte de solidaritat amb Brasil, col·laborant amb el Movimiento Nacional de Meninos y Meninas de Rua (MNMMR). *El centre d'Esplai La Gresca ha desenvolupat des de fa dos anys*, programes d'informació als infants i de conscienciació de la realitat d'aquest país, rebent educadors/es del Brasil, que ens han informat de la situació dels infants i joves, a la vegada que una educadora de l'esplai va viatjar per conèixer les realitats de Porto Alegre i Río de Janeiro, durant l'agost del 2.000.

2.4. Cronologia d'activitats

Per tal de tenir una visió àmplia del recorregut emprès per l'entitat, a continuació es presenta *una cronologia dels esdeveniments més importants que han marcat el desenvolupament del* Centre d'Esplai La Gresca i la seva consolidació com agent social actiu del barri.

1994

4 de març	Constitució del Centre d'Esplai La Gresca
abril	Tallers al carrer durant els dissabtes
23 d'abril	Parada de literatura infantil i juvenil a la Diada de Sant Jordi
maig	Jocs al carrer i xocolatada durant els dissabtes
juny	Gran Gimcana de la natura al dissabte
juny	Participació a les Festes de la Primavera de Can Tiana
juny	Participació a la festa final de curs de l'escola Tiana
4-29 de juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 16 a 19 h.
saharians	Col·laboració amb les colònies per a nens i nenes saharians
23-25 de setembre	Participació a les Festes de la Tardor, organitzant les activitats infantils
setembre	Concurs de dibuix
octubre-juny	Servei de Ludoteca a les escoles públiques de Ripollet
octubre-juny	Esplai als dissabtes a l'escola Tiana, de 16 a 19 h.

1995

març	*Celebració del primer aniversari de La Gresca*
maig	I Jornades: Educació per la Salut. Colònies a Flor de Maig
juny	Col·laboració amb les Festes de la Primavera
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Servei de Ludoteca i Tallers a les escoles públiques de Ripollet
octubre-juny	Esplai als dissabtes de 16 a 19 h.

1996

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer, amb la Roda d'Espectacles
març	Celebració segon aniversari de La Gresca
abril-maig	Col·laboració amb la Campanya de Solidaritat amb Cuba
maig	II Jornades: Educació viària, colònies a Flor de Maig
juny	Col·laboració amb les Festes de la Primavera
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.

setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Servei de Ludoteca i Tallers a les escoles públiques de Ripollet
octubre-juny	Esplai els dissabtes de 16 a 19 h.

1997

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer, amb la Roda d'Espectacles
març	Celebració Tercer aniversari de La Gresca
maig	III Jornades: Educació medio-ambiental, colònies a Flor de Maig
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
juliol	Colònies d'Estiu
setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Servei de Ludoteca i Tallers a les escoles públiques de Ripollet
octubre-juny	Esplai els dissabtes de 16 a 19 h.

1998

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer. Amb la Roda d'Espectacles
març	Celebració quart aniversari de La Gresca
maig	IV Jornades, colònies
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
juliol	Colònies d'Estiu
setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Esplai els dissabte de 16 a 19 h.

1999

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer. Amb la Roda d'Espectacles
gener-desembre	Participació en el projecte d'intercanvi amb Nicaragua
març	Celebració del cinquè aniversari de La Gresca
maig	Jornades, colònies familiars
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
juliol	Colònies d'Estiu
setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Esplai els dissabte de 16 a 19 h.

2000

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer. Amb la Roda d'Espectacles
gener-desembre	Participació en el projecte d'intercanvi amb Nicaragua

març	Celebració del sisè aniversari de La Gresca
maig	Jornades, colònies familiars
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
juliol	Colònies d'Estiu
setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Esplai els dissabte de 16 a 19 h.

2001

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer. Amb la Roda d'Espectacles
març	*Celebració del setè aniversari de La Gresca*
maig	Jornades, colònies familiars
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
juliol	Colònies d'Estiu
setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
octubre-juny	Esplai els dissabte de 16 a 19 h.

2002

gener-desembre	Espectacles d'animació infantil al carrer. Amb la Roda d'Espectacles
gener-desembre	Participació en el projecte de solidaritat del FCE
març	Celebració del vuitè aniversari de La Gresca
maig	Jornades, colònies familiars
juliol	Casal d'Estiu de dilluns a divendres de 10 a 13 h.
juliol	Colònies d'Estiu
Setembre	Col·laboració amb les Festes de la Tardor
Octubre-juny	Esplai els dissabte de 16 a 19 h.

3. PRESENTACIÓ DE L'ESTUDI

3.1. Definició i origen de l'estudi

Després de vuit anys d'esplai, el Centre d'Esplai La Gresca inicia un procés de valoració de la feina feta, d'avaluació dels objectius del centre i definició de noves estratègies a seguir en un futur. Dins d'aquest procés de valoració El Centre d'Esplai La Gresca es proposa l'execució d'un projecte d'investigació, mitjançant metodologies participatives d'investigació social, dedicat a l'elaboració d'un diagnòstic situacional i institucional de la realitat del barri on s'ubica, i en concret en la població infantil i juvenil. El propòsit de l'estudi és establir estratègies d'intervenció en un pla d'acció que permeti definir quin ha de ser el paper de l'esplai al barri.

3.2. Objectius i resultats esperats

L'objectiu general de l'estudi és analitzar la situació de la població infantil i juvenil del barri, identificar-ne les principals problemàtiques i especificar-ne les necessitats, així com determinar les estratègies d'actuació, els agents, els col·lectius i les institucions implicades.

Els objectius específics són:

- Identificar les principals problemàtiques infantils i juvenils del barri
- Especificar les necessitats emergents de la població infantil i juvenil
- Prioritzar les problemàtiques detectades
- Definir línies estratègiques d'intervenció
- Identificar propostes concretes i viables

Amb aquest procés s'espera obtenir els següents resultats:

- Obertura d'espais de reflexió i discussió sobre la situació de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell – Tiana, en especial sobre les problemàtiques, les accions, les potencialitats i oportunitats.
- Identificació de les problemàtiques de la població infantil i juvenil. Elaboració d'un diagnòstic situacional, organitzatiu i social.
- Definició d'estratègies d'intervenció i de propostes concretes. Elaboració d'un pla estratègic d'intervenció.
- Contribució a la consolidació del Centre d'Esplai La Gresca i obertura d'un procés d'innovació d'estratègies d'intervenció, projectes i línies d'actuació.
- Potenciació de la participació dels joves al seu entorn i afavorir al foment de l'associacionisme juvenil.
- La implicació de tots els agents socials del barri i de la població en general.

3.3. Metodologia

Es contempla la posada en pràctica d'un conjunt de metodologies, instruments i activitats de planificació que permetin identificar i valorar la situació de la població infantil i juvenil del barri, les seves problemàtiques i necessitats amb la finalitat de millorar la seva qualitat de vida.

L'enfocament metodològic parteix de la premissa d'ubicar als infants i joves com a actors centrals i beneficiaris directes de l'estudi i no com a simples receptors. Per tant, es tracta d'una metodologia participativa que afavoreix la mobilització i participació d'infants i joves, dels diversos agents socials actius i de la societat civil organitzada o no organitzada en el procés de l'estudi.

Es pretén treballar amb una metodologia flexible, ja que el procés de l'estudi requereix permanentment adequacions o reorientacions, adoptant una estratègia que es fonamenti en la flexibilitat i voluntat de planificació progressiva i que asseguri la participació de la societat civil. Es tracta, en definitiva i aquest és el seu tret distintiu, d'una metodologia participativa, que pretén promoure un procés de planificació local participatiu.

Per realitzar un procés de recollida de dades s'utilitzaran diversos mecanismes i instruments metodològics com l'observació directa de la realitat social de la població infantil i juvenil del barri, que conjuntament amb converses individuals i col·lectives, visites a les entitats i organitzacions i als projectes que es duen a terme al barri, etc. facilitarà la identificació de les problemàtiques, la definició d'estratègies d'intervenció i l'establiment de prioritats.

> *Per l'elaboració del diagnòstic situacional serà necessari un procés de recollida de dades de la realitat física, econòmica, social i cultural del barri, tant per identificar les principals problemàtiques que afecten a la població infantil i juvenil, com per elaborar un inventari dels recursos per a les estratègies d'intervenció. S'utilitzarà diverses fonts d'informació: sistematització de diagnòstics anteriors, revisió bibliogràfica, observació directa, entrevistes i tallers...*

El coneixement i anàlisi dels actors socials del barri serà un element important en el procés de diagnòstic i planificació. Serà imprescindible conèixer tots els actors socials i promoure la seva participació en el procés de l'estudi. Amb aquest objectiu es realitzaran entrevistes per tal de conèixer la situació institucional-organitzativa del barri i s'elaborarà una base de dades dels recursos humans locals.

Durant el procés de planificació es duran a terme diverses entrevistes i reunions de treball amb els actors socials del barri, prèvies a la realització dels tallers, per tal de preparar els encontres, tant pel que fa als aspectes tècnics i organitzatius com pels continguts i la metodologia. Després d'aquestes reunions i de la realització dels tallers se seguiran realitzant noves i diverses trobades per tractar altres temes d'interès que es vagin identificant durant el procés.

La planificació per a la participació pressuposa l'elaboració de propostes de desenvolupament sostingut que generin pràctiques democràtiques i que determinin les activitats a curt, mitjà i llarg termini, com a parts d'un procés de canvis en la manera de pensar i actuar en la realitat.

No és una planificació feta des de fora, per experts, és un instrument que ofereix mecanismes per tal que els propis grups, organitzacions, associacions i entitats defineixin els fins i els mitjans de l'acció i perquè siguin molts els involucrats en objectius comuns.

3.4. Interlocutors

El principal interlocutor de l'estudi és el conjunt de la població infantil i juvenil del barri, o la població representativa d'aquests i per extensió les seves famílies. D'aquesta manera es planteja un treball de forma directa amb infants i joves del barri. Aquest seran, doncs, l'eix central de la investigació.

A un segon nivell també s'incorporaran com a interlocutors diversos agents socials actius al barri com són les entitats, associacions i col·lectius, així com també l'escola, les administracions locals, els tècnics, els polítics, agents econòmics i la ciutadania en general.

La diversitat d'interlocutors previstos suposa una gran complexitat que es pretén donar cabuda a través d'una metodologia participativa que sigui dinàmica i flexible.

3.5. Estructura organitzativa i recursos humans

Per tal d'organitzar el procés de l'estudi es pretén crear una estructura suficientment flexible i dinàmica que permeti treballar amb la metodologia participativa que s'ha explicat anteriorment. Els diferents equips humans que intervindran en el procés d'investigació són:

3.5.1. Equip Educatiu i Equip Administratiu

Aquests equips estan constituït per persones voluntàries que s'encarreguen del funcionament normal de l'esplai. L'Equip Educatiu és el grup de treball directe amb els infants i joves, encarregat de programar, realitzar i avaluar les activitats de l'esplai, i que treballa en diferents àrees d'actuació: esplai, ludoteca, activitats sòcioculturals, activitats de vacances... L'Equip Administratiu és el grup de treball que s'encarrega de totes aquelles tasques administratives de l'esplai.

El projecte que presentem sorgeix d'una iniciativa del Centre d'Esplai La Gresca, dels i les seves educadors/es que treballen habitualment al barri. L'equip serà un punt clau de treball i d'assessorament de l'estudi, guardant una estreta relació. Per aquesta raó, s'escollirà un/a representant del Centre que entrarà a formar part de la Comissió Permanent.

3.5.2. Equip d'Investigació

Aquest estarà constituït per un grup de treball format per tres persones vinculades a La Gresca sota el concepte de treballadors/es. Les seves principals funcions són: l'organització i seguiment del procés d'investigació, la realització i valoració del diagnòstic, la gestió dels recursos necessaris, la definició d'estratègies d'intervenció i l'elaboració del projecte final. Es planteja treballar en equip buscant una metodologia flexible, dinàmica i operativa.

3.5.3. Consell Assessor

Aquest equip estarà constituït per diferents persones a títol individual o com a representants de col·lectius o associacions. Les seves funcions són: donar suport, assessorament i orientacions a l'Equip d'Investigació.

Pel seu funcionament es plantegen poques sessions de treball conjuntes (una d'obertura del procés, una altra durant la investigació i una darrera de tancament), ja que es prefereix treballar de forma més operativa. D'aquesta manera es convocaran sessions de treball o entrevistes d'assessorament individuals o per subgrups d'afinitats al llarg de tot el procés de l'estudi per aquells temes que l'Equip d'Investigació i la Comissió Permanent creguin oportuns.

3.5.4. Comissió Permanent

Es tracta de l'òrgan decisori de l'organització que estarà format per dos membres de l'Equip Educatiu de la Gresca, un membre de l'Equip d'Investigació i un membre del Consell Assessor. Les seves funcions són: fer el seguiment i la supervisió de l'estudi, aprovar les modificacions que es produeixin durant la investigació i prendre les decisions pertinents en l'execució de l'estudi. Aquesta comissió es reunirà quinzenalment per tal de debatre les qüestions pertinents a la seva tasca.

3.6. Fases de l'estudi

A continuació s'exposa el procés d'investigació en les seves diferents fases:

3.6.1. Fase I: Organització del procés

En aquesta primera fase, d'organització i preparació del procés d'investigació, es realitzaran les següents accions:

- Formació i assessorament de l'equip tècnic en matèria de mètodes i tècniques d'investigació social.
- Assistència a cursos monogràfics especialitzats dirigits a les associacions.
- Buidat bibliogràfic sobre experiències participatives de diagnòstic i planificació local.
- Elaboració del disseny metodològic del procés d'investigació i dels diferents instruments metodològics a utilitzar.
- Presentació de la proposta a les administracions locals (regidoria cultura i joventut, serveis socials, participació ciutadana...) i a les entitats i institucions del barri.
- Encontre amb els actors socials del barri per presentar l'estudi, recepció de propostes i revisió del procés a partir de les aportacions rebudes.

Aquesta fase ha de concloure amb un pla d'activitats o un pla d'acció que guiï les següents fases i detalli les tasques i activitats per la realització del diagnòstic.

3.6.2. Fase II: Realització del diagnòstic

La segona fase constitueix en l'execució dels instruments d'investigació definits en el pla d'acció elaborat i revisat en la fase anterior. Les accions a executar en aquest a fase són:

- Difondre el projecte d'investigació, fomentar la participació dels joves i atreure la població juvenil a les possibles propostes futures.
- Promoure la implicació i participació dels agents socials i del teixit associatiu del barri en el procés d'investigació.
- Cercar informació a partir de l'observació directa i converses individuals i col·lectives.

- Identificar percepcions, visions, generalitats i discursos diferents sobre la població infantil i juvenil.

- Identificar problemàtiques, necessitats, expectatives i potencialitats de la població infantil i juvenil.

- Sistematització de dades secundàries i de l'experiència de l'esplai La Gresca.

- Anàlisi dels recursos institucionals del barri i dels recursos institucionals dels municipis de Cerdanyola i Ripollet (serveis educatius, serveis personals, serveis socials, serveis sanitaris, etc.).

- Realització d'entrevistes als actors socials del barri i altres interlocutors individuals i col·lectius.

- Realització dels tallers participatius: taller diagnòstic participatiu, tallers lúdics infantils i jornades de reflexió i treball.

- Recollir propostes de treball i possibles estratègies d'intervenció.

Aquesta fase ha de concloure amb l'elaboració d'un diagnòstic de la situació de la infància i joventut al barri i un diagnòstic dels principals agents socials que intervenen en el barri.

3.6.3. Fase III: Recerca i coneixement de recursos

Aquesta fase consisteix en conèixer els recursos de l'Administració Pública i altres organitzacions i institucions privades pel que fa a recursos econòmics, recursos pedagògics, assessorament jurídic i de gestió de recursos.

Aquesta recerca es realitzarà a les diferents àrees i regidories de l'administració pública local de Cerdanyola del Vallès i Ripollet, el Consell Comarcal del Vallès Occidental, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, així com altres institucions com la Federació Catalana de l'Esplai, el Moviment d'Esplai del Vallès i altres.

El resultat d'aquesta fase ha de concloure amb l'elaboració d'una base de dades que reculli els possibles recursos dels quals podrien disposar les noves línies d'actuació i els futurs projectes (suport institucional, fons de finançament, plans d'ocupació, recursos externs, etc.).

3.6.4. Fase IV: Recerca i coneixement d'altres experiències

Aquesta fase consisteix en conèixer experiències i projectes d'entitats i associacions que treballin amb infants i joves:

- Esplais diaris i casals de joves: posant èmfasi en l'organització interna i en temàtiques com l'oci, esports, música, etc.
- Centres de salut: experiències relacionades amb la drogoaddicció, sida, sexualitat, anticonceptius, etc.
- Escoles tallers i experiències relacionades en la formació i la inserció laboral.
- Experiències sobre multiculturalitat.
- Altres experiències i projectes.

Aquesta fase conclourà amb la construcció d'una base de dades amb la sistematització de les experiències analitzades que serveixi d'instrument de consulta i orientació per a la definició d'un pla d'intervenció.

3.6.5. Fase V: Elaboració dels resultats

La darrera fase consisteix en la sistematització del procés viscut i l'elaboració dels documents definitius que recullin els resultats de l'estudi. Caldrà dur a terme les següents activitats:

- Identificació de projectes i línies d'actuació i definició d'estratègies.
- Establiment de prioritats.
- Anàlisi de la viabilitat de les propostes en base al diagnòstic.
- Elaboració d'una proposta d'intervenció.
- Sistematització de tot el procés realitzat.

El resultat d'aquesta fase ha de ser la redacció d'un projecte d'intervenció a partir del diagnòstic de la situació de la infància i joventut al barri i dels recursos de que aquesta població disposa (resultat de la fase II); la base de dades dels possibles recursos dels quals podria disposar el projecte (resultat de la fase III) i la sistematització de la informació d'altres experiències (resultat de la fase IV).

II. PLA D'ACCIÓ

II. PLA D'ACCIÓ

En aquest apartat presentem el pla d'acció de les fases II, III i IV, que corresponen a la realització del diagnòstic, la recerca i coneixement de recursos i la recerca i coneixement d'altres experiències respectivament.

1. Pla d'acció de la Fase II: Realització del diagnòstic

A continuació es presenta, de forma sintètica, el pla d'acció de la segona fase de l'estudi que correspon a la realització del diagnòstic del barri.

1.1. Objectiu general

L'objectiu general de la realització del diagnòstic és analitzar la situació, les principals problemàtiques, oportunitats i potencialitats de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons per tal de definir possibles estratègies d'intervenció.

1.2. Objectius específics

Els objectius específics que l'execució del diagnòstic pretén assolir són:

- Identificar principals problemàtiques que afecten a la població infantil i juvenil del barri.
- Prioritzar les més urgents a ser resoltes.
- Identificar els actors locals, recursos institucionals i organitzatius que actuen en l'àmbit de la infància i la joventut.
- Definir línies estratègiques d'intervenció.

1.3. Resultats esperats

Amb el procés de diagnòstic s'espera arribar als següents resultats:

- Obertura d'espais d'encontre local per la discussió i reflexió de problemes, accions, oportunitats i potencialitats de la població infantil i juvenil del barri.
- Diagnòstic situacional i institucional-organitzatiu de la població infantil i juvenil del barri.
- Definició d'estratègies d'intervenció i identificació de propostes concretes a executar.

1.4. Interlocutors

Els interlocutors de l'Estudi Diagnòstic Participatiu seran:

- Població infantil i juvenil.
- Actors socials del barri (administracions, institucions, associacions i col·lectius).
- Informadors claus.

1.5. Metodologia

La metodologia que s'utilitzarà en aquest estudi serà una aproximació a la Investigació Acció Participativa (IAP), que es pot definir com un mètode d'estudi i acció que busca obtenir resultats fiables i útils per a millorar situacions col·lectives, basant la investigació en la participació dels propis col·lectius a estudiar (Alberich, 1998). La IAP és una *investigació* perquè pretén obtenir major grau de coneixement d'una comunitat o fenomen social i treballa amb mètodes i instruments propis de les ciències socials. Alhora, és *acció* perquè no només pretén conèixer, explicar o diagnosticar la realitat social –en aquest cas la participació de la societat civil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons- sinó també incidir en ella i, en última instància, introduir processos transformadors en les relacions socials existents.

Una metodologia implica una determinada aposta epistemològica que essencialment defineix l'objectiu i la finalitat que es vol donar a la utilització de la metodologia i a la pròpia investigació. En aquest sentit, la IAP pertany al paradigma crític o dialèctic, que entén la investigació com un procés de transformació de la societat. Aquest paradigma intenta fugir del rol passiu que habitualment se li assigna al col·lectiu objecte d'investigació. Ben al contrari, s'aposta per la seva participació activa en la creació de coneixement. L'objecte de la recerca és també el subjecte, part i mitjà de la seva metodologia i de tot el procés d'investigació. En aquest sentit, el rol de l'equip d'investigació serà el de facilitador, dinamitzador i mobilitzador d'aquest coneixement que serà construït entre tots i totes.

Amb aquesta metodologia es pretén estimular el debat i la participació entre tots els sectors socials implicats –o que potencialment es poden implicar- en la dinamització de noves propostes d'actuació al barri. Aquesta opció metodològica pot afavorir una major implicació de la ciutadania en les actuacions que se'n derivin, així com el reforçament del teixit civil del barri.

1.6. Instruments d'investigació

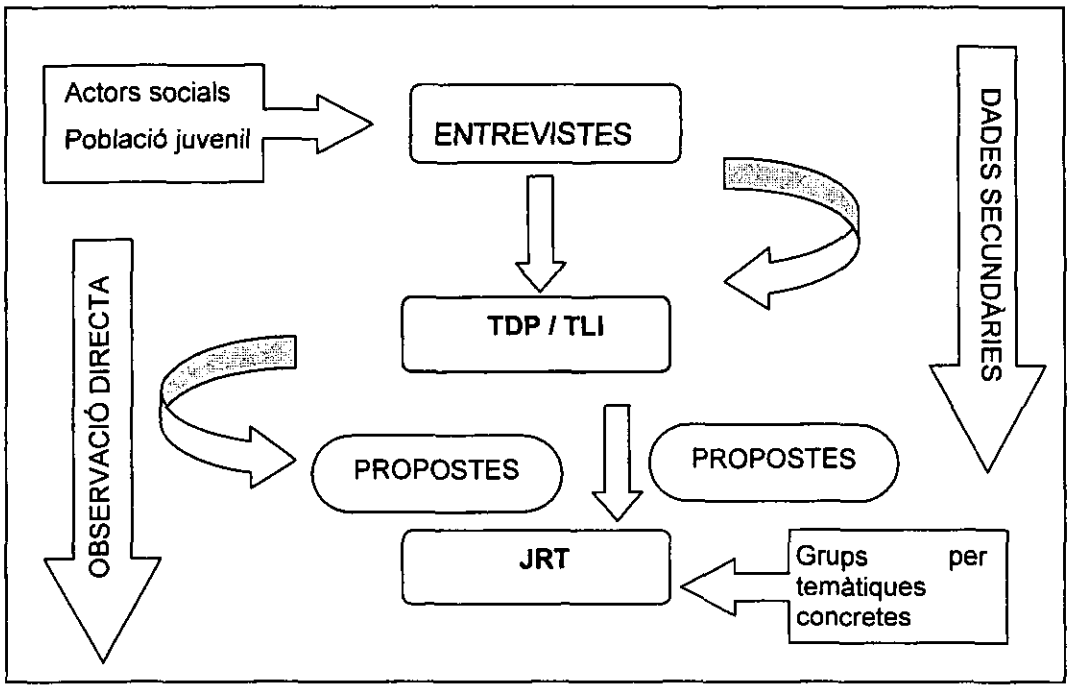
Per dur a terme el procés de diagnòstic s'han dissenyat els següents instruments d'investigació:

- Observació directa i participant
- Sistematització de dades secundàries i informació escrita.
- Entrevistes als actors locals, població juvenil i altres informadors claus.
- Tallers participatius (taller lúdic infantil, taller diagnòstic participatiu, jornada de reflexió i treball).

Els dos primers instruments - l'observació directa i participant i la sistematització de dades secundàries- tenen caràcter d'investigació, la responsabilitat dels quals recau en l'equip d'investigació. La finalitat d'aquests instruments és la recopilació, anàlisi i interpretació d'informació d'interès per l'elaboració del diagnòstic de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons. Mitjançant l'observació directa i participant es recollirà totes aquelles informacions, opinions, idees i inquietuds dels propis pobladors del barri. A través de la sistematització de dades secundàries es recopilarà altres informacions d'interès que provenen d'investigacions, diagnòstic i processos de planificació realitzats anteriorment per altres investigadors/es locals o externs.

Els tres últims instruments - les entrevistes, els tallers i la jornada de reflexió- tenen caràcter de participació, la responsabilitat dels quals és compartida entre l'equip d'investigació i els pobladors i actors locals del barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons, amb funcions i rols diferents. Aquests instruments han de servir per a l'elaboració del diagnòstic situacional i institucional-organitzatiu i la planificació d'estratègies d'intervenció, l'establiment de prioritats i la identificació de projectes.

Cada instrument contempla la realització de diverses activitats: en primer lloc, cal dur a terme activitats prèvies de difusió i motivació, d'organització i planificació del treball; en segon lloc, la realització de l'activitat pròpia de l'instrument (per exemple la realització de les entrevistes o dels tallers); i en tercer lloc, cal dur a terme altres activitats posteriors de sistematització de les experiències realitzades. Les diverses activitats previstes pels instruments d'investigació es realitzaran, en molts casos, de forma simultània, de la mateixa manera que un mateix instrument servirà per més d'una fase del procés.

1.6.1. Observació directa i participant

Per a l'elaboració del diagnòstic l'equip d'investigació treballarà al barri durant el període d'execució, tractant-se, doncs, d'una investigació sobre terreny. L'observació directa i participant serà, per tant, un dels instruments d'investigació bàsics en aquest estudi.

Durant el període de realització del diagnòstic es durà a terme un procés de recollida de dades permanent, ja sigui a través de l'observació directa, en que l'equip d'investigació recull totes les informacions necessàries o mitjançant l'observació indirecta, en que l'equip s'adreça als individus a fi d'obtenir la informació (converses individuals i col·lectives, entrevistes, reunions...)

El mètode d'observació participant consisteix en estudiar la realitat d'una comunitat tot participant de la seva vida col·lectiva. Els avantatges que suposa aquest instrument són: la possibilitat de copsar en directe comportaments i esdeveniments, i la possibilitat de recollir un material d'anàlisi relativament espontani. Per altra banda, però, també cal tenir en compte algunes limitacions com poden ser els problemes d'acceptació, reconstrucció i interpretació.

Un cop sobre terreny, caldrà definir què cal observar, és a dir, les dades concretes que s'han de recollir; qui cal observar, és a dir, el camp d'anàlisi, espai geogràfic i social; i com cal observar, és a dir, els instruments d'observació.

L'objectiu de l'observació és generar i recollir la informació necessària per a l'elaboració del diagnòstic, especialment aquelles informacions que no es puguin obtenir mitjançant altres

instruments metodològics com podria ser el sistema de relacions socials o els fonaments culturals i ideològics subjacents.

1.6.2. Sistematització de dades secundàries

L'anàlisi de dades secundàries, és a dir, la sistematització d'antecedents de planificació i diagnòstics anteriors, així com informacions escrites diverses, serà un altre instrument d'investigació que s'utilitzarà en aquest estudi. Es tracta de recollir i analitzar aquella informació que han generat altres investigadors/es que pugui ser d'interès per a l'estudi que ens ocupa. Serà necessari, per tant, dur a terme un procés de recopilació d'informació a partir de fonts documentals variades i de tractament de dades existents, ja obtingudes per altres investigadors/es.

Les avantatges d'utilitzar dades secundàries i documentals són: en primer lloc, l'estalvi de temps i de diners en la recopilació d'informació que ja ha estat recollida anteriorment i així poder centrar-se i dedicar-se més plenament a l'anàlisi pròpiament dita, i en segon lloc, l'aprofitament d'un material documental important i valuós, que recull dades macrosocials, demogràfiques i socioeconòmiques de caràcter predominantment estadístic d'interès per a l'estudi. Per altra banda, cal tenir en compte algunes limitacions com poden ser els problemes de fiabilitat de la informació o l'adequació de les dades al context actual.

Els objectius a perseguir són:

- Recollir informació (dades macrosocials, demogràfiques, socio-econòmiques, físiques, geogràfiques, històriques i socials) sobre el barri Pont Vell – Tiana i el seu entorn.
- Analitzar i interpretar (sistematitzar) les dades obtingudes de les fonts secundàries i documentals.
- Complementar, contrastar i verificar les dades secundàries i documentals amb la informació recollida a través d'altres instruments d'investigació utilitzats (l'observació directa, les entrevistes i els tallers).

1.6.3. Entrevistes als actors socials

Per l'elaboració del diagnòstic s'ha planificat la realització d'un conjunt d'entrevistes semi-estructurades amb els diferents actors socials, a l'administració pública, a la població juvenil i altres informadors claus. En el procés de planificació, l'entrevista és concebuda com una tècnica d'investigació complementària per matisar qualitativament les dades proporcionades per altres instruments com els tallers participatius, observació directa i l'anàlisi i interpretació de dades secundàries.

Les avantatges de realitzar entrevistes són: l'obtenció d'informació qualitativa, la proximitat i el contacte directe i intens entre l'entrevistador/a i informant, el baix cost d'aplicació i la flexibilitat que permet l'instrument. Per altra banda, però, entre els seus inconvenients cal tenir en compte els problemes de representativitat de les persones entrevistades o la reactivitat produïda per la presència "cara a cara" de l'entrevistador/a.

Les entrevistes es basen en un guió, de manera que es parteix d'una relació predeterminada de temes a tractar i en la que l'entrevistador/a va formulant les preguntes concretes amb la possibilitat d'introduir modificacions durant el transcurs de la conversa. Malgrat que el contingut i l'ordre de les preguntes estiguin predeterminades, aquestes poden variar en funció del context de l'entrevista i les característiques de la persona entrevistada. El guió orienta i estructura la forma d'obtenir informació, però la pròpia naturalesa flexible de l'entrevista permet tantes modificacions com exigeixi els casos i contextos concrets. Així doncs, el guió de les entrevistes més que un recull de temes i preguntes concretes a tractar és un eix referencial, construït amb anterioritat, que permet conduir l'entrevista amb la suficient flexibilitat per acomodar les preguntes a les necessitats informatives de cada situació concreta.

L'entrevista es basa en un mètode lingüístico-discursiu, que produeix un text (transcripció) que després caldrà analitzar i interpretar. Es realitzen amb la sola presència de l'entrevistador/a i la persona entrevistada, i les converses seran gravades en cinta magnetofònica, pel seu posterior anàlisi i interpretació.

Els objectius de les entrevistes són:

- Conèixer els actors socials i valorar-ne la seva capacitat institucional, de gestió i política (diagnòstic institucional).
- Recollir dades i informació sobre la realitat social del barri i les principals problemàtiques que afecten a la població infantil juvenil (diagnòstic situacional).
- Invitar i motivar als actors socials locals a participar en els tallers i altres activitats de diagnòstic i planificació (participació).

Pel que fa a la selecció de les persones a entrevistar, s'emfatitzarà el factor heterogeneïtat com a criteri bàsic amb la finalitat d'evitar el biaix que suposaria només centrar-se en un tipus de persones i discursos. S'intentarà, per tant, diversificar al màxim el tipus de persones entrevistades. En aquest sentit, no només s'entrevistarà als representants de les institucions locals sinó també a persones expertes, especialment qualificades o particularment ben informades en determinats aspectes de la realitat social del barri. Els actors socials o

institucions a entrevistar són: les administracions públiques, la societat civil organitzada, la població *juvenil no associada i altres interlocutors claus*.

A partir de la sistematització de les entrevistes, les dades secundàries i l'observació participant s'elaborarà un sociograma o mapa social que permeti una aproximació a la diversitat dels col·lectius que intervenen en el barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons i conèixer les seves posicions i relacions de cada un d'ells amb la resta d'actors locals.

El sociograma és una eina metodològica que ens servirà per representar gràficament el conjunt d'institucions, entitat i col·lectius que interactuen en el barri Pont Vell Tiana. Es tracta d'un dibuix dels diferents grups socials i les relacions establertes entre ells. De la posició que cada grup ocupa en el mapa i de la seva estructura global se'n deriven els posicionaments i les actuacions dels diferents col·lectius.

Visualment, un sociograma té l'aspecte de dos eixos en els quals hi ha una sèrie de figures geomètriques i ratlles que les uneixen. L'eix vertical fa referència a les posicions i l'estructura socials. S'hi situen els actors en funció de la seva situació de poder, d'organització i d'institucionalització. L'eix horitzontal fa referència a la ideologia, els objectius i els posicionaments respecte la finalitat de la investigació. S'hi situen els actors en funció de la seva implicació i participació, real o potencial, en el barri. Finalment, les fletxes mostren les relacions socials que en permetrà veure com es vinculen els diferents grups implicats. Les ratlles poden ser més o menys gruixudes depenent del grau i la naturalesa de la relació.

1.6.4. Tallers participatius

Els tallers i les jornades de reflexió i treball són els instruments de participació més importants en aquest estudi. Seran els espais a partir dels quals s'elaborarà el diagnòstic i es definirà les estratègies d'intervenció. Es constitueixen com espai de treball amb objectius definits on totes les i els participants, des de diferents rols, elaboren coneixements activament. Es tracta d'un procés comunicatiu i amb format assembleari.

Presenta els riscos derivats de la facilitat de biaix i d'interacció grupal en la seva vessant negativa. Per això s'intentarà constituir com un espai de participació per assolir consensos i la presa de decisions sobre la base de la responsabilitat compartida, requerint, per tant, la implicació dels actors socials.

Les dinàmiques grupals que s'esdevinguin en els tallers i els grups de reflexió poden construir i donar sentit als esdeveniments i circumstàncies en que viuen les i els participants, fent aflorar les categories i interpretacions que es generen en els marcs intersubjectius de la interacció social per mitjà de processos comunicatius.

La participació serà el component fonamental pel desenvolupament dels tallers i els grups de reflexió, es valorarà les opinions i les aportacions, el treball grupal, la potenciació de les capacitats a partir de les relacions horitzontals i la construcció de coneixement col·lectiu. Perquè la participació sigui real cal assumir el dret de les i els participants a exposar les seves pròpies opinions, i no obviar la qüestió del conflicte d'interessos. És evident que hi ha diferents maneres d'interpretar la realitat en funció de la situació que s'ocupi en relació a la mateixa. Així, en els tallers i els grups de reflexió, es poden donar diferents respostes a una mateixa realitat segons les diferents posicions ocupades per les i els participants. Malgrat totes i tots poden coincidir en l'objectiu final de desenvolupament, les diverses perspectives des de les que parteixen poden fer interpretar les necessitats, les possibles solucions i les prioritats de manera diferent. És important arribar a assumir un consens bàsic, però que aquest no amagui la pluralitat de les necessitats, interessos i disponibilitats de les i els participants. Per a l'obtenció del consens una condició imprescindible és el diàleg.

La metodologia que s'utilitzarà en els tallers i els grups de reflexió i treball es fonamenta en:

- L'autovaloració individual i grupal.
- El processament d'experiències de les i els participants.
- La incorporació de mètodes i tècniques (aportació teòrica i tècnica necessària).
- Una modalitat col·lectiva de produir coneixement (vessant horitzontal del coneixement, entès com a intercanvi).
- Un espai on es produeix una relació d'aprenentatge.

La responsabilitat de les i els participants és assistir i participar de forma activa en el taller i els grups de reflexió per tal d'intercanviar i compartir coneixements, idees, inquietuds, preocupacions i propostes de futur. La responsabilitat de l'equip d'investigació és facilitar la metodologia, acompanyar el procés i sistematitzar els coneixements i els resultats que es derivin dels tallers i els grups de reflexió i treball.

1.7. Disseny de les entrevistes als actors locals

Durant el procés de realització del diagnòstic es duran a terme un conjunt d'entrevistes semi-estructurades als actors locals que tenen presència al barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons. Els interlocutors de les entrevistes seran:

- Administració pública:
    - Ajuntament de Cerdanyola: Àrees d'Educació, Cultura, Joventut, Esports, Salut, Serveis Socials, Participació Ciutadana i altres que es detectin (polítics i tècnics).
    - Ajuntament de Ripollet: Àrees d'Educació, Cultura, Joventut, Esports, Salut, Serveis Socials, Participació Ciutadana i altres que es detectin (polítics i tècnics).
- Societat civil organitzada:
    - Associacions: AAVV Can Tiana, AAVV 4 Cantons, Comissió de Festes, Diables, Radioaficionats, Pesca, Creu Roja, Parkinson, DAPSI, Fòrum Soterrem l'Autopista...
    - Escoles: Tiana, Escursell, Sínia (directius i AMPAS).
- Interlocutors claus: persones que puguin aportar informació d'interès per l'estudi a identificar.
- Joves no associats del barri.

1.7.1. Model d'entrevista a l'Administració Pública

DADES DE LA PERSONA ENTREVISTADA

- Nom de la persona entrevistada.
- *Quin càrrec que ocupa a l'Ajuntament?*
- Quants anys fa que treballa a l'Ajuntament?

ESTRUCTURA MUNICIPAL

- Regidoria de..... En quina àrea s'ubica?
- Responsable de la regidoria i càrrec que ocupa.

- Responsables tècnics. Número i funcions.

- Relacions amb altres àrees de l'Ajuntament.

CONSELL MUNICIPAL DE.....

- Any de creació.

- Paper de l'òrgan. Funcions.

- *Amb quina freqüència es reuneix?*

- Qui participa?

- Valoració.

APORTACIÓ MUNICIPAL

- Recursos destinats a l'àrea durant l'any 2001. Percentatge actual destinat del pressupost total.

POLÍTICA DE MUNICIPAL DE.....

- Línies d'actuació:

- Mecanismes de gestió: execució directa / convocatòria de subvencions.

- Mecanismes de seguiment.

- Accions realitzades durant l'any 2001.

- Formes de difusió, publicació i vies de motivació i participació de la població.

ELS ACTORS LOCALS

- Organització i participació dels actors locals: Ajuntament, entitats i ciutadania.

- Relacions entre els diferents actors involucrats. Vincles creats.

- Nivell d'organització del teixit institucional/social. Grau d'implicació dels diferents actors socials.

- Existeix alguna forma de coordinació entre les entitats que treballen temes de...

- Nivell de participació ciutadana.

ACCIONS REALITZADES

- Quins projectes s'han executat. Descripció general i cronologia.
- Com es decideixen les accions que es realitzen? Quins són els criteris per definir el tipus de projectes? Els projectes responen a les necessitats prioritàries de la població?
- Qui elabora i gestiona els projectes? Qui són els responsables de l'execució i seguiment dels projectes? Existeix una participació directa en el seguiment dels projectes per part de l'Ajuntament i la població?
- Altres accions. Descripció, incidència en la població.

ELS RESULTATS: AVALUACIÓ

- Valoració referida a les actuacions fetes per l'Ajuntament: avaluar en funció dels objectius declarats a ser assolits.
- Avaluació: resultats, eficiència, efecte sobre les persones implicades en el procés.
- Dificultats, obstacles i problemes.
- Objectius assolits i pendents.

INFÀNCIA I JOVENTUT

- Quines creus que són les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil del barri?
- Quines creus que són les principals problemàtiques i necessitats de la població juvenil del barri?
- Quines actuacions duu a terme l'àrea al barri?
- Creus que els joves del barri tenen un accés fàcil als recursos de l'àrea?
- Quines alternatives de solució proposes a les problemàtiques que has detectat?
- Quin paper poden jugar les associacions?
- Quin paper hauria de jugar d'administració pública?
- Quin tipus d'actuacions creus que la Gresca pot dur a terme al barri?
- Quin recolzament podria rebre per part de l'àrea?

EL FUTUR

- Expectatives de l'Estudi Diagnòstic Participatiu: resultats esperats. Utilitat.
- Nous objectius: a curt, mig i llarg termini.
- Expectatives de futur.

1.7.2. Model d'entrevista a la societat civil organitzada

DADES DE LA PERSONA ENTREVISTADA

- Nom de la persona entrevistada.
- Quin càrrec que ocupa a l'entitat?
- Quants anys fa que treballa, participa o col·labora amb l'entitat?

DADES INSTITUCIONALS

- Nom o noms successius de l'entitat.
- Data de fundació.
- Forma jurídica.

PROCÉS DE CONSTITUCIÓ

- Context històric i motiu de la seva constitució.
- Antecedents.
- Història: origen, evolució i estat actual.

ÀMBIT D'ACTUACIÓ

- Adreça.
- Barri, localitat, comarca.
- Àmbit territorial d'influència.

FINALITAT

- Quina és la ideologia, identitat o valors que defineix l'entitat?

- Finalitats estatuàries / finalitats reals.

- Quins són els objectius generals de l'entitat?

A QUI S'ADREÇA?

- A quina població es dirigeix? Beneficiaris. Qui exclou?

- El soci/a: característiques.

- Usuaris/es dels serveis que ofereix l'entitat.

ACTIVITATS

- En quines àrees temàtiques actua l'entitat?

- Quin tipus d'activitats realitza?

- Quins serveis ofereix l'entitat?

- Quins són els projectes o activitats que ha realitzat fins l'actualitat i quins en procés d'execució?

- Desenvolupament en el temps i l'espai de les activitats.

ESTRUCTURA INSTITUCIONAL

- Quina és l'estructura institucional de l'entitat? Funcionament vertical / horitzontal.

- Quins òrgans de decisió i representació té? Assemblea General / Junta Directiva. Amb quina freqüència es reuneix. Quina és la forma en que es prenen les decisions?

- Paper dels directius. Gerència i administració.

- Hi ha socis/es? Número. Amb quina freqüència es reuneixen?

- Formes de participació: tipus de lideratges, rotació de càrrecs.

- Seccions i comissions actives.

- Grau d'institucionalització de l'entitat.

RECURSOS HUMANS

- Hi ha personal treballador / professional contractat? Número i funcions.

- Hi ha personal voluntari? Número i funcions.
- Hi ha col·laboradors externs?
- *Número total d'agents que participen en l'entitat.*
- Grau de professionalització dels membres. Estratègies de formació del personal.

RECURSOS I INFRASTRUCTURA

- Quins són els recursos materials que gestiona l'entitat? Recursos de gestió institucional, recursos propis de cada projecte o servei.
- Quina és la infrastructura que disposa? Pròpia, llogada o cedida.
- Recursos econòmics: propis, donacions particulars, subvencions públiques, patrocinadors.

RELACIONS SOCIALS I INSTITUCIONALS

- Capacitat de representació i convocatòria, arrelament a l'entorn, suport de la població.
- Relacions amb l'administració. Convenis col·laboració, ajust desitjats i/o rebuts. Subvencions. Grau i forma d'accés als recursos públics.
- Existeix alguna relació amb l'Ajuntament? Naturalesa de la relació.
- Es mantenen relacions amb altres actors socials o locals i/o externs? Quins i naturalesa de les relacions. Aliances, federacions.

PROJECCIÓ

- Formes de propaganda i de difusió d'activitats.
- Publicacions.
- Delegacions.
- Vies de motivació i sensibilització de la població per tal d'involucrar-la a determinats projectes.

VALORACIÓ

- Èxits, fortaleses, oportunitats.
- Dificultats, resistències, mancances, amenaces.

- Adequació entre principis, objectius i resultats.

INFÀNCIA I JOVENTUT

- Quines creus que són les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil del barri?
- Quines creus que són les principals problemàtiques i necessitats de la població juvenil del barri?
- Quines alternatives de solució proposes a les problemàtiques que has detectat?
- Quines entitats del barri treballen amb la població infantil i juvenil?
- Quins espais de participació d'infants i joves hi ha al barri?
- Quin paper poden jugar les associacions?
- Quin paper hauria de jugar d'administració pública?

1.7.3. Model d'entrevista a les escoles

DADES DE LA PERSONA ENTREVISTADA

- Nom:
- Càrrec:
- Anys al càrrec:
- Anys equip educatiu:
- Antiguitat:

DADES INSTITUCIONALS

- Nom de l'escola:
- Data de fundació:
- Adreça:
- A càrrec de quines necessitats es funda l'escola?

EQUIP

- Quants mestres hi ha?
- Hi ha mestres d'educació especial?
- Hi ha psicòlegs, pedagogs i/o logopedes?
- Quants membres hi ha a l'equip administratiu?

EQUIPAMENTS

- Quantes aules té l'escola?
- Té teatre, aula de música, biblioteca, gimnàs i/o pistes esportives?

SERVEIS

- Quins serveis ofereix? (menjadors, ludoteques, extraescolars,...)
- Qui els gestiona?

NENS/ES

- Quants nens/es hi ha?
- Quina és la procedència dels infants? (barri Pont Vell i Tiana, immigració)
- Hi ha nens/es amb discapacitat?
- És una escola adaptada?

ACTIVITATS

- Es treballa en algun projecte?
- El projecte és intern o s'exterioritza?

RELACIONS SOCIALS I INFRASTRUCTURA

- Quina és la relació amb l'AMPA?
- Quina és la relació amb l'Administració Pública?
- Existeixen convenis de col·laboració, ajuts o subvencions?
- Quin és el grau i forma d'accés als recursos públics?

- Es mantenen relacions amb altres actors socials locals i/o externs? (federacions, DAPSI)

INFÀNCIA I JOVENTUT

- Quines creus que són les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil al barri?
- Quina solució proposes?
- Quin paper podrien jugar les associacions?
- Quin paper hauria de jugar l'Administració Pública?

1.7.4. Model d'entrevista a la població juvenil no associada

- Vosaltres, de què us coneixeu?
- Coneixeu els espais i serveis que ofereix l'Ajuntament pels joves? Utilitzeu aquests espais i per què? [Casal de Joves, Cerdanyola i Ripollet].
- Què creieu de l'oferta d'oci que es fa des dels Ajuntaments?
- Quins espais calen? Com haurien de ser?
- Teniu contacte amb alguna associació del barri? Per què?
- A quina us agradaria associar-vos?
- Si necessites informació, a on et dirigeixes?
- Quins són els principals problemes que creus que teniu els joves al barri?
- Quin creus que hauria de ser el paper de l'Ajuntament al barri?
- *Què creus que poden fer les associacions?*
- Viviu amb els pares? Què creieu de l'habitatge al barri?
- Participes de les festes majors del barri?
- En quins espais us reuniu?
- Us agradaria participar en un taller?

1.8. Disseny del taller diagnòstic participatiu

1.8.1. Presentació

El taller és un espai de treball participatiu amb objectius definits on totes les i els participants, des de diferents rols, elaboren coneixements col·lectivament. Es pretén obrir un espai de reflexió i debat per a aquelles persones i entitats interessades en la població infantil i juvenil del barri Pont Vell – Tiana, sobre els canvis que es produirien amb una acció planificada i organitzada. Es promourà l'assoliment de consensos i la presa de decisions de forma concertada sobre la base de la responsabilitat compartida.

1.8.2. Objectiu general

Analitzar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell – Tiana, així com el teixit associatiu per tal d'apuntar algunes línies estratègiques d'actuació.

1.8.3. Objectius específics

- Identificar actors locals amb presència al barri i analitzar el teixit organitzatiu entorn a la població infantil i juvenil.
- Analitzar i valorar la situació actual de la població infantil i juvenil del barri (problemàtiques i necessitats).
- Definir línies estratègiques d'intervenció en el marc de la infància i la joventut.

1.8.4. Metodologia

El taller és un espai on es produeix una relació d'aprenentatge, es tracta d'una modalitat col·lectiva de produir coneixement a través de l'intercanvi, que es basa en l'autovaloració individual i grupal, el processament d'experiències i la incorporació de mètodes i tècniques. Es promourà la participació, el treball grupal, la potenciació de les capacitats a partir de les relacions horitzontals i la construcció de coneixement col·lectiu.

El mètode de treball es basarà en la presentació del tema o contingut a tractar, el treball en petits grups a partir de pautes comunes i que es formaran segons l'interès específic de cada activitat, i finalment, la posterior posada en comú en plenari, en que es debatrà àmpliament i oberta els diversos continguts del taller amb la participació de totes les i els assistents.

1.8.5. Participants

En el taller seran convidats a participar tots aquells actors locals, membres d'institucions locals i d'organitzacions de la societat civil organitzada que tenen presència al barri, així com població juvenil no associada.

La responsabilitat de les i els participants és assistir i participar de forma activa en el taller per tal d'intercanviar i compartir coneixements, idees, inquietuds, preocupacions i propostes de futur.

1.8.6. Etapes del taller

El taller s'estructura en les següents etapes:

- ETAPA I **Presentació i integració grupal**: En aquesta primera etapa es pretén presentar el taller i proporcionar a les i els participants les orientacions necessàries, tot propiciant un ambient favorable a la participació i el treball grupal.

- ETAPA II: **Mapa social o sociograma**: En aquesta etapa es pretén validar col·lectivament el sociograma del teixit associatiu producte de les entrevistes als actors socials del barri.

- ETAPA III **Anàlisi FODA**: En aquesta etapa es pretén analitzar la situació actual de la població infantil i juvenil, dels factors interns i actuals com dels externs i futurs.

- ETAPA IV **Problemàtiques / Alternatives de solució**: En aquesta etapa es pretén identificar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i definir de forma consensuada alternatives de solució als problemes detectats.

- ETAPA V **Definició d'estratègies**: En aquesta etapa es pretén determinar les opcions i prioritats envers el futur per a la intervenció social amb infants i joves.

- ETAPA VI **Avaluació de taller**: En aquesta darrera etapa es pretén valorar el desenvolupament del taller: els continguts i els temes tractats, la metodologia utilitzada i la participació de les i els assistents.

ETAPA I: PRESENTACIÓ I INTEGRACIÓ GRUPAL

Objectius:

- Propiciar un ambient favorable a la participació i al treball grupal i proporcionar a les i els participants les orientacions necessàries sobre el taller.

- Acordar les condicions i normes necessàries pel desenvolupament del taller (respecte a les opinions, escoltar, importància participació, descansos...).

- Conèixer les finalitats, els continguts, les característiques i la duració del taller.

- Conèixer les expectatives de les i els participants sobre el taller.

Consideracions

Cal tenir en compte la disposició del local i col·locar les cadires en forma de cercle o semicercle, perquè afavoreixi una major dinàmica del treball i propicií la participació de tothom. És important crear des de l'inici del taller un clima favorable a la participació. No és necessari dedicar massa temps a aquesta primera etapa, cal dur a terme les activitats de la forma més breu i dinàmica possible. Les activitats d'aquesta etapa es realitzaran en plenari.

Activitats

- **Registre dels participants**: consisteix en el primer apropament amb les i els participants, cal anotar: nom, cognoms, organització a la que pertanyen i càrrec que ocupen, edat, sexe i ocupació laboral.

- **Presentació del taller**: explicació dels objectius generals i específics, metodologia, temari i activitats a desenvolupar.

- **Regles de treball**: acordar les condicions necessàries per realitzar el taller: horari de treball, descansos, respecte a les opinions i a la participació.

- **Expectatives**: presentació de les i les participants i exposició de les expectatives del taller.

ETAPA II: SOCIOGRAMA

Objectius

- Analitzar els diferents institucions, entitats i col·lectius amb presència al barri i les relacions establertes entre ells.

- Analitzar el model de relacions i xarxes socials que s'estableix al barri entre l'administració pública, la societat civil organitzada i la població infantil i juvenil.

Consideracions

Es tracta d'efectuar un diagnòstic dels diferents agents socials implicats i les activitats que es proposen consisteixen en descriure el conjunt dels agents socials del barri, posant de manifest els seus problemes específics, els seus interessos i les relacions que tenen establertes entre sí. En aquest sentit, l'anàlisi de la participació es tracta essencialment d'una anàlisi política, no estrictament tècnica, i per tant, cal explicitar la subjectivitat.

Activitats

- **Revisar el sociograma**: En petits grups es revisarà el sociograma presentat per l'equip d'investigació i s'aportarà noves dades per part de les i els participants.

- **Consensuar el sociograma**: En plenari i a partir de les aportacions dels diferents subgrups es consensuarà un sociograma que representi gràficament el conjunt d'institucions, entitats i col·lectius amb presència al barri.

ETAPA III: ANÀLISI FODA

Objectius

- Identificar els recursos del barri (materials, humans i socials) per a l'atenció de la població infantil i juvenil.

- Identificar i valorar les capacitats i oportunitats locals, i determinar les formes organitzatives i de participació en el marc de la infància i la joventut.

- Identificar i analitzar els obstacles, dificultats, oportunitats i potencialitats de la intervenció social en la infància i la joventut.

Consideracions

Ha de ser una activitat ràpida i dinàmica, però imprescindible. El coneixement dels recursos i les capacitats locals que es disposen condicionarà la identificació de les estratègies per a la intervenció social en la infància i la joventut.

Activitats

- **Anàlisi de les Fortaleses, Oportunitats, Debilitats i Amenaces**: El diagnòstic FODA és un mètode d'anàlisi estratègica que facilita la identificació de la situació actual de la població infantil i juvenil i la determinació de les prioritats envers al futur. Aquesta tècnica combina l'anàlisi interna, considerant tant les fortaleses com les debilitats i l'anàlisi externa, considerant tant les oportunitats com les amenaces de l'entorn. Aquesta activitat es desenvoluparà en petits grups i posteriorment en posarà en comú en plenari.

ETAPA IV: PROBLEMÀTIQUES / ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

Objectius

- Identificar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri.

- Prioritzar les més urgents a ser resoltes.

- Analitzar les causes i les conseqüències de les problemàtiques detectades.

- Identificar alternatives de solució als problemes i dificultats de la població infantil i juvenil.

Consideracions

Aquesta etapa és cabdal pel desenvolupament del taller, en funció dels resultats de les activitats d'identificació de les problemàtiques i les necessitats l'etapa següent prendrà una o altra orientació. Cal dedicar-hi el temps necessari i analitzar amb cura tant les problemàtiques detectades com les alternatives de solució proposades.

Activitats

- **Identificació de problemàtiques i necessitats**: Es tracta d'elaborar una llista de les problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri. Per dur a terme aquesta activitat s'aplicarà la tècnica *brain storm* (pluja d'idees) en plenari.

- **Priorització de les problemàtiques**: Mitjançant un debat en plenari es prioritzarà aquelles problemàtiques i necessitats més urgents a ser resoltes a partir de diferents criteris. Aquesta activitat es desenvoluparà en plenari.

- **Anàlisi de les problemàtiques**: S'analitzarà mitjançant l'ús de la tècnica de l'arbre de problemes, les causes i les conseqüències de les problemàtiques detectades. Es treballarà en petits grups i posterior posada en comú en plenari.

- **Alternatives de solució**: Caldrà centrar-se en aquelles dificultats i problemes prioritzats i *proposar i seleccionar els camins o alternatives més adequades que permetin anar-los* solucionant. Es tracta de descriure la situació hipotètica que s'assoliria en el moment que se solucionessin les situacions negatives detectades.

ETAPA V: DEFINICIÓ D'ESTRATÈGIES

Objectius

- Determinar i acordar les estratègies prioritàries per a la intervenció social en la infància i la joventut.

- Establir mecanismes de promoció de la participació de la població infantil i juvenil.

Consideracions

Fins aquesta etapa, totes les activitats realitzades tenen caràcter de diagnòstic, ara es tracta de planificar futures estratègies i actuacions a partir de les conclusions de les anteriors etapes del taller.

Activitats

- **Identificació dels objectius**: Definir els objectius generals que han d'emmarcar qualsevol intervenció social en la infància i la joventut i guiar les actuacions que es duguin a terme. Es treballarà en petits grups i posteriorment es posarà en comú en plenari.

- **Establiment de les línies estratègiques**: Debatre i consensuar les línies estratègiques que regiran la intervenció. Es treballarà en petits grups i posteriorment es posarà en comú en plenari.

ETAPA VI: AVALUACIÓ DE TALLER

Objectius

- Valorar el desenvolupament del taller: els continguts i els temes tractats, la metodologia utilitzada, el funcionament en general i la participació dels assistents.

Consideracions

Constitueix el moment final del taller, es realitza tant en forma individual com grupal. Cal crear un clima favorable a l'expressió d'opinions crítiques i constructives. Es tracta d'un conjunt d'exercicis individuals i col·lectius per observar i recollir l'opinió dels participants sobre l'aprofitament del taller en relació als continguts, funcionament i forma de treball.

Activitats

- **Avaluació individual**: Opinions, per escrit, sense posar nom i lliurades al moderador.

- **Avaluació col·lectiva**: L'avaluació se socialitza en plenari i d'aquesta manera s'inicia el tancament del taller, compartint la reflexió en comú, expressant la visió sobre allò vivenciat durant el taller.

- **Cloenda taller**: Es programa els pròxims passos, s'anticipa la data del pròxim taller i/o activitat prèvia al mateix i s'agraeix l'assistència i la participació de tothom.

1.8.7. Sistematització del taller

Amb posterioritat a la realització del taller serà necessari fer una sistematització del mateix on es recollirà els debats, els acords presos i el desenvolupament general del taller i que tindrà com a resultat l'elaboració d'un informe. S'avaluarà els objectius, metodologia, activitats, tècniques, seqüències, resultats esperats i participació, tenint en compte la incidència de variables externes al taller.

1.9. Disseny dels tallers lúdics infantils

1.9.1. Objectius generals

El fet de saber amb molta rapidesa el que passa a l'altra punta del món o de conèixer la vida dels esquimals no és pas, de per si, cap mena de problema. Però sí que esdevé un problema en el moment en què aquest coneixement ens allunya del nostre entorn proper: el barri, la població o la ciutat.

Aquest medi més immediat és l'espai tradicional, i més real, per intervenir, per participar i, en definitiva, per canviar-lo segons el nostre gust, segons com nosaltres volem que sigui. És per això que l'entorn ha de ser viscut com a espai propi, una comunitat de la qual en formem part i en la qual podem participar. Sense aquest arrelament al medi immediat és molt difícil que els infants i també els adults tinguin experiències de participació real, de canvi i de millora de les condicions de vida individuals i col·lectives.

En aquest sentit ens plantegem els quatre objectius generals que guiaran la nostra intervenció educativa en els TLI:

- Que els nens/es i joves s'interessin en la transformació del seu entorn, del seu barri, que el facin seu, que s'identifiquin com a ciutadans i ciutadanes responsables.

- Que prenguin la iniciativa i se sentin protagonistes en accions de descoberta, de conservació, reivindicatives i lúdiques. Que valorin la seva aportació i en quedin satisfets i satisfetes dels resultats.

- Que visquin la ciutadania com una tasca col·lectiva, i que puguin establir llaços de solidaritat i cooperació entre ells i elles mateixes.

- Que aprenguin a descobrir els aspectes positius, a gaudir i estimar el que els envolta: veïns, carrer, barri, ciutat.

1.9.2. Població destinatària

El Centre d'Esplai La Gresca dirigeix les seves actuacions bàsicament a infants i joves dels municipis de Cerdanyola del Vallès i Ripollet. Els diferents programes educatius que realitza el centre van dirigits a la població infantil i juvenil, encara que en alguns casos a través dels subjectes d'intervenció també es realitza un treball amb les famílies. En els Estatuts de l'organització s'estableix que el centre actuarà en "l'àmbit cultural i educatiu en el lleure d'infants, joves i adults".

Les principals necessitats i carències que els nens/es i joves es troben per desenvolupar la seva activitat lúdica de forma satisfactòria, es troben especialment en les zones urbanes:

- Dificultats relacionades amb l'espai: a l'actualitat, amb el creixement desmesurat de les ciutats, el carrer s'ha perdut com espai de joc, ja que ofereix poca seguretat. La falta de parcs i jardins i les males condicions dels habitatges dificulten el desenvolupament del joc.

- La pèrdua del carrer suposa també una disminució de les possibilitats de trobar-se amb els i les companyes de joc.

- Dificultats relacionades amb les persones adultes: els pares i les mares poques vegades es presten a participar en les propostes lúdiques dels seus fills i filles, ja sigui per falta de temps o per la poca valoració que l'hi donen al joc.

- Dificultats derivades d'una societat de consum: la televisió, els videojocs,... són instruments molt més passius, individualistes i en molts casos alienants. Es tracta de jocs que obliden aspectes tan fonamentals com: la imaginació, la possibilitat d'imposar les pròpies regles, la importància de la intercomunicació, el protagonisme creatiu, la manipulació d'objectes, etc.

Principalment, la població destinatària del projecte és la mateixa població que resideix al barri. És aquesta mateixa qui ha de donar les bases de com voldria el futur del barri on resideix i, els TLI és l'espai on la població infantil i juvenil del barri pot determinar-ne les condicions.

Concretament per a la realització dels TLI s'ha tingut en compte la població que participa de l'esplai, però també s'ha obert la participació als infants del barri en general. L'amplitud de la llista il·lustra una característica fonamental de la democràcia participativa, i aquesta és el pluralisme.

1.9.3. Plantejament metodològic

Metodològicament s'han concretat els quatre grans objectius generals en objectius i activitats específiques per a cada etapa evolutiva.

Grup de petits (de 3 a 5 anys)

Presentació

La relació entre infants i barri passa per la relació que els infants estableixen amb la gent del barri. A partir dels veïns i veïnes poden conèixer millor el barri, identificar-s'hi i estimar-lo, és a dir, contribuir a fer-lo millor.

Proposem un joc de descoberta per tal d'acostar els infants a diferents persones que viuen i treballen al barri.

Objectius específics

- Que els infants descobreixin el barri a través dels oficis que s'hi practiquen.

A nivell d'adquisició de coneixements

- A partir de les activitats proposades, que els nens i nenes coneguin millor la zona del barri que envolta l'entitat, descobrint aspectes nous: carrers, tallers, botigues, places noms de carrers,...

- Que siguin capaços de descriure i identificar els aspectes més significatius i diferencials respecte d'altres zones.

A nivell afectiu

- Que els nens i nenes desenvolupin la seva curiositat per l'entorn i per les activitats proposades.

- Que expressin el seu afecte pels companys i companyes, veïns i veïnes i pel barri.

- Que apreciïn les realitzacions col·lectives i, valorin positivament el grup i la seva capacitat de fer coses junts.

- Que gaudeixin de les activitats de descoberta i tornin a casa contents i contentes, explicant el que han fet.

Ambientació

Les activitats es dinamitzaran a través d'un conte. Ens visitarà Adobahotot, un estrany personatge de l'illa Terraestranya on realitzen oficis com pintapapallones, refredavolcans... Ha vingut al barri per conèixer quins oficis s'hi practiquen.

Descripció

Es realitzarà un joc de descoberta de diferents oficis del barri: forner, fuster, jardíner, mecànic, botiguer, metge, cuiner, cambrer... Les visites estaran ja concertades i els infants faran les preguntes que portaran preparades a la gent del barri. Al llarg de l'itinerari es faran fotos dels diferents oficis. Durant el recorregut s'utilitzaran recursos d'estimulació al carrer (observació, preguntes...). A l'esplai, els infants hauran de discriminar targetes amb dibuixos d'eines que han vist durant la descoberta i les pintaran. S'ubicaran les fotos i les targetes sobre el plànol de l'itinerari de la descoberta.

Producte

El plànol de l'itinerari de la descoberta del barri amb les fotos i les targetes pintades de les eines i instruments dels oficis que hauran descobert del barri s'inclouran en el llibre gegant del barri Pont Vell-Tiana.

Grup de mitjans-petits (de 6 a 8 anys)

Presentació

Es tracta d'una activitat de descoberta del barri, en la que s'identificaran aquells indrets que es troben a l'abast dels nens/es. Es proposa conèixer allò que més bonic, interessant o significatiu té el nostre barri, així com també assenyalar allò que no agrada tant i què s'hauria de fer per viure millor al barri.

La descoberta permetrà conèixer els diferents elements que configuren el barri, tot allò que és més proper i quotidià i recollir-ho plàsticament en un llibre gegant.

Objectius específics

L'activitat té per finalitat descobrir i conèixer el barri, tot identificant els indrets que es troben a l'abast dels nens/es i valorant-ne els seus aspectes positius i negatius.

A nivell d'adquisició de coneixements

- A partir de les activitats proposades, que els nens i nenes coneguin millor la zona del barri que envolta l'entitat, descobrint aspectes nous: carrers, tallers, botigues, places noms de carrers,...
- Que siguin capaços de descriure i identificar els aspectes més significatius i diferencials respecte d'altres zones.

A nivell afectiu

- Que els nens i nenes desenvolupin la seva curiositat per l'entorn i per les activitats proposades.
- Que expressin el seu afecte pels companys i companyes, veïns i veïnes i pel barri.
- Que apreciïn les realitzacions col·lectives i, valorin positivament el grup i la seva capacitat de fer coses junts.

- Que gaudeixin de les activitats de descoberta i tornin a casa contents i contentes, explicant el que han fet.

Ambientació

El grup d'esplai rebrà la visita inesperada d'en Wally –un monitor o col·laborador de l'esplai- i els explicarà que quan venia cap a l'esplai s'ha quedat tan bocabadat mirant les coses que ha anat trobant pel recorregut que, sense adonar-se'n, ha perdut alguns dels objectes que sempre l'acompanyen (el bastó, la motxilla, els binocles, les ulleres de capbussar-se, la tetera, el martell...).

Quan arriba al centre fa la crida al grup de nens/es de si el poden ajudar a anar a cercar els objectes perduts. Els demana que es fixin bé en tot allò que vegin i en quin lloc troben els diferents objectes.

Descripció de l'activitat

L'activitat de descoberta serà un joc de pistes en la que els nens/es hauran de trobar els objectes perduts del Wally a partir d'una indicació escrita (pista). Els objectes estaran ubicats en els següents espais:

- Parc Massot
- Ambulatori o Creu Roja
- Escola Tiana
- Font del Patricó
- Passarel·la autopista
- Plaça barri nou
- Parc de la biblioteca

En els recorreguts a la recerca dels objectes perduts el grup haurà d'observar un conjunt d'elements a partir d'una fitxa que caldrà omplir. Els elements a observar són:

- Passos de vianants
- Cotxes a la vorera que obstaculitzen el pas dels vianants

- Escombraries
- Conservació dels edificis
- Papereres
- Bancs
- Enllumenat públic
- Distàncies
- Arbres, espais verds
- Voreres, accessos, zones de vianants

En Wally proposarà al grup la realització d'un llibre gegant que reculli la vida real del barri a partir de la mirada dels propis nens/es.

Producte

S'elaborarà un mapa de la ubicació dels espais descoberts en el barri, que il·lustri les distàncies i les formes d'accés.

S'acompanyarà amb un conjunt de dibuixos dels espais descoberts que descriuran gràficament a partir de les fitxes d'observació, els seus aspectes positius i negatius: allò que agrada al grup, allò que no agrada i com voldrien que fos.

Aquest document s'inclourà al llibre gegant del barri Pont Vell-Tiana que recollirà les aportacions dels diferents grups de l'esplai.

Grup de mitjans-grans (de 9 i 10 anys)

Presentació

Els nois i noies d'aquest grup d'edat utilitzen els espais verds i oberts amb més independència i llibertat d'acció que els infants més petits. Proposem una activitat que ens permetrà conèixer a fons els espais del nostre barri i les seves característiques, identificant-ne les fortaleses i les amenaces que existeixen.

Objectius específics

L'objectiu d'aquesta activitat és identificar on s'ubiquen i quines són les característiques dels espais oberts del barri i reconèixer les seves mancances o els seus punts forts.

A nivell psicomotriu i de capacitats intel·lectuals

- Que els nens i nenes exercitin la seva capacitat d'observació, classificació, sistematització dels continguts treballats.
- Que els nens i nenes desenvolupin i estructurin la seva capacitat organitzativa i de treball en equip, tenint cura dels acabats i, en general, els hàbits d'ordre en el funcionament del grup.
- Que els nens i nenes perfeccionin la seva capacitat d'orientació en l'espai.
- Que els nens i nenes millorin la seva capacitat d'expressió oral i escrita.

A nivell d'adquisició de coneixements

- Que els nens i nenes coneguin millor el seu barri i l'integrin dins el concepte de ciutat.

A nivell afectiu

- Que els nens i nenes considerin el seu barri com a objecte d'atenció interessant, que sentin curiositat per conèixer-lo millor.

Motivació

Fer de reporter, investigar, ficar el nas en diversos assumptes,... són activitats que motiven els nois i noies d'aquesta edat. Es proposa una descoberta del nostre barri i conèixer l'estat dels espais oberts en el barri, les necessitats i les possibles accions que com a grup podem fer per tal de millorar-lo.

Descripció de l'activitat

L'activitat es desenvoluparà en tres moments diferents:

- Identificació de les zones verdes i espais oberts: aquesta activitat comptarà amb l'elaboració d'un mapa on sortiran reflectits aquells espais que s'hauran identificat.
- Reconeixement de les zones verdes o places: mitjançant el reportatge fotogràfic es reconeixeran aquells elements més rellevants dels espais, que es complementaran amb

unes fitxes descriptives dels espais confirmant o corregint les afirmacions. Aquests dos recursos, conjuntament, serviran per establir quins són els aspectes positius i negatius de les zones verdes i places.

- Proposta d'acció: constarà de la posada en comú de la investigació (què falta? Què sobra?). S'elaborarà un quadre amb la planificació les propostes d'acció com a ciutadans actius del barri i s'elaborarà una carta a l'alcalde i a l'alcaldessa fent constar els resultats de les necessitats que s'han detectat.

Producte

El producte de l'activitat s'inclourà dins el llibre gegant i constarà del mapa identificatiu i el recull fotogràfic de les zones verdes i espais oberts i la carta a l'alcalde i alcaldessa.

Grup de joves (de 12 a 15 anys)

Presentació

Ens proposem fer un reportatge fotogràfic i periodístic del barri que conclogui en la redacció d'un manifest. Aquest reportatge i manifest, serà el que finalitzarà amb les conclusions del Llibre Gegant del barri Pont Vell i Tiana. A més, serà enviat a les corresponents revistes municipals i també es dirigirà als òrgans de govern corresponents.

Objectius específics

- Que el grup reflexioni críticament sobre el barri.
- Que el grup elabori un document de la seva reflexió.

A nivell psicomotriu i de capacitats intel·lectuals

- Que els nois i noies siguin capaços i capaces d'exercitar els hàbits d'ordre sense la pressió constant dels monitors i monitores.
- Que els nois i noies estimulin la seva capacitat de pensament abstracte, analitzant, deduint, arribant conclusions,... i augmentin la seva capacitat d'expressió verbal.
- Que els nois i noies s'acostumin a auto gestionar-se, a preveure feines, funcions, responsabilitats.

A nivell d'adquisició de continguts

- Que els nois i noies coneguin més als veïns i veïnes del barri i de les associacions que hi treballen.

- Que els nois i noies coneguin millor el seu barri, l'integrin dins del concepte de ciutat i s'aproximin al concepte de comarca.

A nivell afectiu

- Que els nens i nenes considerin el seu barri com a objecte d'atenció interessant, que sentin curiositat per conèixer-lo millor.

Ambientació

El grup es convertirà en un equip de reporters que elaborarà un reportatge sobre el barri per a la revista local.

Descripció

Per realitzar aquest reportatge es decidirà abans quins llocs es visitaran i es fotografiaran. Aquests llocs hauran de recollir els següents aspectes:

- Accessos (ponts, autopista, carretera).

- Comerços (que hi ha, que falta).

- Indústria (tallers i activitats).

- Sanitat (Ambulatori, Creu Roja).

- Oci (què hi ha per divertir-nos, on podem divertir-nos).

- Població (diversos col·lectius).

- Consideracions generals del barri.

Producte

El producte de l'activitat serà un reportatge sobre el barri i un manifest sorgit de la reflexió del grup, que es publicarà en la revista local i formarà part del llibre gegant del barri Pont Vell-Tiana.

Concurs de Dibuix: Així volem el nostre barri! Activitat oberta a la població infantil i juvenil del barri.

Presentació

En el marc del Projecte Diagnòstic Participatiu i dins els TLI, es preveu una activitat de diagnòstic sobre les necessitats infantil i juvenils del barri Pont Vell i Tiana oberta a tots els infants i joves del barri. Aquesta es durà a terme dins la programació de la Festa d'Aniversari de l'Esplai el dia 23 de març.

Objectius específics

- Donar a conèixer el Centre d'Esplai La Gresca a aquells infants i joves que encara no el coneixen.
- Donar a conèixer el Projecte Diagnòstic Participatiu a la població que encara no el coneix.
- Obrir la festa d'aniversari de l'esplai a la població del barri, oferint activitats lúdiques per tal de fer créixer la participació.
- Recollir informació de la visió dels infants i joves del barri Pont Vell i Tiana sobre quin és el seu projecte de barri, quines són les seves expectatives i necessitats.

Ambientació

S'ofereix en el marc de la Festa d'aniversari un espai denominat: "Concurs de Dibuix: Així volem el nostre barri!". Es compta amb la participació d'infants i joves d'edats compreses entre els 4 i els 14 anys.

Els resultats del concurs de dibuix s'anunciaran a la cloenda de la festa d'aniversari, premiant aquells dibuixos que hagin donat més informació sobre aquesta expectativa. S'aconseguirà un "sponsor" per als premis del concurs de dibuix.

Descripció

El concurs de dibuix es durà a terme al pati de l'edifici de l'antiga Creu Roja, situat al carrer de l'estació s/n. És una activitat oberta en la que els pares i mares hauran de fer l'acompanyament dels infants.

S'oferirà una fitxa on es realitzarà el dibuix que constarà del títol: Així volem el nostre barri!!!, el nom i cognoms de l'infant i l'edat.

Per la tarda, els dibuixos s'exposaran a l'espai de la festa d'aniversari, juntament amb l'exposició del Llibre Gegant, per tal que tothom pugui fer-hi un cop d'ull.

Producte

Els dibuixos dels infants i joves del barri. Informació sobre com es veu i com es vol que sigui el barri.

1.9.4. Planning d'activitats i organització del quotidià

	DISSABTE 16 DE FEBRER	DISSABTE 9 DE MARÇ	DISSABTE 16 DE MARÇ	DISSABTE 23 DE MARÇ
GRUP DE PETITS	Ambientació i explicació del conte. Primera part de l'itinerari del joc de descoberta.	Segona part de l'itinerari del joc de descoberta.	Activitat de les targetes.	***Presentació del Llibre Gegant del Barri pont Vell i Tiana, vist amb ulls d'infant.*** ***Festa del 8è aniversari del C.E. La Gresca.*** ***Concurs de Dibuix: Així volem el nostre barri!***
GRUP MITJANS-PETITS	Joc de pistes de descoberta del barri.	Reflexió i anàlisi. Elaboració del mapa	Elaboració dels dibuixos.	
GRUP MITJANS-GRANS	Identificació de les zones verdes i espais oberts.	Reconeixement de les zones verdes o places. Fitxes descriptives dels espais confirmant o corregint les afirmacions.	Proposta d'acció: Posada en comú de la investigació. Elaboració d'un quadre amb la planificació les propostes d'acció. Elaboració de la carta a l'alcalde i alcaldessa fent constar els resultats de les necessitats que s'han detectat.	
GRUP DE JOVES	Plantejament de l'activitat. Elaboració de l'esquema del reportatge Decidir els llocs que es visiten.	Realització del reportatge. Reflexió crítica sobre el barri.	Maquetació del reportatge i redacció del manifest.	

1.9.5. Els pares i mares i la població en general

El paper dels pares i mares i de la població en general s'ha centrat en la presentació del Llibre Gegant del barri Pont Vell i Tiana, vist amb ulls d'infant que es durà a terme el dissabte 23 d'abril de 2002.

La seva participació se centra a la Festa d'Aniversari, on els infants i joves seran els principals protagonistes i serà l'espai on podran fer públiques les seves impressions i consideracions sobre el barri on viuen.

A nivell de participació activa dels pares i mares i de la població en general, en el marc de l'estudi es preveuen els Tallers de Diagnòstic, on es treballarà –entre d'altres fonts- les conclusions extretes dels TLI.

1.9.6. Plantejament del dispositiu d'avaluació

En aquesta fase haurem d'intentar respondre la pregunta: Què hem aconseguit? L'avaluació és el procés de reflexió que permet explicar i valorar els resultats de les accions realitzades. L'avaluació ens permet reconèixer els errors i encerts de la nostra pràctica.

En el moment de plantejar l'avaluació la nostra actuació hem tingut en compte una sèrie d'interrogants, un conjunt de preguntes que ens hem formulat per parlar dels elements a tenir *en compte per l'elaboració d'un projecte:*

Què?	Naturalesa
Per què?	Fonamentació
Per a què?	Objectius
Quant?	Fites
On?	Localització
Com?	Metodologia
Quan?	Calendarització
Qui?	Recursos Humans
Amb què?	Recursos Materials i financers

Alhora d'avaluar els TLI hem previst les següents fases:

1. Valoració individual mitjançant una fitxa tècnica en la que a més a més de valorar l'activitat com a tal, també servirà a mode de sistematitzar les impressions de l'equip educatiu en quant a les conclusions d'aquestes.
2. Qüestionari de seguiment i avaluació de les propostes del programa.
3. Valoració conjunta amb els i les membres de l'equip educatiu del centre.

4. Recull de la informació i tractament d'aquesta amb les membres de l'Equip d'Investigació de l'estudi.
5. Posada en comú amb l'Equip Educatiu i la Comissió de Seguiment de l'estudi.

1.10. Disseny de la jornada de reflexió i treball

La Jornada de Reflexió i Treball (JRT) es planteja com a continuació del Taller Diagnòstic Participatiu (TDP) realitzat el 18 de maig de 2002 en el marc de l'estudi sobre la població infantil i juvenil al barri pont Vell i Tiana.

Si bé en el TDP es va treballar fonamentalment entorn la identificació i anàlisi de les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil, aquesta jornada pretén ser un espai participatiu de reflexió i debat amb l'objectiu de planificar possibles estratègies d'actuació que poden ser impulsades pel Centre d'Esplai La Gresca.

Planificar és projectar escenaris futurs: definir col·lectivament la situació ideal a la que volem *arribar a través d'una proposta d'actuació, des d'una situació real caracteritzada o definida en* forma de carències o problemes detectats, possibles causes i efectes previstos.

En aquest sentit, a partir de les quatre grans problemàtiques detectades –poques activitats i serveis; manca d'espais; manca de participació i desordre urbanístic-, i les alternatives de solució corresponents identificades en el TDP, en aquesta jornada es pretén definir col·lectivament la situació ideal i les propostes d'actuació.

Finalment, cal considerar que, malgrat en el TDP es van identificar i analitzar un gran ventall de problemàtiques i necessitats del barri, en aquesta jornada serà important delimitar la reflexió i el debat en l'àmbit específic de la infància i la joventut i tenint en compte les capacitats del Centre d'Esplai La Gresca, com a organització que pretén emprendre algunes de les iniciatives que s'acordin a la JRT.

1.10.1. Objectius

- Definir i consensuar la situació ideal d'infants i joves al barri Pont Vell i Tiana.
- Aportar propostes d'actuació que pugui executar el Centre d'Esplai La Gresca per tal d'assolir la situació ideal.

1.10.2. Metodologia

S'utilitzarà una metodologia similar al TDP, basada en la participació, el treball grupal i la generació de coneixement col·lectiu a través de la presentació dels continguts específics a

tractar, el treball en petits grups a partir d'unes pautes comunes i la posterior posada en comú en plenari.

1.10.3. Participants

En el taller seran convidats a participar tots aquells actors locals, membres d'institucions locals i d'organitzacions de la societat civil organitzada que tenen presència al barri, així com població juvenil no associada.

La responsabilitat de les i els participants és assistir i participar de forma activa a la jornada per tal d'intercanviar i compartir coneixements, idees, inquietuds, preocupacions i propostes de futur.

1.10.4. Etapes de la JRT

La Jornada seguirà les següents etapes:

PART I

ETAPA I **Presentació de la Jornada de Reflexió i Treball**
ETAPA II **Devolució del Taller Diagnòstic Participatiu**
ETAPA III **Devolució de les entrevistes**
ETAPA IV **Presentació d'altres experiències d'intervenció en la infància i la joventut**

PART II

ETAPA V **Propostes d'acció**
ETAPA VI **Estratègies d'actuació**
ETAPA VII **Avaluació del taller**

ETAPA I: PRESENTACIÓ DE LA JORNADA DE REFLEXIÓ I TREBALL

Objectius

- Propiciar un ambient favorable a la participació i al treball grupal i proporcionar a les i els participants les orientacions necessàries sobre la jornada.
- Acordar les condicions i normes necessàries pel desenvolupament de la jornada (respecte a les opinions, escoltar, importància participació, descansos...).
- Conèixer les finalitats, els continguts, les característiques i la duració de la jornada.

- Conèixer les expectatives de les i els participants sobre el taller.

Activitats

- **Presentació de la jornada**: explicació dels objectius generals i específics, metodologia, temari i activitats a desenvolupar.

- **Regles de treball**: acordar les condicions necessàries per realitzar el taller: horari de treball, descansos, respecte a les opinions i a la participació.

- **Expectatives**: presentació de les i les participants i exposició de les expectatives del taller.

ETAPA II: DEVOLUCIÓ DEL TALLER DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU

Objectius

- Informar o recordar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana detectades durant el taller.

- Debatre i consensuar les conclusions preliminars extretes a partir de la detecció col·lectiva.

Activitats

- Presentació breu de les conclusions de cada activitat.

ETAPA III: DEVOLUCIÓ DE LES ENTREVISTES

Objectius

- Donar una visió general de les entrevistes que s'han realitzat durant els mesos de gener fins a maig de 2002 a ens públics, teixit associatiu, personatges clau i població no associada.

- Proporcionar informació suficient per tal de planificar futures actuacions

Activitats

- Presentació breu del quadre referent a problemàtiques, necessitats, alternatives

- Presentació breu del quadre DAFO

ETAPA IV: PRESENTACIÓ D'ALTRES EXPERIÈNCIES

Objectius

- Donar una visió general de les experiències visitades i consultades d'intervenció en la infància i la joventut com a possibles models a aplicar al barri.

- Proporcionar informació suficient per tal de planificar futures actuacions

Activitats

- Presentació breu de la sistematització de les lectures i visites d'altres experiències com a possibles models a aplicar al barri.

ETAPA V: PROPOSTES D'ACCIÓ

Objectius:

- Definir la situació ideal a partir de les problemàtiques i necessitats detectades.

- Definir una o vàries propostes d'actuació per tal d'assolir la situació ideal.

Activitats:

- **Definició de la situació ideal:** A partir de les problemàtiques i necessitats detectades en l'anàlisi de la situació real del barri, definir la situació ideal a la que es desitja arribar. Es tracta d'elaborar un anunciat que reculli les alternatives de solució identificades per a cada problemàtica.

- Es treballarà en dos grups, per a cada col·lectiu, exposant el resultat en plenari.

- **Definició de les propostes d'actuació:** A partir de la situació real, definir una o vàries propostes d'actuació per tal d'assolir la situació ideal. Es tracta de respondre a la pregunta: "Quines iniciatives pot impulsar La Gresca per afrontar les problemàtiques detectades?".

ETAPA VI: ESTRATÈGIES D'ACTUACIÓ

Objectius

Definir els primers passos a fer amb l'actuació escollida

- **Definir l'estratègia orientada cap a dalt:** Definir estratègies a emprendre envers a les administracions públiques amb una actitud crítica, reivindicativa i propositiva.

- **Definir l'estratègia orientada cap als costats:** Definir estratègies cap al teixit associatiu per buscar major coordinació d'esforços i aconseguir efectes multiplicadors.

- **Definir l'estratègia orientada cap a baix:** Definir estratègies cap a la base social a través de la informació, formació, sensibilització i animació.

Activitats

Definir mitjançant un quadre l'estratègia orientada cap als tres nivells responent a les preguntes:

- Definir l'estratègia orientada cap a dalt: quina ha de ser la responsabilitat de l'administració davant el projecte?

- Definir l'estratègia orientada cap als costats: com fem sinèrgia amb les altres associacions amb les qui podem col·laborar?

- Definir l'estratègia orientada cap a baix: Com arribar als joves? Com oferim el servei perquè sigui atractiu?

ETAPA VII: Avaluació del Taller

Objectius

- Valorar el desenvolupament del taller: els continguts i els temes tractats, la metodologia utilitzada, el funcionament en general i la participació dels assistents.

Activitats

- **Avaluació individual**: Opinions, per escrit, sense posar nom i lliurades al moderador.

- **Avaluació col·lectiva**: L'avaluació se socialitza en plenari i d'aquesta manera s'inicia el tancament del taller, compartint la reflexió en comú, expressant la visió sobre allò vivenciat durant el taller.

- **Cloenda del taller**: S'agraeix l'assistència i participació a la Jornada i s'anuncia que es retornaran les conclusions de la jornada a totes les persones participants.

2. Fase III: Recerca i coneixement de recursos

A continuació es presenta de forma sintètica el disseny del pla d'acció de la fase III Recerca i coneixement de recursos.

2.1. Objectius

L'objectiu principal d'aquesta fase és aprofundir en el coneixement d'aquells recursos materials, financers, tècnics, de suport, etc. que poden oferir les administracions públiques i altres organitzacions i institucions privades. D'aquesta manera es pretén visualitzar el ventall d'instàncies on La Gresca es pot dirigir per a la sol·licitud de concessions d'ajudes per a la realització de les actuacions que es derivin del diagnòstic.

Un segon objectiu d'aquesta fase és donar a conèixer i difondre La Gresca i el procés de diagnòstic iniciat al barri a l'administració pública –especialment la local- i altres organitzacions i institucions. Es tracta doncs, de fer-nos presents i d'establir vincles per tal de consolidar l'entitat i el projecte.

2.2. Interlocutors

Aquesta recerca es dirigirà a les següents organitzacions i institucions:

Administració Pública

1. Ajuntament de Cerdanyola
    - Regidoria de Joventut i Casal de Joves Altimira
    - Regidoria de Cultura i Ateneu
    - Regidoria Serveis Socials, Educatius i Personals
    - Regidoria d'Esports
    - Regidoria de Promoció Econòmica i Can Serra
    - Regidoria d'Urbanisme

2. Ajuntament de Ripollet
    - Patronat Municipal de Cultura i Joventut
    - Casal Cultural
    - Casal de Joves
    - Patronat Municipal d'Esports
    - Regidoria de Serveis Socials
    - Regidoria de Participació Ciutadana
    - Regidoria de Promoció Econòmica

- Regidoria d'Ensenyament
- Regidoria d'Urbanisme

3. Mancomunitat Cerdanyola – Ripollet – Montcada
   - Centre Cívic

4. Consell Comarcal del Vallès Occidental

5. Diputació de Barcelona
   - Patronat Flor de Maig

6. Generalitat de Catalunya
   - Secretaria General de Joventut
   - Benestar Social
   - Direcció General d'Acció Cívica
   - Conselleria d'Esports
   - Departament de Treball
   - Direcció General de la Infància

7. Fons Social Europeu

Institucions i organitzacions

1. Fundació Catalana de l'Esplai
   - Federació Catalana de l'Esplai
   - Centre d'Estudis de l'Esplai
   - Suport Associatiu

2. Moviment d'Esplai del Vallès

3. Aula de l'Esplai del Vallès

4. Fundació Jaume Bofill

5. Fundacions d'entitats bancàries

2.3. Resultats esperats

En primer lloc, el resultat d'aquesta recerca és elaborar un arxiu que recopili informació sobre els següents àmbits d'interès per la realització de les intervencions de La Gresca:

- Convocatòries a la concessió de subvencions, premis, convenis, beques i ajuts financers.
- Programacions d'activitats d'interès.
- Equipaments i serveis d'informació, assessorament i suport.
- Formació i ocupació.
- Polítiques i programes d'intervenció en la infància i la joventut.
- Altres.

En segon lloc, un altre resultat que s'espera obtenir d'aquesta fase és fer-nos presents i visibles per l'administració pública i altres organitzacions. D'aquesta manera, s'espera iniciar processos de diàleg amb la diversitat d'interlocutors abans esmentats i donar a conèixer el barri, l'entitat i el projecte. En aquest sentit, s'espera crear expectatives i generar interès pels resultats del procés de diagnòstic i planificació participativa.

2.4. Instruments

La fase de recerca i coneixement de recursos es durà a terme mitjançant els següents instruments amb la finalitat de recopilar, analitzar i interpretar informació d'interès:

- Entrevistes semi-estructurades a l'administració pública i altres organitzacions
- Sistematització de dades secundàries i informació escrita

Les diferents activitats dels instruments d'investigació es realitzaran, sovint, de forma simultània. Això significa que un mateix instrument servirà per més d'una fase del procés. En aquest sentit moltes de les entrevistes previstes per aquesta fase es proposen també en la fase anterior.

3. Fase IV: Recerca i coneixement d'altres experiències

En aquest apartat es presenta resumidament el disseny del pla d'acció de la fase IV recerca i coneixement d'altres experiències.

3.1. Objectiu

L'objectiu d'aquesta fase és el coneixement d'experiències i projectes d'entitats que treballen amb població infantil i juvenil. Es pretén conèixer experiències en el camp de l'educació en el lleure, de la formació i la inserció laboral, de l'esport i la salut dirigida a infants i joves a través de visites i entrevistes als seus responsables i a través de l'anàlisi de materials documentals.

3.2. Instruments

Aquesta fase de recerca i coneixement d'altres experiències es durà a terme mitjançant els següents instruments.

- Visites: es pretén conèixer de primera mà i en viu entitats, experiències i projectes que treballen amb infants i joves.
- Entrevistes semi-estructurades: als responsables de les entitats
- Sistematització de materials documentals: sobre experiències pràctiques (publicacions, projectes, memòries) i sobre altres experiències de diagnòstic i planificació participativa.

3.3. Interlocutors

Es contempla seleccionar, visitar, conèixer i valorar un conjunt d'experiències en funció dels *següents criteris*:

- Projectes dirigits a la població infantil i juvenil
- Projectes que s'emmarquin en el camp de l'exclusió social
- Projectes que s'executin en un context i amb una població que comparteixi característiques amb el barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons
- Projectes innovadors en els àmbits del lleure, la formació laboral, l'esport i la salut

Algunes de les experiències que es proposa conèixer i visitar són:

- Club d'Esplai Pubilla Cases-Can Vidalet de L'Hospitalet
- Club d'Esplai el Tricicle de Sant Joan Despí
- Centre d'Esplai La Fàbrica de Can Tusell de Terrassa
- Centre d'Esplai Mowgli de Cornellà
- Casal Infantil Marianao de Sant Boi de Llobregat
- Club Infantil i Juvenil Bellvitge de L'Hospitalet
- Centre Esclat Bellvitge de L'Hospitalet
- Fustall de Badalona
- Aula Taller Cruïlla de Ciutat Meridiana
- Ateneu Popular de Sant Roc
- Kasal de Joves Roquetes de Barcelona

Com hem dit, també es contempla conèixer altres experiències a través de la lectura de publicacions, projectes, memòries i sistematitzacions sobre processos de diagnòstic i planificació en l'àmbit de la infància i la joventut.

Algunes de les experiències que es proposa conèixer i analitzar són:

- Joves i participació, ús d'espais i serveis per a joves a Cerdanyola. UAB i Patronat Flor de Maig, 2000.
- Els joves de Roquetes, una experiència participativa. Falta autor i any.
- Joves a Sant Feliu: doble xarxa? UAB i Diputació de Barcelona, 1999.
- Sant Quirze jove. UAB i Diputació de Barcelona, 1999.
- Plan Comunitario de la Trinitat Nova: una experiència de participación ciutadana. Falta autor i any

3.4. Resultats esperats

El resultat d'aquesta fase serà la creació d'un banc de dades sobre experiències reeixides en l'àmbit de la infància i la joventut que poden servir de model i orientació per a l'elaboració de pla d'intervenció del Centre d'Esplai La Gresca.

III. SISTEMATITZACIÓ

III. SISTEMATITZACIÓ

1. Introducció

La sistematització és un exercici que es refereix necessàriament a experiències pràctiques concretes. Les experiències són processos socials i particulars dinàmics, en constant canvi i moviment, i complexos, en els que s'interrelacionen diferents factors, uns més objectius i d'altres més subjectius.

La sistematització pretén analitzar aquest conjunt de factors que són: les condicions del context en que s'han desenvolupat els processos i les experiències; les situacions particulars a les que s'ha enfrontat; les accions intencionades que s'han executat per aconseguir determinats objectius; les percepcions, interpretacions i intencions dels diferents subjectes que han intervingut; els resultats esperats o inesperats que han sorgit; i les relacions i reaccions entre les persones i col·lectius que han participat.

Aquests processos particulars formen part d'una pràctica social i històrica més general igualment dinàmica i complexa. Per aquesta raó, no pot obviar-se el context en que s'ha desenvolupat l'experiència. Així, la sistematització és una interpretació crítica de l'experiència que, a partir d'un ordenament i una reconstrucció explica el procés viscut, els factors que han intervingut, com s'han relacionat entre si i perquè ho han fet d'aquesta manera.

La sistematització és un exercici de comprendre les experiències desenvolupades, extraure les seves ensenyances i comunicar-les. És a dir, apropiar-se de l'experiència viscuda, descriure-la, interpretar-la i compartir o comunicar allò après i els resultats assolits. La pràctica de la sistematització busca, doncs, entrar a l'interior de la dinàmica de les experiències: "posar-se per dins" de les experiències vitals i processos particulars. Sistematitzar les pràctiques implica un esforç per captar els significats de l'acció i el seu efecte i fer lectures organitzades de les experiències per comunicar el coneixement adquirit. Es tracta de legitimar, fer circular, fer ús i apropiar-se dels sabers de la nostra pràctica.

La sistematització possibilita comprendre com es va desenvolupar l'experiència, permet *entendre la relació entre les diferents etapes del procés, entendre la lògica de les relacions i* contradiccions entre els diferents elements ubicant coherències i incoherències, i d'aquesta manera, obtenir conclusions que serveixin per millorar la pràctica. Serveix per extraure les ensenyances de la pròpia experiència i compartir-les, fer-les comunicables. Això significa superar l'intercanvi descriptiu o narratiu de l'experiència i compartir críticament aquells resultats que sorgeixen de la interpretació del procés.

En aquest apartat presentem la sistematització dels processos i les experiències generades en el marc de l'estudi. Es descriu tant les accions realitzades com els resultats obtinguts a partir dels instruments d'investigació utilitzats i els espais de participació sorgits.

Per tant, en aquest document hi trobem la sistematització de la Fase II: Realització del Diagnòstic, amb les entrevistes realitzades a l'administració pública, a les institucions educatives amb incidència al barri, al teixit associatiu, a la població juvenil no associada i als informadors clau, que per la seva trajectòria en la vida associativa i reivindicativa al barri hem cregut essencial recollir les seves impressions.

En segon lloc, la sistematització dels diferents tallers i jornades de participació ciutadana: el Taller Diagnòstic Participatiu, els Tallers Lúdics Infantils i la Jornada de Reflexió i Treball.

En quant a la Fase III: Recerca i coneixement de recursos, es sistematitza la feina feta, ja que pròpiament els continguts es recullen en una base de dades fàcilment consultable.

Per últim, la sistematització de la Fase IV: Recerca i coneixement d'altres experiències, on es recullen els continguts de les experiències visitades i consultades entorn la intervenció en l'àmbit de la infància i la joventut, els models d'intervenció i processos de participació de diagnòstic i planificació.

2. Sistematització de la Fase II: Realització del diagnòstic

2.1. Sistematització de les entrevistes

Les entrevistes han seguit el model semi-estructurat definit en el pla d'acció i han estat enregistrades per la seva posterior transcripció. En total s'han realitzat 41 entrevistes. Els interlocutors han estat les diferents estructures dels governs locals de Cerdanyola i Ripollet, les institucions educatives, el teixit associatiu, la població juvenil no associada i altres informadors claus.

Administració pública

S'ha realitzat un total de 13 entrevistes a les diferents instàncies dels governs locals de Cerdanyola i Ripollet.

L'objectiu que han perseguit les entrevistes ha estat, en primer lloc reconèixer quina és l'estructura municipal, ubicant cada regidoria dins l'àrea que s'ubica, quin és el paper, si és el cas, del consell municipal de cada àrea, quina és l'aportació municipal i els recursos destinats a l'àrea durant l'any 2001.

En segon lloc, conèixer quina és la política municipal i les línies d'actuació, així com les accions que s'han realitzat durant l'any 2001, l'organització i participació dels actors locals: ajuntament, entitats i ciutadania; per tant, el nivell d'organització del teixit institucional/social i el nivell de participació ciutadana. Així com les accions que s'han executat i la valoració dels resultats, l'eficiència i l'efecte sobre les persones implicades en el procés.

En últim lloc, i fent èmfasi específic sobre el barri Pont Vell i Tiana s'ha volgut detectar quines són, des del punt de vista de l'administració, les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri, quines són les actuacions que des de cadascuna de les àrees es duen a terme al barri i quines alternatives de solució es proposa a les necessitats detectades. També s'ha volgut conèixer quina era la valoració que des de l'administració es fa del tipus d'actuacions que es creu que el Centre d'Esplai La Gresca pot dur a terme al barri i quin seria el recolzament que es podria rebre per part de cada àrea.

A continuació es presenta un quadre-resum de les diferents entrevistes realitzades a l'administració pública:

Administració pública	**Interlocutor/a**	**Data**
Regidoria de Joventut. Cerdanyola	Oliviè Bayón (regidor)	11-03-2002
Casal de Joves Altimira. Cerdanyola	Vicenç Coscollà (tècnic)	14-01-2002
Punt d'Informació Juvenil. Cerdanyola	Lorenzo Rivera (tècnic)	22-01-2002
Regidoria de Serveis Socials. Cerdanyola	Dolors Tolo (regidora)	13-02-2002
Regidoria d'Educació. Cerdanyola	Dolors Tolo (regidora)	13-02-2002
Regidoria de Promoció Econòmica. Cerdanyola	Antonio León (regidor)	
Regidoria de Cultura. Cerdanyola	Jordi Mena (regidor)	20-02-2002
Patronat Municipal de Cultura i Joventut. Ripollet	Rosa Mª Martín (presidenta delegada de *Cultura i Joventut*)	25-03-2002
Patronat Municipal de Cultura i Joventut. Ripollet	Eulalia Saló Paqui (tècniques)	18-03-2002
Regidoria de Serveis Socials i Ensenyament. Ripollet	Cristina Carrillo Montserrat Mas (tècniques)	01-02-2002
Regidoria de Participació Ciutadana. Ripollet	Javier Roldán	14-03-2002
Patronat Municipal d'Esports. Ripollet	Toni Abad (tècnic)	14-02-2002
Patronat Municipal d'Ocupació	Sílvia Garriga Vicenç Gibert	17-05-2002
Biblioteca Ripollet	Roser Pecanins (directora)	20-03-2002

Mancomunitat de Cerdanyola – Ripollet – Montcada	Santi Morera (tècnic)	16-09-2002

Institucions educatives

S'ha realitzat un total de 6 entrevistes a institucions educatives que s'ubiquen al barri Pont Vell i Tiana o bé tenen incidència amb la població infantil i juvenil.
L'objectiu de la realització de les entrevistes ha estat, en primer lloc conèixer l'àmbit d'actuació, els recursos tant humans com econòmics, la finalitat i objectius, els serveis que ofereixen i els infants i/o joves que hi tenen accés i, en segon lloc, quants d'aquests procedeixen del barri Pont Vell i Tiana.

Per altra banda, quines són les relacions que s'estableixen amb l'administració pública, el grau d'accés als recursos públics i les relacions que es mantenen amb altres actors socials locals i/o externs.

En últim terme, i fent èmfasi específic sobre el barri Pont Vell i Tiana s'ha volgut detectar quines són, des del punt de vista de les institucions educatives, les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri, quines alternatives de solució es proposa a les necessitats detectades i quines són les actuacions que podria realitzar la institució. També s'ha volgut conèixer quina era la valoració que des de les institucions es fa del tipus d'actuacions que es creu que el Centre d'Esplai La Gresca pot dur a terme al barri i quins projectes i/o recursos es podrien optimar en un treball posterior comú.

A continuació presentem el quadre-resum de les entrevistes realitzades a les institucions educatives:

Institució educativa	**Interlocutor/a**	**Data**
Escola Escursell Ripollet	Pràxedes Gea (Directora)	09-02-2002
AMPA Escursell Ripollet	Aurora Lledó (Presidenta)	09-02-2002
Escola Tiana Ripollet	Llorenç Pedrafita (Director)	15-02-2002
C.E.I.P. La Sínia Cerdanyola.	Direcció	14-02-2002
I.E.S. Lluís Companys	Pepa	14-05-2002
Escola d'adults Can Tuset	Gràcia Pérez	15-05-2002

Teixit associatiu:

En total s'han realitzat 9 entrevistes a entitats i associacions que s'ubiquen al barri Pont Vell i Tiana: entitats que treballen per un objectiu determinat, associacions lúdico-festives i entitats que treballen des de l'àmbit sanitari.

La finalitat d'aquestes entrevistes ha estat en primer lloc conèixer les dades institucionals, el procés de constitució, l'àmbit d'actuació, les àrees temàtiques sota les que actua l'entitat i la població destinatària.

Per altra banda, el tipus d'estructura institucional; en quan al funcionament intern, el nombre de socis, el grau d'institucionalització , els recursos amb els que compta, la font d'aquests i les relacions amb altres actors locals i/o externs.

En tercer lloc, específicament sobre el barri Pont Vell i Tiana s'ha volgut detectar quines són, des del punt de vista del teixit associatiu del barri, les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil, quines són les actuacions i quines alternatives de solució es proposa a les necessitats detectades. També s'ha motivat i incentivat als i les membres de les associacions a participar del diagnòstic en els tallers per tal que poguessin incidir en la decisió de les formes d'actuació que el Centre d'Esplai La Gresca durà a terme al barri.

A continuació es presenta el quadre-resum de les entrevistes realitzades al teixit associatiu del barri Pont Vell i Tiana:

Entitat	Interlocutor/a	Data
Comissió de Festes de la Tardor	Francisco Soria (Tresorer)	02-02-2002
Diables de Ripollet	Josep Rifer (President)	18-02-2002
A.AV.V. Tiana	Manuel Caler (Secretari)	21-02-2002
A.A.V.V. Quatre Cantons	Josefina Coromines (Secretària)	08-03-2002
Creu Roja	Tècnics	25- 01- 2002
Plataforma Vallés Net de Residus	Eduardo Jimenez (Portantveu)	26-02-2002
Fòrum Soterrem l'Autopista	Assemblea	28-03-2002
Parkinson	Josep Senra	15-02-2002
D.A.P.S.I.	Tècnics	25-05-2002

Població juvenil no associada:

En total s'han realitzat 11 entrevistes a joves d'edats compreses entre els 12 i 17 anys residents al barri Pont Vell i Tiana.

La finalitat de les entrevistes ha estat una aproximació a les necessitats, inquietuds i demandes d'aquesta franja d'edat per tal de conèixer quina visió global tenen del barri, de la vida associativa, dels llocs de reunió i d'oci, del grau d'informació i de l'ús dels serveis oferts per l'administració.

Informadors Clau

S'han realitzat dues entrevistes a dos veïns que, per la seva trajectòria associativa i d'implicació en el barri i per ser coneixedors de l'espai físic, cultural i associatiu ens ha facilitat obtenir una visió històrica tant de la seva evolució com de la situació actual, de les necessitats dels infants i joves i de les alternatives que proposen.

Imma Prat	Veïna	22-02-2002
Francisco Guerrero	Veí.	27-03-2002

2.1.1. Contingut de les entrevistes

Administració pública

REGIDORIA DE JOVENTUT DE CERDANYOLA DEL VALLÈS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Com estructura política, la regidoria de joventut s'ubica dins l'àrea de serveis a les persones i compta amb un regidor que depèn directament de la tinenta d'alcalde.
Pel que fa a l'estructura tècnica, el servei de joventut depèn orgànicament del servei d'atenció a les persones, el responsable del qual ocupa el càrrec de director d'àrea. Sota aquesta direcció es troba el cap del CPS i sota aquest els dos auxiliars tècnics adscrits al servei juvenil.
Com a àrees del servei juvenil hi ha el casal de joves Altimira i el servei d'informació juvenil –ubicat al mateix casal de joves-.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
L'àmbit d'actuació del servei juvenil és dotar de serveis a la població juvenil proporcionant la participació a través de dues línies d'actuació: a través del servei d'informació juvenil amb la descentralització de la informació a les escoles de secundària i des del casal de joves, on es parteix de la filosofia de l'exclusivitat per a joves, des d'on s'ofereix informació i recursos. Una altra línia d'actuació és la concessió de subvencions municipals a entitats que duen a terme activitats culturals, de lleure infantil i juvenil i a projectes concrets.	- Dinamització dels centres de secundària a través del programa de descentralització de la informació a les escoles. - Viatgeteca: Mostra de turisme juvenil. - Cursos formatius i tallers de: restauració de mobles, balls de saló, fotografia, creació literària, interpretació, còmic i manga. - Escola de música. - Concerts. - Xerrades i jornades sobre temàtiques concretes. - *Habitatge jove: projecte de pla de ciutat.*

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

1. Massificació de la població
2. Consciència de barri de frontera
3. Manca d'espais públics
4. Perspectiva de futur: escola pública insuficient

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

1. Analitzar la participació d'agents privats
2. Valoració del centre cívic
3. Avaluar la repartició dels nens i nenes a les escoles
4. Creació d'un lloc polivalent, amb qualitat pedagògica
5. Crear un pla d'infància

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

Pròpiament al barri no hi ha actuacions concretes, ja que el servei és d'àmbit municipal.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

El Centre d'Esplai La Gresca, com entitat registrada a Cerdanyola del Vallès té accés a tots els recursos que des del Servei Juvenil s'ofereixen a les entitats.
Tot i així, es contempla que hi podria haver recolzament i suport en les diferents actuacions que l'esplai decideixi dur a terme atenent-les en funció de les necessitats i les possibilitats.

REGIDORIA DE SERVEIS SOCIALS DE CERDANYOLA DEL VALLÈS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

La regidoria de Serveis Socials de Cerdanyola juntament amb sanitat formen la regidoria de benestar social, ubicades dins l'àrea de serveis a les persones.
L'estructura organitzativa a nivell polític està formada per la regidora, que depèn directament de l'alcaldessa.
A nivell tècnic existeix el director de l'àrea del Servei d'atenció a les persones (SAP), el cap de CPS i el personal tècnic.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
S'estructuren en diferents departaments: família, joventut, gent gran i acollida. A més a més d'ampliar-se amb l'oficina tècnica del pla d'igualtat i la comissió de solidaritat i cooperació.	- Atenció primària d'acollida de gent gran - Centres de dia - Programes de prevenció de la drogaaddicció - Absentisme escolar - Tractament de desestructuració familiar - Projecte: Una nit d'il·lusió per a tothom - Pla d'acollida: inserció laboral per col·lectius amb dificultats

	- Sistemes de beques per menjadors escolars, llibres, integració a DAPSI o EAP i activitats de vacances A nivell voluntari: - Dinamització de casals d'avis - Programa: apropem-nos - Activitats de coordinació de la gent gran

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- La població juvenil és desconeguda
- Existència de problemes de drogaaddicció
- Consciència de barri degradat on es fan necessàries més actuacions
- Amb el creixent augment de la població al barri serà necessari ampliar la oferta d'escoles públiques i el centre de salut.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Treball conjunt entre les tres administracions
- Oferir més recursos
- Construir un centre cívic on puguin conviure-hi totes les entitats del barri.
- Garantir la operativitat de la presidència de la mancomunitat.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

Pròpiament al barri no hi ha cap actuació específica, ja que l'àrea és d'àmbit municipal. Tot i així, la població resident al barri i domiciliada a Cerdanyola tenen els mateixos drets d'accés als *recursos de l'àrea que la resta de ciutadans del municipi.*

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Es garanteix un recolzament total a les actuacions que el Centre d'Esplai La Gresca dugui a terme al barri, a partir de la coneixença de les necessitats reals que existeixen.

REGIDORIA D'EDUCACIÓ DE CERDANYOLA DEL VALLÈS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

La regidoria d'educació està ubicada dins l'àrea del SAP. L'estructura a nivell polític està formada per la regidora, que depèn directament de l'alcaldessa i coincideix amb la regidora de serveis socials.
A nivell tècnic existeix el director de l'àrea del SAP, el cap de servei i els caps del CPS.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
S'estructuren a partir dels següents organismes: Escola de música, escola municipal la sínia, el servei de dinàmica educativa i el servei d'educació central (escoles de primària i secundària)	- Manteniment dels centres educatius d'infantil i primària - Cursos de formació per delegats escolars - Cerdanyola educa - Activitats formatives per professorat - Escola de música - Col·laboracions amb la facultat de ciències ambientals de la UAB - Conveni de col·laboració amb l'ICE per temes de qualitat educativa.

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- La població juvenil és desconeguda
- Existència de problemes de drogaaddicció
- Consciència de barri degradat on es fan necessàries més actuacions
- Amb el creixent augment de la població al barri serà necessari ampliar la oferta d'escoles públiques i el centre de salut.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Treball conjunt entre les tres administracions
- Oferir més recursos
- Construir un centre cívic on puguin conviure-hi totes les entitats del barri.
- Garantir la operativitat de la presidència de la mancomunitat.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

Pròpiament al barri no hi ha cap actuació específica, ja que l'àrea és d'àmbit municipal. Tot i així, la població resident al barri i domiciliada a Cerdanyola tenen els mateixos drets d'accés als recursos de l'àrea que la resta de ciutadans del municipi.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Es garanteix un recolzament total a les actuacions que el Centre d'Esplai La Gresca dugui a terme al barri, a partir de la coneixença de les necessitats reals que existeixen.

REGIDORIA DE PROMOCIÓ ECONÒMICA DE CERDANYOLA DEL VALLÈS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

L'àrea de promoció econòmica és una de les quatre grans àrees de l'ajuntament. Està estructurada en dos serveis: servei d'activitats econòmiques i servei municipal d'ocupació.
Els responsables tècnics són un director d'àrea i una cap de servei.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
El servei municipal d'ocupació s'orienta a *accions personalitzades d'orientació i inserció* laboral a partir de mecanismes de gestió (d'execució directa i convocatòria de subvencions), mecanismes de seguiment i *difusió, publicació i vies de motivació i* participació de la població.	- Col·locacions laborals - *Inserció laboral* - Servei d'autoempresa: assessorament a emprenedors - Cursos de formació ocupacionals - *Escola Taller* - Taller ocupacional - Plans d'ocupació

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

Es desconeixen les necessitats de la població infantil.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

Es desconeixen les necessitats de la població juvenil.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

No es realitzen actuacions concretes al barri.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Els joves del barri poden tenir accés als recursos que s'ofereixen a Can Serra (escola taller de Cerdanyola).

REGIDORIA DE CULTURA DE CERDANYOLA DEL VALLÈS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Com estructura política, la regidoria de cultura s'ubica dins l'àrea de serveis a les persones i compta amb un regidor que depèn directament de la tinenta d'alcalde.
Pel que fa a l'estructura tècnica, la regidoria depèn orgànicament del SAP, el responsable del qual ocupa el càrrec de director d'àrea. Sota aquesta direcció es troba el cap de servei, del qual en depenen els CPS de patrimoni, biblioteca i cultura.
La regidoria té la seu a l'ateneu de Cerdanyola.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Es basen en la creació i suport de la difusió sòciocultural, la promoció, l'ampliació del patrimoni.	En quant a la creació i suport de la difusió sòciocultural: - Els premis literaris - Festival de cinema - Festival de blues - Rialles - Revista Cultural - Festes del Roser de Maig - Estiu és teu - Pallassada

	- Jornades culturals flamenques - Festes de Sant Martí - Cap d'any i revetlles Referent a la promoció: - Establiment de convenis amb les entitats - Aula d'internet a l'ateneu Referent al patrimoni: - Elaboració del catàleg patrimoni arquitectònic - Divulgació del jaciment "Poblat Ibèric" - Programa passegem per Cerdanyola i - Cerdanyola a cop d'ull

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

No es té coneixement precís de quina és la situació dels infants i joves del barri Pont Vell i Tiana.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

No es contemplen alternatives de solució.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

No existeixen actuacions específiques al barri.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

El Centre d'Esplai La Gresca, com entitat registrada a Cerdanyola del Vallès té accés a tots els recursos que des de la regidoria de cultura s'ofereix a les entitats culturals o que organitzen activitats emmarcades dins aquest àmbit.

PATRONAT DE CULTURA I JOVENTUT DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

La regidoria de cultura i joventut s'ubica al patronat municipal de cultura i joventut de Ripollet (PMCIJ), centre autònom de l'ajuntament pròpiament dit i dirigit per la regidora de cultura.
Com estructura política, el PMCIJ depèn orgànicament de la regidora de cultura i joventut i pel que fa a l'estructura tècnica, compta amb un coordinador, dos tècnics que en depenen i un gerent.
Les àrees del PMCIJ són el centre cultural, la biblioteca, el teatre auditori i el casal de joves.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
En l'àmbit cultural tracta de vehicular i vincular totes les activitats a través de les entitats, tot estenent la cultura al poble de Ripollet. Pel que fa a l'àmbit juvenil, la descentralització de la informació a les escoles de secundària a través del punt d'informació juvenil. Concessió de subvencions municipals a entitats que duen a terme activitats culturals i de lleure infantil i juvenil.	- Gestionar les demandes de les entitats per realitzar esdeveniments culturals - Coordinar les festes del poble - Coordinar la biblioteca - Coordinar el concurs de teatre amateur Valentí Revilla - Gestionar el teatre auditori - Ampliar el servei de cursos i tallers - Crear i mantenir un servei de suport a les entitats - Suport a les escoles

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Les activitats infantils estan cobertes amb les activitats extraescolars. No hi ha necessitats diferents a la resta de Ripollet.
- Hi ha una manca d'educació dels infants i de les seves famílies.
- Manca absoluta de valors.
- Les necessitats dels i les joves no estan cobertes.
- Hi ha una manca de comunicació amb la família, amics i escola per part del i les joves.
- Sentiment de frustració davant la realitat que observen.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Incentivar als i les joves en dinàmiques associatives.
- Implicació a nivell de l'administració municipal en les dinàmiques associatives.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

Pròpiament al barri no hi ha actuacions concretes ja que el PMCIJ és municipal.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Com entitat registrada a Ripollet té accés a tots els recursos que el PMCIJ ofereix a les entitats locals.

S'ha establert, però, que hi pugui haver un suport en les diferents actuacions que l'esplai decideixi dur a terme.

REGIDORIA DE SERVEIS SOCIALS I ENSENYAMENT DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Pel que fa a l'estructura organitzativa comparteixen regidoria, serveis socials i ensenyament, representada pel càrrec de regidor.

L'estructura tècnica està formada per tres assistents socials, tres educadors socials i dos treballadors familiars.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Cobrir les necessitats bàsiques de la població més desvalguda amb projectes concrets per infància i gent gran a més a més de família i joves.	- Sistema de beques escolars per material, menjador - Sistema de beques per accedir a activitats d'estiu. - Atenció directa a persones sol·licitants - Programa sobre salut mental - Programa sobre absentisme escolar - Garantir la continuïtat del consell escolar - Ponència al congrés celebrat a Lisboa sobre el programa de salut a les escoles

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- No es destaquen necessitats infantils diferents de la resta de Ripollet.
- La manca d'una escola bressol al barri
- La manca d'accés als serveis de les famílies.

JOVES:

- Absentisme escolar. No es destaquen diferències amb la resta de Ripollet.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

No es contemplen.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

Directament no es realitzen actuacions al barri, però existeix relació amb associacions del barri com Creu Roja, la Gresca i l'Associació de Veïns Can Tiana-Pont Vell.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Es contempla la opció de poder mantenir la relació amb l'esplai ampliant-la en termes de col·laboració per a futurs projectes que l'esplai dugui a terme al barri.

REGIDORIA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

La regidoria és encapçalada pel regidor, que depèn políticament d'alcaldia. Aquesta regidoria gestiona el consell de solidaritat i Ripollet comunicació.
A nivell d'estructura tècnica està integrada per tres tècnics amb tasques de direcció, cap de premsa i consell de solidaritat.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Estan orientades a gestionar la comunicació entre l'ajuntament i el poble, apropant l'ajuntament a les demandes de les associacions de veïns.	- Gestió dels agermanaments - Gestió del consell de solidaritat - Gestió de Ripollet ràdio - Gestió del butlletí municipal de Ripollet

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- La família no té un paper educador
- Manca de llocs de distracció

JOVES:

- Divisió entre joves; entre reaccionaris o conservadors
- Garrulisme

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Incentivar el paper de les famílies
- Crear llocs de trobada per a la diversió
- Crear locals d'assaig per als joves, bars musicals,...

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

Directament l'àrea no duu a terme cap acció concreta al barri. Tot i que ha mantingut relacions amb el Centre d'Esplai La Gresca, en quan ha estat membre del consell de solidaritat.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Sempre que es duguin terme actuacions que promoguin la cooperació, la solidaritat i l'intercanvi.

PATRONAT MUNICIPAL D'ESPORTS (PAME)

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

El PAME és una fundació pública que es regeix pel consell d'administració, que està format per sis regidors de l'ajuntament de Ripollet, dos representants d'entitats esportives locals, dos representants de les escoles públiques i privades de la localitat, un secretari delegat, un gerent i la interventora de l'ajuntament.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Es constitueix com l'òrgan encarregat del desenvolupament de la política municipal en matèria esportiva i d'ocupació del temps lliure al terme de Ripollet, mitjançant: - Protecció, foment i desenvolupament de l'educació física en tots els àmbits de la seva competència. - Conscienciació esportiva de la localitat. - Recerca del valor esportiu. - Foment de la pràctica esportiva a tots els nivells de la població. - Gestió de les instal·lacions esportives municipals integrades dins la fundació pública (PAME), patrocinada per l'ajuntament de Ripollet i regit pel seu consell d'administració.	Ensenyança: - Classes de natació (escolars i extraescolars) - Classes de gimnàstica - Iniciació esportiva a les escoles Entitats esportives - Suport a les entitats - Cessió d'instal·lacions municipals - Gestió d'instal·lacions a les escoles Manteniment - Manteniment general de les instal·lacions esportives.

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

Desconeixement de quina és la situació dels infants i joves del barri.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

Implantar un sistema per apropar als joves al PAME.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

No es realitza cap actuació específica al barri.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Recolzament en actuacions de caire esportiu que es duguin a terme al barri.

PATRONAT MUNICIPAL D'OCUPACIÓ DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

El patronat municipal d'ocupació és un organisme independent amb un consell d'administració format per representants de l'ajuntament, partits polítics, sindicats, patronals i altres agents socials.

Com estructura tècnica hi treballa un equip de vuit persones amb tasques de coordinació, responsables de programes europeus i promoció econòmica.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
L'eradicació de l'atur i la promoció de l'ocupació mitjançant polítiques actives d'ocupació, destinades a aquelles persones que es troben en situació de recerca de feina.	- Orientació i assessorament laboral - Inserció laboral - Borsa de treball - Servei català de col·locació - Club de la feina - Formació ocupacional - Formació per a treballadors

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- No es coneix la situació dels infants.
- No es coneix informació concreta sobre la població juvenil al barri.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Informació i assessorament.
- Incentivar a ser protagonista de les seves pròpies accions.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

No existeixen actuacions específiques de l'àrea al barri.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

No es contempla.

BIBLIOTECA DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

La biblioteca de Ripollet forma part de la xarxa de biblioteques de la diputació de Barcelona. L'estructura tècnica de la biblioteca de Ripollet compta amb cinc persones contractades, dues per la diputació de Barcelona i tres per l'ajuntament de Ripollet.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
- Difusió de la cultura a través de la lectura - Donar continuació a la formació formal iniciant l'autoformació de les persones i el lleure. - Esdevenir un centre d'informació i formació.	- Animació a la lectura - L'hora del conte: promoure la narració oral - Informatització i introducció de nous suports documentals.

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Manca de motivació i valors; la família ha deixat de ser transmissora d'aquests valors.
- L'escola com a únic element de transmissió de valors.

JOVES:

- manca de motivació i valors.
- Consumisme i manca de criteri.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Crear una autèntica política cultural i juvenil coordinada que realitzi projectes a l'escola, a la biblioteca, passant pels serveis municipals i les associacions.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

No es contempla.

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

No es contempla.

MANCOMUNITAT DE CERDANYOLA-RIPOLLET-MONTCADA

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Les tres administracions desglossen les seves competències en una gerència tècnica: la *mancomunitat de municipis. Es tracta d'una estructura tècnica i administrativa sota el càrrec de* gerent amb funcions de coordinació i facilitador entre les administracions i la població del barri.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
La mancomunitat té com a objecte unir els esforços i possibilitats econòmiques dels tres municipis per a la creació i sosteniment de serveis que interessen als ajuntaments mancomunats. Per a la consecució dels objectius proposats, la mancomunitat podrà promoure tota mena d'activitats i prestar tots els serveis públics d'interès comú per als municipis mancomunats en l'àmbit de les matèries següents: - Ordenació del trànsit de vehicles i de persones en les vies urbanes - L'execució urbanística i, especialment, la instal·lació i conservació de serveis	- Adequació de l'enllumenat públic de la carretera de Barcelona, N-150. - L'adequació de l'antic centre cívic Can Comas. - Gestió del centre de planificació familiar al Cap II. - Manteniment bàsic del centre cívic mancomunitat.

urbanístics. - La protecció del medi, els serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus. - La protecció de la salubritat pública i la participació en la gestió de l'atenció primària de la salut, que inclourà el servei d'orientació i planificació familiar. - Els serveis funeraris. - La prestació dels serveis socials i la promoció i la reinserció social. - El transport públic de viatgers. - Les activitats i les instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure. - La creació, promoció i sosteniment de mitjans de comunicació social. - Qualsevol altre actuació encomanades pels ajuntaments mancomunats.	

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

No es coneixen les problemàtiques concretes d'infants i joves.
Principalment es contempla com a problemàtica general la manca d'espais públics.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Adequació del centre cívic mancomunitat.

ACTUACIONS DE L'ÀREA AL BARRI

- Adequació de l'enllumenat públic de la carretera de Barcelona, N-150.
- L'adequació de l'antic centre cívic Can Comas.
- Gestió del centre de planificació familiar al Cap II.
- *Manteniment bàsic del centre cívic mancomunitat.*

RECOLZAMENT A LES ACTUACIONS DEL CENTRE D'ESPLAI LA GRESCA

Recolzament econòmic a través de la presentació de projectes concrets.

ESCOLA PÚBLICA ESCURSELL DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

L'estructura organitzativa parteix de la direcció i faculta la Comissió permanent (tractament d'horaris, professorat i organització interna), la Comissió pedagògica (avaluació interna, gestió i realització de nous projectes) i la comissió lingüística (gestió i supervisió del projecte lingüístic del centre).

Com a recursos humans, l'escola compta amb 26 mestres, una vetlladora, un administratiu, un psicòleg i mestres en educació especial.

En quant a infrastructures físiques :

- Dues línies per curs
- Una sala de gimnàstica
- Una sala de reforç escolar
- Una sala de psicomotricitat
- Una sala de música
- Una sala d'audiovisuals
- Dos patis diferenciats per a les diferents edats

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Cobrir les necessitats d'ensenyament primari als nens i nenes de la zona que li correspon pel mapa escolar de Ripollet (barri Maragall i Pont Vell i Tiana).	- Projecte de centre - Projecte de tallers extraescolars - Activitats programades per l'ajuntament - Esport escolar gestionat pel PAME - Projecte TARIKA gestionat per AEC - Colònies escolars - Certamen de teatre - Projecte aprenentatge lecto-escriptura - Integració dels immigrants tardans

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Falta d'atenció
- Manca d'activitats
- Necessitat d'un servei d'escola bressol.
- Necessitat d'un servei de canguratge després de l'horari escolar.
- Fracàs escolar

JOVES

- Absentisme escolar.
- Falta de motivació.
- Manca de referent.
- Manca de comunicació.
- Desorientació.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

INFANTS

- Crear serveis que cobreixin aquestes mancances.

JOVES

- Lloc de reunió per a joves
- Activitats per a joves orientades al lleure.
- Treballar el i la jove com a persona.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

El Centre d'Esplai La Gresca com a gestor de les activitats i serveis que es proposen com alternatives de solució.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

No es contempla.

AMPA DE L'ESCOLA ESCURSELL DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

L'AMPA de l'escola Escursell divideix les seves funcions organitzatives a través de comissions de seguiment segons les àrees de treball que es duen a terme. Aquestes són: la comissió de menjador, d'extraescolars, esports (vinculada al PAME), matriculació, llibres i la comissió permanent, qui manté reunions de seguiment cada quinze dies amb la direcció de l'escola.
A nivell de recursos humans, es treballa des del voluntariat i en són socis i sòcies tots els pares i mares, que col·laboren amb una quota anual.
Referent als recursos econòmics, s'ingressen a partir de les quotes, diferents subvencions municipals i de la generalitat de Catalunya.
En quant a infrastructures, utilitzen les pròpies de l'escola.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
La millora de l'escola i el seu entorn i de la qualitat de l'ensenyament.	- Projecte d'intercanvi de llibres escolars - Participació al consell escolar - Organització de la festa final de curs

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Manca d'espais
- Massificació de trànsit

JOVES:

- manca d'un lloc de reunió
- Manca d'activitats pròpies
- Manca d'alternatives d'oci

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Crear un centre obert

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

Les associacions han de ser la base per treballar al barri.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Inversió econòmica de diner públic
- Neteja del barri
- Millorar l'accessibilitat del barri
- Plantejar solucions per a la reducció del soroll al carrer

ESCOLA TIANA DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

La funció de responsable de l'escola rep el càrrec de direcció. Com a recursos humans, l'escola compta amb 13 mestres, un d'educació especial, un psicòleg, un pedagog i un logopeda en funció de la demanda.

En quant a infrastructures físiques :

- *Pista coberta a l'exterior de l'escola*
- Teatre
- Gimnàs
- Aula d'audiovisuals
- Sala d'ordinadors
- Biblioteca
- Aula de música

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
L'educació formativa als infants en edat d'escolarització.	- Activitats extraescolars - Banda de tambors - Teatre - Psicomotricitat - *Esport escolar*

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Manca d'espais físics de joc
- Manca d'activitats lúdiques fora de l'horari escolar

JOVES:

- Inexistència d'un lloc de trobada
- Manca d'activitats alternatives a les merament formatives

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Creació d'un centre ple de contingut en quan activitats engrescadores per infants i joves.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

- L'organització de l'organigrama d'activitats al barri.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Facilitar la trobada de joves cedint locals en condicions.

C.E.I.P LA SÍNIA DE CERDANYOLA

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

L'escola la Sínia és l'escola municipal de Cerdanyola del Vallès.
A nivell d'estructura organitzativa, es regeix pel consell d'escola, que precedeix a l'equip directiu, l'equip de coordinació i l'equip docent. Per altra banda hi intervé la junta de l'associació de mares i pares.
Els recursos humans amb els que compta l'escola estan constituïts per 27 docents, a banda de *dos mestres d'educació especial, un logopeda amb atenció directa i un psicopedagog.*
Com equipaments l'escola compta amb dos edificis diferenciats pel parvulari i l'educació primària. L'edifici de parvulari es constitueix amb sis aules de tutoria, amb doble línia. En total existeixen 18 aules de classe. Pel que fa a l'educació primària, es constitueix per 12 aules de tutoria més tres de reforç i amb aules específiques de música, laboratori, informàtica, biblioteca, gimnàs i pista exterior.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
L'educació primària formal. Educant en la *diversitat intel·lectual i física, en la diversitat* social, en la col·laboració, la socialització i la sensibilitat.	Menjador escolar *Canguratge* Extraescolars Pla d'acollida Penya d'escacs Setmana cultural Colònies Excursions Casal d'estiu Casal de Nadal

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Coneixença mínima del barri Pont Vell i Tiana
- Necessitats d'espais per a passejar i jugar

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

No es contempla.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es contempla.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Dotar de recursos i infrastructura al barri.

I.E.S LLUÍS COMPANYS DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

La funció de responsable de l'institut rep el càrrec de direcció. Com a recursos humans, l'institut compta amb 53 professors i professores, un terapeuta, un psicopedagog, professors d'orientació a la diversitat, dues secretàries i dos conserges.
En quant a infrastructures compta amb 34 aules repartides en 25 aules classe, dues de tecnologia, un laboratori, una de música, una de dibuix i una sala d'audiovisuals.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
L'educació formal a nivell de secundària	- *Tutories fins a quart d'ESO* - Programa Convenius - Setmana cultural - Pla d'acollida - *Proposta d'AUE (aules externes)* - TATS (tallers d'activitats manipulatives) - Bluquers (materials instrumentals) - ACI (Anàlisis curriculars bàsics) - Classes de tarda: Reforç a l'immigrant

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Desatenció familiar generalitzada
- Manca d'espais per a realitzar activitats
- 10% d'absentisme escolar

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Espais on poder formar-se com a persones, on s'aprengui a compartir, on s'aprengui a utilitzar el temps lliure.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es contempla

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

No es contempla

ESCOLA D'ADULTS JAUME TUSET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

El claustre de l'escola està format per set mestres a banda de col·laboracions puntuals pel treball de temàtiques concretes.
Reben ajuda econòmica de l'ajuntament de Ripollet i el professorat és contractat per la generalitat de Catalunya.
Compten amb dues seus, una al pavelló municipal de Ripollet i a l'antiga escola Tiana.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Dotar de formació bàsica a persones adultes, una formació integrada, que tingui en compte totes les dimensions de la persona i que doni les eines bàsiques per desenvolupar-se amb comoditat en el seu entorn més immediat. Millorar el nivell de vida de les persones a través de la formació.	- Alfabetització - Neolectors - Graduat d'educació secundària - Accés per majors de 25 anys - Castellà per immigrants - Tertúlies i anglès - Programes de garantia social

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Fracàs escolar
- Desorientació i manca d'informació

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

No es contempla

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es contempla

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

No es contempla

Teixit associatiu

COMISSIÓ DE FESTES DE LA TARDOR

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

S'estructura a partir d'un grup de 5 a 8 persones durant tot l'any, tot i que durant la realització de les festes el grup s'incrementa fins a les 20 o 30 persones.
Els ingressos amb els que compta l'associació provenen dels dos ajuntaments, la publicitat del llibret de festes i la recaptació del bar.

A nivell d'infrastructura, l'associació té la seu al centre cívic mancomunitat.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Suplir l'abandó del barri per part de l'administració pública atenent a un caràcter reivindicatiu i consolidant la festa al barri.	- Creació de la pàgina web de l'entitat - La celebració de les festes - Certamen de fotografia

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Manca d'espais pel temps fora de l'horari lectiu
- Manca d'un espai de trobada

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Crear un centre cívic en condicions, amb alternatives.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

- La dinamització d'aquest nou centre cívic.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Crear els equipaments per a desenvolupar aquestes activitats.

DIABLES DE RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

La colla la formen entre 25 i 30 membres actius que en actes puntuals poden arribar fins a 45 persones.
La colla s'autofinancia, no rep cap subvenció sinó que les seves actuacions són remunerades.
Com a infrastructura compten amb un local cedit per l'ajuntament, el material pel correfoc i un remolc especial pel transport del drac de la colla.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Difondre la cultura tradicional catalana del foc i el seu gaudi.	- Correfoc a les festes de la tardor - Carnaval de Ripollet - Festa major de Ripollet - Actes on són convidats - Divulgació de la cultura del foc a escoles i entitats

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:
- Manca d'atenció i comunicació entre les famílies

JOVES:
- Manca d'un lloc de reunió, com un centre cívic amb continguts i activitats

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Un lloc de reunió i trobada per a joves

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

- Pressió a les administracions.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Oferir els mitjans per dur a terme les alternatives.

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS CAN TIANA-PONT VELL

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

Actualment compta amb uns 100 socis i sòcies. No rep cap subvenció de l'ajuntament si no és pel projecte específic de la festa a l'escola Tiana en finalitzar el curs escolar. La seva seu social és l'antiga escola Tiana.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
La millora i lluita constant per la qualitat de vida del barri Pont Vell i Tiana.	- Cobertura a necessitats personals dels veïns - Impulsora del Fòrum soterrem l'autopista - Participació activa a la plataforma Vallès net de residus –anti ecoparc 2-.

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Manca de comunicació familiar
- Manca d'un espai on poder realitzar activitats fora de l'horari lectiu
- Manca d'espais d'oci

JOVES:

- Falta de compromís
- Manca de comunicació
- Manca d'un lloc on poder-se relacionar, on fer activitats

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Crear un centre de joventut, amb educadors i dinamitzadors perquè s'identifiquin amb el barri.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

- Potenciar l'associacionisme juvenil.
- Ajudar a rentabilitzar el temps lliure d'infants i joves.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Crear un espai per a la participació real dels joves i infants.

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS QUATRE CANTONS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

L'associació de veïns compta amb un total de 80 socis i sòcies i compta amb una persona contractada, la monitora de puntes de coixí. Està ubicada al centre cívic mancomunitat. Reben subvencions tant de la generalitat de Catalunya com de l'ajuntament de Cerdanyola.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
- La millora del barri.	- Concurs de dibuix a les festes de la tardor - Actuacions davant reivindicacions puntuals dels veïns i veïnes - Informació al barri de les actuacions dels ajuntaments

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Manca de llocs on poder jugar

JOVES:

- Manca d'espais d'oci

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- La creació d'un centre cívic en condicions.

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es contempla

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Proporcionar les activitats i monitors per omplir de contingut el centre cívic.

CREU ROJA CERDANYOLA-RIPOLLET

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

Seu emmarcada dins l'organització de Creu Roja Catalunya.
La base de l'organització són els voluntaris. Personal remunerat a Creu Roja Cerdanyola-Ripollet hi ha 3 persones.
Bàsicament les activitats es financen a través de les quotes que aporten els socis i sòcies de Creu Roja, tot i que mantenen col·laboracions amb diferents entitats i administracions per projectes concrets.
Creu Roja s'ubica en un edifici destinat a les seves activitats al barri Pont Vell i Tiana on disposa d'oficines, despatxos i aules.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Prevenir i dissipar el patiment de les persones. Treballar per la vida, la salut i la dignitat humanes, afavorint la comprensió i la cooperació.	- Acompanyaments a la gent gran - Classes de repàs i tallers - Formació de voluntaris en accions socials - Programes intergeneracionals

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- No es destaquen diferències amb la resta de barris dels municipis.

INFANTS:

- Manca de recursos per infants en l'educació en el lleure.

JOVES:

- Necessitat de rebre informació, orientació i un espai on reunir-se.
- Mancança d'associacions destinades a joves

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

No es contempla

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es contempla

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

No es contempla

ASSOCIACIÓ DE MALALTS DE PARKINSON

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

Seu emmarcada dins l'Associació de malalts de parkinson de Catalunya.
Tots els membres de l'associació són a nivell de voluntariat i pren com a àmbit d'actuació la comarca del Vallès Occidental.
Està ubicada dins l'antic centre cívic can comes. Actualment compten amb un total de 60 socis i sòcies.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
La millora de la qualitat de vida dels malalts i malaltes de parkinson.	- Teràpia familiar - Conferències - Tallers socials - Dia Internacional del Parkinson - Assemblees - Servei logopèdic - Teràpia evolucional i psicològica - Taller de relaxació - Teràpia de grup familiar

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Manca d'un centre per als infants
- Els parcs estan poc condicionats

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Crear un casal en condicions

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es contempla

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Cessió d'una zona per crear el casal
- Iniciar comunicacions amb les entitats i associacions del barri.

DAPSI (CENTRE DE DESENVOLUPAMENT INFANTIL I ATENCIÓ PRECOÇ)

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

Cooperativa. Secció dins l'organigrama de segon grau que té competències a Sant Cugat, Rubí i Montcada.
Compta amb un equip format per dues psicòlogues, una logopeda, una neuropediatra, una *fisioterapeuta i una secretària.*
És un servei gratuït per a les famílies que requereixin el servei i s'ubica en un local cedit per l'ajuntament de Cerdanyola.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
Intervenció en els problemes de desenvolupament general, psicològic, motriu, cognitiu, sensorial, somàtics, de conducta, trastorns emocionals i en els problemes de retard de desenvolupament.	- Prevenció, detecció i seguiment dels infants de risc biològic i/o social. - Diagnòstic neuropsicosocial - Atenció terapèutica - Avaluació i seguiment dels infants atesos - Recerca i docència i col·laboració amb els recursos de la zona - Demandes dels hospitals - Derivacions als psicòlegs de les escoles - Derivacions a psicòlegs privats

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

No es coneixen les problemàtiques d'infants i joves concretes al barri.

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

No es detalla

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

No es detalla

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

No es detalla

PLATAFORMA VALLÈS NET DE RESIDUS

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

Plataforma creada per la campanya contra el projecte ecoparc 2. No existeixen socis però han recollit 1300 signatures a favor de la campanya.
La infrastructura l'aporta la generalitat i els recursos són propis i de donacions particulars. Té la seu social al barri de Can Mas.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
L'execució d'una correcta política de medi ambient per una bona gestió dels residus i alternatives al seu tractament.	- Manifestacions - Trobada al parlament de Catalunya amb la junta de residus - Tió reivindicatiu - Tancada a l'ajuntament - Problemes legals al ple de l'ajuntament - Campanya d'informació general

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

- Manca d'espais, zones verdes, parcs i llocs físics per a la realització d'activitats

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Escolar les demandes que els infants i joves puguin tenir
- Treballar a partir de les seves idees
- Crear un centre on hi puguin participar

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

Millorar la situació i actuar d'intermediaris per a la reivindicació dels joves.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

No es detalla

FÒRUM SOTERREM L'AUTOPISTA

ESTRUCTURA ORGANITZATIVA, RECURSOS HUMANS, INFRASTRUCTURES

Fòrum d'entitats per al projecte concret de soterrar l'autopista C-58. Rep aportacions puntuals per actes concrets d'associacions de veïns, partits polítics, federació d'associacions de veïns.

LÍNIES D'ACTUACIÓ	ACCIONS REALITZADES
El soterrament de l'autopista C-58 al seu pas per Ripollet i així aconseguir fer de Ripollet un únic poble amb un únic nucli urbà sense barreres.	- Xerrades, col·loquis i assemblees - Botifarrades - Posada de pancartes - Estudi mediambiental del riu Ripoll - Exposicions - Recollida de signatures - Referèndum amb consulta social - Publicacions a diversos mitjans - Reunió amb la conselleria de treball i urbanisme de la generalitat de Catalunya - Reunió amb la direcció general de carreteres - Reunió amb la subdelegada del govern espanyol a Catalunya - Visites a grups parlamentaris amb representació a Catalunya a Europa.

INCIDÈNCIA EN EL BARRI PONT VELL I TIANA – POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

PRINCIPALS PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ INFANTIL I JUVENIL

INFANTS:

- Manca de serveis (pediatra, escola bressol)
- Manca d'espais verds

JOVES:

- Manca de serveis i espais al barri
- Manca d'activitats lúdiques
- Manca d'espais coberts
- Manca d'informació
- Inexistència de cohesió social

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

- Crear un centre cívic en condicions amb activitats atractives

PAPER DE LES ASSOCIACIONS

Sensibilització de la població i provocació a l'administració.

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

- Pensar una política cultural al barri, generant una discriminació positiva en aquest aspecte.

Població juvenil no associada

IDENTIFICACIÓ D'ASSOCIACIONS CONEGUDES AL BARRI

- El Centre d'Esplai La Gresca
- Associació de veïns
- Els diables
- Ecoparc
- AMPAS
- Fòrum soterrem l'autopista

PAPER DE LES ASSOCIACIONS AL BARRI

- Ajudar a millorar el barri
- Aportar aspectes positius al barri
- Animar, millorar i aportar entreteniment i mobilitzar la població

PARTICIPACIÓ EN ACTIVITATS QUE ES DESENVOLUPEN AL BARRI

- El concurs de dibuix de les festes de la tardor
- Festes de la tardor

CONEIXEMENT DE PUNTS D'INFORMACIÓ, RECURSOS I SERVEIS

- La biblioteca de Ripollet
- Institut Lluís Companys
- Centre cultural de Ripollet
- Revista de Ripollet
- C.E. La Gresca
- Creu Roja
- Biblioteca de Cerdanyola
- Patronat municipal d'ocupació de Ripollet
- Casal de joves de Ripollet

PAPER DE L'ADMINISTRACIÓ AL BARRI

- Hauria de treballar més pels joves
- Hauria d'intervenir en el problema de drogodependència
- Soterrar l'autopista
- Millora i neteja de carrers
- L'administració no mira pel barri, li fa por. El barri no interessa.

PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS DE LA POBLACIÓ JUVENIL AL BARRI

- Manca d'espais verds, parcs
- Manquen botigues
- Hi manquen bars per joves, discoteques, parcs i cinemes
- La oferta d'oci és molt pobre. Només existeix La Gresca
- Falten equipaments esportius
- Manquen sales de màquines (jocs recreatius)
- Transport públic insuficient
- Parc més gran i amb papereres
- Massificació d'habitatges i cotxes

ALTERNATIVES

- Crear zones de joc, d'oci
- Crear un lloc per joves
- Obrir un "ciber cafè" amb connexió a internet

E. Informadors claus

VISIÓ GENERAL DEL BARRI

- El barri ha canviat molt i no sempre positivament. L'especulació s'ha apoderat de la zona.
- Ha experimentat un gran creixement poblacional com a conseqüència de la transformació de cases velles en enormes blocs de pisos.
- La població ha crescut però els serveis segueixen sent els mateixos.
- Arribada de població desfavorida, immigrants.
- Zona desprovista d'espais verds.

- Els espais públics necessiten un manteniment continuat que no existeix.
- No hi ha implicació per la lluita pel barri. Cada vegada la gent és més individualista, es desvincula de la dinàmica del barri
- Manca d'un espai públic real. El centre cívic no està dinamitzat.
- Cal millorar les comunicacions amb Ripollet, els accessos al cap II, aconseguir un nou metge de capçalera, un pediatra, transport públic intern al barri i una escola bressol.
- Un dels problemes del barri és la seva ubicació, el seu aïllament.
- Un altre dels problemes és la manca de continuïtat de la seva gestió política.

PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS INFANTILS AL BARRI PONT VELL I TIANA

- A nivell públic falten espais per als infants.
- Manca d'una escola bressol
- Necessitat d'espais públics i zones verdes
- Inseguretat ciutadana

PROBLEMÀTIQUES I NECESSITATS JUVENILS AL BARRI PONT VELL I TIANA

- Manca d'un espai de trobada per al col·lectiu juvenil
- Precarietat laboral
- Inseguretat ciutadana

ALTERNATIVES

- Crear un espai de trobada per joves amb activitats destinades a aquest col·lectiu: lúdiques, formatives, amb incorporació de noves tecnologies. Un lloc físic de reunió i joc.

2.2. Sistematització del Taller Diagnòstic Participatiu

2.2.1. Introducció

El Taller ha procurat crear un espai de treball participatiu amb uns objectius definits a priori i, on tots i totes les participants han contribuït a elaborar coneixements col·lectivament.

Oferint un espai de reflexió i debat per aquelles persones que hi han participat, s'han analitzat els canvis que es produirien amb una acció planificada i organitzada, treballant des de l'objectiu central de l'estudi que es promou: Analitzant les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana, així com el teixit associatiu, apuntant algunes línies estratègiques d'actuació.

La metodologia que s'ha seguit en aquest treball de diagnosi s'ha basat en l'autovaloració individual i grupal, promovent la participació, el treball de grup i la construcció de coneixement col·lectiu.

El mètode de treball s'ha establert a partir de la presentació del tema o contingut específic a tractar, el treball en petits grups a partir d'unes pautes comunes i la posterior posada en comú en plenari.

Al Taller han estat convidats a participar tots aquells actors locals, membres d'institucions locals i d'organitzacions de la societat civil organitzada que tenen presència al barri, donant especial èmfasi a la participació de pares i mares de l'esplai. Hi ha participat un total de 18 persones en representació de les següents associacions i entitats: l'AAVV Quatre Cantons, l'Associació Vallès Net, l'AAVV Can Tiana, l'Associació del Parkinson, l'Associació Festes de la Tardor, el COP i el Centre d'Esplai La Gresca.

El taller ha seguit l'ordre que us presentem a continuació:

- Presentació i integració grupal
- Anàlisi dels punts forts i febles
- *Descans*
- Problemàtiques i alternatives de solució
- Avaluació
- Cloenda

2.2.2. Desenvolupament del Taller Diagnòstic Participatiu

ETAPA I: PRESENTACIÓ I INTEGRACIÓ GRUPAL

En aquesta primera etapa es presenta el taller dins el marc de l'estudi Diagnòstic Participatiu que està duent a terme el Centre d'Esplai La Gresca. S'explica quina serà l'estructura que seguirà i els objectius que es plantegen assolir amb la jornada.

En segon lloc, es determinen en plenari les expectatives que els i les participants tenen amb respecte del taller. Aquest quadre d'expectatives respon a la pregunta: per què hem assistit al taller?

- Tractar la dinamització del barri
- Detectar les necessitats del barri
- Buscar alternatives a la problemàtica infantil i juvenil del barri
- Necessitat de cobrir un espai fora de l'horari escolar.

Es dóna prioritat a la recerca d'alternatives a la problemàtica infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana.

ETAPA II: SOCIOGRAMA

Finalment no s'ha cregut convenient presentar el sociograma elaborat ja que no han assistit totes les associacions i institucions del barri.

ETAPA III: ANÀLISI FODA

L'anàlisi de les Fortaleses, Oportunitats, Debilitats i Amenaces s'ha centrat prioritàriament en la detecció del punts forts i punts febles, identificant la situació actual de la població infantil i juvenil i la determinació de les prioritats envers el futur. Per tant, s'ha decidit finalment, simplificar l'activitat del diagnòstic d'aquests dos aspectes.

Per a la realització d'aquesta activitat es preveia el treball en petits grups i la posterior posada en comú. El grup participant però, va preferir el treball en plenari.

L'anàlisi de punts forts i febles es resumeix en el quadre següent:

PUNTS FORTS	PUNTS FEBLES
• Existència de l'esplai • DAPSI • *Escola oberta que cobreix la manca de parcs* • PMO que atén a la població jove • El parc • L'Escola d'adults • El teixit associatiu del barri • *Les Festes de la Tardor*	• Manca de servei de pediatria • Manca d'espais verds, allunyats i bruts • *Espais poc atractius* • Manca d'espais esportius • Parc Massot infrautilitzat • Manca d'informació per part de l'Administració Pública • Barri de Frontera que provoca un difícil accés als serveis. • Mancomunitat molt dèbil. Poca claredat en el sistema de govern. • Poca cohesió del barri. • Manca d'espais públics i d'activitats. • Centre Cívic buit de continguts i sense condicions. • L'escola Tiana s'està quedant petita. • Can Comas no està en condicions. • Massificació de la població. • Poca col·laboració dels pares i mares. • L'esplai no està ben ubicat

ETAPA IV: PROBLEMÀTIQUES / ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

Per a la identificació de les problemàtiques i necessitats referents a la població infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana s'ha utilitzat la tècnica de la pluja d'idees. Activitat que vàrem realitzar en plenari amb els següents resultats:

1. falta d'espais
2. pediatra
3. espai d'escola
4. escola bressol
5. local esplai
6. cohesió de barri
7. manca de comunicacions
8. massificació
9. zones verdes

10. poc interès de l'Administració Pública
11. insolidaritat
12. neteja del barri
13. manca neteja
14. interès dels pares i mares
15. equipaments esportius
16. drogues
17. violència
18. brutícia
19. pisos en poques condicions
20. *males comunicacions amb els municipis*
21. massa densitat de població
22. soroll
23. aïllament
24. accés a Cerdanyola per un soterrani fosc
25. accés a l'ambulatori sense rampa
26. barreres arquitectòniques
27. cotxes mal aparcats
28. nens/es no poden creuar sols
29. la part de dalt del barri, naus industrials, tallers,...
30. manca metge de capçalera.

PRIORITZACIÓ DE PROBLEMÀTIQUES

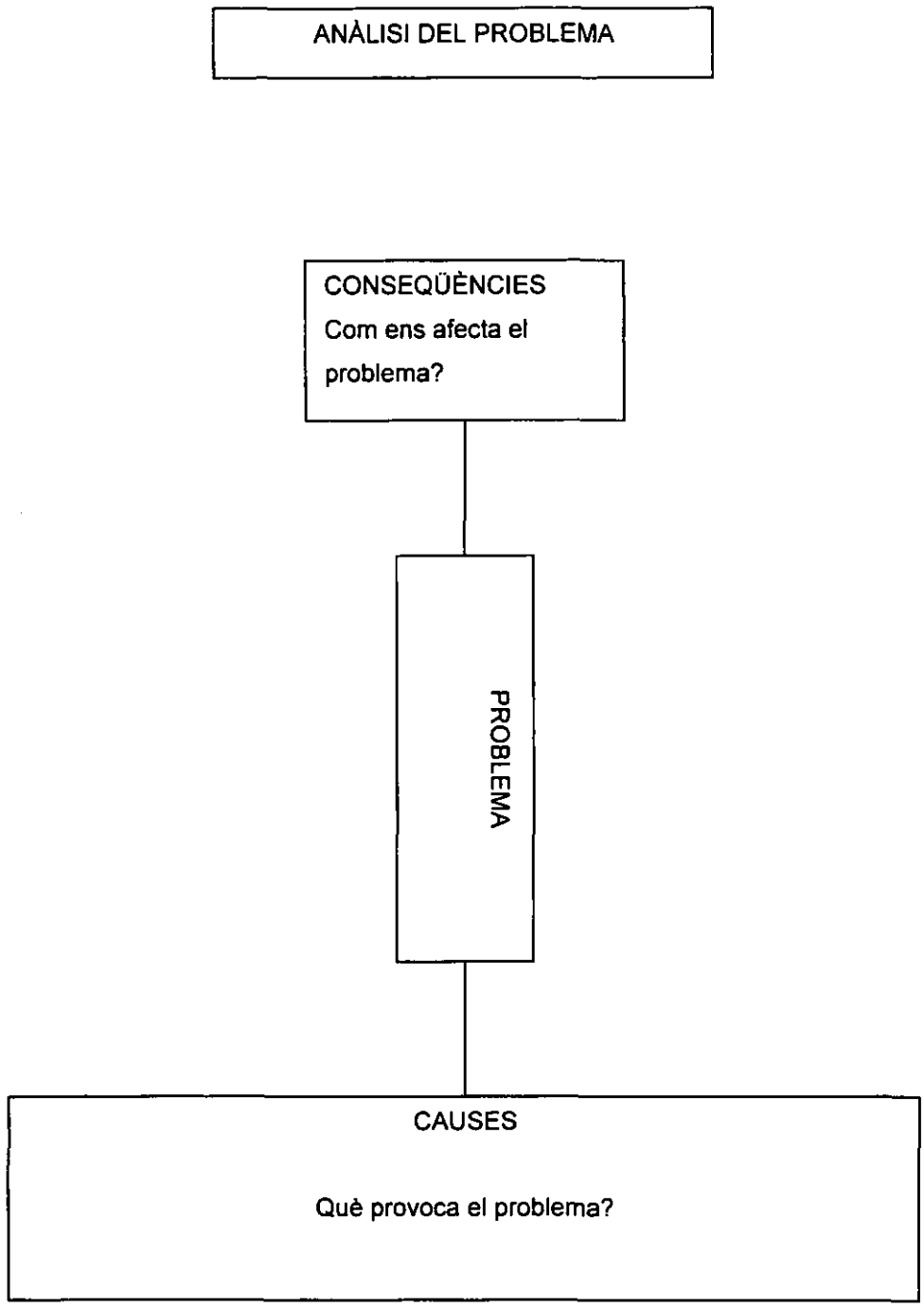
A partir d'aquest llistat de problemàtiques i necessitats que es detecten, se segueix amb la priorització de les més urgents a ser resoltes, mitjançant un debat en plenari.

A partir de la priorització de problemàtiques es determina quatre blocs o categories generals a analitzar:

1. Infrastructura
2. Serveis i activitats
3. Participació, cohesió social
4. Desordre urbanístic

Segons aquests grans blocs s'analitzen les problemàtiques mitjançant l'ús de la tècnica de l'arbre de problemes, causes i conseqüències de les problemàtiques detectades. S'ha treballat en dos grups.

TÈCNICA DE L'ARBRE

ANÀLISI DEL PROBLEMA

CONSEQÜÈNCIES

- No hi ha alternativa d'oci al barri.
- No hi ha un lloc de trobada; no es fomenten les relacions, la solidaritat,...
- La manca d'un espai de trobada i d'activitats possibiliten situacions de risc, descohesió,...

PROBLEMA

MANCA D'UN ESPAI ADEQUAT PER A DESENVOLUPAR ACTIVITATS

CAUSES

- Especulació
- Poc interès de l'Administració Pública
- Prevaleix l'interès econòmic que el social
- Falta d'interès polític
- És l'últim barri en el que es pensa

ANÀLISI DEL PROBLEMA

CONSEQÜÈNCIES

- Ens afecta al desenvolupament com a persones.
- Desmotivació, desgrat, no participació, no pinya.
- Fomenta una societat individualista, competitiva i insolidària
- Aïllament del joves, automarginació.
- Oci consumista

PROBLEMA

POQUES ACTIVITATS I SERVEIS

CAUSES

- Manca de recursos econòmics
- Manca d'informació
- Manca d'espais per a realitzar activitats i serveis
- Manca de recursos humans
- Manca de participació de la societat civil

ANÀLISI DEL PROBLEMA

CONSEQÜÈNCIES

- Desequilibri urbanístic
- *Possibilitat de creació de ghetos*

PROBLEMA

MALA PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA

CAUSES

- Mala distribució de zones verdes i equipaments
- Mala comunicació del barri
- Diferent nivell adquisitiu

ANÀLISI DEL PROBLEMA

CONSEQÜÈNCIES

- Sense la participació dels pares i mares l'Esplai és un pàrking
- Transmissió de la manca de participació de pares/mares a fills/es
- Pèrdua de relació social i d'identificació amb el barri
- Generació de pors i pèrdua d'autonomia

PROBLEMA

MANCA DE PARTICIPACIÓ

CAUSES

- Manca d'informació
- Manca de temps i desinterès
- Individualisme
- Passivitat i desengany
- Manca de cultura cívica, ciutadana
- Potenciació de jocs individualistes

ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ

Centrant-nos en les problemàtiques prioritzades es proposen camins o alternatives adequats que ens permetin anar solucionant-los.

PROBLEMÀTIQUES	ALTERNATIVES DE SOLUCIÓ
1. Poques activitats i serveis	1. reivindicar a l'Administració Pública 2. impulsar noves iniciatives; fer activitats. 3. Sinèrgia entre entitats;: xarxa 4. Renovació generacional (esplai-monitors/es) 5. foment de l'associacionisme juvenil 6. continuïtat dels joves a l'esplai
2. Manca d'espais	1. ocupació d'espais en desús 2. Reivindicació d'espais 3. anàlisi d'espais possibles i del seu ús. 4. planificar estratègia de reivindicació i ocupació.
3. Manca de participació	1. Buscar nous mitjans de comunicació i informació 2. implicar a la població, consultar-la 3. *tenir en compte a la població* 4. punt d'informació per joves
4. Desordre urbanístic	1. Reivindicar 2. planificació comunitària 3. pressupostos participatius 4. organitzar-nos per conèixer el projecte urbanístic de l'Administració.

ETAPA V: DEFINICIÓ D'ESTRATÈGIES

Fins aquesta etapa, totes les activitats realitzades han tingut un caràcter de diagnòstic. Durant la definició d'estratègies es tractava de planificar futures actuacions a partir de les conclusions de les anteriors etapes del taller.

Vam considerar que calia tractar-la dins un altre àmbit de treball. Més concretament dins la Jornada de Reflexió i Treball. La priorització de les necessitats detectades havien esdevingut temàtiques massa generals que calia aprofundir en un treball de petits grups.

Aquesta decisió va ser consensuada amb el grup, com es valora a l'avaluació final del taller:

ETAPA VI: AVALUACIÓ DEL TALLER

El objectius de l'avaluació tractaven en valorar el desenvolupament del taller, els continguts i els temes tractats, la metodologia utilitzada, el funcionament general i la participació dels i les assistents.

Es va realitzar directament una avaluació col·lectiva, prenent com a referència les expectatives que havíem apuntat en un inici. L'avaluació es va socialitzar en plenari, iniciant el tancament del taller, compartint la reflexió en comú i expressant la visió sobre allò vivenciat durant el taller.

En referència a l'avaluació que els i les participants fan sobre els objectius plantejats al taller es valora que les alternatives a les problemàtiques infantils i juvenils al barri no es concreten a curt termini i, per tant, són difícilment avaluables en un taller. Tot i així, es valora que a curt o mig termini es puguin establir algunes estratègies d'actuació que, tot i que no resolguin la totalitat de necessitats i problemàtiques existents, ajudin a millorar aquesta situació.

En quant a la metodologia utilitzada, com un procés d'autovaloració individual i grupal i de processament d'experiències, ha permès la participació dels integrants del grup. El treball a partir d'unes pautes comunes, formades segons l'interès específic de cada activitat ha fomentat una valoració individual que, amb la posterior posada en comú en plenari i a través del debat, s'han consensuat les propostes.

La ordenació en el temps de cadascuna d'aquestes etapes, amb acords presos en cadascuna d'elles, s'ha valorat com adequat, ja que no s'han produït debats eterns i s'han pogut concloure amb consens els acords presos.

Tot i així, es valora que les conclusions finals del taller han estat massa generals i que per tant, caldria acotar la informació per tal de poder definir correctament les estratègies d'actuació de forma concreta.

En el taller han estat convidats a participar tots els actors locals, membres d'institucions locals i d'organitzacions de la societat civil organitzada que tenen presència al barri. En quant a la participació d'aquests col·lectius es valora que tot i no assistir la totalitat d'agents que treballen al barri, en nombre han estat representatius.

Per altra banda, els i les participants al taller han pres una actitud de participació activa que ha permès que la realització del taller i les seves conclusions siguin molt positives.

Tot i així, els i les membres del taller valoren que per a la posterior trobada, caldria fer participar un nombre més gran de població juvenil i de població d'àmbit no associat.

Es conclou el taller amb vistes d'una segona reunió, per tal de realitzar un treball més en petit grup amb la finalitat d'establir les estratègies d'actuació.

2.3. Sistematització dels Tallers Lúdics Infantils

2.3.1. Introducció

Els tallers lúdics infantils s'han dut a terme durant els dissabtes 16 de febrer i 9 i 16 de març de l'any 2002. A aquesta activitat hi ha participat els infants i joves del Centre d'Esplai La Gresca. La cloenda de l'activitat s'ha realitzat el dissabte 23 de març, coincidint amb la festa final de l'esplai amb una activitat oberta a tota la població infantil i juvenil del barri: el concurs de dibuix així volem el nostre barri.

El que ens ha motivat a realitzar els tallers lúdics ha estat poder determinar d'una forma lúdica, quina és la seva visió sobre les seves necessitats i problemàtiques i quines alternatives proposen. Per altra banda, els objectius que han guiat la nostra intervenció educativa han estat que els infants i joves del barri s'interessin en la transformació del seu entorn més immediat, del seu barri, que prenguin la iniciativa i se sentin protagonistes en accions de descoberta, de conservació, reivindicatives i lúdiques i que aprenguin a descobrir els aspectes positius, a gaudir i estimar el que els envolta: veïns, carrer, barri, ciutat.

Metodològicament, s'han concretat quatre activitats específiques per a cada grup d'edat de l'esplai on, cadascuna ha tingut un producte propi i que finalment, s'han ajuntat per formar el Llibre Gegant del barri Pont Vell i Tiana, presentat el dia de la cloenda.

2.3.2. Desenvolupament de les activitats

A continuació presentem alguns dels resultats de les activitats dutes a terme per a cada grup d'edat:

Grup de petits

Pel grup de petits de l'esplai es va programar un joc de descoberta per tal d'acostar els infants a diferents persones que viuen i treballen al barri tot descobrint el barri a través dels oficis que s'hi practiquen.

Els infants van visitar un taller mecànic, un forn de pa, una perruqueria i un centre veterinari. Van descobrir que al barri existeixen aquests i altres oficis, van passejar pel barri tot coneixent els seus espai i els accessos als parcs.

Com a producte d'aquesta activitat es presenta un plànol de la descoberta del barri amb les fotos i targetes pintades de les eines i instruments dels oficis que han descobert del barri.

Grup de mitjans petits

Pel grup de mitjans petits s'ha planificat una activitat de descoberta del barri, en que han identificat el indrets que es troben al seu abast. S'ha proposat conèixer allò que és més bonic, interessant o significatiu del nostre barri i, assenyalar allò que no ens agrada tant i què s'hauria de fer per viure millor al barri.

L'activitat ha tingut com a finalitat descobrir i conèixer el barri identificant els indrets que es troben a l'abast dels nens i nenes i valorar els seus aspectes positius i negatius.

Com a producte s'ha elaborat un conjunt de dibuixos dels espais descoberts que descriuen gràficament i a partir de les fitxes d'observació, els seus aspectes positius i negatius: allò que agrada al grup, allò que no agrada i com voldríem que fos. Aquest document s'ha inclòs al llibre gegant del barri Pont Vell i Tiana.

Tot seguit reproduïm els aspectes positius i negatius extrets a partir dels dibuixos i les fitxes d'observació:

QUÈ AGRADA AL GRUP	QUÈ NO AGRADA	COM VOLDRÍEM QUE FOS
- Jugar als parcs - Passejar pel barri	- Estan bruts - No poder caminar per les voreres. - Haver de ser acompanyats/des sempre per adults.	- Que estiguessin nets i cuidats - Que les zones per aparcar els cotxes no fossin les voreres. - Una zona tranquil·la on poguéssim jugar sense ser vigilats/des.

Grup de mitjans grans

Els nois i noies d'aquest grup d'edat utilitzen els espais verds i oberts amb més independència i llibertat d'acció que els infants més petits. Hem realitzat una activitat que ens ha permès conèixer a fons els espais del nostre barri i les seves característiques, identificant-ne les fortaleses i les amenaces que existeixen.

L'objectiu d'aquesta activitat ha estat identificar on s'ubiquen i quines són les característiques dels espais oberts del barri i reconèixer les seves mancances o els seus punts forts.
El producte d'aquesta activitat ha estat la realització d'un mapa identificatiu i el recull fotogràfic de les zones verdes i espais oberts i la realització d'una carta dirigida a les alcaldies dels municipis de Cerdanyola i Ripollet expressant les conclusions del seu treball.

Tot seguit reproduïm els aspectes positius i negatius extrets a partir del treball de reconeixement d'aquest grup d'edat:

DIAGNÒSTIC DELS ESPAIS VERDS	DEMANDES
- Existència de xeringues i condons als parcs - Manca de seguretat - Manca de neteja	- Més seguretat per poder jugar als parcs. - Sistema de neteja eficaç. - Acondicionament dels elements de joc dels parcs.

Grup de Joves

S'ha proposat realitzar un reportatge fotogràfic i periodístic del barri que conclogui en la redacció d'un manifest. Aquest reportatge i manifest, és el que finalitza amb les conclusions del llibre gegant del barri Pont Vell i Tiana a més d'haver estat enviat a les diferents revistes locals i als òrgans de govern corresponents.

Els objectius plantejats per aquest grup d'edat han estat la reflexió crítica sobre el barri i l'elaboració d'un document on quedi escrita la seva reflexió.

Tot seguit reproduïm les conclusions d'aquest procés de reflexió en el quadre següent:

NECESSITATS I PROBLEMÀTIQUES	DEMANDES
- Els eixos de comunicació deficients, sobretot per als vianants. - L'aspecte general del barri es caracteritza per la brutícia i la poca seguretat. - La urbanització massiva del barri provoca poca tranquil·litat, manca d'aparcament i manca de zones verdes. - Manca d'un metge de capçalera al barri. - Escoles i instituts allunyades del centre del barri. - Barri fronterer que no "està" a cap dels pobles veïns.	- El soterrament de l'autopista. - Facilitat d'accés als municipis veïns. - Més contenidors d'escombraries. - Aturar la construcció massiva de pisos. - Un sistema de transport públic. - Construcció d'un ambulatori al barri. - Un lloc on poder-nos reunir els i les joves del barri.

El concurs de dibuix: Així volem el nostre barri!

S'ha previst una activitat de diagnòstic sobre les necessitats infantils i juvenils del barri Pont Vell i Tiana oberta a tots els infants i joves del barri. Aquesta s'ha dut a terme dins la programació de la festa d'aniversari de l'esplai el dia 23 de març de 2002.

Els objectius que es perseguien amb aquesta activitats ha estat:

- Donar a conèixer el Centre d'Esplai La Gresca a aquells infants i joves que encara no el coneixien.
- Donar a conèixer el projecte diagnòstic participatiu a la població que encara no el coneixia.
- Obrir la festa d'aniversari de l'esplai a la població del barri, oferint activitats lúdiques per tal de fer créixer la participació.
- *Recollir informació de la visió dels infants i joves del barri Pont Vell i Tiana sobre quin és el* seu projecte de barri, quines són les seves expectatives i necessitats.

El producte d'aquesta activitat han estat els 37 dibuixos dels infants i joves del barri. Aquests dibuixos ens donen informació sobre com es veu i com es vol que sigui el nostre barri.

2.3.3. Avaluació dels Tallers Lúdics Infantils

Dels objectius generals i específics

L'Avaluació Individual dels objectius generals i específics proposats ha estat del tot satisfactòria. Per una banda, L'equip educatiu ha valorat que els nens/es i joves han participat de les activitats de forma activa i interessada, que han pres iniciativa alhora de dur a terme les accions de descoberta i que han estat reivindicatius en aquells aspectes que els hi han agradat menys, així com que han valorat positivament aquells que els hi han agradat.

Han entès i s'han sentit protagonistes en la realització del llibre gegant, presentant-lo als altres companys i companyes, explicant-lo i presentant-lo a la població del barri.

De la delimitació temporal

La temporalització dels TLI es va preveure en quatre dissabtes; on els tres primers es destinaven a la realització pròpia de les activitats i l'últim, el 23 de març, es realitzava la cloenda, aprofitant la Festa d'Aniversari de l'esplai.

S'ha valorat positivament l'ordre temporal, ja que per una banda la realització de les activitats ha permès treballar els objectius i les fites, aprofundint en els continguts sense que hagi

esdevingut una activitat massa feixuga o repetitiva, i per altra banda, el fet de concloure l'activitat fent-la oberta al barri en general, ha permès que els infants i joves valorin que la tasca que han realitzat ha estat important, pel fet que la població l'hagi valorat com a tal.

La població destinatària

En primer lloc, els infants i joves del Centre d'Esplai La Gresca han participat i s'han implicat en la realització de les activitats de forma dinàmica i activa, aconseguint uns resultats excel·lents. El fet d'haver ofert unes orelles que estaven obertes a escoltar tot allò que els infants i joves volien expressar sobre una situació que els hi és quotidiana i amb la que de vegades no s'hi senten a gust, ha provocat que s'impliquessin en deixar-ne constància. També se'ls hi ha plantejat una activitat nova, en la qual l'objectiu era comú per a tot el centre i en la que han hagut de treballar conjuntament entre tots els grups d'edat.

Pel que fa a l'activitat del Concurs de Dibuix, aquesta era una activitat oberta als infants i joves del barri en general. En total hi varen participar prop de 40 persones, que van continuar participant de la resta d'activitats del dia.

De la idoneïtat del plantejament metodològic

Des de totes les àrees de treball, s'ha valorat que el plantejament metodològic ha estat encertat per cadascun dels grups d'edat. Igualment s'ha valorat positivament el resultat que se n'ha extret.

El fet d'haver treballat des d'una metodologia participativa, ha estat idoni perquè en qualsevol moment de l'execució de l'activitat preveure si calia replantejar o redefinir com s'havien de continuar realitzant les activitats. D'aquesta manera, també ens ha permès obtenir una visió més encertada de com s'estava esdevenint el procés, ja que oferíem l'espai diari de reflexió d'aquest amb els infants i joves.

De la organització del quotidià

Exceptuant causes externes a la planificació inicial, com va ser el cas de la pluja, l'organització del quotidià s'ha reproduït a la pràctica del tot satisfactòriament.

Dels pares i mares i la població en general

La població del barri, així com els pares i mares dels i les participants als TLI (tant des de les activitats per als socis/es del centre com les obertes al barri), han respòs favorablement. El grau de participació ha estat notable en tots els aspectes, en nombre i en activitat.

Idoneïtat del plantejament del dispositiu d'avaluació

El plantejament d'avaluació que vàrem proposar ha facilitat no només la valoració dels objectius i activitats sinó que ens ha permès obtenir informació necessària per al diagnòstic que estem duent a terme.

Aquesta fase ha estat una de les que vàrem elaborar amb més consciència, ja que per la tasca que estem realitzant era molt necessària, ja que recollia una informació transcendent per al diagnòstic de les necessitats de la població infantil i juvenil del barri Pont Vell i Tiana.

Del concurs de dibuix

Tot i que la festa d'aniversari del Centre d'Esplai La Gresca ja és una activitat consolidada al barri, aquest any ha estat la primera vegada que es planificava una activitat dirigida a la participació d'infants i joves del barri en general.

La participació a la festa en general no ha estat possible quantificar-la, però si podem valorar que durant tot el dia hi va haver públic en totes les activitats.

Pel que fa concretament al concurs de dibuix i a partir del recompte dels dibuixos, la participació ha estat de 37 infants i joves on cadascú ha pogut interpretar en el full de paper les seves impressions i demandes pel barri.

2.4. Sistematització de la Jornada de Reflexió i Treball

2.4.1. Introducció

La Jornada de Reflexió i Treball (JRT) s'ha plantejat com la continuació del Taller Diagnòstic Participatiu (TDP) realitzat el 18 de maig de 2002 en el marc de l'estudi sobre la població infantil i juvenil al barri pont Vell i Tiana.

Si bé en el TDP es va treballar fonamentalment entorn la identificació i anàlisi de les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil, aquesta jornada pretén ser un espai participatiu de reflexió i treball amb l'objectiu de planificar possibles estratègies d'actuació que

poden ser impulsades pel Centre d'Esplai La Gresca.

Planificar és projectar escenaris futurs: definir col·lectivament la situació ideal a la que volem arribar a través d'una proposta d'actuació, des d'una situació real caracteritzada o definida en forma de carències o problemes detectats, possibles causes i efectes previstos.

En aquest sentit, a partir de les quatre grans problemàtiques detectades –poques activitats i serveis; manca d'espais; manca de participació i desordre urbanístic, i les alternatives de solució corresponents identificades en el TDP, aquesta jornada s'ha centrat en definir col·lectivament la situació ideal i les propostes d'actuació.

Finalment, cal considerar que, malgrat en el TDP es van identificar i analitzar un gran ventall de problemàtiques i necessitats del barri, en aquesta jornada s'ha cregut important delimitar la reflexió i el debat en l'àmbit específic de la infància i la joventut , tenint en compte les capacitats del Centre d'Esplai La Gresca, com a organització que pretén emprendre algunes de les iniciatives acordades a la JRT.

Els objectius que s'han seguit a la Jornada de Reflexió i Treball han estat:

- Definir i consensuar la situació ideal d'infants i joves al barri Pont Vell i Tiana.
- Aportar propostes d'actuació que pugui executar el Centre d'Esplai La Gresca per tal d'assolir la situació ideal.

S'ha utilitzat una metodologia similar al TDP, basada en la participació i la generació de coneixement col·lectiu a través de la presentació dels continguts específics a tractar. S'ha treballat principalment en plenari per la pròpia iniciativa dels i les participants.

En el taller han estat convidats a participar tots aquells actors locals, membres d'institucions locals i d'organitzacions de la societat civil organitzada que tenen presència al barri; principalment els i les que ja varen assistir al TDP, així com població juvenil no associada. Hi ha participat un total de 18 persones en representació de les següents associacions i entitats: Biblioteca de Ripollet, AAVV Can Tiana-Pont Vell, Festes de la Tardor, Diables de Ripollet, Vallès Net, AAVV Quatre Cantons, C.O.P. i Centre d'Esplai La Gresca.

L'ordre que ha seguit la jornada s'ha establert en les següents etapes:

PART I

ETAPA I	Presentació de la Jornada de Reflexió i Treball
ETAPA II	Devolució del Taller Diagnòstic Participatiu
ETAPA III	Devolució de les entrevistes
ETAPA IV	Presentació d'altres experiències d'intervenció en la infància i la joventut

PART II

ETAPA V	Propostes d'acció
ETAPA VI	Estratègies d'actuació
ETAPA VII	Avaluació del taller

2.4.2. Desenvolupament de la Jornada de Reflexió i Treball

ETAPA I: PRESENTACIÓ DE LA JORNADA DE REFLEXIÓ I TREBALL

En aquesta primera etapa es presenta la jornada dins el marc de l'estudi Diagnòstic Participatiu que està duent a terme el Centre d'Esplai La Gresca. S'explica quina serà l'estructura que seguirà i els objectius que es plantegen assolir amb la jornada.

En segon lloc, es determinen en plenari les expectatives que els i les participants tenen amb respecte de la jornada. Aquest quadre d'expectatives respon a la pregunta: per què hem assistit a la jornada?

- Aconseguir alguna cosa positiva
- Aconseguir una proposta clara
- Un espai amb un dinamitzador cultural
- Prioritzar la feina feta en el TDP a partir del que ja es va consensuar
- Extrapolar el que surti de la Jornada a la resta del barri

ETAPA II: DEVOLUCIÓ DEL TALLER DIAGNÒSTIC PARTICIPATIU

La primera part de la Jornada de Reflexió i Treball s'ha centrat en retornar les conclusions extretes en el TDP, donar informació i conclusions complementàries de les altres fases de l'estudi per tal que, a partir d'aquesta visió global, existissin els instruments necessaris per tal de poder planificar les propostes i estratègies d'actuació.

En un primer moment es llegeixen aquestes conclusions i, per consens unànime es verifiquen. En un segon moment, es presenten les conclusions extretes de les diferents entrevistes realitzades a agents socials i institucions del barri que també han estat verificades.

Finalment, es presenta informació sobre organitzacions i centres d'intervenció en la infància i la joventut; exposant diferents models i projectes.

A partir d'aquesta informació es crea un debat en el que es comença a donar prioritat a certes formes d'actuació.

ETAPA V: PROPOSTES D'ACCIÓ

A partir de les problemàtiques i necessitats detectades en l'anàlisi de la situació real que es va dur a terme al TDP, es recullen aquelles que afecten més directament a la població infantil i juvenil i, on l'esplai La Gresca hi pot actuar de forma activa.

Les problemàtiques que es varen treballar varen ser: Poques activitats i serveis, manca de participació i manca d'espais. Es varen treballar a partir de la població infantil i juvenil, separadament.

Tot i que es varen concretar les alternatives de solució, no es va establir l'anunciat que definiria la situació ideal a la que es desitja arribar en base a un anunciat i es va decidir que aquesta definició es realitzaria amb posterioritat per l'equip d'investigació, que es basarà amb les alternatives consensuades a la jornada.

PROBLEMÀTICA: POQUES ACTIVITATS I SERVEIS	
ALTERNATIVES	
INFANTS	JOVES
- Omplir de contingut el temps lliure amb més activitats pels infants. - Dinamització del Parc Massot. - Dinamització d'espectacles i esports. - Descentralitzar les activitats i serveis que ja es duen a terme. - Informar-nos sobre el que ja s'està realitzant.	- Creació d'espais de trobada. - Provocar l'organització dels i les joves. - Espais per grups de música. - Espais d'internet. - Alternatives a l'oci consumistes. - Espais oberts i autogestionats. - Facilitar alternatives.
SITUACIÓ IDEAL: Que existeixin activitats i serveis *complementaris als que ja s'ofereixen dins de* l'àmbit de l'educació formal reglada.	SITUACIÓ IDEAL: Un espai de trobada autogestionat pels propis *joves obert a formació, oci i dinàmiques de* participació no consumistes.

PROBLEMÀTICA: MANCA DE PARTICIPACIÓ	
ALTERNATIVES	
INFANTS	JOVES
- Comunicació entre els caps d'escala. - Implicar a entitats, instituts, serveis públics,... agents que treballem dins el mateix àmbit. - Anar a buscar a la gent als llocs on se'ls pot trobar.	- Autogestió, foment de l'associacionisme juvenil. - Crear un punt d'informació per joves. - Crear un sistema efectiu informatiu. - Tenir propis mitjans de comunicació
SITUACIÓ IDEAL: Que les entitats, institucions i serveis públics *participin d'un objectiu comú.*	SITUACIÓ IDEAL: Existència d'un associacionisme juvenil.

PROBLEMÀTICA: MANCA D'ESPAIS	
ALTERNATIVES	
INFANTS	JOVES
- Rehabilitar la Creu Roja i Can Comas per tal que tinguessin un ús adequat. - Espais amb pati.	- Espai amb planta baixa i zona a l'aire lliure. - Espai per fer-hi concerts de música. - Donar-li un ús diferent a l'escola taller.
SITUACIÓ IDEAL: Creu Roja i Can Comes, adaptats per fer-los servir com espais públics adequats a les necessitats dels infants.	SITUACIÓ IDEAL: Espai diferenciat adequat a les necessitats específiques dels joves.

ETAPA VI: ESTRATÈGIES D'ACTUACIÓ

Davant la definició dels primers passos a fer de cara:

Administració Pública (Ajuntaments)	**Teixit Associatiu**	**Infants i joves**
- Entregar un projecte i demanar-ne la lectura i debat. - Debat públic en ple municipal. - Demanar la descentralització de serveis i portar activitats al barri. - Reivindicar un espai comunitari (intergeneracional).	- Unificar. Recolzament. - Buscar complicitat. - Establir coordinació entre les entitats que sigui més o menys permanent. - Editar un butlletí informatiu.	- Consulta a joves a través dels centres educatius, des de l'esplai, biblioteca i escola d'adults. - Editar un butlletí. - Crear un espai per a infants (usuaris) i per a joves (gestors). - Revaloritzar el valor educatiu de l'esplai. - Projecció, publicitat. Sortir a les publicacions de l'Ajuntament.

ETAPA VII: AVALUACIÓ DEL TALLER

Els objectius de la Jornada de Reflexió i Treball han estat definir i consensuar la situació ideal d'infants i joves al barri Pont Vell i Tiana aportant propostes d'actuació que puguin ser executades pel Centre d'Esplai La Gresca per tal d'assolir la situació ideal.

Es valora però, la dificultat de treball en aquesta jornada. Així com en el Taller de Diagnòstic Participatiu, l'objectiu principal era la detecció de problemàtiques i necessitats, durant la jornada ha estat l'establiment de propostes d'actuació.

Per una banda, els integrants del grup, tot i conèixer la situació real del barri i ser membres de la seva xarxa associativa, no tenien un coneixement a priori dels elements necessaris per establir estratègies d'intervenció en matèria d'infància i joventut. Tot i que es planificava una etapa informativa on es feia èmfasi en diferents experiències d'intervenció en la infància i la joventut, el fet que no hi hagués un gran nombre de participants del col·lectiu jove, no ha afavorit que s'arribés a un consens fàcil en quan les accions que es podrien dur a terme.

Per altra banda, el fet que hi hagués participants a la Jornada que no havien participat del Taller de Diagnòstic Participatiu ha provocat salts enrera i no ha afavorit un desenvolupament àgil de la trobada.

En quant a la participació, no hi ha hagut un increment en nombre de participants, tot i que si ha existit en el nombre d'entitats participants. S'ha utilitzat una metodologia similar al Taller de Diagnòstic Participatiu, basada en la participació, el treball grupal i la generació de coneixement col·lectiu i, el fet que els i les participants a la Jornada participessin activament de la reflexió i el treball grupal ha afavorit que es concretessin les propostes i les accions futures que des del Centre d'Esplai La Gresca es poden dur a terme com les que es poden propulsar des de la xarxa associativa del barri en general, assolint doncs, els objectius plantejats.

Es conclou la jornada amb vistes de retornar la informació consensuada.

3. Sistematització de la Fase III: Recerca i coneixement de recursos

Com hem vist en l'apartat anterior, aquesta fase es perseguia un doble objectiu. Per una banda, consistia en adquirir i aprofundir en el coneixement de tot un seguit de recursos (materials, financers, tècnics, humans, de suport, assessorament, acompanyament...) que La Gresca pot accedir, tant pel que fa a l'administració pública com altres organitzacions i institucions privades. Per altra banda, es pretenia generar, incrementar i mantenir relacions tant amb l'administració pública –i especialment la local, com amb altres organitzacions i institucions per donar a conèixer l'entitat i el projecte i donar a conèixer el barri, les seves necessitats i problemàtiques com la seva xarxa associativa i el moviment de veïns, infants i joves.

Aquesta recerca s'ha dirigit, pel que fa a l'administració pública, a diferents regidories i àrees de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i l'Ajuntament de Ripollet, la Mancomunitat Cerdanyola-Ripollet-Montcada, el Consell Comarcal del Vallès Occidental, diversos departament i conselleries de la Generalitat de Catalunya i diferents projectes del Fons Social Europeu. Pel que fa a altres institucions i organitzacions la recerca s'ha dirigit a la Fundació Catalana de l'Esplai, el Centre d'Estudis de l'Esplai, Suport Associatiu, la Federació Catalana de l'Esplai, el Moviment d'Esplai del Vallès, l'Aula d'Esplai del Vallès, la Fundació Jaume Bofill i diverses fundacions d'entitats bancàries.

El resultat d'aquesta fase ha estat també múltiple. Per una banda s'ha elaborat una base de dades, fàcilment consultable, amb un seguit d'informació d'interès pel barri, l'entitat i el projecte. En aquesta base de dades es recullen tant el ventall d'instàncies on La Gresca es pot dirigir per a la sol·licitud d'ajudes, com altra tipus d'informació que pot ser de gran utilitat en la realització de les actuacions que es derivin del diagnòstic. Aquesta informació va des del recull de polítiques d'infància i joventut de diverses administracions públiques, programacions d'activitats, recull d'equipaments i serveis d'informació, assessorament i suport, etc.

Per l'elaboració d'aquesta base de dades s'han utilitzat diversos instruments. El principal ha estat la realització d'entrevistes, sobretot pel que fa a l'administració pública local i les organitzacions més properes al barri i a l'entitat. En altres casos s'han fet visites, cerques per internet, lectures i classificació de documentació varia (programacions, projectes, memòries, tríptics, bases, revistes, guies, agendes, publicacions...).

Un altre resultat d'aquest fase, més complicat de sistematitzar ha estat, per una banda, la generació de relacions i vincles amb l'administració pública i altres organitzacions i institucions i, per l'altra, la difusió de l'entitat, el projecte i el barri. Aquesta recerca ha afavorit l'enfortiment institucional de l'entitat en la mesura que s'ha avançat en l'establiment d'espais i mecanismes d'articulació, relacions interinstitucionals i xarxes socials i organitzatives. De la mateixa manera, s'ha realitzat alguns passos en la generació de processos d'interlocució i d'incidència amb l'administració pública local i de diàleg i concertació sòcioguvernamental.

4. Sistematització de la Fase IV: Recerca i coneixement d'altres experiències

L'objectiu d'aquesta fase consistia en aprofundir el coneixement d'altres experiències i projectes dirigits a infants i joves, en els camps de l'educació en el lleure, de la formació i inserció laboral i de l'esport i la salut. S'ha volgut posar èmfasi especialment en aquelles experiències que es duen a terme en l'àmbit de l'exclusió social, i que actuen en contextos i poblacions que comparteixen algunes característiques amb el barri Pont Vell-Tiana. D'aquest

manera es pretenia conèixer i valorar experiències reeixides que poguessin servir d'orientació i referent pel pla d'actuació de La Gresca.

Per la realització d'aquesta fase, s'ha desenvolupat dues vies d'aproximació a les experiències. Una a través de visites i entrevistes a diferents activitats, projectes i entitats, i l'altra mitjançant la lectura de publicacions, projectes, memòries, programacions, agendes, revistes, tríptics i sistematitzacions d'experiències.

De les experiències i projectes que s'han analitzat en aquesta fase, en l'àmbit de l'educació en el lleure, es destaquen: el Club d'Esplai Pubilla Cases-Can Vidalet de L'Hospitalet, el Club d'Esplai el Tricicle de Sant Joan Despí, el Centre d'Esplai La Fàbrica de Can Tusell de Terrassa, el Centre d'Esplai Mowgli de Cornellà, el Casal Infantil Marianao de Sant Boi de Llobregat, el Club Infantil i Juvenil Bellvitge de L'Hospitalet i el Centre Esclat Bellvitge de L'Hospitalet

Pel que fa a l'àmbit de la formació i inserció laboral destaquem, a part de determinades àrees d'actuació de les entitats abans esmentades, el Fustall de Badalona, l'Aula Taller Cruïlla de Ciutat Meridiana, l'Ateneu Popular de Sant Roc i el Kasal de Joves Roquetes de Barcelona.

Per altra banda, també s'ha dut a terme una recerca d'experiències de processos de diagnòstic i planificació local participatius en l'àmbit de la infància i la joventut. D'aquesta recerca destaca els següents estudis: *Els joves de Roquetes, una experiència participativa*, Estudi Sant Feliu del Llobregat, Estudi Participatiu de Sant Quirze i *Plan Comunitario de la Trinitat Nova: una experiència de participación ciutadana*.

De la lectura i anàlisi d'aquests processos participatius s'ha generat un coneixement que ha retroalimentat l'equip d'investigació aportant noves metodologies, instruments i tècniques que s'han anat incorporant al propi procés d'investigació.

A continuació es presenta, en primer lloc, la sistematització de forma sintètica de les experiències d'intervenció en l'àmbit de la infància i la joventut analitzades. A partir d'aquesta sistematització s'elabora en termes generals les bases per establir els models que predominen en l'acció sòcio-educativa dirigida a la població infantil i juvenil.

En segon lloc, es presenta la sistematització de les experiències de processos participatius de diagnòstic i planificació, que han servit per orientar metodològicament l'estudi que ens ocupa.

4.1. Experiències d'intervenció en l'àmbit de la infància i la joventut

Club d'Esplai Pubilla Cases Can Vidalet

Dades entitat

Nom: Club d'Esplai Pubilla Cases Can Vidalet
Finalitat / demanda L'educació en el temps lliure dels nens i joves a partir dels valors de la identitat, la solidaritat, valors ecològics, de la participació i la felicitat. Naixement motivat per un grup de veïns preocupats per la situació del barri.
A qui s'adreça Prioritàriament als 10.435 nens i joves menors de 18 anys de Pubilla Cases i Can Vidalet. Grup de discapacitats psíquics.
Activitats / projectes Tallers i activitats diàries, Grups de dissabte, Excursions, Colònies i activitats de vacances, Festes al barri, Activitats amb les escoles
Estructura organitzativa i recursos humans 40 monitors/es: neteja, material, administració, monitors/es, voluntaris (10%).
Recursos econòmics Recursos propis: 20% Famílies: 30% Administracions: 50%
Infrastructura Edifici de nova construcció.

Experiències projectes concrets

Nom: ACTIVITATS DE DIARI O TALLERS
Objectius / finalitats Voluntat d'educació integral, de forma que es garanteixi una educació dels nens i joves que tracti

globalment les seves necessitats educatives com a persones: els aspectes psicomotrius, els intel·lectuals i els afectius.
Línies d'actuació Són activitats diàries en les que es relacionen tècniques diverses. Amb els petits són d'un caire més global i de durada més curta. Amb mitjans i joves són més especialitzades, amb una temàtica més definida en funció dels seus propis interessos i duren més en temps. Tallers: Ludoteca i tallers, Música, Natura, Cuina, Esport, Natació, Guitarra, Arts i Oficis, Taller de Circ, Informàtica.
Temporalitat. Petits: De dilluns a divendres de 16.30 a 19.00h. Mitjans: de dilluns a divendres de 16.30 a 19.00h. Casal de Joves: 17.30 a 20.00h. Grup Indi: 17.30 a 19.00h Dissabtes: de 16.00h a 19.30h Grup Indi: de 10-13.30 i de 17.00-20.00h.

Nom: CASAL DE JOVES
Objectius / finalitats Espai de trobada per a joves nascuts del 1988 al 1983
Línies d'actuació Tallers de: Guitarra, Companyia de Teatre Jove, Cd-teca, excursionisme i natura, Vinagreta. Tallers trimestrals: Malabars, Fusteria, Natura. Jocs: de rol, de taula, estratègia, música i animació, cinema i fotografia, cuina, esport. Aula d'Estudi

Nom: INDI
Objectius / finalitats Programa d'atenció en el lleure per a discapacitats psíquics, lleugers o moderats, majors de 18 anys.
Línies d'actuació Tallers i esplai de dissabtes.

Nom: FAMÍLIES
Objectius / finalitats Apropar les famílies a l'esplai
Recursos Comissió de pares i mares
Línies d'actuació Serveis a les famílies: celebracions de festes d'aniversari, servei de recollida a les escoles, escola de pares i mares, excursions, festes de l'esplai i cursos d'informàtica.

Nom: AULA OMNIA
Objectius / finalitats Apropar les noves tecnologies als col·lectius que tenen difícil accés.
Necessitats a cobrir. Demandes El difícil accés a les noves tecnologies per a determinats col·lectius; tant infants, joves com adults.
Recursos Aula equipada amb 10 equips informàtics amb connexió a internet.
Línies d'actuació Cursos d'informàtica per adults, cursos d'internet, aula oberta totes les tardes, tallers d'informàtica per a infants i joves.
Temporalitat Tardes de dilluns a divendres.

Nom: ACTIVITATS AMB LES ESCOLES
Objectius / finalitats Esdevenir punt de referència al barri.
Necessitats a cobrir. Demandes Demanda de l'escola.
Línies d'actuació. A través de Servei d'Esplai

Club d'Esplai el Tricicle de Sant Joan Despí

Dades entitat

Nom: Club d'Esplai el Tricicle
Finalitat / demanda Té com a finalitat l'educació dels infants i joves de Sant Joan Despí en el temps lliure, alhora que duu a terme una tasca preventiva amb infants i joves en situació de risc dins el marc de valors definits en el projecte educatiu del Club.
A qui s'adreça Infants i joves de 3 a 18 anys.
Activitats / projectes Tallers diaris (secció petits, mitjans i joves, barri de TV3), bebeteca, Esplai de dissabtes, cangur al matí, recollida a les escoles, festes d'aniversari, Casal d'Estiu, Servei de llar d'infants (aules municipals), Menjador escolar.
Estructura organitzativa i recursos humans 32 monitors/es: 50% voluntariat, 50% remunerat
Recursos econòmics 40%: recursos propis: quotes i activitats 55%: Administració: Ajuntament, Generalitat i MTAS 5%: Serveis externs: llar d'infants (Gegant del pi), bebeteca, festes d'aniversari, recollida, tallers. Pressupost aprox: 50 milions. Quotes mensuals
Infrastructura Centre Cívic del barri de les Planes. *Centre Cívic barri residencial Sant Joan* (TV3).

Experiències projectes concrets

Nom: TALLERS SECCIÓ PETITS (3-7 anys)
Objectius / finalitats El plantejament en quant als tallers diaris, és el de donar-los una qualitat important i de dotar-los

dels professionals qualificats per a dur a terme els tallers més específics. Adaptar les activitats a la tipologia de cada barri on es treballa, tenint en compte les necessitats i demandes.
Línies d'actuació Ludoteca, música, anglès, plàstica, contes, natura, cuina, manualitats.
Temporalitat De dilluns a divendres de 17.00 a 19.00h, dissabtes de 16.00 a 19.00h.

Nom: TALLERS SECCIÓ MITJANS
Objectius / finalitats El plantejament en quant als tallers diaris, és el de donar-los una qualitat important i de dotar-los dels professionals qualificats per a dur a terme els tallers més específics. Adaptar les activitats a la tipologia de cada barri on es treballa, tenint en compte les necessitats i demandes.
Línies d'actuació Tallers de teatre, cuina, jocs, anglès, ceràmica, informàtica.
Temporalitat De dilluns a divendres de 17.00 a 19.00h, dissabtes de 16.00 a 19.00h.

Nom: TALLERS SECCIÓ JOVES
Objectius / finalitats Aconseguir un clima de convivència caracteritzat pel bon ambient i amistat. Presa de decisions a mans dels mateixos joves.
Línies d'actuació Tallers de futbol sala, imatge i so, teatre, capoeira, espai de trobada.
Temporalitat De dilluns a divendres de 17.30 a 19.30h, dissabtes de 16.00 a 19.00h.

Nom: CANGUR AL MATÍ
Objectius / finalitats Acollida dels nens i nenes pel matí, esmorzar i acompanyament a l'escola.
Necessitats a cobrir. Demandes Cobreix l'espai de temps entre el començament de l'horari laboral de les famílies i l'horari escolar dels nens/es.
Temporalitat De dilluns a divendres de 7.30 a 9.00h.

Nom: RECOLLIDA A LES ESCOLES PER LA TARDA
Objectius / finalitats Els monitors i monitores van a buscar als nens i nenes a les escoles i els acompanyen fins a l'esplai on els infants s'incorporen a les activitats de tallers.
Necessitats a cobrir. Demandes Cobreix l'espai de temps entre la fi de l'horari escolar dels nens/es i el començament dels tallers a l'entitat.
Línies d'actuació S'ofereix aquest recurs a les famílies i a les escoles.

Nom: FESTES D'ANIVERSARI
Objectius / finalitats Organització i dinamització de les festes d'aniversari per tal de crear una festa agradable i aconseguir un ambient especial i inoblidable.

Nom: AULES DE 2 ANYS EL GEGANT DEL PI
Objectius / finalitats Gestió del personal docent de les Aules Municipals d'Educació Infantil El Gegant del Pi.

Nom: MENJADOR ESCOLAR A L'ESCOLA PASCUAL CAÑÍS
Objectius / finalitats Valorar l'oportunitat educativa que ofereix l'espai de menjador.
Línies d'actuació Considerar que dinar a l'escola va més enllà de satisfer unes necessitats. És un temps marcat per la necessària relació amb els altres companys/es.

Nom: BEBETECA (0-3 anys)
Objectius / finalitats Espai relacional on intervé nen/a, monitor/a, pare/mare per tal de crear un ambient de joc i gaudi.
Temporalitat *De dilluns a divendres de 10.00 a 13.00h.*

Centre d'Esplai Mowgli de Cornellà

Dades entitat

Nom: Centre d'Esplai Mowgli. Cornellà
Finalitat / demanda Neix a partir de la demanda social; de pares i de la gent del barri l'any 1971. L'objectiu principal és oferir un marc educatiu en el temps lliure per a infants i joves de Cornellà. Responen a quatre valors fonamentals que comparteixen amb el Movibaix i la Federació Catalana de l'Esplai: solidaritat, iniciativa, utopia i felicitat. Més enllà de les activitats volen crear un marc de valors per tal de crear ciutadans participatius.
A qui s'adreça Infants i joves des dels 3 fins als 18 anys. Fins que la gent té ganes de tirar projectes endavant.
Activitats / projectes Tallers, Servei d'acollida, Grup de Dissabtes, Punt Omnia Serveis: Servei de cangur, Servei de recollida a les escoles, Festes d'aniversari.
Estructura organitzativa i recursos humans L'equip humà en les activitats diàries és de 30 persones.
Recursos econòmics 40% Administració Pública (Ajuntament, Generalitat i MTAS via FCE) 60% quotes i serveis.
Infrastructura Edifici cessió municipal a 50 anys. Lloguer de magatzem.

Experiències projectes concrets

Nom: TALLERS
Objectius / finalitats PETITS(3-8 anys): poti-poti, psicomotricitat, ludoteca, tastaolletes, piscina, informàtica, taller de natura, taller d'expressió.
Línies d'actuació

En funció d'un centre d'interès. Les activitats canvien constantment. Activitats obertes.
Temporalitat De dilluns a divendres de 16.45 a 18.00h.

Nom: ACTIVITATS DIÀRIES
Objectius / finalitats MITJANS (9-12 anys): Espai de deures i jocs, teatre, guitarra, informàtica, taller de natura, piscina, taller de circ.
Línies d'actuació Activitats més específiques però també obertes. Es pren el joc com a eina important
Temporalitat 90-93: de dilluns a divendres de 16.45 a 19.30h.

Nom: JOVES
Objectius / finalitats Oferir un espai obert, de trobada.
Línies d'actuació Espais oberts i tallers concrets

Nom: SERVEI D'ACOLLIDA
Objectius / finalitats Servei d'acollida amb racons, ludoteca i altres activitats.
Necessitats a cobrir. Demandes Cobrir l'horari lliure després de l'escolar fins l'hora que els pares i mares poden recollir els seus fills/es.
Temporalitat

De dilluns a divendres de 18.00 a 19.30h. per al grup de petits de l'entitat.

Nom: GRUPS DE DISSABTES
Objectius / finalitats Oferir un marc educatiu en el temps lliure per a infants i joves de Cornellà seguint el Centre d'Interès proposat des de la Federació Catalana de l'Esplai.
Línies d'actuació En funció d'un centre d'interès. Activitats de descoberta del barri i la natura. Més centrades a l'aire lliure.
Temporalitat De dilluns a divendres de 16.45 a 18.00h.

Nom: PROJECTE OMNIA
Objectius / finalitats Projecte de la Generalitat que pretén que la informàtica no sigui motiu d'exclusió social.
Necessitats a cobrir. Demandes Ha permès arribar a un públic que no s'hi arribava. També ha significat aparició de conflictes. Col·lectius: dones, aturats i joves (amb l'aula oberta a internet).
Recursos 10 equips informàtics amb connexió a internet.
Temporalitat Sense horari. Matins i tardes.

***Nom**: SERVEI DE CANGUR DE 7.30 A 9.00h*
Objectius / finalitats Servei de cangur per a les famílies que poden deixar els seus fills/es a l'esplai abans d'entrar a l'escola.
Necessitats a cobrir. Demandes

Cobreix l'espai de temps entre el començament de l'horari laboral de les famílies i l'horari escolar dels nens/es.

Línies d'actuació

Acollida, esmorzar i acompanyament a dues escoles del barri.

Temporalitat

De dilluns a divendres de 7.30 a 9.00h.

Nom: SERVEI DE RECOLLIDA A LES ESCOLES

Objectius / finalitats

Els monitors/es van a buscar als nens i nenes que estan escolaritzats al barri i es acompanyen fins als locals de l'esplai on els infants s'incorporen a les activitats de taller.

Necessitats a cobrir. Demandes

Cobreix l'espai de temps entre la fi de l'horari escolar dels nens/es i el començament dels tallers a l'entitat.

Temporalitat

Setembre- Juny

Nom: FESTES D'ANIVERSARI

Objectius / finalitats

Alternativa als centres propis que realitzen aquestes activitats. Donar a les festes d'aniversari una vessant pedagògica i educativa.

Necessitats a cobrir. Demandes

Es una entrada de recursos econòmics importants per a l'entitat.

Línies d'actuació

Dinamització de la festa d'aniversari.

Nom: MENJADORS

Objectius / finalitats

Gestió del servei de menjadors a dues escoles del barri. Oferir la gestió pedagògica al servei. Permet allargar la vida dels i les monitores a l'entitat.
Recursos És una entrada important de recursos econòmics per a l'entitat. Permet la contractació de monitors i monitores ampliant l'horari laboral d'aquests a l'entitat.
Línies d'actuació Ofereixen la vessant educativa i pedagògica al servei.

Club Infantil – Juvenil Bellvitge

Dades de l'entitat

Nom: Club Infantil – Juvenil Bellvitge

Finalitat / demanda

El barri és un barri mancat de serveis, origen especulatiu , població migrant, degradació urbanística. Aquesta manca d'interès municipal va fer néixer al Club al 1969, emparat en la parròquia de la Mare de Deu de Bellvitge.

A qui s'adreça

Es treballa bàsicament amb les joves i infants associats.

Es treballa amb 5 grups: 1) de 3 a 8 anys, 2) de 9 a 12 anys, 3) de 13 a 18 anys, 4) Secció sènior i 5) Grup GEPIS (adults amb disminució psíquica).

També hi ha activitats per als *no socis* .

1. Àrees: Ludoteca, Esports, Musica, Ciències, Plàstica

2. Serveis Educatius: Menjadors Escolars, Taller del Llobregat, Ludoteca per a escoles.

Activitats / projectes

Per als socis:

- Entre setmana: tallers esportius, científics, artístics, plàstics, d'expressió.

- Caps de setmana: activitats culturals, competicions esportives, ludoteca, grups de relació.

- Vacances i clubs d'estiu: colònies i campaments d'hivern, estiu i primavera.

Per tot el barri:

- Entre setmana: Biblioteca.

- Caps de Setmana: Cinema infantil.

- Vacances: Activitats per a joves, Activitats esportives, Activitats lúdiques.

Generals:

- Activitats que interrelacionen el club i els seus socis amb el barri: Jocs florals, Festes populars,

festes del Club , Carnaval, Festa Major.

Serveis Educatius:

- Activitats i assessorament a altres col·lectius.

- Taller del Llobregat.

- Matí de joc (ludoteca).

- Taller de plàstica.

- Performance d'expressió.

Estructura organitzativa i recursos humans

La direcció compte amb dos equips : Consell Directiu i Secretaria de Direcció.

Equip infrastructural: s'ocupen de l'administració, la secretaria i el control i subministrament de material i neteja del centre. Està coordinat per l'administrador.

Equips de secció: Plantegen els objectius i projectes educatius per secció, organitzen activitats i fan el seguiment dels nens. També mantenen relacions amb les famílies.

Equips d'àrea: Monitors especialistes en una determinada activitat (musica, esports, ciències, ludoteca i plàstica).

Servei Educatiu: Coordinen les activitats i serveis com el Menjador Escolar, Taller del Llobregat, Ludoteca

Infrastructura

Fins l'any 1981 tenien uns locals de 600 m^2, a partir d'aquell any 1 soterrani, una planta baixa i tres plantes més i una terrassa accessible com a pati de jocs.

L'edifici es va dissenyar entre monitors i arquitectes. Va ser finançat per l'entitat amb ajudes de l'administració.

Casal Infantil i Juvenil de Marianao

Dades de l'entitat

Nom: Casal Infantil i Juvenil de Marianao

Finalitat / demanda

Barri que pateix mancances estructurals greus, amb baixa renda per càpita, bosses de pobresa i marginació.

Decideixen fer el Casal quan veuen que al barri no hi ha cinema, biblioteca, escola d'adults, polisportiu, ludoteca, piscina.... Es vol un projecte arrelat al barri, on joves, monitors i treballadors hi siguin integrants i participants plens.

Activitats/projectes

Infància

a) Esplai l'Esquitx, és un centre obert adreçat a nens amb problemàtica sòcio - familiar.

- Horari: dissabtes tarda .
- Fan: activitats d'esplai
- Treballen; voluntaris
- Participen 100 nens/es.
- A l'estiu gestiona el Casal d'estiu en conveni amb l'Ajuntament.

b) Centre Obert:

- Adreçat a joves de 5 a 16 anys..
- Funciona de 5 a 8 de la tarda.
- Fan: reforç escolar, sortides, colònies, berenar, esport..
- Es realitza un seguiment de cada noi amb els Serveis Socials
- Treballen : 4 educadors, 5 talleristes i 20 voluntaris i estudiants en pràctiques

Joventut

a) Secció juvenil:

- Horari: de dilluns a divendres de 5 a 8 de la tarda.
- Es fan tot tipus d'activitats; ludoteca per a joves, guitarra, ràdio, fotografia, còmic,

graffitti, vídeo, esports...

- Es pretén que els joves incideixin en el seu propi temps d'esbarjo.
- Es planteja davant la manca de serveis per aquesta tipologia de gent.

b) Moguda associativa.

- Adreçat a joves de més de 18 anys.
- Fan activitats diverses com còmic , ràdio, escalada, animació cultural...

c) Servei d'informació juvenil l'Enllaç:

- Horari; totes les tardes de 5 a 8
- Biblioteca especialitzada per a monitors i animadors culturals.
- Edita la revista Escletxa.

d) Aula Taller:

- Adreçat a joves de 13 a 16 anys.
- Joves amb problemàtica familiar.
- S'orienta a l'inserció laboral del joves.
- Horari: de 9 a 13 h., a la tarda tenen l'opció d'obtenir el Graduat escolar a l'Aula de cultura.
- Està vinculat amb els Serveis Socials Municipals i la DGAC i en conveni amb la Direcció Gral. d'ocupació del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

e) Cursos ocupacionals:

- Adreçats a joves de 16 a 25 anys en situació d'atur.
- S'ofereixen cursos de recepcionista, telefonista, muntador, instal·lador elèctric.
- Horari: cada dia de 9 a 13 h.
- Hi ha altres cursos a la tarda: muntador, instal·lador i perruqueria.

Àmbit de dinamització sòciocultural

- Organitza: espectacles infantils, setmanes culturals, festes populars, estudis, jornades, xerrades, exposicions, campanyes solidàries.
- El casal també te una Comissió de pares, que col·labora amb el casal i les activitats que organitza.

- Gestiona la biblioteca del barri.

Àmbit de Serveis

- Gestionen, en acord amb AMPAS i escoles: menjador, guarderia, tallers educatius a instituts, activitats extraescolars, serveis d'animació infantil.
- Servei de reforç escolar.
- Servei de vídeo educatiu.

Estructura organitzativa i recursos humans

- Assemblea General: S'encarrega d'aconseguir finançament, tria la Junta directiva i aprova els pressupostos. Es reuneix 2 cops l'any.

- Junta Directiva: Està formada pel president, vice-president, tresorer, secretari i 2 vocals, (àmbit infantil i juvenil). Es reuneix cada 15 dies.

- Equip de Gestió: integrada pel president, secretari, director gerent i director pedagògic: és l'òrgan executiu dels acords de la Junta.

- Equip de Gestió ampliat: Igual que l'anterior però amb els coordinadors de cada projecte.

- Socis i col·laboradors: socis, educadors i monitors.

Recursos econòmics

Rep recursos de l'administració pública:

- Ajuntament de Sant Boi.
- Generalitat de Catalunya
- Ministeri de Justícia.
- Consorci de la Normalització lingüística.
- Ministerio de Asuntos Sociales.

De fundacions i organitzacions: Acció Solidaria Contra l'Atur , Serveis de Cultura Popular, ESICO, Roviralta, Tomàs Canet, Obra Social de la Caixa de Barcelona, MOVIBAIX, La Roda d'Espectacles, Club Unesco Catalunya, Federació Catalana del Voluntariat, Cáritas, Serveis de Salut Mental de San Joan de Déu, ... i molts veïns del barri.

Infrastructura

Disposa d'un edifici propi, que va ocupar al 1988 i que s'ha anat transformant al llarg del temps per cobrir les necessitats existents. L'edifici consta de cinc plantes, soterrani , pàrking i terrat, en un total de 1.300 m^2

Centre Esclat Bellvitge

Dades de l'entitat

Nom: Centre Esclat Bellvitge
Activitats / projectes 1. Esplai 2. Aula Taller 3. Formació ocupacional
Recursos econòmics Reben ajuts i subvencions de l'administració pública i altres institucions i fundacions com: l'Ajuntament, la Generalitat o la Fundació Mª Francesca Roviralta.

Experiències projectes concrets

Nom: Esplai
Objectius / finalitats Generals 1. Desenvolupament i creixement personal 2. Sociabilitat; potenciar la vida en grup 3. Relació amb el medi Específics 1. Potenciar el creixement de les relacions humanes. 2. Intervenir activament en la dinàmica social de país. 3. Potenciar l'expressió i la creativitat.
Línies d'actuació S'actua en 5 punts: 1. Tallers diaris, ludoteca, biblioteca. 2. Colònies i campaments.

3. Casals d'hivern, primavera i estiu.

4. *Projecte pim (pares i mares).*

5. Activitats de dissabte: 6 grups.

Temporalitat

Les activitats diàries es realitzen en 2 torns: 5 a 6.30 : activitats concretes. I de 6.30 a 8 biblioteca estudi o ludoteca.

Nom: Aula Taller

Objectius / finalitats

Formar persones, ajudant en el procés de maduració i equilibri personal

Atenció individual.

1. Potenciar l'expressió corporal, musical, plàstica.
2. Fer activitats esportives.
3. Atendre l'educació per la salut i la higiene.
4. Entrevistes personals amb els pares.

Desenvolupar accions educatives que integrin.

3. Desenvolupar accions educatives que promoguin actituds positives, adquirint coneixements bàsics professionals.
4. Desenvolupar accions educatives essencials per adquirir nocions culturals bàsiques amb la amb l'entorn.

5. Desenvolupar accions educatives orientadores.

Línies d'actuació

- Hi ha 5 grups de 10 membres.
- A cada grup hi ha un tutor – educador.
- Cada taller el fa un especialista.
- Els joves fan 25 hores setmanals.
- Horari : 9 – 12.30/ 15.00 a 17.00H.

Nom: Formació ocupacional
Objectius / finalitats Formar joves en un ofici, manteniment, fusteria i construcció.
Recursos Subvencionats pel Departament de Treball de la Generalitat i el Fons Social Europeu.

Fustall de Badalona

Dades de l'entitat

Nom: Fustall
Finalitat / demanda Prevenir i formar humanament i laboralment joves amb problemàtiques socials 1. Iniciar als joves al mon laboral. 2. Ensenyar les condicions de vida del mon laboral. 3. Formació professional. 4. Formació integral de la persona.
A qui s'adreça Joves de 17 a 25 anys amb problemàtiques socials.
Activitats / projectes Els educadors de carrer amb coordinació amb el Serveis d'Atenció Primària busquen els joves al carrer i se'ls fa la proposta d'entrar al taller amb la idea de crear una cooperativa de treball dedicat a la fusta i les seves aplicacions comercials.
Estructura organitzativa i recursos humans La base de tot el projecte són els educadors de carrer, que detecten el problema i comencen a actuar, impliquen a l'administració i fan un seguiment total del jove. L'equip el formen tres persones i el seguiment del projecte el fa un educador. El seguiment final del treball es realitza des del SAP.

Aula Taller Cruïlla de Ciutat Meridiana

Dades de l'entitat

Nom: Aula Taller Cruïlla

Finalitat / demanda

Neix davant la necessitat de donar un espai als joves que han deixat l'escola i no treballen, s'intenta que continuïn els estudis reglats, quan això no s'aconsegueix entra en joc el Taller.

A qui s'adreça

Joves amb problemàtiques social.

Activitats / projectes

Es gestionen dos projectes: 1) l'Esplai i el Centre Juvenil que s'adreça als joves que surten de l'esplai amb 16 anys i 2) l'Aula taller Cruïlla.

Estructura organitzativa i recursos humans

- El titular de l'aula Taller és la Parròquia de St. Bernat i com a representant legal te al Rector de la parròquia.

- Rector: defineix el marc educatiu , direcció última convenis i representativitat legal.

- Director: és el representant de la parròquia, dirigeix i vetlla que tot segueixi els criteris marcats, proposa canvis i nomena l'equip directiu. Es responsabilitza de l'admissió d'alumnes i presenta els pressupostos. Coordina l'acció educativa i és el cap de personal

- Equip directius: Promou i coordina el projecte educatiu, avalua la marxa educativa i avaluativa i es co-responsabilitza del seguiment d'ensenyaments i horaris a l'Aula.

- Equip d'educadors: Participen, realitzen i avaluen el projecte. Opinen i reben formació i informació.

- Departaments:

1. *Pedagògic : Seguiment personal dels joves, assessorant-los i orientant-los.*
2. Tècnic: Disseny del procés formatiu dels joves, buscant materials didàctics, fent pressupostos...
3. Cultural: Dissenyen el procés formatiu en els aspectes culturals, avaluen i busquen materials.
4. De Carrer: busquen joves a qui pugui interessar l'Aula.

Recursos econòmics

El projecte es financia amb recursos d'institucions com la Fundació Cultura Popular, Mª Francisca Roviralta, Acció solidària, contra l'Atur, Cáritas i les aportacions de la parròquia.

Infrastructura

- Local de 85 m^2 ;
- Sala d'activitats culturals de 60 m^2
- 6 sales de 9 m^2.
- Sala de joc de 120 m^2.

Ateneu Popular de Sant Roc

Dades de l'entitat

Nom: Ateneu Popular de Sant Roc
Finalitat / demanda - Promoure activitats relacionades amb la cultura, l'esport, la sanitat, el temps lliure. - Potenciar la relació i la convivència de socis i sòcies. - Afavorir la participació activa de la gent del barri. - Facilitar la integració dels sectors més marginats. - Donar suport a les iniciatives dels grups i col·lectius joves i adults. - Augmentar la participació en la dinàmica de l'entitat de les persones que hi actuen. - Consolidar els grups que ja existeixen al barri vinculats a l'Ateneu.
Activitats / projectes - Activitats de vacances - Activitats al barri - Esplai Borinot - Centre obert infantil. - Centre obert juvenil. - Grup de dones. - Salut. - Escola de percussió. - Ludoteca

Estructura organitzativa i recursos humans

S'estructura a partir d'una Assemblea General de socis, una Junta directiva, una coordinació tècnica i pedagògica i les diverses seccions o comissions.

- Junta: Formada per la presidència, la vice-presidència , la secretaria i la tresoreria. Aprova el Pla anual d'actuació i la memòria de l'any anterior. Aprova les millores en la infrastructura. Elabora el pressupost anual. Negocia anualment convenis amb Generalitat i Ajuntament.

- Coordinador general: Supervisa el compliment de programes i tasques per part dels responsables de secció i del personal d'administració i serveis, elabora el Pla Anual, la Memòria i pressupostos. Fa un seguiment de tasques, horaris, calendari laboral i retribució dels talleristes i del personal remunerat. Al mateix temps representa l'entitat en reunions, negocia convenis i rendeix comptes de la facturació a les administracions.

- Coordinador pedagògic: Aporta suport tècnic i assessorament en l'elaboració de projectes i programes, col·labora en la seva posada en marxa i en el seguiment de l'animació. En últim terme procura el perfeccionament de la qualitat pedagògica dels diferents serveis, promou la formació dels monitors i el seu progrés personal i professional i estimula la reflexió i l'aprofundiment del projecte educatiu de l'entitat.

- Responsables de secció: Han de redactar el programa i la memòria de la secció i elaborar el pressupost corresponent, portar a terme les activitats programades i vetllar pel bon funcionament de la seva secció. També han de dur el seguiment diari de les activitats, vetllar pel manteniment i la conservació de les instal·lacions i prevenir i supervisar el material necessari per les activitats. Són voluntaris i professionals.

- Altre personal: El monitor de suport i el personal d'administració i serveis.

Recursos econòmics

Rep subvencions de fundacions com Serveis de Cultura Popular, Cáritas, de la Parròquia a més dels donatius puntuals i subvencions de l'Ajuntament de Badalona, però sobretot pels convenis establerts amb el Departament de Benestar Social de la Generalitat

Experiències projectes concrets

Nom: Esplai Borinot

Objectius / finalitats

Esplai obert a tots els nens i nenes del barri

Recursos humans

Un responsable, un equip de monitors titulats i un grup de col·laboradors.

Línies d'actuació

Obert a tot el barri

Temporalitat

Funciona dissabtes, a diari i en temps de vacances

Nom: Centre obert infantil

Objectius / finalitats

Generar hàbits als participants, tals com:

1. Assistència i puntualitat
2. Higiene i cura personal
3. Relació positiva amb adults i companys
4. Ordre i neteja col·lectiva
5. Relacions positives en el marc familiar
6. Disminució de l'hàbit de consum de drogues
7. Adquisició de capacitats intel·lectuals
8. Coneixement de la sexualitat com a forma d'expressió en les relacions afectives
9. Eixamplament d'horitzons envers el món que ens envolta

Necessitats a cobrir/demandes

Adreçat a infants que viuen en un mitjà familiar desestructurat, afectats per dèficits i mancances greus, d'escolarització deficient i que realitzen activitats socialment no desitjades.

Recursos

Té un conveni amb el Banc d'Aliments i rep aportacions diàries d'un forn de pa i d'altres botigues de la zona.

Línies d'actuació

S'estructura per edats; 6-8 / 8-9 / 9-10 / 11-13

Es dur a terme també un programa Sòcio-sanitari que te com a objectius:

1. Prevenció i educació sanitària.

2. Adquisició d'hàbits saludables.

3. Coneixement de la importància dels hàbits d'higiene i salut.

Per a aconseguir-ho, s'encarrega de:

1. Fer la farmaciola del centre i de les sortides.

2. Tractaments antiparàsits i sessions de perruqueria.

3. Higiene dental.

4. Dutxes voluntàries.

5. Assessorament mèdic als educadors.

Temporalitat

Horari: 17.15-17.30: berenar. Després hi ha tallers (cuina, danses, fotografia, manualitats...), ludoteca i reforç escolar per torns. A partir de les 20.00 hi ha dutxa. Els divendres hi ha activitats de coneixement de l'entorn (sortides, musica, percussió , destreses d circ, festes...).

Nom: *Activitats de vacances*

Objectius / finalitats

Prevenir el possible deteriorament a causa de les situacions de risc que envolten els infants i joves en els períodes en que no funciona l'escola.

Educar el sentit de grup i la convivència.

Línies d'actuació

Casals d'hivern i estiu, menjador d'estiu, colònies, rutes i campaments.

Temporalitat

Períodes de vacances escolars.

Nom: Activitats culturals

Necessitats a cobrir/demandes

Sorgeix de les demandes dels usuaris de l'ateneu

Línies d'actuació

Tallers de rol i tallers de percussió (aquest ha desembocat en la creació d'un grup de percussió professional), laboratori fotogràfic...

Temporalitat

De dilluns a divendres de 16.00 a 21.00h

Nom: Grup de dones

Objectius / finalitats

Afavorir la participació en la vida associativa de les dones i intenta donar resposta al temps lliure, la formació i la promoció sòciocultural d'elles.

Línies d'actuació

Sorgeix al 1989, l'integren una quarantena de dones d'entre 4 i 45 anys, la majoria mestresses de casa o treballadores d'economia submergida.

Tallers diversos: sevillanes, tallers, català... i activitats diverses

Recursos

Reben subvenció de l'Institut Català de la Dona.

Temporalitat

Setmanalment

Nom: Grup de salut

Objectius / finalitats

Augmentar el nivell de salut de Sant Roc a través de cursets, xerrades i tallers de salut.

Necessitats a cobrir/demandes

S'adreça sobretot a les dones del barri i en especial a les dones gitanes.

Línies d'actuació

El primer que es va fer va ser un taller sobre planificació familiar, més tard un taller de Salut. Mentre hi ha el curs hi ha un servei de guarderia.

Recursos

Des del 1993 manté relacions amb el CAP de Sant Roc, l'equip assistencial de base, l'oficina de Benestar Social de la Generalitat, l'escola de persones adultes i el Centre de Salut de Sant Roc. També manté contactes amb " Si da vida" per ajudar a persones a VIH.

Centre d'Esplai La Fàbrica de Can Tusell

Dades de l'entitat

Nom: Centre d'Esplai La Fàbrica de Can Tusell
Finalitat / demanda Demanda social per part dels infants i joves del barri. Necessitat expressada per la pròpia població i reforçada per l'AA.VV. i per persones significatives del barri.
A qui s'adreça Infants i joves de 3 a 18 anys
Activitats / projectes Esplai diari, servei de recollida a dues escoles, esplai de dissabte, casals d'estiu, grup de joves, ludoteca, colònies d'estiu, punt omnia
Estructura organitzativa i recursos humans En total hi ha unes 400 persones que estan, d'una manera o una altra, vinculades amb l'entitat.
Recursos econòmics Recursos de l'Administració Pública Quotes dels participants
Infrastructura Local cedit per l'Administració Pública per la realització d'esplai diari i de dissabtes i uns barracons pel casal de joves

Experiències projectes concrets

Nom: Esplai diari
Objectius / finalitats Aconseguir oferir un espai dinàmic i educatiu en l'adquisició d'hàbits
Necessitat a cobrir/demandes A partir de les necessitats que es detecten per a cada grup i per cada any
Recursos S'aprofiten els recursos que ofereix el barri (biblioteques, pistes esportives...)

Línies d'actuació A partir d'un centre d'interès. Projecte d'hàbits, alimentació i bones maneres, esbarjo, jocs a l'exterior, activitats concretes: informàtica, esports, contes i titelles, reciclatge, ludoteca, experiments...
Temporalitat Des de que se'ls va a buscar a l'escola fins a les 19.30h.

Nom: Grup de Joves de La Fàbrica
Objectius / finalitats Projecte educatiu per a joves subdividit en tres projectes: educació laboral, formació acadèmica i part lúdica
Necessitat a cobrir/demandes Per tradició, necessitat de cobrir l'espai de "carrer" dels i les joves del barri de Can Tusell.
Recursos Administració Pública Quotes
Línies d'actuació Formació laboral: lligada a la sala omnia, realització de currículums, cartes... i acompanyament particular Formació acadèmica: reforç escolar amb 4 o 5 joves i un voluntari, coordinat amb l'educadora social del barri i l'institut. Aula d'estudi o l'aula de reforç. Part lúdica: tallers trimestrals en diferents horaris, sala de joc, esport.
Temporalitat Diària i dissabtes

4.2. Models d'intervenció educativa

Un cop presentada la sistematització de les experiències analitzades a continuació fem un intent de definir els models d'intervenció sòcio-educativa en que es basen i de recollir els trets bàsics que els caracteritzen.

Pel que fa a la població infantil i en vistes a l'activitat diària distingim bàsicament dos models d'intervenció. Per una banda, trobem les experiències dels esplais de Sabadell que formen part del Moviment d'Esplai del Vallès que actuen en un model d'esplai arrelat al barri, amb coordinació amb les escoles, les associacions de mares i pares i l'ajuntament. Pel que fa a les activitats diàries, aquestes es realitzen a l'escola del barri.

Model l'esplai a l'escola

Activitats extraescolars a les escoles del barri
Acord amb les escoles, les AMPAS i l'Ajuntament

Tallers: plàstica, teatre, música, anglès, informàtica...
Ludoteca
Activitats esportives

Per altra banda, trobem les experiències d'alguns esplais del Baix Llobregat integrats al Movibaix, que actuen en un model d'esplai diari que anomenarem centre de tarda i realitzen activitats fora de l'horari escolar en el propi esplai.

Model esplai diari, centre de tarda

Activitats a l'esplai fora de l'horari escolar

Tallers: plàstica, teatre, música, anglès, informàtica...
Ludoteca
Activitats d'esplai
Sala d'estudi i reforç escolar

Serveis	Servei d'acollida al matí
	Servei de recollida a les escoles
	Berenar

Pel que fa a la població juvenil, podem observar en termes generals dos grans àmbits diferenciats d'actuació. Per una banda, trobem totes aquelles activitats i serveis que giren entorn a l'àmbit formatiu i ocupacional.

Àmbit informació, formació, ocupació

Punt Omnia
Aula d'estudi i reforç escolar
Aula taller i formació ocupacional
Punt d'informació
Servei d'assessorament
Formació en el lleure

Per a banda, trobem totes aquelles activitats i serveis que es poden englobar en l'àmbit lúdic i relacional. Es tracta d'un conjunt d'activitats molt diverses que es realitzen en el temps lliure dels joves.

Àmbit lúdic, educatiu, relacional

Tallers: guitarra, còmic, grafitti, fotografia, vídeo...
Activitats esportives
Activitats d'oci nocturn alternatiu
Espai de trobada

Circuit de música Ludoteca, sala de jocs Sortides i excursions Esports d'aventura

4.3. Experiències de processos participatius de diagnòstic i planificació

Els Joves de Roquetes "Una experiència participativa"

Nom: Els Joves de Roquetes "Una experiència participativa"
Finalitat / demanda. – Potenciació de la participació dels joves al seu entorn, mitjançant el foment de l'associacionisme juvenil. – Necessitat de conèixer més a fons la realitat de la gent jove, les seves motivacions, les seves necessitats, els seus interessos i especialment el seu entorn.
A qui s'adreça. Joves del barri de Roquetes del Districte de Nou Barris de la ciutat de Barcelona.
Activitats / projectes. – Taller de debat i propostes: – Entrevistes. – Grups de discussió – Taula rodona – Sociograma

Recursos humans. Estructura organitzativa. Organigrama

- Comissió de Seguiment: Formada per totes les persones que, a títol individual o per pertànyer a determinats col·lectius, associacions i/o institucions són convidats/es pels promotors d'aquesta iniciativa.

- Grup promotor: Persones que realitzaran el treball de camp previ al taller. Haurà de retre *comptes a la comissió de seguiment.*

Observacions

És una experiència de diagnòstic participatiu prou interessant, ens ha fet reflexionar sobre un seguit d'aspectes:

- En primer lloc, han trigat dos anys a dur a la pràctica algunes de les conclusions de l'estudi. Les conclusions varen ser molt àmplies i, el casal de joves no les va poder assumir.

- Tot i que van valorar molt positivament aquest treball, el desgast que va produir ha significat també aquest endarreriment de la posada en pràctica.

- No s'ha fet una devolució explícita de les conclusions del projecte a la població que hi va participar.

ESTUDI PARTICIPACIÓ SANT QUIRZE:

SANT QUIRZE JOVE: projecte per dinamitzar la vida associativa i les iniciatives juvenils a Sant Quirze del Vallès.

Postgrau en participació ciutadana i desenvolupament sostenible. Facultat de C.C. polítiques de la UAB i la Diputació de Barcelona.	
Coordinador-tutor	Joel Martí

ENTORN	- *Municipi i casc urbà* - Estructura demogràfica - Context del Vallès Occidental i Catalunya - Nivell de renda - Professions i Activitats (1996) - Població infantil i juvenil de St. Quirze - Taxes d'activitat, desocupació i índex de matriculació dels joves de 16 a 24 anys. - Taula d'ocupats, desocupats i estudiants. - Nivell d'instrucció dels joves (15-29 anys) per seccions. - Creixement i sostenibilitat
OBJECTIUS	1. Conèixer la realitat social de la joventut de St. Quirze 2. Apuntar línies d'actuació - Dinamització i potenciació de l'associacionisme juvenil i de les iniciatives dels joves de St. Quirze. - Establiment i consolidació de mecanismes de participació. - Proposta per un programa d'acció integral de joventut.

MARC TEÒRIC		REFERÈNCIES
Què entenem per *joventut?*	Etapa biogràfica construïda que va des de la infància fins l'edat adulta. La joventut no és tant un període de transició cap a l'edat adulta, com una nova etapa de la vida que disposa d'elements suficients i propis que la fan ser autònoma (...). Es caracteritza a grans trets per: uns comportaments socials comuns, el desig de multiplicar experiències vitals, de canviar constantment d'escenaris, tant diürns com nocturns, i una *intensa mobilitat geogràfica, una alta dependència i l'absència de responsabilitats socials* fortes envers terceres persones, una prompta emancipació en aspectes relacionals i afectius i una ràpida maduresa mental i física. Persona que no forma part del procés productiu de manera estable i remunerada, que no té domicili propi, que no ha establert relacions intersexuals que possibilitin la seva reproducció i que no participa de manera activa en els processos de comunicació "adultocràtics" de la societat en la que viu.	Document de reflexió de les Jornades "La nova condició juvenil i les polítiques de *joventut: cap a una proposta de polítiques* afirmatives", novembre de 1998. Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona; p.9.
Etapes	1. Deslligament de la institució familiar. 2. Estada en el sistema educatiu. 3. Integració a la societat com adult: quan l'individu obté una ubicació en el món social.	
Fonts de dades quantitatives	- Informe: "Los jóvenes de hoy": perspectiva global de les opinions dels joves a Espanya sobre qüestions diverses. - Anàlisi de la joventut en clau de "privació" dels trets característics de la vida adulta.	C.I.S. (Centro de Investigaciones Sociológicas) "Condicions de vida dels joves de la Regió Metropolitana de Barcelona"
Els trets característics *de l'exclusió juvenil*	- L'exclusió laboral - El retard en l'emancipació - Estructura social - Lleure i relacions socials	

METODOLOGIA		TÈCNIQUES
Investigació – Acció – Participativa	Alberich, 1998; VV.AA, 1993	Concretada per un equip de 5 joves de la base social del municipi i de diferents procedències (aturats i no aturats). Participació activa de dia a dia – comissió de treball: GIAP.

ESTUDI PARTICIPACIÓ SANT FELIU:

JOVES A SANT FELIU: DOBLE XARXA?

Postgrau en participació ciutadana i desenvolupament sostenible. Facultat de C.C. polítiques de la UAB i la Diputació de Barcelona.	
Coordinador-tutor	Toni Salvadó

ENTORN	St. Feliu de Llobregat Estudi mercat de treball: - Ocupació per sector - Sectors de dedicació empresarial Estudi relatiu al comerç: - Oferta petit comerç - Oferta grans magatzems - Mida mitjana
OBJECTIU	Aprofundir en el coneixement de la joventut de Sant Feliu, les seves necessitats i les xarxes associatives mitjançant la creació d'un grup GIAP.
OBJECTE D'ESTUDI	Formulació inicial: Per què a Sant Feliu hi ha una doble xarxa juvenil: una que es mou al voltant de les diferents entitats constituïdes i la xarxa de recursos públics de joventut; una altra que en resta al marge i es mou en xarxes més informals. Franja d'edat: 16-30 anys.

MARC TEÒRIC		REFERÈNCIES
Què entenem per joventut?	No hi ha una condició juvenil única ni una realitat comuna per a tots els joves.	
Etapes	Pubertat (10-12) Protoadolescència (12-15): rol grupal Mesoadolescència (16-22): ident. Indiv. Postadolescència (23-29): autonomia familiar i personal.	Aguirre i Rodríguez, 1997.
Elements característics de les cultures juvenils.	Condicions socials: la generació el gènere la classe l'etnicitat el territori. Imatges culturals: l'estil dels joves: el llenguatge la música l'estètica les activitats focals	Freixa, 1998
Característiques dels joves actuals	90': generació del postmodernisme	Aguirre, 1997
Valors fonamentals dels joves actuals	el present el pragmatisme: abandonament de l'idealisme. el cos la complexitat identitat oberta i confusa prevalència de l'individu sobre el col·lectiu el consum	García Roca, 1995
L'Associacionisme	Opinions sobre l'estat de l'associacionisme Conclusions vida associativa	Estudi DELPHI, 1995 Tècnica DAFO.
Les polítiques de joventut	Consell Nacional de la Joventut de Catalunya *Congrés sobre polítiques juvenils, nov. 1998, Barcelona.*	

METODOLOGIA		TÈCNIQUES
	IAP: Tomàs Rodríguez Villasante	Perspectiva de sentit: aproximar-se als discursos i perspectives dels actors.
1ª FASE: AUTODIAGNOSI	Recollida d'informació Comissió de Seguiment: 3 reunions; entitats. GIAP: col·lectiu mixt; 3 reunions; tècnics, ciutadans. Elements analitzadors: carrer-gravadores. Inici treball de camp: MAPA SOCIAL. 1r. Informe: síntesi d'informació exploratòria. Noves vies de recerca.	Entrevistes individuals semi-estructurades: 5 entrevistes a tècnics, responsables institucionals i acadèmics. 8 entrevistes a col·lectius joves: "cercles" diferents.
2ª FASE: TREBALL DE CAMP	Grups de discussió Entrevistes de grup: persones de base: assoc. o no. Anàlisi del discurs: Acabar MAPA SOCIAL. 2n Informe: 1es conclusions provisionals.	GIAP, comissió de seguiment, tallers: tempesta d'idees dinàmiques de grup jerarquització d'idees tècniques de grups nominals tècniques DAFO Dinàmica grupal i deliberativa: confrontació d'actors grups de discussió: 3 entrevistes grupals a grups naturals de joves en els seus entorns de relació-bars. Anàlisi dades qualitatives: Transcripció 1ª lectura exploratòria: identificació dimensions d'anàlisi. Reducció/ordenació de dades Anàlisi temàtica Anàlisi participativa: GIAP, Tallers: revisió 1ª proposta informe. Taller: grup de discussió: DAFO: aplicació model a grup de 7 persones (5 nois i 2 noies): 2 hores.
3ª FASE: CONCLUSIONS I PROPOSTES D'ACCIÓ	Informe final: entrega a tots els participants Fase de propostes: PAI (Programa d'Acció Integral)	 No s'ha dut a terme

IV. PRODUCTES

IV. Productes

1. Introducció

Aquest capítol agrupa els resultats o productes de l'estudi Diagnòstic Participatiu del barri Pont Vell i Tiana. En el primer apartat es presenta el diagnòstic situacional, constituït per una caracterització social i econòmica del barri, les febleses, fortaleses i la identificació de les seves principals problemàtiques i necessitats, classificades per sectors.

En el segon apartat es presenta el diagnòstic institucional del barri, format per la caracterització dels agents socials que hi intervenen: l'administració pública local i el teixit associatiu.

El pla estratègic de desenvolupament constitueix el darrer apartat, en el que s'introdueix les principals línies d'actuació de cara a la població infantil, la població juvenil, el paper del teixit associatiu i de les administracions municipals que intervenen al barri Pont Vell i Tiana.

2. Diagnòstic situacional

2.1. Història del barri Pont Vell-Tiana

El barri del Pont Vell-Tiana, del que ja es té coneixement històric de l'època neolítica, ha passat per una sèrie de canvis importants, no només en l'aspecte físic pròpiament dit, sinó en el terreny de les administracions.

Ripollet ha canviat molt en el transcurs del temps i amb ell, evidentment el nostre barri. A l'Edat Mitjana hi han elements que ens permeten afirmar que el terme de Ripollet era molt més extens del que és avui en dia, hi ha dades que afirmen que arribava fins la zona d'Horta, Sabadell ..., però una sèrie de factors van fer que anés perdent territori. Un dels moments decisius en la evolució del territori ripolletenc el trobem en la Guerra de Successió, quan Ripollet arriba al que ara és terme de Cerdanyola, a la que era anomenada l'Era de Ca l'Altimira, actualment la biblioteca de Cerdanyola del Vallés.

Durant la Guerra de Successió Ripollet donava suport a Carles III, mentre Cerdanyola es mantingué lleial a Felip V. Amb la caiguda de Barcelona, el 11 de setembre de 1714, Ripollet va quedar marcat per la derrota, com a vil·la que havia gaudit de privilegis reials amb els seguidors de Carles, quedarà relegada a vil·la perdedora, mentre que Cerdanyola, felipista, aconseguirà una sèrie de beneficis, entre els que destaca, el creixement del seu territori. És a partir d'aquest moment que Ripollet quedarà pràcticament reduït al terme que coneixem avui dia, encara que va patir algunes transformacions més

Ja entrat al segle XIX, i com a conseqüència de l'arribada del turisme de classe benestant, Ripollet patirà una nova pèrdua de territori, el carrer que avui dia coneixem com a carrer de Cerdanyola, Gran Via Prat de la Riba, havia estat sempre de Ripollet, però l'interès que els turistes tenien a estiuejar a Cerdanyola va fer que els municipis es posessin d'acord, els tràmits finals no són públics, i el carrer va passar a formar part del terme municipal de Cerdanyola del Vallés, el que Ripollet va obtenir a canvi d'aquesta cessió ho desconeixem. Els més grans del barri encara recorden com els censos s'anaven a pagar a la masia de Can Tiana, situada al terme de Ripollet.

Les administracions sempre han tingut un paper molt important, ja que el barri sempre ha estat una zona "conflictiva" per la seva ubicació, allunyada del nucli central de Ripollet i alhora, allunyada de Cerdanyola, un seguit de barreres arquitectòniques han influït en aquest aspecte. Tanta ha sigut la polèmica que sorgirà la Mancomunitat de municipis entre Cerdanyola del Vallés i Ripollet per tal de gestionar els plans d'acció dels ajuntaments a la zona, que tradicionalment ha estat mancada dels serveis més primordials. La Mancomunitat és una

realitat poc funcional en aquests moments i les mancances encara es manifesten obertament al barri.

2.1.1. L'evolució del barri

El barri del Pont Vell ha passat, al llarg dels anys, per un canvi continuat de noms, els més populars han estat el de barri del *Gurubú*, el de barri de *Sta. Magdalena*, *Cerdanyola d'abaix* i per últim *Barri del Pont Vell*. De tots ells intentarem explicar el seu origen i el seu per què.

Si comencem a analitzar l'origen dels noms partint de la seva antiguitat el nom de Cerdanyola d'abaix seria un dels primers. Cerdanyola del Vallès a principis del segle XIX començava i acabava pràcticament al mateix carrer, el carrer Sant Ramon, i la majoria de la població es trobava dispersa pels diferents masos del terme. Un d'aquest masos era el de Ca l'Altamira, situada al l'extrem del poble. Tota aquesta zona, degut a la seva llunyania del centre històric, el Carrer Sant Ramon, rebia el nom de Cerdanyola d'abaix, que comprenia la zona des de l'estació de la RENFE dels nostres dies fins arribar al final de la Carretera de l'Estació, a l'entrada de l'antiga carretera Cerdanyola-Ripollet.

Aquest nom es va mantenir fins, aproximadament, mitjans del segle XIX, quan la urbanització de l'Avinguda Catalunya amb torres de luxe, fan que el centre de la vil·la es desplaci cap a aquesta zona i per tant, deixi de ser Cerdanyola d'abaix per a esdevenir Centre urbà.

Si passem al següent nom en llunyania faríem referència al de Barri de Sta. Magdalena, si bé, cal dir, per als habitants de Ripollet. Aquest nom té a veure amb la Masia de Can Pallarès, que avui dia en cas d'existir estaria situada als terrenys del Centre comercial de la zona als terrenys de l'autopista. Aquesta masia va ser derruïda al 1973 per l'expropiació forçosa per la construcció de l'A-18. En aquesta masia existia una capella dedicada a la veneració i devoció a Santa Magdalena, que va donar nom al barri. La capella derruïda encara es manté en la memòria dels més grans del barri, cada cop menys, i fins fa molt poc temps es conservava la seva imatge a una de les cases del barri.

El tercer nom amb el que el barri ha estat conegut per als habitants de Cerdanyola i els de Ripollet va ser el de Gurugú, nom que neix a partir de la Guerra d'Àfrica, al 1911-1912. El *Gurugú era una muntanyeta que hi havia al cap d'amunt de la Gran Via Prat de la Riba, allà* els nens anaven a jugar i com a la guerra es donaven contínues lluites per conquerir la muntanyeta. Tant van anar a jugar que a la fi, pujar a jugar al Gurugú es va convertir en anar al Gurugú, el barri de la carretera Ripollet - Cerdanyola.

A l'època dels setanta el barri era conegut amb el peculiar nom de "lian shan po" com a reconeixement de barri marginal, feia referència a una sèrie televisiva on la conflictivitat era molt marcada, amb tribus urbanes etc. En aquells moments, el barri no deixa de ser un lloc amb

molta població, cada cop més marginal i on ha fet presència un dels problemes majors que ha tingut el Barri: les drogues.

En l'actualitat el barri és conegut amb el nom de Barri del Pont Vell, que ens ve a recordar el fet de la construcció del Pont del Carrer Tarragona els anys setanta, com a conseqüència de la construcció de l'autopista. En un primer moment el barri, sense nom oficial, era anomenat com el *barri del pont* per un reduït grup de persones. Va ser amb l'aparició de les Festes de la Tardor, quan es presenta la necessitat de donar un nom "oficial" al barri que les acollia, i en certa manera li donen el nom del que havia estat el pont tradicional d'unió de Cerdanyola del Vallès i Ripollet. Així neix el nom com el coneixem en els nostres dies.

2.1.2. El poblament del barri. La geografia física

El barri a través del temps ha anat evolucionant, d'una forma lenta al començament, però sense interrupcions al llarg dels anys. A principis del segle XIX al barri el poblament quedava limitat a diferents masos. A la seva part nord hi havia una de les masies més importants de la zona, la de Can Tiana, documentada ja a l'any 1426[1].

La família Tiana va abandonar el mas però va mantenir en funcionament la masia arrendant-la i fins i tot els censos de la zona van continuar pagant-se a la masia fins ben entrat el segle XIX. La masia de Can Tiana tenia un gran territori i els seus dominis incloïen una de les més populars fons del barri, la font que porta el seu nom. Amb el pas del temps i els canvis de masovers, la masia passarà a anomenar-se La Beguda o la Beguda d'en Tiana, nom que ha arribat als nostres dies.

L'altra gran masia de la zona va ser la de Can Pallarès o Farigola, ja esmentada abans. No va ser tant important com Can Tiana però tenia un gran terreny de regadiu a explotar, ja que estava al costat del riu, quan aquest era ben diferent a l'actual.

La resta del que avui en dia és el barri del Pont Vell eren terrenys pràcticament erms, ja que la major part de la població es concentrava al voltant de la terra i del mas arrendat. No va ser fins a la terrible plaga de la fil·loxera, que afectà greument la vinya de Cerdanyola –molt important a la comarca- quan el barri començarà a rebre població desplaçada a causa de la crisi econòmica. És en aquells moments quan es veuen obligats a deixar les terres i instal·lar-se a zones, com era el barri, sense població, amb prou terres per a conrear i aigua abundant. A partir d'aquest moment el barri creix.

---

[1] - **Sant Iscle de les Feixes : història d'una parròquia de muntanya** p.p. 102 Josep Fernández i Traval et al. 1995.

A més a més de les masies, a la zona del barri se la coneixia per la seva gran varietat d'horts, degut a la seva proximitat al riu, que en aquella època era net i dòcil, i fins i tot es podia pescar a la resclosa que hi havia. El riu estava envoltat d'arbrat entre els que destaquen els pollancres. Tal i com assenyala Manel Mogas al seu llibre (op.cit. pp.101) "el curs del riu, dins del terme, estava fistonejat de pollancredes que el feien deliciós en el bon temps. Un recompte dels arbres del poble, de l'any 1753, diu que només a les vores del riu ja hi havien uns 11.000 pollancres de diferent varietat, com són el xop blanc, el xop negre, el bedoll, etc."

L'hort del riu Ripoll va ser molt important i és per això que el conreu de les seves vores va ser un dels principals motius d'habitavilitat de la zona del Pont Vell, si bé les seves terres eren majoritàriament de Can Tiana. Una estadística del 1853 dona com a zona de conreu a la vil·la:

PRODUCTE	QUARTERES DE TERRA
cereals en regadiu	265
cereals en secà	97
Vinya	482
Bosc	9
Pollancreda	28
Ermots	38
TOTAL	**919**

Font: Extret de l'arxiu Municipal de Ripollet

El riu era molt important i d'una manera o d'altra marcava el transcurs de la història, Ripollet parlava de l'altra banda del riu, el barri de Sta. Magdalena com a frontera natural i Cerdanyola es posava aquest mateix eix com a frontera amb l'altra vil·la.

Un altre element que va tenir una gran importància en la consolidació del barri van ser les fonts que tingueren gran renom a ambdues vil·les. D'elles destaquen dues en especial, la memòria de les quals ha perviscut en els nostres dies: la font de Can Tiana i la font del Petricó. Llegendes expliquen que la Font de Can Tiana tenia un canó d'aigua molt intens i que abasta a una gran nombre de població, però que en èpoques de sequera s'assecava i deixava de rajar.

La gent hi anava a passar el dia i era una petita excursió familiar, però la font, potser, més popular del barri va ser la Font del Petricó, que situada en el que ara seria la baixada del carrer de Sant Sebastià i en procés de restauració des de fa uns quants anys, era un lloc de lleure familiar pel barri. S'hi havien instal·lat un bancs i la gent hi anava els diumenges a dinar i passar el dia. Es diu que aquesta font rajava un aigua procedent d'una mina i que tenia molt poc cabal, per això el nom de Petricó (quarta part d'un porró), però a diferència de la font de Can Tiana mai s'assecava, ni amb èpoques de sequera. Sempre tenia la mateixa aigua, fet que

molta gent aprofitava i anava a buscar l'aigua per al consum domèstic i fins i tot li atribuïen qualitats curatives.

La font però va entrar en desgràcia quan un home es va escanyar, i la gent va deixar d'anar-hi. Expliquen els més grans del barri que a la font del Petricó hi havien tal espessor d'arbres que la llum del sol no hi arribava mai i això li donava un clima molt especial que ha mantingut la llegenda tot aquest temps.

2.1.3. L'arribada del tren i els canvis

El tren arriba l'any 1856, el barri, però, ja havia sofert una transformació prèvia a la seva arribada física, però relacionada amb la seva creació també. Aquesta petita transformació la van generar els treballadors i enginyers que van projectar i realitzar les obres. Aquests menjaven a la Farinera o Can Ramonet i s'allotjaven a les cases dels pagesos i habitants del barri i zones properes. Aquest grup d'homes va significar l'arribada d'una nova massa de població, afegida a la població estable de Cerdanyola i Ripollet.

Les obres van se inaugurades quan tota la línia de Manresa-Terrasa va estar acabada i vam començar a circular trens en aquestes dates aproximadament. Amb aquest nou mitjà de comunicació, Barcelona deixa de ser un lloc llunyà i perillós per anar-hi, la qual cosa agilitarà l'arribada de gent. És a partir d'aquest moment que començarà a arribar el turisme, un turisme d'alt nivell que en un principi fuig de l'epidèmia de còlera que afecta Barcelona.

A partir d'aquest moment el turisme comença a arribar a Cerdanyola, començaran a construir-se les famoses torres de l'Avinguda Catalunya i a altres zones de la vil·la: la casa de l'Arquer, la torre del Pi, la torre Recolons, la torre de la Farinera... que van donar-li a Cerdanyola l'aspecte de zona residencial que ha mantingut durant molts anys. Allà s'hi van instal·lar per temporades artistes com Gaietà Buigas, Enric Granados, Pau Casals... i personatges tant importants per a la vil·la com Caterina Albert Paradís -Víctor Català- que va donar nom al barri de Bellaterra.

A Ripollet, les transformacions van ser molt menors, ja que els turistes trien Cerdanyola, que ja s'havia fet un nom dintre dels turistes com a lloc d'estiueig de luxe i deixen de banda Ripollet que no deixa de ser una vil·la de treballadors i pagesos.

L'única zona que es va veure "afectada" pel turisme va ser el barri Pont Vell, degut a la seva proximitat amb Cerdanyola. D'aquesta forma es comença a construir tot un seguit de torres que li han donat un aspecte senyorial, que s'ha mantingut fins fa molts pocs anys. Entre les més destacades cal esmentar la torre de la Punxa, que va ser, probablement, la primera torre modernista d'ambdues vil·les, Can Bultà, la torre dels Pons (Can Piquet), la torre dels Labori, la torre dels Llarguès, la torre dels Sauret, Can Puig... La gran majoria d'elles situades a la Gran

Via Prat de la Riba i a Nostra Senyora dels Àngels, la majoria d'elles construïdes per Tomás Morral, el gran contractista d'obres del barri.

Hi ha un fet que no s'esmenta massa sovint relacionat amb l'arribada del turisme al barri i es que va generar un creixement econòmic, no només vinculat amb la construcció de torres –la demanda de ma d'obra es dispara i atrau constructors i paletes d'arreu-, sinó que generarà un creixement de comerços relacionats amb les necessitats d'aquests. També es crea un sector de serveis lligat a satisfer les demandes d'un turisme sofisticat, que arriba amb grans vehicles i que desplaça el servei domèstic. També aquest sector va significar un augment de la demanda de servei domèstic a la vil·la. D'aquesta manera moltes de les noies de Cerdanyola-Ripollet veuen la feina a una gran casa com una via de futur molt millor que el dur treball al camp o la vinya.

Tot aquell entrellat fa sorgir unes demandes noves que responen a unes necessitats també noves, que fan canviar radicalment la fesomia del barri. A partir dels anys seixanta la transformació va ser major, l'arribada de persones d'altres zones d'Espanya fa créixer enormement la població de la zona, canvis que marcaran el futur i el present del que és i serà el barri del Pont Vell-Tiana.

2.1.4. La ubicació del barri. Els ponts i les carreteres

La situació del barri, com a zona de pas, ha sigut fonamental en la seva evolució, és evident que un barri situat al centre de la vil·la, amb uns límits difusos, no hagués tingut mai la personalitat que ha tingut al llarg del temps.

Aquest factor ha creat en la gent del barri un sentiment de frontera, de pas, que ha perdurat a llarg del temps. Donant-se el cas, encara avui en dia, de "anar a Ripollet", sempre que es traspassa el pont. Ripollet i Cerdanyola continuen estant a l'altra banda. El fet d'haver de passar per un pont per creuar l'autopista per arribar a Ripollet o de creuar la carretera per un pas subterrani i passar la via del tren per arribar a Cerdanyola, ha marcat aquesta concepció per part de la gent del barri. Davant d'això és evident que els pont i els nexes d'unió cap a ambdues bandes del barri han sigut fonamentals.

Les carreteres

La primera via que obra (i tanca) el barri és la carretera de Barcelona, o carrer Sant Ignasi-Sant Josep, nom amb el que era coneguda. Aquesta via sempre ha estat una molt important per al transport de la comarca del Vallès cap a Barcelona. És evident, però, que no es registrava les cues que avui dia es donen en ella, sinó que el transport, molt més rudimentari, fet amb carros, discorria plàcidament pel poble.

Com a via cap a Barcelona ha mantingut sempre un trànsit constant de traginers i venedors amb les seves mercaderies, però una de les èpoques de major trànsit es produïa en època de verema, durant els mesos de finals d'agost i setembre, quan arribaven totes les portadores de la vinya cap el Celler Cooperatiu, ubicat al final del Passeig del Pont. Els més grans encara recorden les enormes fileres de carros aturats a Can Ramonet amb el carregament de raïm als seus carros.

D'altra banda i seguint amb les carreteres que han marcat el barri, el camí natural d'unió cap el centre de Ripollet era la "carretera de Cerdanyola" que discorria pel mateix lloc per on avui dia tenim la passarel·la per creuar l'autopista Era una carretera ampla, hi podien passar bé dos carros i estava limitada per una sèrie de plataners que arrencaven dels Quatre Cantons de Cerdanyola i acabaven davant de Can Masachs, l'actual Ajuntament de Ripollet. Aquesta era l'única via d'accés al centre del poble.

Els ponts

Seguint per aquesta mateixa carretera ens trobàvem el primer pont d'estructura metàl·lica sobre el Riu, aquest fet dificultava les comunicacions i feia que només les persones poguessin travessar-lo, va ser construït al 1894 i va ser substituït al 1910 quan va ser substituït per un d'estructura més reforçada, de pedra i amb ciments.

Aquest pont de pedra es va mantenir fins l'any 1962, quan les dues riuades successives el van esfondrar: La primera d'elles, el 25 de setembre del 1962, va provocar greus desperfectes i els ciments van quedar molt malmesos. Els dies 4 i 7 de novembre va tornar una nova vinguda d'aigua que, ,ja amb els ciments desenterrats, se'l van emportar. Davant d'aquesta situació d'incomunicació l'exèrcit va fer una passarel·la provisional com a pont d'emergència, una passarel·la militar per a restablir el pas després de les inundacions. Aquest pont es va mantenir fins que el 1966 quan va ser inaugurat el nou pont sobre el Riu Ripoll.

Les transformacions, però, no van acabar amb aquest nou pont, i es que l'any 1973 es construeix l'autopista A-18, partint per sempre el barri Pont Vell amb centre de Ripollet. Les noves necessitats de comunicacions obliguen al govern a crear infrastructures que permetin

connectar les zones de producció i agilitar el transport de mercaderies i persones. L'autopista neix i amb ella també ho fa el carrer Tarragona i la passarel·la que es construeix per travessar l'autopista. La passarel·la només admet el pas de vianants, les comunicacions rodades cap al centre de Ripollet queden tallades i es fa necessari la construcció d'un pont de vehicles

Darrerament s'han donat un seguit de canvis en les estructures d'ambdós ponts, la passarel·la va ser reformada i ampliada el 1999 per a permetre una major comoditat a l'hora de passar-la, i en l'actualitat s'estan realitzant les obres d'acondicionament de l'antiga passarel·la com a zona verda. A l'altre pont, el del carrer Tarragona, l'any 1997-1998 es van fer unes obres de reforçament d'estructura per a fer-lo més segur per al transport de mercaderies, coincidint aquest fet amb la creació del polígon de Can Masachs i per tant amb un increment considerable del transport rodat pel mateix.

2.1.5. Les riuades del 1962

Si va existir un fet que ha marcat la vida del barri aquest ha esta la riuada del 1962, tota la zona del riu va quedar devastada de tal manera que fins i tot va ser motiu de la visita del cap de l'estat de l'època, el General Franco. Les destrosses van ser enormes i molta gent va veure com la seva vida queda per sempre marcada, tant econòmicament com psicològica. El riu va començar a créixer a partir de les dues de la matinada, quan el seu cabal va desbordar la seva llera i va acabar sortint-se dels límits que li havien marcat. Va ser una gran catàstrofe que va acabar amb la vida de dotze persones del poble, la majoria d'elles residents a la zona.

Algunes van ser derruïdes per la seva força, la zona de l'Institut Lluís Companys va quedar totalment inundada i les fàbriques que allà estaven situades van veure com la força de les aigües s'emportaven màquines de gran pes, que van ser trobades a centenars de metres. Expliquen els més grans del barri que pel carrer Verge de Montserrat es veien passar bales de paper –recordem que hi havia una forta indústria del paper a Ripollet- de set-cents quilos surant per sobre de l'aigua del riu desbordat. Al dia següent la gent feia recompte de les pèrdues, sortien a poc a poc i començaven les tasques de reconstrucció, però sobretot de recompte, tant de víctimes com de danys materials.

Quan ja tot semblava més o menys superat, almenys en aparença, una nova tanda de pluges va tornar a sembrar el pànic a la zona, dels dies quatre al set de novembre. El riu va tornar a esdevenir un mar, i aquesta vegada, el pont de pedra ja no va resistir, amb uns fonaments ja molt malmesos. No van haver, però, víctimes mortals.

Molts mesos van trigar a recuperar la normalitat, el pont va ser substituït per una passarel·la militar que mantenia les comunicacions i van començar les feines de reconstrucció. Molta de la gent afectava va ser allotjada per familiars esperant els habitatges promesos per

l'administració, que van arribar tard i amb escassetat. Aquests habitatges van ser els coneguts més tard com "els pisos del sindicat", situats al carrer St. Josep, i que van donar lloc a la creació d'un nou barri a Ripollet.

2.2. Anàlisi de l'entorn

Per poder realitzar una contextualització del barri cal plantejar, encara que sigui breument i de forma resumida, una aproximació contextual dels municipis de Cerdanyola del Vallès i de Ripollet.

2.2.1. Cerdanyola del Vallès

Població

Cerdanyola és un localitat de 30,59 Km^2 i amb una densitat de 1748,31 habitants per quilòmetre quadrat. Cerdanyola del Vallès ha estat un poble dedicat al conreu de la terra, principalment al de la vinya, presentant antigament una de les extensions vitícoles més importants de Barcelona, amb masos escampats per tota la zona i una baixa població.

Aquesta tendència canviarà a principis dels anys 20 quan a Cerdanyola del Vallès comença a arribar població d'altres indrets, bàsicament de Barcelona. Aquesta arribada de gent és estacionària, és a dir, arriben a Cerdanyola i s'instal·len coincidint amb èpoques de vacances. Així Cerdanyola serà considerat un poble d'estiueig per a la classe benestant barcelonina. Aquesta onada, però no va significar cap increment considerable en la població general del municipi i no serà fins la dècada que transcorre entre els anys 70 i 80 quan el salt és major, com es pot observar en les següents taules.

Població de Dret:

Any	1920- 1949	1950-1959	1960- 1969	1970-1979	1981- 1989	1990-2002
Increment població	2586	1619	7549	24601	4757	- 758

Font: Arxiu Històric de Cerdanyola del Vallès. Estadística.

Població de Fet:

Any	1920-1949	1950-159	1960-1969	1970-1979	1981-1989	1990-2002
Increment població	2731	1954	8684	24363	4066	- 702

Font: Arxiu Històric de Cerdanyola del Vallès. Estadística.

Actualment a Cerdanyola podem trobar una població, a data dels 31 de desembre dels 2001, de 55.739 persones, de les quals 27.854 són homes (49,97%) i 27.885 dones (50,02 %)[2].

Referent a l'origen de la població, i segons els resultats dels censos de 1996, es pot xifrar que quantitativament la majoria de la població resident a Cerdanyola és nascuda a Catalunya. Pel que fa a la població procedent de fora d'aquesta zona, la majoria prové de la resta de l'Estat i destaca en nombre, la població procedent d'Andalusia, Extremadura, Castella-La Manxa i Castella-Lleó, seguides de Galícia, Aragó i Múrcia.

Formació

L'indicador del nivell de formació de la població de Cerdanyola varia segons l'edat, el sexe i la procedència de la població. Si ens centrem en el sexe veiem que hi ha un major nombre d'homes analfabets, procedents en la seva majoria d'Andalusia i amb edats superiors als 65 anys[3]. Tot i això, aquesta tendència és cada vegada menor, degut a l'arribada de persones d'altres països i a la desaparició natural de la generació d'homes procedents de les primeres migracions a Catalunya. A Cerdanyola és important destacar la ubicació de la Universitat Autònoma de Barcelona que dota a la ciutat amb una de les majors poblacions amb estudis universitaris de la zona.

Pel que fa a la població adulta, jove i infantil val a dir que el nivell d'instrucció presenta un nivell formatiu elemental i amb un increment cada vegada major dels estudiants i persones formades en cicles superiors. La ja esmentada, presència de la Universitat a la vila, aporta un gran nombre de persones amb estudis superiors. Si a aquest factor li afegim la presència del Parc Tecnològic amb indústries de tecnologia punta, ens resulta l'augment de població amb estudis superiors i enginyeries.

Cerdanyola del Vallès presenta, a l'actualitat vint-i-set centres d'ensenyament i una universitat, en l'àmbit públic i privat. Existeixen sis centres privats d'educació exclusivament infantil, nou centres públics d'educació infantil i primària, cinc d'educació secundària i quatre centres que treballen des de l'educació infantil fins la secundària en el sector privat. Presenta, al mateix temps, dues escoles d'educació especial i la universitat.[4]

---

[2] Resum numèric població a 1 de gener de 2002. Servei d'Estadística de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

[3] Dades extretes del Cens de població del 1996.

[4] Dades extretes del Cens de població del 1996.

Ocupació

Tanmateix, i centrant-nos en l'ocupació bàsica de la població de Cerdanyola, val a dir que és majoritàriament treballadora, i amb una ocupació primordialment centrada al món obrer no especialitzat. Sobretot la darrera onada migratòria ve marcada per aquesta característica, es percep que la majoria de població treballadora especialitzada és nascuda a Catalunya i amb nivells d'estudis superiors als dels obrers més grans de la població[5]. Tot i aquestes dades, cada vegada el nombre de persones amb estudis superiors i enginyeries, permeten que el grau d'especialització del treballador sigui cada vegada major[6].

2.2.2. Ripollet

Població

Ripollet és un localitat de 4,33 Km^2 i amb una densitat de 7054,8 habitants per quilòmetre quadrat, això li atorga la característica de ser un dels municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona amb una major densitat de població.

Ripollet, tradicionalment, ha estat un poble amb baixa població, va ser a partir dels anys seixanta quan es produeix un canvi en la tendència i l'increment és més ràpid i constant[7]. Aquesta tendència torna a trencar-se, novament, a finals dels anys vuitanta quan la població tendeix a estancar-se i els increments numèrics venen generats, majoritàriament, per l'increment natural de la població. Aquesta dinàmica, però, en els darrers anys tot i que ha continuat creixent ha estat amb un increment cada cop major per l'arribada de població migrant, principalment del Nord d'Àfrica i de Sud- Amèrica[8].

Actualment a Ripollet podem trobar una població, a data dels 31 de desembre dels 2001, de 31.947 persones, de les quals 16.010 són homes (50,11%) i 15.937 dones (49,88 %)[9].

Referent a l'origen de la població, i segons els resultats dels censos del 1996, es pot xifrar que quantitativament, la majoria de la població resident a Ripollet és nascuda a Catalunya. La població procedent de fora d'aquesta zona, prové principalment de la resta de l'Estat, destacant en nombre, la població procedent d'Andalusia, Extremadura, Castella-La Manxa i Castella-Lleó.

---

[5] Dades extretes del Cens de població del 1996.

[6] Dades extretes del Cens de població del 1996.

[7] Dades extretes de *Memòries d'un barri de Frontera* p. 58-60. Ema publicacions. Ripollet. 2000

[8] Dades extretes de l'*Estudi sobre l'emigració a Ripollet*. Ajuntament de Ripollet. Ripollet. 2002.

[9] Resum numèric població a 1 de gener de 2002. Servei d'estadística de l'Ajuntament de Ripollet. Ajuntament de Ripollet. 2002.

Formació

Pel que fa l'indicador del nivell de formació de la població de Ripollet, que varia en funció de les variables d'edat, el sexe i la procedència de la població, observem que hi ha un major nombre d'homes analfabets, procedents en la seva majoria d'Andalusia i amb edats superiors als 60 anys[10]. Aquesta tendència és cada vegada menor, degut a l'arribada de persones d'altres països i a la desaparició natural de la generació d'homes procedents de les primeres migracions a Catalunya, persones amb baix nivell formatiu.

Pel que fa referència a la població adulta, jove i infantil val a dir que el nivell d'instrucció és general i continuat, amb una gran majoria de la població que presenta un nivell formatiu elemental i amb un increment cada vegada major dels estudiants i persones formades en cicles superiors.

Ripollet presenta a l'actualitat disset centres d'ensenyament en l'àmbit públic i privat. D'aquests, cinc són d'educació exclusivament infantil (tots ells privats), vuit d'educació infantil i primària (sis d'ells públics i dos de privats), tres d'educació secundària (tots públics) i un sol centre que treballa des de l'educació infantil fins la secundària en el sector privat. No presenta, però cap escola universitària ni d'educació especial[11].

Ocupació

Tanmateix, i centrant-nos en l'ocupació bàsica de la població de Ripollet, val a dir que la població de Ripollet és majoritàriament treballadora, i amb una ocupació primordialment centrada al món obrer no especialitzat, sobretot la darrera onada migratòria ve marcada per aquesta característica, es percep que la majoria de població treballadora especialitzada és nascuda a Catalunya i amb nivells d'estudis superiors als dels obrers més grans de la població[12].

Migració

Segons un estudi del Servei d'orientació i informació par a persones estrangeres immigrants a Ripollet del PMO del gener del 2001, s'observa una arribada de persones procedents d'altres països, relativament baixa. A xifres de desembre de l'any 2000 trobem a Ripollet un total de 624 persones immigrants, procedents d'Àfrica, Amèrica del Sud i Central, UE, Àsia, Europa i USA.

---

[10] Dades extretes del Cens de població del 1996.

[11] Dades extretes del Cens de població del 1996.

[12] Dades extretes del Cens de població del 1996.

Edat	< 16 anys		16-25 anys		26-44 anys		45-65 anys		> 65 anys		TOTAL
Sexe	H	D	H	D	H	D	H	D	H	D	
África	28	36	28	23	122	45	13	3	0	3	301
Am. Sud i Central.	16	12	11	17	37	44	9	13	2	3	164
Europa UE / E.E.E	3	4	10	3	27	12	5	6	2	3	75
Àsia	6	6	3	5	16	13	5	4	0	0	58
Europa	0	4	1	3	5	8	0	0	1	0	22
USA	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	4
TOTAL	54	62	53	51	208	122	33	27	5	9	624

Com podem veure el grup més destacat és el d'homes entre 26 i 44 anys d'edat i de procedència africana. Resultant aquest col·lectiu, en el seu conjunt, el més important en volum d'integrants, amb un total de 301 persones, la qual cosa representa un 48,23 % del total de la població immigrant.

D'aquest col·lectiu, si passem a referir-nos al nivell de formació, l'estudi fa especial menció a la dificultat en la equiparació dels estudis dels seus països al nivell d'estudis català. Es pot, extreure algunes dades del conjunt de les 99 persones entrevistades a l'esmentat estudi:

Nivell assolit	Nombre
No finalització de l'ensenyança primària	24
Escolarització primària	11
Escolarització secundària	44
Titulació Universitària	20
TOTAL	99

Si analitzem en profunditat les dades de l'estudi s'observa que de la població africana, un 40% no assoleix la formació primària, mentre que l'altre 40% ha estudiat fins la secundària. De l'Amèrica Central i del Sud veiem que el 55% ha arribat a assolir estudis secundaris i un 36% està en possessió de titulació universitària. En quant a la població d'origen asiàtic, tot i que son molt poques les persones que d'aquest grup integren la mostra, un 33% presenten estudis de secundària i un 67% registra una titulació universitària. Els resultats de la població d'origen europeu no comunitari són molt similars als de la població d'origen asiàtic.

Si centrem ara la nostra atenció en la situació laboral d'aquest col·lectiu immigrant de Ripollet, observem que del total un 48,5% són ocupats, dels quals el 60% són homes i el 31% dones. Mentre que del grup que està en situació de desocupació, el 46,5%, el 37% són homes i el 62%

dones. El 5% restant es troba fent formació ocupacional o ampliant estudis universitaris, o bé en situació de jubilació.

Del conjunt d'ocupats ens podem trobar amb dues situacions, persones contractades o bé, sense contracte. Del conjunt de persones contractades veiem que el 81% d'aquestes presenten el permís de treball. Pel que fa a les persones sense contracte, el 57% són treballadors sense papers, el 14% són treballadors amb permís de residència però sense permís de treball i el 9% presenten permís de treball.

En quant als sectors d'ocupació en que s'ubica la població immigrant de Ripollet, el citat estudi senyala:

Extracomunitaris	N=99
Treballadors d'ocupacions diverses	29%
Treballadors d'indústries manufactureres	40%
Treballadors de la construcció	6%
Treballadors de serveis empresarials	11%
Empleats domèstics/neteja d'edificis	14%

Que en el seu global presenten un nivell professional:

Peó no qualificat	44%
Peó qualificat	22%
Ajudant / Auxiliar / Especialista	14%
Oficial 1a.,2na. , 3a	13%
Tècnic Mig	1%
Tècnic Superior	6%

En quant la ubicació geogràfica dintre del municipi de Ripollet d'aquest col·lectiu immigrant, cal assenyalar que el barri que més població presenta és Can Mas amb 199 immigrants, seguit del barri Pont Vell-Tiana amb 138 persones.

2.3. Anàlisi de la situació del barri

2.3.1. El barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons

Barri dels Quatre Cantons

El Barri dels Quatre Cantons, situat a l'extrem est de la ciutat de Cerdanyola del Vallès ha estat històricament, un barri d'atracció de població. El barri dels Quatre Cantons, separat del nucli de la població per la carretera nacional N-150 ha estat un centre de comerç degut, precisament, a aquesta via de comunicació, que alhora ha mantingut a la població del barri separada de la resta del poble.

A data del 31 de desembre del 2001 el barri dels Quatre Cantons presenta una població de 1.037 homes i 1.061 dones, sumant i fent un total de 2.098 habitants, la qual cosa representa un 3,76% del total de la població municipal (55.739 habitants a data del 31 de desembre del 2001)[13].

Del total d'aquests habitants podem assenyalar que ens trobem amb un barri relativament jove on, extrapolant les dades del Cens Nacional del 1996 i fent una projecció estadística, podem afirmar que del total de població el grup més nombrós seria l'integrat per joves de 21 a 25 anys, juntament amb el grup d'adults entre els 46 i els 50 anys, ambdós amb valors que oscil·larien (sempre són aproximacions) entre els 170 i 175 habitants per grup. A aquest col·lectiu li seguirien el grup integrat per joves entre 26 i 30 anys, el grup d'edat comprès entre 36 i 40 anys i el de 51 i 55 i, en el grup de més destacats, el grup de 31 a 37 anys. L'aproximació seria la següent :

Grup d'edat	16 – 20	21 – 25	26 – 30	31 – 35	36 - 40	41 - 45	46 - 50	51 – 55
Nombre d'hab.	105	173	154	122	135	132	173	135

Font: Elaborat a partir de l'extrapolació de dades del Cens de 1996. Població segons el lloc de naixement i edat. Municipi : Cerdanyola del Vallés. 1996. Districte I. Secció 001.

Ens trobem, doncs, amb un barri de població jove i amb moltes possibilitats de creixement futures.

En quant al nivell d'instrucció, i segons les dades del mateix municipi, a data del 8 de febrer del 2002 trobem que el barri dels Quatre Cantons presenta un població amb estudis mitjans, on la població jove té cada vegada un major grau d'instrucció i on els nivells d'analfabetisme han

[13] Padró Municipal de Cerdanyola del Vallés. Resum numèric Municipal per districtes i seccions. Districte 1. Secció 001.

caigut fins a mantenir-se en un 3,07% en el cas de les dones i en un 3,01% en el cas dels homes. Mentre la població sense estudis se situa entorn al 3,55% en el cas de les dones i en un 2,82% en el cas dels homes. Cal assenyalar, però que la majoria de la població situa el seu nivell d'instrucció en l'etapa primària o EGB (1a.i 2na. Etapa comp.) amb un total, entre dones i homes de 1.114 persones, mentre que la població que ha assolit nivells de batxillerat o F.P. se situa entorn als 332 habitants. El conjunt d'habitants amb nivells d'estudis superiors, se situa en els 96 habitants[14].

En aquest sentit és important remarcar que la població ha de marxar del barri per accedir als centres d'ensenyament, ja que Cerdanyola del Vallès no disposa de cap centre d'ensenyament a la zona, ni d'educació infantil ni secundària.

En el seu conjunt i a data del cens del 1996 l'Institut d'Estadística de Catalunya marca la següent taula:

Estudis	No sap llegir/ esc.	Primària incomp.	EGB , 1ª. etapa	EGB 2na. etapa	F.P. 1er. Grau.	F.P. 2on. grau.	BUP i COU	Títol mitjà	Títol superior
Nombre	30	227	698	243	78	70	200	68	49

Font: Institut d'estadística de Catalunya. Població segons nivell d'instrucció. Recompte. Cerdanyola del Vallès. 1996. Districte I. Secció 001.

Si centrem l'anàlisi en la procedència de la població dels Quatre Cantons podem assenyalar que del total de la població, la majoria de la població, no nascuda a Cerdanyola, se situa en una xifra al voltant de les 633 persones[15] d'on destaquen les 312 persones que provenen d'Andalusia del total de 584 que ho fan de la resta de l'Estat. Val a dir que aquesta població arriba a la localitat, majoritàriament, entorn als anys 1961 i 1979. En aquesta anàlisi no s'observa una incidència destacable de la població emigrant, situant-se aquest col·lectiu entorn a les 33 persones, segons les mateixes fonts.

Així doncs, i a mode de conclusió, podem assenyalar que el barri dels Quatre Cantons presenta una població bàsicament jove i amb un nivell baix d'instrucció, la procedència dels quals se centra en població arribada a Catalunya i al municipi entorn als anys 1971 i 1970 atrets per la major oferta d'ocupació de la zona i les expectatives vitals.

---

[14] Resum Estadística per nivell d'instrucció. Districte I .Secció 001. Ajuntament de Cerdanyola del Vallès.

[15] Font : Institut d'estadística de Catalunya. Població segons lloc de naixement i any d'arribada a Catalunya. Cerdanyola del Vallés. 1996. Districte I. Secció 001.

Barri Pont Vell-Tiana

El Barri del Pont Vell-Tiana, situat a l'extrem oest de la vila de Ripollet, ha estat històricament un barri de pas. L'antiga carretera cap a Sabadell i l'existència del Celler Cooperatiu, de gran importància a la zona, el van dotar de personalitat pròpia. L'aïllament que han provocat les diferents barreres, tant arquitectòniques com naturals al llarg dels anys, han configurat una molt peculiar situació. El barri del Pont Vell-Tiana està allunyat del nucli de Ripollet per una passarel·la, un variant comarcal, un pont, una autopista i un riu. Tanmateix, aquestes barreres han fet que la població tendís més cap a la banda de Cerdanyola del Vallès, de qui està separat del seu nucli per una carretera nacional, la N-150 i la línia ferroviària.

A data del 31 de desembre del 2001 el barri del Pont Vell-Tiana presenta una població de 2.113 homes i 2.045 dones, sumant i fent un total de 4.156 habitants, que representa un 13,00% del total de la població municipal (31.947 hab.)[16].

Del total d'aquests habitants podem assenyalar que ens trobem amb un barri relativament jove on, extrapolant les dades del Cens Nacional del 1996 i fent una projecció estadística podem afirmar que del total de població el grup més nombrós seria l'integrat per joves de 21 a 25 anys, juntament amb el grup d'adults entre els 46 i els 50 anys, ambdós amb valors que oscil·larien (sempre són aproximacions) entre els 170 i 175 habitants per grup. A aquest col·lectiu li seguirien el grup integrat per joves entre 26 i 30 anys, el grup d'edat comprès entre 36 i 40 anys i el de 51 i 55 i, el grup de més destacats, el grup de 31 a 37 anys. L'aproximació seria la següent:

Grup d'edat	16 – 20	21 - 25	26 – 30	31 - 35	36 - 40	41 - 45	46 - 50	51 – 55
Nombre d'hab.	145	163	191	277	191	161	148	102

Font: Elaborat a partir de l'extrapolació de dades del Cens de 1996. Població segons el lloc de naixement i edat. Municipi :Ripollet. 1996. Districte I. Secció7ª i 8ª.

Aquestes dades les podem contrastar amb la piràmide d'edat que elabora el mateix ajuntament de Ripollet i que amb data del 2 de Setembre del 2002 xifra la població de joves entre 12 i setze anys del barri del Pont Vell-Tiana en 196 i la població entre 17 i 25 anys en 620. Podem observar doncs que l'arribada de població al barri ha estat molt superior a les dades i les previsions estadístiques del 1996[17].

---

[16] Padró Municipal Ripollet. Resum numèric Municipal per districtes i seccions. Districte 1. Secció 7ª i 8ª.

[17] Padró Municipal Ajuntament de Ripollet. Piràmide d'edats. Població entre 12 i 16 anys Barri Pont Vell i Tiana.

Ens trobem, doncs, amb un barri de població jove i amb moltes possibilitats de creixement futures, ja que el creixement urbanístic ha fet que la dinàmica de la població es disparés i el creixement ha estat molt notable en els últims temps.

En quant al nivell d'instrucció podem assenyalar que la població del barri Pont Vell-Tiana presenta aquesta estructura, tenint present que les dades que es tenen són de l'any 1996 i remarcant el fet que el barri està patint una gran transformació per tot el conjunt de construccions i arribades de població jove.

En el seu conjunt i a data del cens del 1996 l'Institut d'Estadística de Catalunya marca la següent taula :

Estudis	no sap llegir / esc.	primària incomp.	EGB 1ª etapa	EGB 2ª etapa	F.P. 1er grau.	F.P. 2n grau.	BUP i COU	Títol mitjà	Títol superior
Nombre	63	354	733	286	139	90	139	55	44

Font: Institut d'estadística de Catalunya. Població segons nivell d'instrucció. Recompte. Ripollet. 1996. Districte I. Secció 001.

Al barri existeix un centre d'educació infantil, l'escola Tiana de la Riba, i al seu límit amb el barri de Maragall s'ubica l'institut d'ensenyament secundari Lluís Companys, i una altra escola de primària que absorbeix la població del barri que no pot absorbir l'escola Tiana, l'escola Francesc Escursell. En aquests centres se situa la majoria de població estudiant de la zona, sent la seva universitat de referència la Universitat Autònoma de Barcelona.

Si centrem l'anàlisi ara en la procedència de la població del barri del Pont Vell-Tiana podem assenyalar que del total de la població, la majoria de la població, no nascuda a Ripollet, se situa en una xifra al voltant de les 912 persones al 1996[18], d'on destaquen les 523 persones que provenen d'Andalusia del total de 851 que ho fan de la resta de l'Estat. Val a dir que aquesta població arriba a la localitat, majoritàriament entorn als anys 1961 i 1979. En aquesta anàlisi no s'observa una incidència destacable de la població emigrant, situant-se aquest col·lectiu entorn a les 46 persones, segons les mateixes fonts. Aquest volum de població s'està incrementant de manera espectacular en els darrers temps.

Així doncs, i a mode de conclusió, podem assenyalar que el barri del Pont Vell-Tiana presenta una població bàsicament jove i amb un nivell baix d'instrucció, la procedència dels quals se

[18] Font : Institut d'estadística de Catalunya. Població segons lloc de naixement i any d'arribada a Catalunya. Ripollet. 1996. Districte I. Secció 001.

centra en població arribada a Catalunya i al municipi entorn als anys 1961 i 1970, atrets per la major oferta d'ocupació de la zona i les expectatives vitals.

Anàlisi comparatiu: barri Pont Vell-Tiana / barri Quatre Cantons

Si centrem l'anàlisi de les dades de tots dos barri que conformen, en realitat, el conjunt viu del que es la zona mancomuna de Cerdanyola i Ripollet, podem assenyalar que el barri està situat entre uns eixos de comunicació que l'uneixen i al mateix temps el separen dels nuclis dels municipis als quals pertany administrativament: la carretera de Barcelona N-150, i la passarel·la, una autopista, la C-58, un riu, el Ripoll, una variant, la B-141 i la DV 1411 i la via ferroviària. Tot aquest conjunt de barreres han marcat la progressió i l'evolució històrica del barri.

A data del 31 de desembre del 2001, si sumem les dades dels Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i de Ripollet, el barri presenta una població de 3.150 homes i 3.106 dones, fent un total de 6.256 habitants, que representa un 7,13% del total de la població municipal d'ambdues poblacions (55.739 hab. a data del 31 de desembre del 2001 de Cerdanyola del Vallès i els 31.947 a la mateixa data de Ripollet)[19].

Del total d'aquests habitants podem assenyalar que ens trobem amb un barri relativament jove on, extrapolant les dades del Cens Nacional del 1996 i fent una projecció estadística podem afirmar que del total de població el grup més nombrós seria l'integrat per joves de 21 a 25 anys, juntament amb el grup d'adults entre els 46 i els 50 anys, ambdós amb valors que oscil·larien (sempre són aproximacions) entre els 170 i 175 habitants per grup. A aquest col·lectiu li seguirien el grup integrat per joves entre 26 i 30 anys, el grup d'edat comprès entre 36 i 40 anys i el de 51 i 55 i el grup de més destacat el de 31 a 37 anys. L'aproximació seria la següent:

Cerdanyola del Vallès:

Grup d'edat	16 – 20	21 - 25	26 – 30	31 - 35	36 - 40	41 – 45	46 - 50	51 – 55
Nombre d'hab.	105	173	154	122	135	132	173	135

Font: Elaborat a partir de l'extrapolació de dades del Cens de 1996. Població segons el lloc de naixement i edat. Municipi : Cerdanyola del Vallés. 1996. Districte I. Secció 001.

[19] Padró Municipal de Cerdanyola del Vallés. Resum numèric Municipal per districtes i seccions. Districte 1. Secció 001. Padró Municipal de Ripollet. Resum Numèric a data del 31 de Desembre del 2001.Districte I .Secció 7ª i 8ª.

Ripollet:

Grup d'edat	16 – 20	21 - 25	26 – 30	31 - 35	36 - 40	41 – 45	46 - 50	51 – 55
Nombre d'hab.	145	163	191	277	191	161	148	102

Font: Elaborat a partir de l'extrapolació de dades del Cens de 1996. Població segons el lloc de naixement i edat. Municipi :Ripollet. 1996. Districte I. Secció 001

A partir d'aquestes , si fem una taula conjunta ens trobem amb els següents resultats:

Grup d'edat	16 – 20	21 - 25	26 – 30	31 - 35	36 - 40	41 – 45	46 - 50	51 – 55
Nombre d'hab.	250	336	345	399	326	293	321	237

Ens trobem, doncs, amb un barri de població jove i amb moltes possibilitats de creixement futures.

En quant al nivell d'instrucció i tornant a la comparativa entre les dades d'ambdós municipis podem citar el següent:

Cerdanyola del Vallès:

Estudis	No sap llegir/ esc.	Primària incomp.	EGB , 1ª. etapa	EGB 2na. etapa	F.P. 1er. grau.	F.P. 2on. grau.	BUP i COU	Títol mitjà	Títol superior.
Nombre	30	227	698	243	78	70	200	68	49

Font: Institut d'estadística de Catalunya. Població segons nivell d'instrucció. Recompte. Cerdanyola del Vallés. 1996. Districte I. Secció 001.

Ripollet:

Estudis	No sap llegir/ esc.	Primària incomp.	EGB , 1ª. etapa	EGB 2na. etapa	F.P. 1er. grau.	F.P. 2on. grau.	BUP i COU	Títol mitjà	Títol superior.
Nombre	63	354	733	286	139	90	139	55	44

Si realitzem, novament la taula conjunta, el resultat és el següent:

Estudis	No sap llegir/ esc.	Primària incomp.	EGB , 1ª. etapa	EGB 2na. etapa	F.P. 1er. grau.	F.P. 2on. grau.	BUP i COU	Títol mitjà	Títol superior.
Nombre	93	581	1431	529	217	160	339	123	93

Analitzant aquesta taula, podem assenyalar que el barri presenta una població amb uns nivells baixos d'estudis. Malgrat la similitud de resultats, és important remarcar que la població entre les zones de Cerdanyola i Ripollet disten en 2.058 persones, a favor de la població de Ripollet.

Si centrem el nostre anàlisi en la procedència de la població del barri podem assenyalar que del total de la població, la majoria no nascuda a Cerdanyola ni a Ripollet, prové majoritàriament de la zona d'Andalusia:

Origen	Nascuts fora, però a l'Estat Espanyol	Nascuts a Andalusia	Nascuts a l'estranger
Cerdanyola	584	321	33
Ripollet	851	523	46
TOTAL	1435	844	79

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades extretes del Cens de Població de 1996 de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Dades de Cerdanyola del Vallés i Ripollet.

En general, la data de procedència o d'arribada al nucli és la mateixa, al voltant dels anys seixanta i setanta. Tot i així, en els darrers temps s'està produint una nova onada de població, d'origen estranger i amb un baix nivell adquisitiu, que se situa a la part inferior del barri.

Així doncs, i a mode de conclusió, podem assenyalar que el Barri del Pont Vell i Tiana presenta una població bàsicament jove i amb un nivell baix d'instrucció, la procedència dels quals se centra en població arribada a Catalunya i al municipi entorn als anys 1961 i 1970, atrets per la major oferta d'ocupació de la zona i les expectatives vitals i que, en els últims anys està paint una nova transformació amb una nova onada de població, de major nivell adquisitiu que se situa a la part alta del barri mentre que la població amb uns nivells més baixos, tant de formació com de poder adquisitiu se situen a la zona inferior.

2.4. Punts forts i punts febles

En aquest apartat es presenta l'anàlisi dels punts forts i punts febles del barri a partir de les opinions i inquietuds recollides en les entrevistes als actors locals, i les reflexions i debats generats en els tallers participatius.

En primer lloc es presenten de forma sintètica els principals punts forts del barri que fan referència a:

- *Les fortaleses*: enteses com aquells elements, recursos, habilitats i actituds positives reals o potencials favorables que posseeix el barri i que constitueixen recursos importants per la millora de la qualitat de vida de la població infantil i juvenil.

- *Les oportunitats*: enteses com aquells elements o factors de l'ambient, que sorgeixen des de fora del barri però que afecten a la seva dinàmica interna, que són potencialment favorables i que representen avantatges o beneficis que el barri pot aprofitar.

En segon lloc es descriuen els principals punts febles del barri que fan referència a:

- *Les debilitats*: enteses com aquelles limitacions, defectes o inconsistències que el barri té, que afecten internament o que constitueixen barreres pel seu desenvolupament.

- *Les amenaces*: enteses com aquelles circumstàncies o fets presents en l'entorn que representen perills que poden agreujar els problemes ja existents en el barri i impedir o dificultar el seu desenvolupament.

La descripció dels punts forts i febles facilitarà la definició d'estratègies que promoguin actuacions combinades sobre les quatre variables descrites. En aquest sentit, les estratègies a seguir han de pretendre consolidar les fortaleses aprofitant les oportunitats (punts forts) i reduir les debilitats contrarestant les amenaces (punts febles).

Punts forts

- Existència d'un teixit associatiu ric i dinàmic que treballa activament per la millora del barri

En el barri existeix un conjunt d'entitats i associacions organitzades entorn als sectors que representen i als interessos que persegueixen. Aquestes són fonamentalment de tipus veïnal, reivindicatives, culturals, educatives i d'assistència social i sanitària. Totes elles es mostren compromeses en la millora del barri i les actuacions que desenvolupen es dirigeixen en aquesta direcció.

- Marcada identificació del veïnat amb el seu barri. Destacable consciència de barri

El fet que el barri quedi aïllat per barreres arquitectòniques dels nuclis urbans de Cerdanyola i Ripollet i que la població se senti "oblidada" per les administracions locals ha afavorit la construcció d'un sentit identitari molt fort i compartit entre els habitants del barri. La consolidació d'aquesta consciència de pertànyer al barri afavoreix a la cohesió social i a la participació ciutadana.

- Reconeixement del Centre d'Esplai La Gresca com a associació que treballa pel benestar d'infants i joves

El Centre d'Esplai La Gresca, malgrat ser una entitat relativament jove ha assolit alts nivells de reconeixement social per la seva trajectòria i les tasques que desenvolupa amb la població infantil i juvenil del barri. Des dels seus inicis ha rebut el suport de les entitats veïnals i culturals del barri que veuen la necessitat d'un centre d'educació en el lleure per a infants i joves. Per altra banda, la voluntat d'articulació i sinèrgia entre les associacions ha mostrat el Centre d'Esplai La Gresca i el procés de diagnòstic i planificació que aquest ha promogut com un element mobilitzador de les diferents expressions del teixit associatiu del barri.

– Vinculació veïnal amb el teixit associatiu, generant una àmplia participació ciutadana

Les entitats i associacions del barri compten amb una base social àmplia i ben definida, i amb una forta implicació dels seus recursos humans. Aquest fet és valorat com una de les seves fortaleses més importants. La realització d'actuacions conjuntes dirigides a la població del barri (la més rellevant seria les Festes de la Tardor) ha generat una dinàmica rica en participació ciutadana i mobilització social.

– Situació del barri molt pròxima a alguns serveis municipals d'ambdós municipis, destacant entre aquests, el Casal de Joves i la Biblioteca

Malgrat les limitacions d'accés de la població del barri als nuclis urbans de Cerdanyola i Ripollet, existeixen equipaments públics d'ambdós municipis situats en zones pròximes al barri. El Casal de Joves Altimira de Cerdanyola i la Biblioteca de Ripollet són els recursos més pròxims i més valorats per la població del barri.

– Xarxa viària i de comunicació àmplia que dóna abast a la població del barri

La carretera nacional N-150, les autopistes A-18 i A-7, la xarxa de ferrocarrils RENFE i la línia de bussos interurbans se situen pròxims al barri, fet que beneficia la mobilitat dels seus habitants. Si bé aquestes infraestructures de comunicació, per un costat trenquen el tramat urbà i separen el barri dels nuclis urbans de Cerdanyola i Ripollet, per altre costat faciliten els desplaçaments de la població del barri fora dels municipis als que pertany.

– Arribada de nous veïns al barri, majoritàriament integrants del col·lectiu jove

El barri, en procés de creixement i de construcció de nous habitatges, és una font d'arribada de nova població, constituïda majoritàriament per famílies joves. Aquest fet suposa l'augment de la demanada de serveis amb els que el barri no compta, però alhora suposa el creixement i la consolidació de la població del barri.

– L'existència de vies de comunicació potencia el territori per la instal·lació d'infraestructures

L'existència de vies de comunicació potencia el barri com una zona idònia per a la instal·lació d'infraestructures comercials i de serveis.

Punts febles

– Existència de barreres arquitectòniques i naturals

L'existència de barreres arquitectòniques i naturals al barri, com l'autopista, el riu i les diferents carreteres que l'envolten donen al barri un caràcter "aïllat" de la majoria de serveis i dels nuclis d'ambdós municipis. Aquest fet constitueix una de les principals preocupacions de la població i és el motor de les reivindicacions del teixit associatiu i veïnal, com per exemple el soterrament de l'autopista.

– Falta de manteniment del barri

La manca d'un manteniment constant, real i efectiu provoca l'aparició de zones poc saludables i inadequades per a la realització de les activitats per les quals han estat creades. Les zones verdes i esportives

– Falta de serveis sanitaris

La falta d'un servei d'ambulàncies efectiu i d'un servei mèdic i pediàtric adaptat a les necessitats del barri, juntament amb la manca d'informació, que genera l'aparició de conductes addictives i poc saludables (com la drogaaddicció des d'edats molt joves i problemes d'alimentació) conformen al barri com a demandant d'una millor qualitat sanitària.

– Manca de serveis educatius extraescolars i de temps lliure

L'existència de dues escoles i un institut allunyats del nucli del barri generen fragmentació. Tanmateix, la falta d'atenció familiar, el fet que els infants passen molt del seu temps sols al carrer i la manca d'activitats fora de l'horari escolar incideixen en el rendiment educatiu dels infants i joves del barri.

– Planificació urbanística inadequada

Hi ha una construcció massiva d'edificis al barri i una gran quantitat de cotxes. Aquesta situació fa que el barri tingui una distribució urbanística caòtica.

– Manca d'una xarxa comercial i industrial

Manca d'una xarxa comercial prou àmplia per satisfer totes les necessitats del barri. La indústria inexistent genera una marxa constant dels treballadors del barri a zones industrials. Treballadors poc especialitzats i amb marcada precarietat laboral.

– Baixa preocupació i implicació de les administracions locals

L'administració local presenta manca d'interès per resoldre els problemes del barri, també es dóna la manca d'un referent municipal que genera una gran mancança de serveis, recursos i espais públics. Existència d'una administració mancomunada que no resol els problemes reals del barri, amb escassos recursos humans, serveis i econòmics i poca claredat del seu sistema de govern.

– Manca d'informació a la ciutadania

Malgrat es constata l'existència de serveis que s'ofereixen al barri, la manca d'informació genera un desconeixement general sobre la seva existència.

2.5. Problemàtiques i alternatives de solució

En aquest apartat es recullen les principals problemàtiques detectades que afecten a la població infantil i juvenil del barri i les alternatives de solució que es proposen. Hem elaborat el diagnòstic situacional a partir del coneixement obtingut al llarg de les fases anterior. Coneixement generat, mitjançant diferents instruments, a partir de la participació d'un gran ventall d'agents socials. Utilitzarem aquí els resultats dels quatre principals instruments – Entrevistes als Actors Locals, Taller Diagnòstic Participatiu, Tallers Lúdics Infantils, i Jornada de Reflexió i Treball- que s'exposen a l'apartat de sistematització i que reproduirem aquí de forma sintètica.

2.5.1. Entrevistes

Administració Pública

ACTOR	PROBLEMÀTIQUES	ALTERNATIVES
Regidoria Joventut Cerdanyola	1. Massificació de la població 2. Conseqüències de barri de frontera 3. Manca d'espais públics	1. Analitzar la participació dels agents privats 2. Valoració del centre cívic 3. Creació espai polivalent 4. Crear pla d'infància
Regidoria Educació Cerdanyola	1. Problemes de dorgodependència 2. Degradació del barri	1. Treball conjunt administracions 2. Constitució centre cívic 3. Enfortiment Mancomunitat

Regidoria Promoció Econòmica Cerdanyola		
PCJ Ripollet	1. Manca d'activitats per joves 2. Manca de valors	1. Potenciar associacionisme juvenil 2. Implicació de l'administració en les dinàmiques associatives
Regidoria Serveis Socials Ripollet	1. Manca de serveis 2. Absentisme escolar en els joves	
Regidoria Participació Ciutadana Ripollet	1. Manca paper de els famílies 2. Manca d'espais lúdics	1. Incentivar paper de les famílies 2. Crear llocs de trobada
PAME Ripollet		1. Apropar als joves al PAME
Biblioteca Ripollet	1. Manca de valors 2. Consumisme	1. Millorar política cultural i juvenil 2. Coordinació agents educatius i socials
Mancomunitat	1. Manca d'espais públics	1. Millora del centre cívic

Institucions educatives

ACTOR	PROBLEMÀTIQUES	ALTERNATIVES
CEIP Escursell Ripollet	1. Manca d'atenció 2. Manca d'activitats 3. Desorientació dels joves	1. Creació de serveis 2. Creació d'espais 3. Creació d'activitats
AMPA Escursell Ripollet	1. Manca d'espais 2. Manca d'activitats 3. Manca d'alternatives d'oci	1. Creació d'un centre obert
CEIP Tiana Ripollet	1. Manca d'espais lúdics 2. Manca d'activitats	1. Creació d'un centre amb contingut
CEIP La Sínia Cerdanyola	1. Manca d'espais lúdics	
IES Lluís Companys Ripollet	1. Desatenció 2. Manca d'espais	1. Creació d'espais
Escola Adults Ripollet	1. Desorientació 2. Manca informació	

Població Infantil no associada

ACTORS	PROBLEMÀTIQUES	ALTERNATIVES
Joves no associats	1. Manca d'espais lúdics 2. Manca d'equipaments esportius 3. Manca oferta d'oci 4. Manca transport públic	1. Creació espais oci 2. Creació espai per a joves

Informadors/es claus

ACTORS	PROBLEMÀTIQUES	ALTERNATIVES
Informadors/es claus	1. Manca espais de trobada per joves 2. Precarietat laboral 3. Inseguretat ciutadana	1. Creació espai de trobada per joves amb contingut.

2.5.2. Tallers Lúdics Infantils

Els Tallers Lúdics Infantils van ser una sèrie d'activitats dirigides a infants amb la finalitat de recollir el coneixement que els infants tenen sobre el seu entorn més proper, el barri, les seves necessitats, demandes i potencialitats. A continuació recollim de forma sintètica les conclusions extretes.

PROBLEMÀTIQUES	ALTERNATIVES
1. Falta i degradació d'espais lúdics, educatius, formatius, esportius, d'oci, de trobada, de relació... 2. Manca de serveis i activitats 3. Inseguretat 4. Desinformació	1. Millora i creació dels espais lúdics, educatius, formatius, esportius, d'oci, de trobada, de relació... 2. Millora i promoció dels serveis i activitats 3. Millora seguretat i autonomia 4. Millora canals informatius, foment de la participació

2.5.3. Taller Diagnòstic Participatiu

Es van realitzar dos tallers participatius, el primer, el Taller Diagnòstic Participatiu anava més dirigit a la detecció de les problemàtiques i el segon, la Jornada de Reflexió i Treball anava encaminada a la proposició d'alternatives de solució.

En el Taller Diagnòstic Participatiu es van consensuar, entre moltes, les quatre principals problemàtiques que responien al següents eixos: infrastructura, serveis i activitats, participació i cohesió social i urbanisme. Al mateix temps es van detectar les causes i les conseqüències d'aquestes problemàtiques i es van començar a apuntar algunes possibles estratègies de solució. A continuació reproduirem les problemàtiques i les alternatives.

PROBLEMÀTICA	ALTERNATIVES
Poques activitats i serveis	1. Reivindicar a l'Administració Pública 2. Impulsar noves iniciatives i activitats 3. Sinèrgia entre entitats: fer xarxa 4. Foment associacionisme juvenil
Manca d'esplais	1. Ocupació d'espais en desús 2. Reivindicació d'espais 3. Anàlisi d'espais possibles i usos
Manca de participació	1. Innovar en comunicació i informació 2. Implicar població 3. Punt d'informació juvenil
Desordre urbanístic	1. Reivindicar millores 2. Planificació comunitària 3. Pressupostos participatius

2.5.4. Jornada de Reflexió i Treball

En la Jornada de Reflexió i Treball, plantejada com a continuació del primer taller participatiu, es va centrat en la projecció i la planificació d'estratègies de solució a les problemàtiques detectades. A continuació reproduïm de forma sintètica les estratègies d'actuació.

INFANTS I JOVES	TEIXIT ASSOCIATIU	ADMINISTRACIÓ LOCAL
1. Consultar als joves 2. Millorar comunicació i informació 3. Creació d'un espai per joves 4. Consolidar l'esplai	1. Millorar coordinació, buscar complicitat, fer xarxa 2. Millorar comunicació i informació	1. Demanda de debat públic 2. Reivindicació descentralització serveis i activitats 3. Reivindicació d'un espai 4. Entrega del projecte resultant de l'estudi

Un com vistes les problemàtiques detectades i les alternatives de solució proposades en cada un dels instruments utilitzats passem ara a fer una caracterització general del barri en quan a les problemàtiques i a les alternatives. Del ventall d'informació adquirida i de la diversitat de coneixements generats a partir dels espais de participació i els instruments d'investigació

utilitzat hem emfatitzat aquells aspectes més propers a l'àmbit d'actuació del Centre d'Esplai La Gresca i al teixit associatiu en que s'insereix. Hem organitzat aquest apartat en dos blocs, un dedicat a la població infantil i l'altre a la població juvenil, estructurats a partir de les tres problemàtiques més recurrents i generalitzades: l'espai, les activitats i els serveis i la participació.

Població infantil

Espais

La principal problemàtica detectada i la que major èmfasi ha recollit és la manca d'espais apropiats per la població infantil que cobreixi diferents necessitats i amb funcions diverses. En aquest sentit, es detecta la manca d'espais verds, espais lúdics, espais educatius (no formals), espais de lleure, espais de trobada i relació, etc. En definitiva, espais d'interacció social que afavoreixin el creixement i desenvolupament dels infants en tots els seus aspectes.

Activitats i serveis

Paral·lelament a la falta d'espais també es detecta la necessitat d'activitats i serveis dirigits a la població infantil que complementin la seva formació reglada. L'oferta d'activitats extraescolars que es realitzen els tres centres d'educació infantil i de primària que atenen la població del barri es valora com insuficient i la ubicació allunyada d'aquestes escoles dificulta l'accés dels infants a les activitats existents. Es veu la necessitat de dinamitzar els espais que actualment utilitza la població infantil com és el Centre Cívic i el Parc Masot amb activitats formatives no reglades, activitats d'oci, esportives, de trobada i relació.

Participació

Davant la necessitat d'espais que continguin activitats i serveis dirigits a la població infantil es valora la importància d'augmentar els nivells de participació, fer sinèrgia entre les entitats i les administracions públiques per dinamitzar el barri.

Població juvenil

Espais

De forma similar al que s'ha exposat referent a la població infantil, en el cas dels joves també es detecta la necessitat de crear espais dirigits a aquest col·lectiu en la seva diversitat de funcions: d'espais d'oci, formatius, esportius, musicals, de trobada, etc.

Activitats i serveis

Aquests espais, la necessitat dels quals s'ha detectat, hauria d'oferir un sèrie d'activitats i serveis adequats a les demandes de la població juvenil com: formació no reglada, en noves

tecnologies i per a la inserció laboral, punt d'informació juvenil, activitats de lleure no consumistes, d'oci nocturn, esportives, espectacles...

Participació

Per garantir la participació dels joves es valora la importància de promoure l'associacionisme juvenil, l'establiment de canals de comunicació i divulgació (punt d'informació juvenil) i l'autogestió d'espais i activitats pels propis joves organitzats.

3. Diagnòstic institucional

3.1. Caracterització dels agents socials del barri

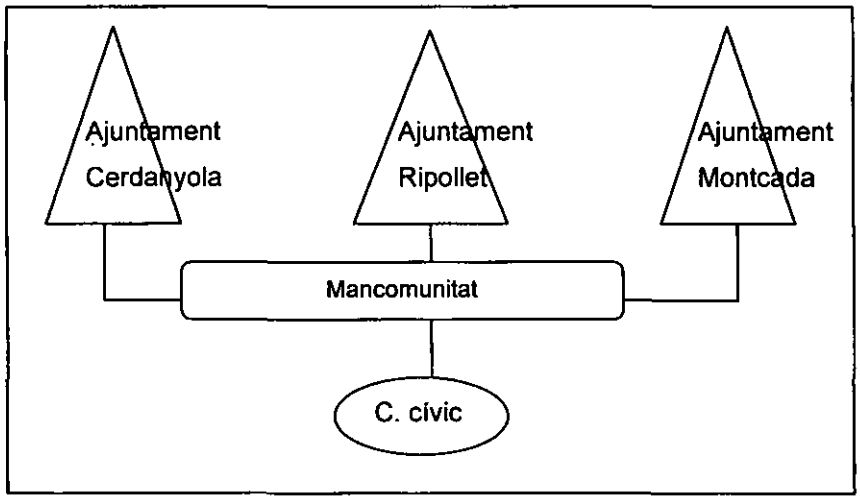
3.1.1. Administració pública

Mancomunitat de municipis

El barri Pont Vell i Tiana a nivell administratiu-institucional i econòmic depèn bàsicament de dos municipis, Cerdanyola del Vallès i Ripollet; tot i que hi ha una tercera població, Montcada i Reixach agregada a la mancomunitat l'any 2000 i amb la que es comparteixen uns terrenys a la zona de Redosa i part del Polígon Industrial de la Ferreria.

La presidència d'aquesta mancomunitat canvia anualment en un dels tres municipis, tot i que les zones que es comparteixen amb Montcada no es troben estrictament al barri, i per tant, les polítiques d'actuació i els recursos tant humans com econòmics dedicats al barri no els hi són competència.

Aquestes tres administracions desglossen les seves competències en una gerència tècnica anomenada mancomunitat de municipis, responsable de la intermediació entre les administracions i la vida diària del barri. Es tracta d'una estructura tècnica i administrativa que hauria de garantir una gestió adequada dels recursos destinats al barri. Actualment, el gerent de la mancomunitat s'ubica al centre de l'INEM de Cerdanyola del Vallès i comparteix les tasques d'aquesta gerència amb d'altres pròpies a l'ajuntament de Cerdanyola.

La Mancomunitat de Municipis Cerdanyola-Ripollet està inscrita en el registre de mancomunitats de la Província de Barcelona al Ministeri d'Administracions Públiques amb el número 0508008.

Inicialment, la Mancomunitat presentava com a *" obras y servicios":*

1. *El sostenimiento del Cuartel de la Guardia Civil y la Asamblea de la Cruz Roja.*
2. *Servicios de alumbrado público, pavimentación y regulación del tráfico en las vias comunes y pasos subterráneos.*
3. *Creación y sostenimiento de escuelas y campos electorales que se consideren de interés comunal.*

La Mancomunitat de Municipis Cerdanyola-Ripollet neix als anys seixanta amb la voluntat de gestionar un edifici, l'antiga caserna de la Guàrdia Civil, que se situava en una zona "comuna " a la gestió de tots dos municipis. A partir d'aquest edifici es comença a parlar de la Mancomunitat.

No serà fins l'any 2000, quan la Comissió Gestora de la Mancomunitat redacta uns nous estatuts[20] on queden reflectits els següents articles:

> *Art. 3r. La comissió gestora de la mancomunitat estarà integrada pels alcaldes/esses dels municipis mancomunats com a vocals nats, i tres regidors/es de cada ajuntament, designats pel mateix i per majoria simple.*
>
> *Art.4t. La presidència de la mancomunitat serà desenvolupada, amb caràcter rotatiu i periodicitat anual, pels alcaldes/esses dels ajuntaments que formen la Mancomunitat, actuant com a vice-presidents /es els altres alcaldes/esses.....*

[20] BOPB : 17/11/2000. Núm.276/Pàg.44

Art. 6è. La comissió celebrarà sessió extraordinària una vegada, al menys, cada sis semestres, i amb caràcter extraordinari , sempre que la convoqui el president/a o la proposin la quarta part, al menys, del número legal de membres de la comissió.

En el mateix articulat s'estableix quines seran les funcions de la Mancomunitat:

Art. 8. La mancomunitat té com a objecte unir els esforços i possibilitats econòmiques dels tres municipis per a la creació i sosteniment de serveis que interessen als ajuntaments mancomunats.

Art.9. Per a la consecució dels objectius proposats, la mancomunitat podrà promoure tota mena d'activitats i prestar tots els serveis públics d'interès comú per als municipis mancomunats, en l'àmbit de les matèries següents.

A) L'ordenació del trànsit de vehicles i de persones en les vies urbanes.
B) L'execució urbanística i, especialment, la instal·lació i conservació de serveis urbanístics (enllumenat públic, pavimentació, clavegueram, etc.).
C) La protecció del medi, els serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus.
D) La protecció de la salubritat pública i la participació en la gestió de l'atenció primària de la salut, que inclourà el servei d'orientació i planificació familiar.
E) Els serveis funeraris.
F) La prestació dels serveis socials i la promoció i la reinserció socials.
G) El transport públic de viatgers.
H) Les activitats i les instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure.
I) La creació, promoció i sosteniment de mitjans de comunicació social.

Sense perjudici de les anteriors finalitats, la Mancomunitat podrà portar a terme altres actuacions que específicament li siguin encomanades pels ajuntaments mancomunats, d'acord amb allò que preveu l'article 15 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre.

A finals de l'any 2000, la Comissió permanent de la Mancomunitat decideix establir el càrrec d'un gerent que coordinés totes les tasques a desenvolupar dins la Mancomunitat per tal de facilitar els contactes de la població amb l'administració. Tanmateix , i en la mateixa sessió, es vota a favor de la incorporació d'un tercer municipi a aquesta Mancomunitat; Montcada i Reixach.

Aquest municipi s'incorpora atenent una sèrie de raons, entre elles, i potser la més rellevant, la urbanització de la zona de la *Redosa*, limítrof amb tots tres municipis i que presenta unes necessitats similars a les que ja formaven part dels terrenys de la Mancomunitat. Al mateix temps, s'està treballant per a la realització d'una xarxa de transport públic interurbà entre tots tres municipis que permeti als habitants una millor i més fluïda comunicació.

La Mancomunitat en aquests darrers anys ha anat incrementant el seu pressupost. Així del pressupost del 2001, d'un total de 388.548,50 €, s'ha passat al 2002 a un pressupost de 416.465,46 €.

El pressupost del 2002 de la Mancomunitat es nodreix de les següents fons de finançament, el 29.1% prové de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, el 20.1% de l'Ajuntament de Ripollet, el 5,6% de l' Ajuntament de Montcada i Reixac, el 43.3% de la Generalitat de Catalunya i el 2,1% d'altres institucions.

Anualment la Mancomunitat presenta les accions realitzades i les projectades. Les últimes *accions realitzades per la Mancomunitat són :*

- Adequació de tot l'enllumenat públic de la Carretera de Barcelona, N-150, que presentava greus deficiències.
- L'adequació de l'antic Centre Cívic, Can Comas.
- Creació a la zona d'un Centre de Planificació familiar a la zona, situat al CAP 2, que s'instal·la i gestiona la Mancomunitat des de Febrer del 1986.
- Adequació del nou Centre Cívic Mancomunitat. Pintura i manteniment bàsic.

El projecte d'aquest any pretén desenvolupar les següents accions a la zona mancomunada del Barri Pont Vell – Tiana – Quatre Cantons :

- Millora de tota la xarxa d'enllumenat públic de la Carretera de Barcelona.
- Facilitar els accessos peatonals al CAP 2, creant diverses rampes que permetin a persones amb mobilitat limitada l'accés a peu de planta del CAP 2.
- Realització d'un estudi tècnic sobre les característiques constructives de l'antic Centre Cívic, Can Comas, per tal de veure les possibles accions a desenvolupar en aquest equipament municipal.
- Adequació de l'edifici de la Creu Roja, millora i reordenament de les plantes, instal·lació d'un ascensor i de millores en els accessos generals al centre.
- Adequació Centre Cívic mancomunitat, creant un segona porta d'accés independent al bar.

– Reordenació del Carrer de l'Estació/ Avinguda de la Creu Roja des de la zona dels quatre cantons (encreuament de la carretera de Barcelona - N150 - amb l'Avinguda de la Creu Roja/Passeig de l'Estació.) fins a la passarel·la de vianants.

En resum, la Mancomunitat de Municipis, sense tenir la intenció de convertir-se en un òrgan autònom de gestió municipal, intenta gestionar i donar solució immediata als problemes i carències bàsiques que es donin al barri atenent a les competències que, per llei, li han estat atorgades.

La zona dels Quatre Cantons i Pont Vell – Tiana, serà una de les zones d'importants canvis en un futur no gaire llunyà amb la construcció d'habitatges, la instal·lació d'un nou ambulatori i el previsible canvi en la estructura de la carretera de Barcelona, amb els nous accessos de Cerdanyola, tant el Nord com el Sud. Aquest canvis conformaran un nou barri amb noves perspectives i noves necessitats que la Mancomunitat ha d'intentar assolir complint el que està establert pels municipis que la conformen.

Com es pot detectar fàcilment, entre les funcions i competències de la Mancomunitat establertes en els estatuts i les actuacions reals de la mateixa hi ha una gran distància. En aquest sentit es descuiden aspectes fonamentals en quan a la prestació de serveis socials, de promoció i reinserció socials; a la realització d'activitats culturals, esportives i de lleure; i la creació, promoció i sosteniment de mitjans de comunicació social. Tal com s'exposa en el diagnòstic situacional, les principals problemàtiques que afecten a la població infantil i juvenil del barri coincideixen en aquells aspectes que la Mancomunitat descuida.

La Mancomunitat podria esdevenir una bona instància per la gestió dels afers públics del barri, però actualment la seva capacitat es veu molt limitada per la falta d'una major estructura tècnica, pel reduït pressupost que disposa i per la manca de voluntat política de les administracions implicades.

Altres àrees de l'administració pública

En aquest apartat es presenta el diagnòstic de les àrees i regidories dels municipis de Cerdanyola del Vallès i Ripollet que tenen major o menor incidència al barri i, concretament amb la població infantil i juvenil.

A mode de conclusions generals s'ha identificat un ampli desconeixement de la situació real del barri, de la població infantil i juvenil i de les seves necessitats i problemàtiques.

Tot i així, destaquem una diferència substancial entre ambdues administracions locals. Pel que fa referència a les actuacions específiques al barri, les dues administracions manifesten el seu

àmbit d'actuació a nivell municipal i, per tant, no mantenen accions concretes al barri. Tot i així, l'ajuntament de Ripollet té un coneixement més ampli de quina és la situació real dels infants i joves i quin hauria de ser el paper de l'administració i de les associacions en matèria de col·laboració.

Es detecta aquest coneixement més ampli i es justifica amb les col·laboracions ja existents entre les àrees de l'administració de Ripollet que treballen majoritàriament amb els col·lectius d'infància i joventut i les entitats i institucions amb les mateixes finalitats. A més a més, tot i la mancança d'una consciència municipal al barri, la seva població és més propera al municipi de Ripollet que al municipi de Cerdanyola del Vallès.

Cerdanyola del Vallès

Regidoria de Joventut

La regidoria de joventut s'ubica dins l'àrea de serveis a les persones, de la qual en depèn orgànicament. La línia d'actuació principal és dotar de serveis a la població juvenil promocionant la participació a través del SIJ (servei d'informació juvenil) i des del casal de joves Altimira des d'on es parteix de la filosofia de l'exclusivitat per a joves i s'ofereix informació i recursos.

Les principals accions realitzades durant l'any 2002 han estat la dinamització dels centres de secundària a través del programa de descentralització de la informació a les escoles i l'escola de música (com activitat principal del casal).

La manca d'informació sobre les activitats i projectes que es duen a terme des del servei juvenil és una de les principals raons perquè la població juvenil del barri Pont Vell i Tiana no hi accedeixi. El servei descentralitzat de la informació a les escoles de secundària no té incidència al barri, ja que, la major part dels i les joves del barri estudien a centres de Ripollet.

El fet d'estar allunyat del nucli urbà del municipi i que no hi hagi cap espai en concret on fer arribar aquest tipus d'informació, provoca que els i les joves no tinguin un accés fàcil a rebre-la i que, per tant, no s'identifiquin amb el casal de joves ni amb les activitats que s'hi desenvolupen.

Les barreres, tant arquitectòniques com psicològiques, en quan el creuament de la carretera nacional N-150, fa que s'entengui el casal de joves com un espai allunyat al seu entorn, un espai que no els hi és propi i, en el que no se senten ni segurs ni identificats.

El servei municipal, per altra banda, centralitza les actuacions al centre urbà del municipi no incidint en polítiques de barri i, per tant, hi ha una desconeixença generalitzada de quina és la realitat social dels barris més allunyats d'aquest nucli urbà.

Ignorant aquestes realitats, i pel que fa al barri Pont Vell i Tiana, s'identifica una manca d'informació i interès mutu entre el servei juvenil i la població juvenil del barri.

Serveis Socials

La regidoria de serveis socials de Cerdanyola juntament amb sanitat formen la regidoria de benestar social, ubicades dins l'àrea de serveis a les persones.
Les línies d'actuació d'aquesta regidoria s'estructuren a nivell dels departaments de família, joventut, gent gran i acollida i s'amplien a dos programes concrets amb l'oficina tècnica del pla d'igualtat i la comissió de solidaritat i cooperació.

Les principals accions realitzades durant l'any 2002 han estat els programes d'atenció primària de gent gran, de prevenció de la drogaaddicció, "una nit d'il·lusió per a tothom", pla d'acollida i el programa "apropem-nos"; juntament amb els diferents sistemes de beques per activitats de menjadors escolars, llibres, integració a DAPSI o EAP i activitats de vacances.

Com a servei municipal, no diferencia actuacions específiques als barris, i per tant, no identifica la situació específica dels infants i joves del barri Pont Vell i Tiana que s'acolliran a les línies d'actuació generals al municipi.

Regidoria d'educació

La regidoria d'educació està ubicada dins l'àrea del servei d'atenció a les persones i s'estructura a partir de l'escola de música, l'escola municipal la Sínia, el servei de dinàmica educativa i el servei d'educació central amb escoles de primària i secundària.

Els principals programes realitzats durant l'any 2002 han estat Cerdanyola educa i l'escola de música.

La regidoria d'educació té poca incidència al barri Pont Vell i Tiana, principalment, perquè la majoria de població infantil estudia a centres de Ripollet. Únicament es preveu que amb l'augment poblacional que rebrà el barri en pocs anys, serà necessari ampliar la oferta d'escoles públiques.

Per altra banda, les activitats com "Cerdanyola educa" i "l'Escola de música" no són activitats que la població del barri Pont Vell i Tiana hi tinguin un fàcil accés, ja sigui per la manca d'informació d'aquests programes com perquè les infrastructures on es duen a terme aquestes activitats queden massa allunyades del barri.

Regidoria de promoció econòmica

L'àrea de promoció econòmica està estructurada en dos serveis: el servei d'activitats econòmiques i el servei municipal d'ocupació.
El servei municipal d'ocupació s'orienta a accions personalitzades d'orientació i inserció laboral a partir de mecanismes de gestió, mecanismes de seguiment i difusió, publicació i vies de motivació i participació de la població.

Les principals accions pròpies del servei municipal d'ocupació es concreten en la inserció laboral, el servi d'autoempresa i els cursos de formació ocupacionals a l'escola taller Can Serra.

La manca d'informació sobre els serveis que s'ofereixen des d'aquest servei a la població juvenil i, la ubicació de l'escola taller Can Serra, ubicada en un dels barris més allunyats en referència al Pont Vell i Tiana, provoca no només un desconeixement dels serveis que ofereixen sinó, la seva pròpia existència.

El desconeixement mutu, tant del servei com de les necessitats de la població juvenil del barri, és una de les conseqüències d'una manca d'interès en entendre les necessitats pròpies de cada zona del municipi i, provoca, que el servei en temes d'ocupació al barri, pel que fa referència a Cerdanyola, no tingui cap mena d'incidència.

Regidoria de cultura
Com estructura política, la regidoria de cultura s'ubica dins l'àrea de servei a les persones i té la seu a l'Ateneu de Cerdanyola.

Les línies d'actuació d'aquesta regidoria es basen en la creació i suport de la difusió sociocultural, la promoció i l'ampliació del patrimoni. Referent a la creació i suport de la difusió sociocultural, les accions realitzades es concreten en activitats com Festivals (de cinema, música i Rialles), Festes municipals, programes com l'estiu és teu, Jornades culturals, la publicació de la revista cultural i Aules d'internet.

En quan a la incidència que aquesta regidoria té al barri Pont Vell i Tiana, es detecta un desconeixement sobre quina és la situació real i quines són les seves necessitats.

No es realitzen actuacions específiques al barri, sinó que aquestes es concentren al barri de centre del municipi. L'accés, pel que fa a la població infantil i juvenil, als programes i activitats que realitza l'àrea és difícil. La informació no es descentralitza i, per tant, no arriba al barri i, el centre on es realitzen aquestes activitats queda molt allunyat de l'entorn del barri.

RIPOLLET

Patronat de cultura i joventut

La regidoria de cultura i joventut s'ubica al patronat municipal de cultura i joventut de Ripollet (PMCIJ), centre autònom de l'ajuntament i dirigit per la regidoria de cultura.

En l'àmbit cultural tracta de vehicular i vincular totes les activitats a través de les entitats, tot estenent la cultura al poble de Ripollet. Pel que fa a l'àmbit juvenil, descentralitzar la informació per tal que arribi al major nombre de població juvenil possible.

Les principals accions realitzades durant l'any 2002 han estat la gestió de les demandes de les entitats, la coordinació de les festes municipals, la coordinació de la biblioteca municipal, el concurs de teatre amateur i suport a les escoles i entitats.

Pròpiament al barri no hi ha accions concretes per part del PMCIJ, tot i que partint de la filosofia en vehicular i vincular les activitats a través de les entitats, les actuacions se centren en el suport cap a les entitats del barri, que són qui les duen a terme.

Regidoria de serveis socials i ensenyament

Pel que fa referència a l'estructura organitzativa, comparteixen regidoria serveis socials i ensenyament. Les línies d'actuació s'orienten a cobrir les necessitats bàsiques de la població més desvalguda amb projectes concrets per infància i gent gran, família i joves.

Les accions realitzades durant l'any 2002 han estat l'atenció directa a les persones sol·licitants, programes de salut mental i sobre absentisme escolar i el sistema de beques escolars i d'activitats d'estiu.

Tot i que no existeix una actuació concreta al barri Pont Vell i Tiana, el fet que les escoles públiques de Ripollet són, majoritàriament, a les que acudeixen els infants i joves del barri, hi ha una coneixença clara de quines són les seves necessitats i problemàtiques.

Per altra banda, la existència d'una relació entre l'àrea de serveis socials i associacions del barri com Creu Roja, el Centre d'Esplai La Gresca i l'Associació de Veïns Can Tiana-Pont Vell, la fa més propera al barri i a la seva població.

Patronat municipal d'esports (PAME)

El PAME és una fundació pública que es regeix pel consell d'administració, que està format per regidors de l'ajuntament, representants de les entitats esportives locals, de les escoles públiques i privades de la localitat, un secretari delegat, un gerent i la interventora de l'ajuntament.

Es constitueix com l'òrgan encarregat del desenvolupament de la política municipal en matèria esportiva i d'ocupació del temps lliure al terme de Ripollet.

Les principals accions i activitats realitzades durant l'any 2002 han estat les classes de natació i gimnàstica (a escoles i extraescolars), el suport a les entitats i el manteniment de les instal·lacions esportives.

Hi ha un desconeixement de quina és la situació específica dels infants i joves del barri. S'entén com a servei municipal que ha de preveure els mecanismes necessaris per apropar els infants i els joves al servei que ofereixen però no es contemplen els mecanismes per dur-ho a terme.

Patronat municipal d'ocupació

El patronat municipal d'ocupació és un organisme independent amb un consell d'administració format per representants de l'ajuntament, partits polítics, sindicats, patronals i altres agents socials.

La principal línia d'actuació es defineix com l'eradicació de l'atur i la promoció de l'ocupació mitjançant polítiques actives d'ocupació, destinades a aquelles persones que es troben en situació de recerca de feina.

Les principals accions que es duen a terme des del patronat són la orientació i l'assessorament laboral, la borsa de treball, el club de la feina i la formació ocupacional.

Existeix un desconeixement de quina és la situació dels infants i joves del barri i de les seves necessitats i problemàtiques. Per altra banda, no es realitzen actuacions concretes al barri, tot i que és un patronat amb seu al barri que treballa per la promoció de l'ocupació. La manca d'informació dirigida a la població juvenil i la ubicació del centre (a la part alta del barri), provoca, per una banda l'aïllament d'un centre sense incidència ni al barri ni a nivell municipal i, que els i les joves sense informació no es traslladin fins al centre per a poder-la rebre.

3.1.2. TEIXIT ASSOCIATIU

Al barri Pont Vell-Tiana quantitativament existeix un bon teixit associatiu format per 13 entitats que es recullen a continuació: associacions veinals (AA.VV. Can Tiana-Pont Vell, AA.VV. Quatre Cantons), associacions culturals (Comissió de Festes de la Tardor, Diables de Ripollet), entitats reivindicatives (Plataforma Vallès Net de Residus, Fòrum Soterrem l'Autopista) entitats d'assistència social i sanitària (Creu Roja, Associació de Malalts de Parkinson, Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç), entitats socio-educatives (Centre d'Esplai La

Gresca) i altres entitats com l'Associació de Pesca, l'Associació de Radioaficionats i l'Associació de Comerciants.

Des d'una perspectiva qualitativa, la capacitat institucional, de gestió, econòmica i política dels diversos actors socials és molt variable, com també ho són els nivells de consolidació, l'experiència, el reconeixement social i la capacitat tècnica. A continuació presentem d'una forma molt sumària les principals entitats del barri.

La Comissió de Festes de la Tardor va néixer l'any 1980 a partir de la iniciativa d'un conjunt de veïns i veïnes d'organitzar les festes del barri amb un caràcter reivindicatiu per posar fi a l'abandó del barri i per cobrir la necessitat d'activitats de lleure. Es tracta d'una entitat que es basa en el voluntariat, amb la participació d'un grup de 5 a 8 persones que durant les festes es multiplica fins arribar a 30. La Comissió de Festes compte amb recursos econòmics generats per les pròpies activitats i provinents de l'administració pública i es reuneix al centre cívic.

Els Diables de Ripollet és una entitat creada l'any 1985 amb l'objectiu de difondre la cultura tradicional catalana del foc i el seu gaudi. Desenvolupen diverses activitats com els correfocs, tallers de foc a les escoles i entitats, mostra de bestiari i activitats especials. L'entitat està integrada per 25/30 membres i s'autofinancia, no rep subvencions sinó que les seves actuacions són remunerades. Els Diables es reuneixen al centre cívic.

L'Associació de Veïns Can Tiana-Pont Vell neix als anys 80, tot i que té antecedents en l'Associació de Veïns Verge de Montserrat, amb la voluntat de millorar la qualitat de vida del barri. L'associació treballa aspectes urbanístics i necessitats dels veïns i participa activament en les plataformes i fòrums reivindicatius, no rep subvenció ni gestionen recursos propis. L'associació que compta amb uns 100 socis i sòcies es reuneix a l'antiga escola Tiana.

L'Associació de Veïns Quatre Cantons neix als anys 80 amb l'objectiu de millorar el barri. Realitzen diverses activitats com cursos, concursos, informacions i reivindicacions pel que reben subvencions de l'administració i gestionen recursos propis provinents de les quotes dels 80 socis i sòcies. L'entitat es reuneix al centre cívic.

El Centre d'Esplai La Gresca neix l'any 1994 amb la finalitat de crear un espai per l'educació en el lleure d'infants i joves. Compta amb la participació d'uns 50 infants i joves i realitza diverses activitats com esplai de dissabte, casals d'estiu, colònies, casal jove, etc. Disposa de recursos provinents majoritàriament de l'administració pública i altres institucions. L'Esplai té la seu al centre cívic.

El Fòrum Soterrem l'Autopista és un fòrum d'entitats que promou el projecte de soterrar l'autopista C-58 pel seu pas per Ripollet. Realitzen diverses activitats i accions per informar,

difondre i reivindicar el projecte. El fòrum rep aportacions puntuals per a actes concrets d'associacions de veïns, federacions de veïns i partits polítics.

La Creu Roja Cerdanyola-Ripollet treballa amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de les persones. Compta amb una estructura tècnica formada per tres persones remunerades i un col·lectiu de voluntaris. L'entitat realitza diverses activitats i projectes com l'acompanyament a la gent gran, classes de repàs i tallers, formació en voluntariat, servei d'informació a l'immigrant i programa intergeneracional. L'entitat es financia a través de les quotes del socis i sòcies amb col·laboració amb altres entitats i l'administració i s'ubica en un local cedit per l'ajuntament.

La Plataforma Vallès Net de Residus es crea l'any 2001 amb l'objectiu de desenvolupar una campanya ciutadana per la reconsideració del projecte ecoparc 2 i per una nova política de residus i medi ambient. No existeixen socis però han recollit 1300 adhesions a la campanya. Han realitzar diverses activitats i accions per difondre la campanya i compten amb les aportacions dels veïns i veïnes.

L'Associació de Malalts de Parkinson està formada per 60 socis i 4 voluntaris que desenvolupen diverses activitats i projectes amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida dels malalts de parkinson com conferències, tallers, serveis de legopedes, fisioteràpia, teràpia familiar... Es nodreixen de les quotes del socis i de recursos provinents de l'administració i altres institucions.

En general, podem dir que es tracta d'entitats poc institucionalitzades i poc professionalitzades, de caràcter informal i basades fonamentalment en el treball voluntari. La base social de les entitats es molt variable i poc definida com ho són el número de socis, membres i col·laboradors. En aquest sentit, el voluntariat és un dels principals trets que fonamenta la dinàmica de les entitats. Es tracta d'entitats sorgides i mantingudes des de la societat civil, en la majoria d'elles existeix una forta implicació dels recursos humans i aquesta és valorada com una de les seves fortaleses més importants. Poques entitats compten amb personal remunerat i tot el treball recau sobre els seus membres associats i voluntaris.

Per altra banda, les entitats tenen les seves seus socials en espais públics i utilitzen infraestructures cedides pels ajuntaments, fonamentalment el centre cívic. Pel que fa als recursos econòmics generalment es detecta una forta dependència econòmica de l'administració pública, tot i que també es compte amb recursos propis provinents de les quotes dels associats i dels ingressos que autogeneren.

Pel que fa a la forma jurídica que prenen les entitats són majoritàriament associacions, inscrites en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya i ens els registres municipals de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i de Ripollet.

En termes generals, la major part d'entitats valoren com a punts forts els recursos humans i la disposició de treball, així com la motivació i la sensibilitat dels seus membres. Per altra banda, es valora com a punts febles la falta de recursos i la capacitat de gestió.

3.1.3. Sociograma

El sociograma ens serveix per representar gràficament el conjunt d'institucions, entitats i col·lectius que interactuen en el barri Pont Vell-Tiana i Quatre Cantons. Observant el sociograma ens podem fer una idea de les relacions socials, institucionals i de dependència econòmica entre les administracions locals i les associacions i entitats presents al barri.

Respecte a l'eix vertical, a la part superior del sociograma apareixen les administracions públiques que incideixen en el barri, posant l'èmfasi en les administracions locals de Cerdanyola del Vallès i Ripollet i les seves respectives estructures funcionals i organitzatives. A la part inferior del sociograma apareixen les diferents expressions del teixit associatiu del barri.

Respecte l'eix horitzontal, a la part dreta se situen les administracions i entitats que pertanyen al municipi de Ripollet, a la part dreta les administracions i entitats que pertanyen al municipi de Cerdanyola del Vallès i a la part central aquelles que actuen de forma mancomunada entre els dos municipis.

S'ha realitzat una fragmentació del sociograma que resta subdividit entre: el sociograma I, que mostra les relacions institucionals entre els diferents agents socials del barri i el sociograma II, que nostra les relacions econòmiques entre el teixit associatiu i les administracions públiques, tant municipals com supramunicipals.

Les figures geomètriques que constitueixen el sociograma ens indica el tipus d'agent social, ja sigui administració pública com teixit associatiu. Les fletxes mostres les relacions socials que ens permetrà veure com es vinculen els diferents grups implicats. Les ratlles poden ser més o menys gruixudes depenent del grau i la naturalesa de la relació.

A continuació s'exposen algunes observacions a destacar a partir del sociograma:

Les entitats que mantenen nivells més alts de relació interinstitucional són l'AA.VV. Can Tiana, la Comissió de Festes de la Tardor, els Diables de Ripollet i el Centre d'Esplai La Gresca. Aquestes entitats formen el nucli de la xarxa associativa del barri. La major part d'aquestes

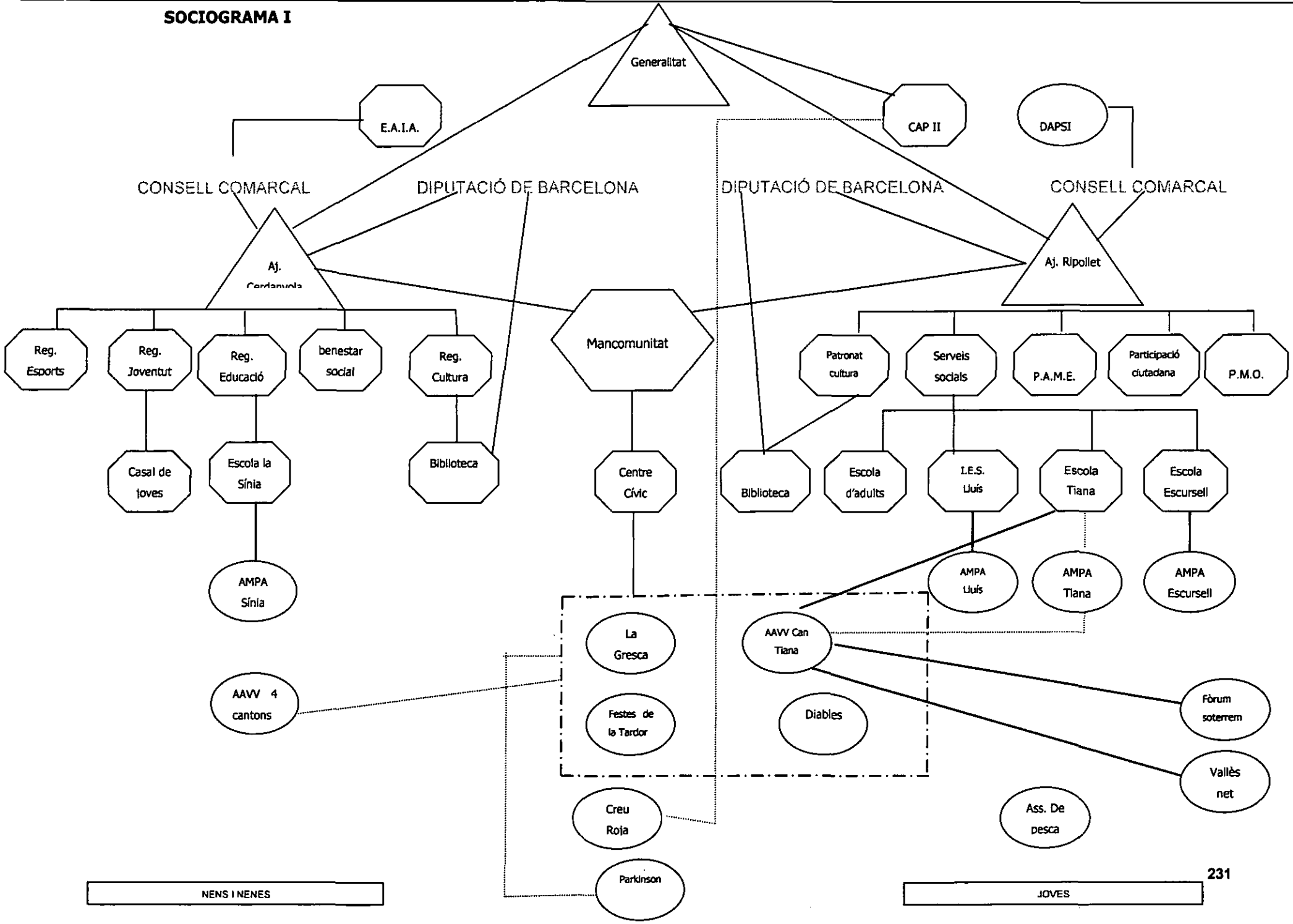
treballen dins l'espai comú del Centre Cívic Mancomunitat, fet que afavoreix l'articulació i coordinació entre elles.

Predomina les entitats que actuen en l'àmbit del municipi de Ripollet, com són: AA.VV. Can Tiana, els Diables de Ripollet, el Fòrum Soterrem l'Autopista, la Plataforma Vallès Net i l'Associació de Pesca. Pel que fa a l'àmbit de Cerdanyola del Vallès destaca l'AA.VV. Quatre Cantons. Les entitats que actuen en l'àmbit mancomunat són la Comissió de Festes de la Tardor, el Centre d'Esplai La Gresca, La Creu Roja i l'Associació de Malalts de Parkinson.

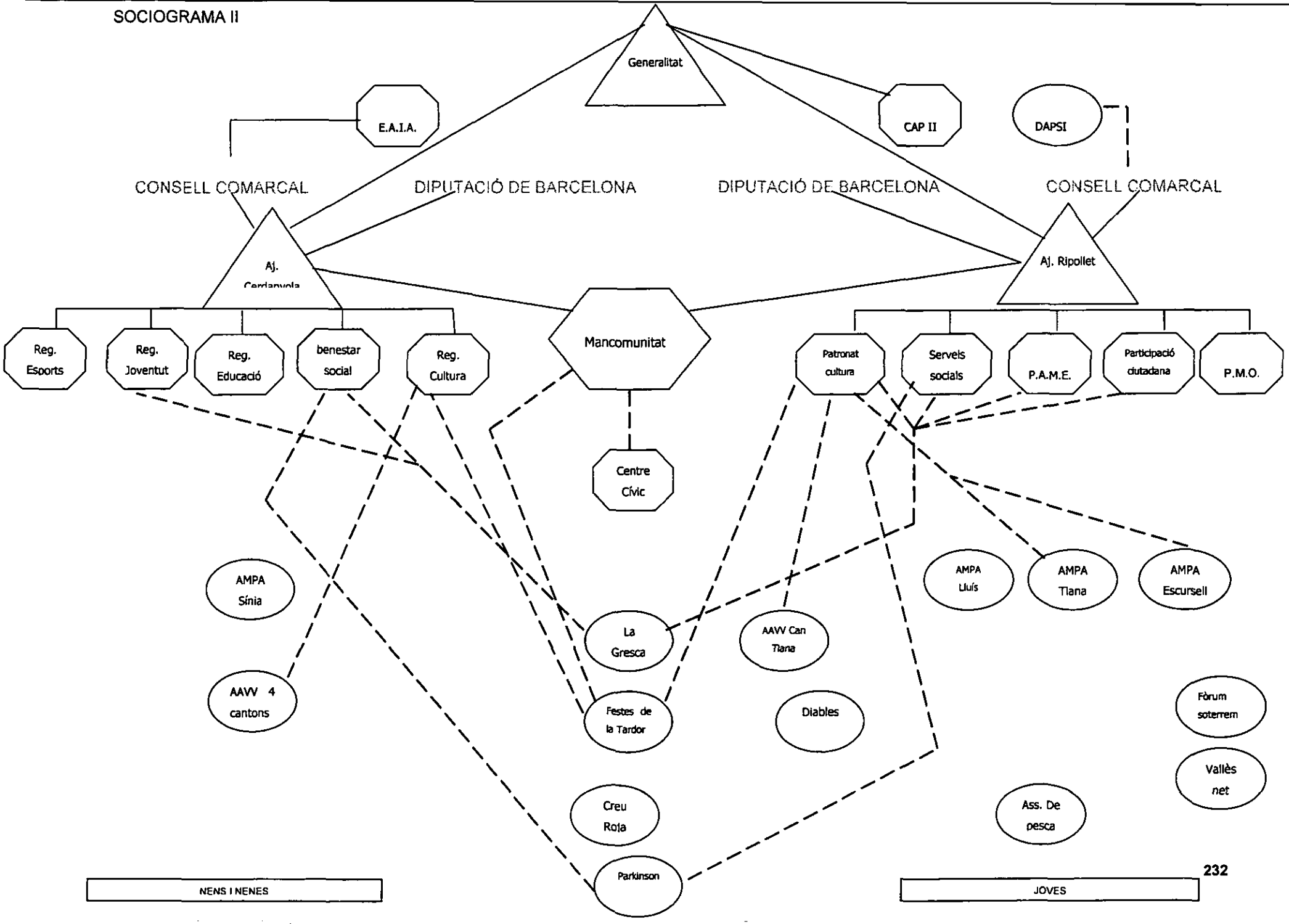
Pel que fa referència a les relacions que les entitats estableixen amb l'administració pública, tal com mostra el sociograma I, s'observa una tendència majoritària a establir-se amb la Mancomunitat i amb l'Ajuntament de Ripollet. D'altra banda, pel que fa a les relacions econòmiques, tal com mostra el sociograma II, no s'observa que hi hagi una divisió tan unilateral, sinó que apareix una doble relació entre les entitats i les dues administracions municipals.

Les entitats del barri tendeixen majoritàriament a establir relacions i sol·licitar la concessió d'ajudes econòmiques, a part de la Mancomunitat de Municipis, a les següents àrees de l'administració local: pel que fa a l'Ajuntament de Cerdanyola, destaca la Regidoria de Joventut, Benestar social i la Regidoria de Cultura; pel que fa a l'Ajuntament de Ripollet, destaca el Patronat Municipal de Cultura i Joventut, Serveis socials, Patronat Municipal d'Esports i Participació ciutadana.

SOCIOGRAMA I

SOCIOGRAMA II

4. Estratègies

En aquest apartat es presenta un conjunt de propostes i estratègies fruit del procés participatiu de d'agnòstic i planificació. Es recullen tant propostes concretes a desenvolupar, com idees, suggeriments i iniciatives realitzables a llarg termini que requereixen d'una major definició.

Les propostes que es recullen en aquest apartat s'estructuren en dos blocs –població infantil i població juvenil- i cada bloc en diversos eixos estratègics –espai, activitats i serveis i participació. Aquestes propostes estan íntimament interelacionades i en molt casos són simultànies, de manera que cal tenir-les en compte de forma conjunta, ja que una mateixa acció pot respondre a interessos de diferents eixos estratègics. A continuació s'hi afegeixen dos apartats més, un dedicat al teixit associatiu del barri i l'altra a l'administració pública.

4.1. Població Infantil

4.1.1. Espai

Els resultats dels diferents instruments d'investigació utilitzats en el procés de diagnòstic participatiu han evidenciat molt reiterativament la manca d'espais adequats per als infants com un dels principals punts febles del barri.

- Habilitar un local digne i amb l'equipament necessari per a la realització de les activitats de l'esplai dirigides als infants.
- Incidir i reivindicar la millora i conservació dels espais verds i lúdics públics del barri.

4.1.2. Activitats i serveis

Esplai de dissabte

L'esplai constitueix una forma alternativa de viure el temps lliure, que a través de la seva acció socioeducativa intenta afavorir el creixement i el desenvolupament dels infants, la construcció d'una democràcia participativa i la lluita contra les desigualtats socials.

L'estratègia a emprendre ha de dirigir-se a la consolidació de l'esplai de dissabte per aprofundir i millorar la seva tasca. En aquest sentit es contempla:

- Augmentar l'oferta de les activitats socioeducatives.

- Millorar la qualitat educativa de les activitats que es realitzen.
- Recolzar la formació dels monitor i monitores com un element clau de millora de la qualitat pedagògica.
- Aconseguir majors nivells de recursos financers, infraestructurals, tècnics i humans.
- Promoure la coordinació de l'esplai amb la resta d'agents socioeducatius que actuen en el barri (escoles, AMPAs, serveis socials, etc.).

Activitats de vacances

L'estiu és un moment idoni per les activitats de lleure com són els casals d'estiu, les colònies i els campaments. Les activitats de vacances són activitats educatives, formatives i lúdiques puntuals però que representen la continuïtat del projecte d'esplai al barri durant tot l'any.

L'estratègia a emprendre s'ha d'encaminar a consolidar i millorar les activitats de vacances que La Gresca ja realitza i a impulsar noves activitats. Aquesta estratègia es concreta en el següents punts:

- Augmentar la franja horària del casal d'estiu.
- Oferir servei d'acollida al casal d'estiu.
- Oferir servei de menjador al casal d'estiu.
- Impulsar les colònies i els campaments com a formes històriques de lleure infantil durant les vacances.
- Dissenyar noves propostes d'activitats com poden ser rutes, camps de treballs, intercanvis, etc.
- Incidir a l'administració per a la concessió de beques de colònies i casals per a la disminució de les desigualtats socials en l'accés al lleure educatiu.

Esplai diari o centre de tarda

Davant la problemàtica detectada de la manca d'activitats i serveis socioeducatius dirigits a la població infantil es proposa impulsar la creació d'un esplai diari o centre de tarda que ofereixi activitats fora de l'horari escolar que complementin la formació reglada dels infants. En termes generales, les principals línies d'actuació per a la dinamització d'aquest espai són:

- Activitats educatives i lúdiques: tallers, ludoteca, activitats d'esplai...
- Biblioteca i reforç escolar
- Servei d'acollida i d'acompanyament a l'escola
- Activitats esportives al Parc Massot

4.1.3. Participació

Per potenciar la participació dels infants a les diverses activitats de La Gresca cal una ferma implicació de tots els agents socioeducatius. En aquest sentit, algunes de les línies estratègiques han d'orientar-se a:

- Millorar la coordinació entre els diferents agents socioeducatius del barri: l'esplai, les escoles, les AMPAs i l'administració local.
- Impulsar la coordinació entre les entitats del barri per crear sinèrgia i fer xarxa.
- Impulsar el treball amb les famílies, iniciant un programa específic.
- Millorar els canals i mecanismes d'informació, comunicació i difusió.

4.2. Població juvenil

4.2.1. espai

La principal problemàtica detectada i la que major èmfasi ha recollit és la manca d'espais apropiats per la població juvenil que cobreixi diferents necessitats i amb vàries funcions. En aquest sentit es detecten deficiències greus en quan a la manca d'espais verds, espais lúdics, espais formatius, espais de lleure i espais de relació i de trobada. Davant aquesta situació, es proposen les següents estratègies d'actuació:

- Habilitar un local per joves adequat per la realització d'activitats.
- Reivindicar la millora i la conservació dels espais verds, lúdics i equipaments esportius existents.

4.2.2. Activitats i serveis

Enfront les problemàtiques detectades de manca de serveis i activitats dirigides a la població infantil ens proposem consolidar com a entitat un marc associatiu de lloc de trobada on els joves puguin establir relacions interpersonals positives obrint-se a altres perspectives i possibilitats. En aquest sentit es proposa la creació d'un Casal de Joves que organitzi activitats i ofereixi serveis tant en l'àmbit formatiu-ocupacional com en l'àmbit lúdic-relacional.

Pel que fa a l'àmbit educatiu, formatiu i ocupacional presentem de forma sumària les línies d'actuació prioritàries a emprendre:

- Activitats formatives no reglades
- Aula d'informàtica i internet
- Biblioteca, aula d'estudi i reforç escolar
- Punt d'informació, acompanyament i assessorament

Pel que fa a l'àmbit educatiu, lúdic i relacional, les actuacions principals a iniciar són:

- Espai de trobada i de relacions
- Tallers i activitats creatives
- Activitats d'oci nocturn no consumista
- Activitats de vacances: ruta, camps de treball, campaments...

4.2.3. Participació

En el marc del Casal Jove, per tal de promoure la participació de la població juvenil es conceben les següents estratègies:

- Fomentar de l'associacionisme juvenil i inserció dels joves en la dinàmica associativa del barri.
- Promoure l'autogestió del Casal Jove per part dels participants.

- Innovar i millorar els canals i mecanismes d'informació, comunicació i difusió dirigits a la població juvenil.

- Impulsar processos de coordinació entre entitats dels barris.

4.3. Teixit associatiu

És en el tercer sector on afloren les necessitats emergents en molts àmbits de la ciutadania, i es caracteritza per un factor de proximitat i immediatesa cap als col·lectius implicats i per la especialització en els diferents i variats àmbits d'actuació. Les entitats del barri presenten una major flexibilitat i agilitat enfront la càrrega burocràtica de l'actuació de l'administració i es mouen per valors i objectius socials compartits. Les associacions són necessàries per democratitzar la societat i per responsabilitzar a la ciutadania dels afers públics.

El teixit associatiu del barri disposa ja d'algunes dècades d'experiència democràtica i és impulsor de valors de solidaritat, font de recursos, d'idees i de projectes que permeten impulsar el dinamisme del barri. És important exercir el dret a la participació de forma col·lectiva, mitjançant les organitzacions autònomes i pròpies de la ciutadania. En aquest sentit, les entitats del barri necessiten reforçar-se i prendre consciència del seu paper per tal d'augmentar la participació ciutadana a través d'elles.

Estratègia cap al teixit associatiu per buscar major coordinació d'esforços i aconseguir efectes multiplicadors:

- Promoure mecanismes i espais de coordinació interinstitucional i de participació ciutadana fent sinèrgia entre les entitats i creant xarxes socials.

- Impulsar nous processos de planificació comunitària per donar continuïtat al present estudi i estendre'l a altres sectors no contemplats en el mateix.

- Unir esforços en les reivindicacions veïnals conjuntes per a la millora de la qualitat de vida del barri.

4.4. Administracions

Respecte a la població infantil i juvenil

El procés de diagnòstic participatiu ha evidenciat un conjunt de deficiències, problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri. Davant d'aquesta situació, l'administració

pública ha d'assumir les seves responsabilitats per tal de millorar la qualitat de vida dels infants i els joves a partir de les seves demandes.

- Impulsar una política de disminució de les desigualtats socials i del risc d'exclusió social.
- Facilitar l'accés als serveis formatius i de temps lliure a la població infantil i juvenil, posant especial èmfasi en els col·lectius més desfavorits.
- Promoure la integració sociocultural i intercultural, activant mecanismes de cohesió social i d'identificació amb el barri.
- Impulsar la idea de Projecte Educatiu de Barri, aglutinant tots els seus agents socials i educatius per treballar per un barri adequat als infants i joves.

Respecte al teixit associatiu

L'administració –i molt especialment l'administració local- i les entitats del barri poden ser complementàries en la dinàmica del barri, ja que estan en el mateix procés de millora de qualitat de vida de les persones i conflueixen en el territori per realitzar les seves activitats, cadascun dins el seu àmbit de competències i d'autonomia. Complementar-se, unir esforços, coincidir en projectes i innovar en la participació ciutadana pot esdevenir la millor manera de dinamitzar el barri.

- Fer una aposta ferma i decidida per l'enfortiment del teixit associatiu, donant suport a les iniciatives socials i respectant el principi de subsidiarietat.
- Formular una política de suport econòmic i infraestructural al associacionisme del barri per garantir una major quantitat de recursos i dotar d'espais adequats.
- Legitimar i reconèixer el sector associatius, i Impulsar i difondre les activitats de les entitats, fent campanyes d'informació i reforçant la seva imatge i la presència social.
- Impulsar la definició conjunta i dialogada entre l'administració i el conjunt d'agents socials i educatius de la política municipal respecte al barri i especialment la població infantil i juvenil.
- Mantenir una relació de confiança de l'administració cap al sector associatiu, respectant els seus principis definidors i la naturalesa de l'associacionisme.

Respecte a La Gresca

En termes generals volem un suport ferm i decidit de les administracions al Centre d'Esplai La Gresca, coma a associació sense afany de lucre que fa de l'educació en el lleure d'infants i joves la seva manera d'apostar per la democràcia participativa i la lluita contra les desigualtats socials.

- Donar suport a l'entitat amb dotacions d'infraestructura dignes adequades a les seves necessitats.

- Establiment de convenis de col·laboració globals i plurianuals que augmenti la dotació de recursos i faciliti els equipaments necessaris i, promoure iniciatives que fomentin la sostenibilitat econòmica de l'entitat.

- Atorgar primacia a l'entitat i al sector associatiu en general, enfront les iniciatives lucratives que fan negoci amb l'educació (servei de menjador, activitats extraescolars, casals d'estiu...).

- Iniciar una política de disminució de les desigualtats socials en l'accés al lleure educatiu (beques, col·laboració serveis socials i altres àrees amb l'esplai).

Estratègia a emprendre envers a les administracions públiques amb una actitud crítica, reivindicativa i propositiva:

- Donar a conèixer el barri, el teixit associatiu, el procés participatiu de diagnòstic i planificació i els projectes resultants.

- Iniciar processos de diàleg, negociació i concertació generant interès pels resultats del procés participatiu de diagnòstic i planificació.

V. ANNEXES

esplai la gresca

Jornada de reflexió i treball

dissabte 15 de juny

de 4 a 7 de la tarda

a l'esplai

un barri per joves i infants

vine a dir-hi la teva!

Què és la Jornada de Reflexió i Treball?

Un espai participatiu de reflexió i debat per a aquelles persones i entitats interessades en la població infantil i juvenil del barri Pont Vell – Tiana.

Per què la Jornada de Reflexió i Treball?

Per definir, des del teixit associatiu, accions i línies estratègiques d'actuació en el marc de la població infantil i juvenil del barri.

Hi haurà servei de guarderia

VINE A DIR-HI LA TEVA!

Centre d'Esplai La Gresca

esplai la gresca

taller diagnòstic participatiu

dissabte 18 de maig

de 4 a 7 de la tarda

a l'esplai

un barri per
joves i infants

VINE A DIR LA TEVA!

Què és el Taller Diagnòstic Participatiu?

Un espai participatiu de reflexió i debat per a aquelles persones i entitats interessades en la població infantil i juvenil del barri Pont Vell – Tiana.

Per què el Taller Diagnòstic Participatiu?

Analitzar les principals problemàtiques i necessitats de la població infantil i juvenil del barri, així com el teixit associatiu per tal d'apuntar algunes línies estratègiques d'actuació.

Hi haurà servei de guarderia

VINE A DIR LA TEVA!

Centre d'Esplai La Gresca

Ntra. sra. dels Àngels, 15 Tel. 93 580 03 11

DIPLOMA DE PARTICIPACIÓ AL CONCURS

DE DIBUIX "AIXÍ VOLEM EL NOSTRE BARRI"

A: .....

C.E.I.P.

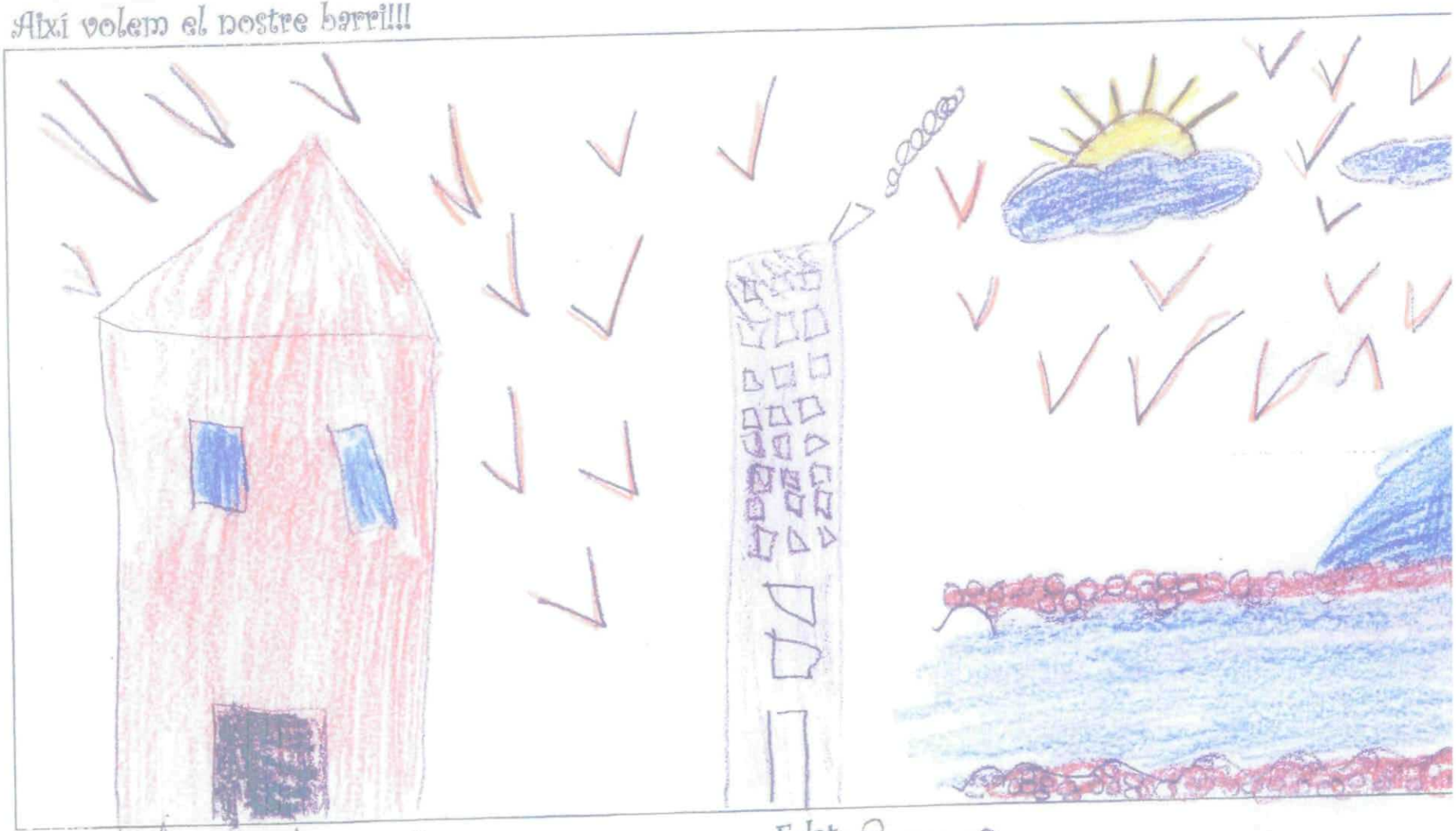
Així volem el nostre barri!!!

Nom: IRIS TELLES

Edat: 5 AÑOS

Així volem el nostre barri!!!

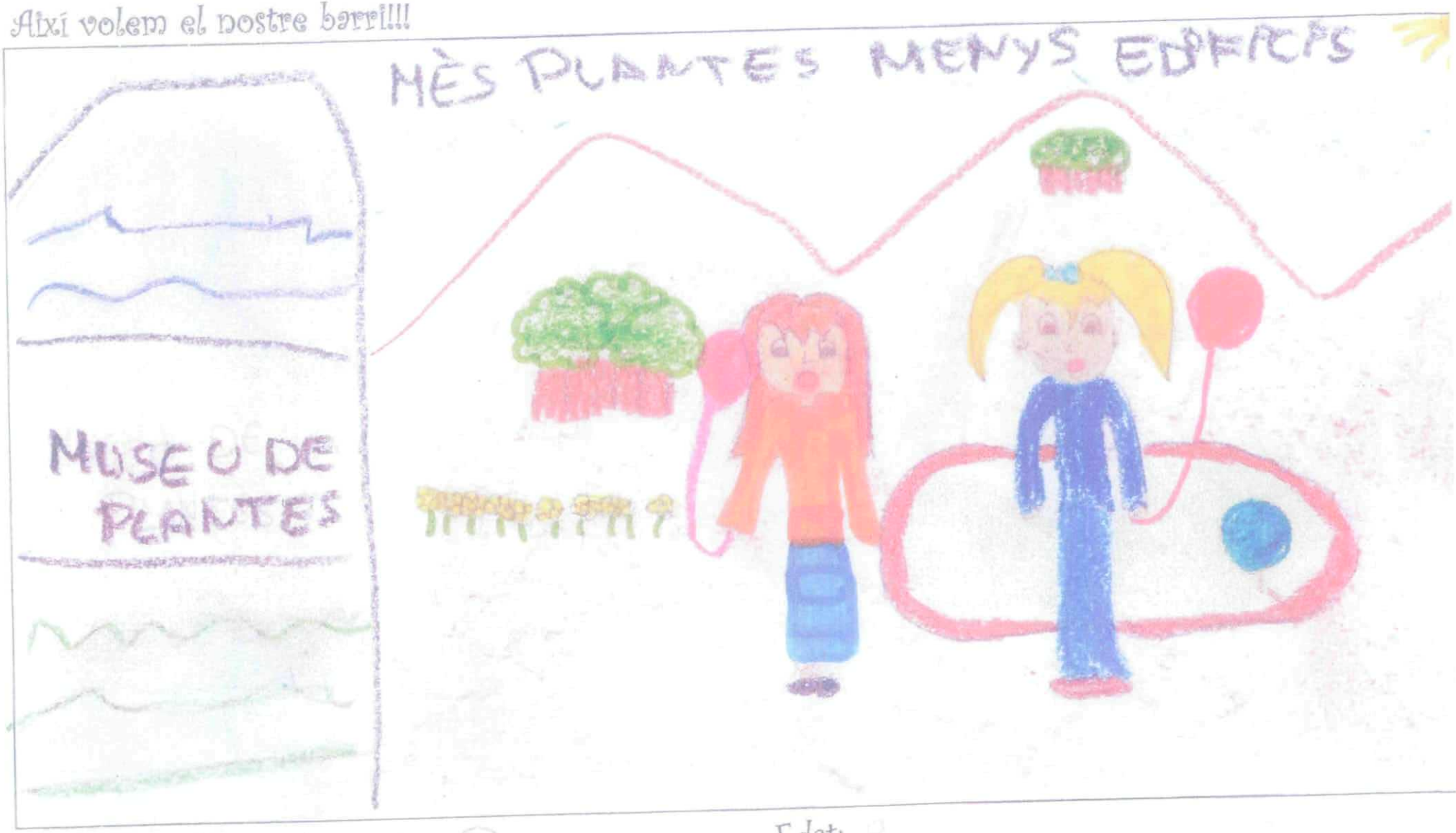

Nom: Melani Mateos Blanco

Edat: 8 anys

| arbre | el poble | | aire | el pis | aire | el mar |

Així volem el nostre barri!!!

Nom: Andrea Aranda Ramos

Edat: 8

Així volem el nostre barri!!!

Nom: Carlos Bermudez

Edat: 11

JOC DE RECONEIXEMENT

Parc Massot

- Hi ha dues pistes d'esports, una de futbol i una altra de bàsquet. N'hi ha, però són velles .
- Hi ha unes grades per descansar quan estem cansats o cansades. Si , pero hi ha cristalls i estan cremades i trencades .
- Hi ha cinc papereres. No, però n'hi ha nou. Hi ha gent que les trenquen.
- Tenim molt d'espai per poder jugar a diferents jocs. Si, però esta brut.
- Si hi volem jugar al vespre, podem fer-ho perquè hi ha faroles que ens donen llum. Si.
- Per jugar a bàsquet hi ha cistelles. Si,però estan velles.
- Hi ha tres fonts per poder beure aigua. No, però n'hi ha dues, encara que hi ha llocs per poder posar-ne més.
- No hi ha bancs on seure i xerrar. No,si que n'hi ha.
- És on ens trobem amb la colla d'amics i amigues per passar una estona. Si, però poc , a l´ estiu quedem i jugem.

Plaça de l'Olivera

- Hi ha dues oliveres. No, n'hi ha una i plena de deixalles.
- Hi ha plantes i flors al voltant de l'olivera. No, però abans n'hi havia .
- Hi ha bancs on poder seure. Si.
- Tenim molt d'espai per poder jugar. No.
- Hi ha tres papereres. No, hi ha dues papereres.
- Hi ha una font. No
- Hi juguem quan hi ha alguna persona adulta que ens hi acompanya. No
- Hi ha faroles que ens il·luminen al vespre. Si.
- Hi podem jugar a pilota amb tota tranquil·litat. No perquè hi ha carretera.
- Els bancs estan pintats de color verd. No.

Parc Maria Regordosa

- Podem jugar amb tranquil·litat i sense preocupar-nos de trobar defecasions d'animals. No, perquè la gent no recull les caques de gos.
- Hi ha suficients gronxadors perquè els més petits hi juguin. No, estan trencats, vells i són perillossos
- El parc està net de tot tipus de deixalla. No perquè sembla un abocador.
- És un espai verd que utilitzem freqüentment. Tot i que s´utilitza està molt brut.
- La gent col·labora en mantenir aquest espai en plenes condicions. No perquè tenim el pipi can i la gent no l'utilitza.
- Hi ha un "pipi can". No s´utilitza.
- Hi ha tres fonts. No, només n'hi ha una.
- El parc és un lloc segur on no has de témer per res. No perquè és perillós. Hi ha gent amb droga.
- Hi ha 10 bancs per poder seure i xerrar. No n'hi ha 26.
- Normalment és un espai que utilitzem sense que ens hagi d'acompanyar cap persona adulta. A vegades

El pati de l'escola Tiana

- És un lloc que el coneixem perquè hi anem cada dia. Si perquè està obert sempre fins i tot els caps de setmana.
- Sabem que els dissabtes i diumenges podem jugar al pati de l'escola, i cada dissabte hi anem a jugar. Si.
- Hem de saltar les tanques per poder-hi entrar perquè la porta és tancada. No. Sempre està oberta tanquen a les 20:00h.
- És més divertit que jugar al parc perquè no hi ha res i ningú que ens pugui molestar. Si perquè a l´escola s'està tranquil i no hi ha droga. Tampoc ens pot molestar ningú.
- Hi ha quatre pistes de futbol i dues de bàsquet. A més, podem jugar a volleyball perquè hi ha una red. Hi ha una pista de bàsquet, una de futbol i no hi ha cap red.
- Està net. Si, perquè el netegen cada dos o tres dies.
- Sempre hi ha d'haver algú que estigui al càrrec nostre. No perquè anem sols a l´escola.

A L'ATENCIÓ DE L'ALCALDE I L'ALCALDESSA DE CERDANYOLA I RIPOLLET

Ens dirigim a les dues alcaldies perquè els hi volem comunicar tot un seguit d'impressions i demandes del barri Pont Vell i Tiana que hem elaborat després d'haver-ne fet un reconeixement i un treball de diagnòstic. Així, després d'haver-les posat en comú entre tots els nens i nenes del grup, n'hem extret les següents conclusions:

- Que no ens agrada jugar als parcs perquè hi ha xeringues, condons, etc.
- Que no ens hi sentim segurs i segures.
- Que s'hi fan fogueres i s'hi llencen vidres d'ampolles.
- Que baixem sols i soles a jugar.

Demanem:

- Que no volem més drogoadictes als parcs on hi anem a jugar.
- Un lloc, un centre de desintoxicació per tothom qui ho necessiti.
- Que no volem l'Ecopark
- Que hi hagi més gronxadors perquè els que hi han no són suficients, estan bruts i trencats.
- Un sistema per a mantenir els parcs nets.
- Que s'utilitzi el pipi can i el sistema de reg.
- Més cartells informatius o més sistemes de control.

Nosaltres també hi col·laborem

- Avisant a la gent quan no faci les coses bé.
- No llençant papers a terra.
- Cuidant els gronxadors.

Entenent que podem fer una tasca conjunta, els hi agraïm la seva atenció.

Nens i nenes de l'Esplai la Gresca.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

GRUP DE JOVES

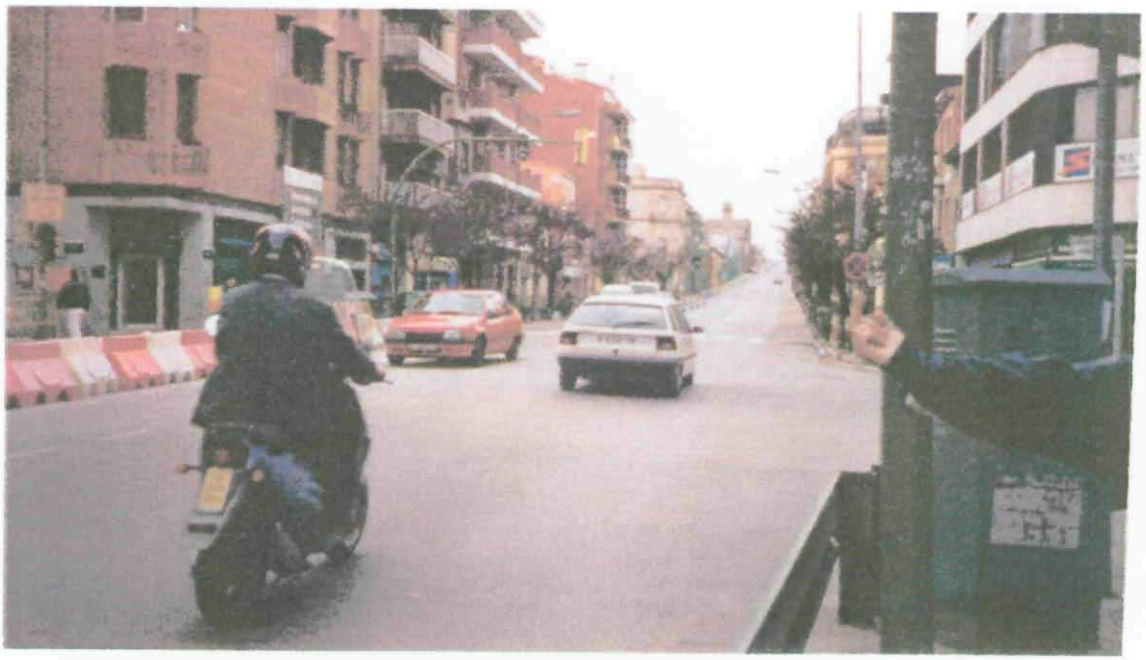
Passarel·la plena de gent amb les parets pintades i brutes.

Entrada a la passarel·la, l'aspecte és deixat i trist.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

GRUP DE JOVES

Vista de la carretera de Barcelona amb l'únic semàfor que és accessible des del centre del barri.

Contenidors d'escombraries bruts i plens a bessar.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

GRUP DE JOVES

Tot està ple de cotxes i els passos per vianants no es respecten.

La Creu Roja mig tancada, ja no hi ha ambulàncies.

REPORTATGE FOTOGRÀFIC

GRUP DE JOVES

L'escola Tiana a la part alta del barri. Té molt bones infrastructures però està lluny del centre.

El barri és un lloc de trobada, gent jugant a una de les poques zones verdes que hi ha, però reconverit el camp de petanca en canxa de voleibol, ja que no n'hi ha cap al barri.

Manifest dels i les Joves del C.E. La Gresca

Ens presentem, som el Grup de joves del C.E. La Gresca, les nostres edats oscil·len entre els 12 i els 15 anys i hem decidit fer un Manifest del Barri Pont Vell – Tiana perquè volem explicar una sèrie de coses que passen al nostre entorn.

En primer lloc, i abans de començar volem dir que ens estimem el nostre barri i que hem volgut fer el manifest perquè no està en les condicions que nosaltres voldríem per una sèrie de qüestions:

1. *Referent als eixos de comunicació:*

- La passarel·la és un desastre, no l'han millorat, sinó que cada cop està pitjor, els murs semblen que no estiguin acabats i la rampa del final no es veu (quan vas caminant no veus ni el final de la rampa ni les escales i pots caure). Els jardins que van dir que farien a baix no existeixen.
- L'autopista molesta als veïns en molts aspectes; per la contaminació, tant de fums com de sorolls, com pel perill que suposa tenir un gran bloc de pisos al costat de la mateixa, amb les terribles conseqüències que un accident podria tenir en tot el bloc d'habitatges.
- El nostre barri està envoltat de carreteres i eixos de comunicació, però per als vehicles, perquè nosaltres, com a vianants podem passar per la Carretera de Barcelona només per dos llocs, tant pels dos semàfors o bé un pas soterrani que a vegades no té llum i està brut, i que la gent amb crosses o cotxets de nen no pot utilitzar perquè només té escales.

2. *Referent a l'aspecte general del Barri:*

- El riu sembla una claveguera, segons els dies canvia de color i fa pudor i els seus voltants estan bruts i plens de brossa.
- En general el barri està brut, els contenidors sovint estan plens i les escombraries s'han de deixar al terra , encara que moltes vegades la culpa la tenim nosaltres.
- Sovint ens trobem xeringues al terra, sobretot a la zona del parc i a la part alta del barri, on estan els tallers, amb el perill que això significa.

3. *Referent a la urbanització del barri:*

- Estan construint pisos per tot el barri i ja no hi ha llocs lliures per a poder estar-se tranquil.
- No hi ha aparcament per als cotxes i els posen por tot arreu, a les boreres, als espais verds...
- No hi ha prou zones verdes al barri, tenim dos parcs a la part de baix del barri, però a la zona de Can Tiana no tenim cap espai verd on poder jugar.

4. *Referent a la Sanitat.*

- La Creu Roja ja no té les ambulàncies i només funciona el practicant. Si tenim una urgència i hem de fer servir una ambulància ens hem d'esperar a que arribin des de Sabadell.
- No tenim més que un metge de capçalera al barri, que no arriba per a tota la gent que ha d'anar al metge al centre de Ripollet, a més no hi ha servei de Pediatria i tots els nens han d'anar, per força , a l'ABS de Ripollet.

5. *Referent a l'educació:*

- Tenim dues escoles, Tiana i Escursell , però totes dues estan allunyades del centre del barri, una a la part de dalt i l'altra a l'altra banda de la passarel·la.

- També tenim un Institut que està al costat de l'Escursell i per tant està allunyat del centre del barri.

6. *Referent a la gent:*

- Com és un barri que no està a cap dels pobles, ni Cerdanyola ni Ripollet, cap dels pobles se'n cuida i per això acaba arribant gent molt "marginal", immigrants sense recursos i que no aconsegueixen trobar-ne al barri. I drogoaddictes que busquen llocs sense vigilància per punxar-se i "material" per a col·locar-se.

7. *Referent a la indústria i els comerços:*

- No hi ha botigues de determinades coses al barri, així que si vols comprar alguna cosa específica has de marxar fora, a Cerdanyola o a Ripollet.
- Al barri tampoc hi ha empreses ni indústries , així que la gent ha de marxar del barri a treballar.

Per totes aquestes raons volem expressar el nostre rebuig a la situació del Barri del Pont Vell – Tiana, perquè ens ESTIMEM EL NOSTRE BARRI i perquè VOLEM QUEDAR-NOS AQUÍ volem que ens solucionin tots aquests problemes, volem:

1. Un lloc on poder-nos reunir, no hi ha cap lloc perquè la gent jove pugui estar tranquil·la.
2. Volem més zones verdes.
3. Volem un barri net.
4. Volem un riu net.
5. Volem que ens soterrin l'autopista - i així ja no farà falta que ens arreglin el desastre de la passarel·la.
6. Que posin més semàfors per travessar la Carretera.
7. Que posin més contenidors d'escombraries , selectius i normals.
8. Que parin de construir pisos al barri.
9. Que facin un ambulatori al barri.
10. Que millorin les boreres i que les facin adaptades perquè la gent amb discapacitats puguin passejar tranquil·lament per tot arreu.
11. Volem que passin més autobusos.
12. Volem una parada de taxis, ara hem d'anar a Cerdanyola o a Ripollet per poder agafar-ne un.

Totes aquestes són les nostres demandes, demandes que hem fet perquè creiem que al nostre barri es poden fer moltes coses i que no hi ha ningú que es preocupi per a fer-les, demandes que fem perquè algú ens escolti i s'encarregui de fer-les, perquè la gent del Barri de Pont Vell som bona gent, que acceptem a tothom, sigui d'on sigui, perquè creiem que entre tots i totes podrem transformar el barri que tant ens estimem en un gran barri.

Gràcies per escoltar-nos.
Grup de Joves del C.E. La Gresca

▸ Juventud

La Generalitat alaba la calidad que muestra el PIJ de Ripollet

La secretaria general de Joventut de la Generalitat de Catalunya, Rosa Maria Pujol, se ha dirigido al alcalde de Ripollet, Juan Parralejo, para felicitarlo por la **"buena calidad del Punto de Información Juvenil (PIJ) de Ripollet"**.

La representante del gobierno autonómico, asimismo, le ha hecho llegar al edil socialista su **"reconocimiento por el esfuerzo que, desde el Ayuntamiento que preside, está realizando para ofrecer a los jóvenes de su municipio un servicio útil y eficaz"**, así como **"una información siempre actualizada y en sintonía con nuestra realidad en cambio constante"**.

Esta valoración es fruto del programa de visitas que la secretaria general del gobierno autonómico ha realizado a todos los Puntos de Información Juvenil miembros de la *Xarxa Catalana d'Informació Juvenil* para obtener un retrato exacto de la realidad de los Pij y, entre otros aspectos, distinguir cuáles son los que tienen el nivel de calidad deseable y cuáles no alcanzan los mínimos indispensables.

En su misiva al alcalde de Ripollet , Rosa Maria Pujol, explica que **"una vez visitado su PIJ, me place comunicarle que ha sido valorado muy positivamente, tanto en lo que hace referencia a su instalación, como al profesional que desarrolla la labor de informador juvenil"**.

Estudio de 'La Gresca'

Por otro lado, el Centro de Esplai 'La Gresca' está realizando un estudio sobre la participación del barrio de Can Tiana-Pont Vell, con el objetivo de recoger la situación del barrio y las necesidades de los más jóvenes.

El objetivo del informe radica en ayudar a la realización de un proyecto de dinamización de la entidad dentro del barrio a partir de las necesidades y recursos disponibles■

L'Esplai La Gresca estudia el barri del Pont Vell per dissenyar noves formes d'intervenció

El Centre d'Esplai La Gresca es troba, després de vuit anys de treball, davant la necessitat de reformular l'actuació de l'esplai al barri per tal d'introduir millores en el seu funcionament i iniciar noves formes de treball.

Segons un comunicat de l'esplai, l'objectiu és ser un agent més de transformació del barri i de millora de la qualitat de vida d'infants i joves. L'actuació aquests anys s'ha centrat a fer-se un lloc a la xarxa associativa, fer-se conèixer i fer conèixer la seva tasca a la població del barri. Ara es volen centrar en el disseny de noves formes d'intervenció per seguir treballant com un dels elements dinamitzadors del barri.

Per elaborar aquest projecte d'intervenció han trobat necessari fer una investigació prèvia que s'està duent a terme entre els mesos de gener i març, amb Tallers Lúdics Participatius, adreçats a infants i joves, i els Tallers de Diagnostic Participatiu per a joves i població adulta.

L'objectiu és que el projecte d'intervenció sigui viable. Per això cal un diagnòstic seriós i sistemàtic que reculli la situació del barri i les necessitats dels infants i joves, i a més que sigui realista.

B

El barri Pont Vell- Can Tiana vist pels nens i joves de La Gresca

El Centre d'Esplai La Gresca està duent a terme l'Estudi del Diagnòstic Participatiu del barri Pont Vell-Can Tiana de Ripollet. L'objectiu d'aquest projecte és que sigui un estudi viable, mitjançant un diagnòstic seriós i sistemàtic que reculli la situació del barri i les necessitats dels infants i joves. També es pretén que sigui un estudi realista en quant a les possibilitats d'aplicació del projecte, d'intervenció i dels recursos disponibles.

Per tal de dur a terme aquest projecte, durant els mesos de gener a març s'estan fent una sèrie de tallers lúdics-participatius, adreçats a infants i joves, i uns tallers de Diagnòstic Participatiu, adreçats a joves i adults.

Aquesta iniciativa del C. E. La Gresca, que ja porta 8 anys treballant a Ripollet, respon a una necessitat de reformular l'actuació de l'esplai al barri, per tal d'introduir millores en el seu funcionament i iniciar noves formes de treball. Així, La Gresca es planteja com a objectiu constituir-se en un element més de dinamització del barri.

Una alternativa al carrer

El barri Pont Vell es troba separat de Ripollet, de qui depèn administrativament, pel riu, l'autopista i una carretera. De Cerdanyola, la població veïna, n'està separada per la carretera nacional. Aquestes barreres han afavorit en els habitants del barri una sensació de llunyania respecte dels nuclis centrals de les dues poblacions, a les quals el barri està mancomunat.

El relatiu aïllament del barri, on predomina gent treballadora amb mitjans econòmics baixos, ha provocat massa sovint que fos un pol d'atracció per a activitats delictives com el comerç o el consum de droga. És en aquest context, al qual s'afegeix la falta d'activitats culturals i d'espais d'oci, que va néixer l'esplai La Gresca l'any 1994.

Va néixer per aportar una alternativa al carrer, a la televisió, a la manca d'activitats adreçades als joves i als infants. La gent de la Gresca no perd les forces i vuit anys després del naixement de l'esplai, després d'haver-se consolidat en el teixit associatiu del barri, emprenen ara una nova etapa en què es volen centrar en noves formes d'intervenció tot continuant treballant per l'educació dels infants i dels joves amb l'esplai de dissabte, les colònies, els casals d'estiu i les ludoteques escolars.

l'entitat
LA GRESCA

Entrevista

Gema, Marta V., Ian, Graci, Marta B., Javi, Raquel, Hèctor, el Punchi i Carme. Tenen entre divuit i trenta anys i són els monitors de l'Esplai La Gresca. Són les persones que dediquen als infants i joves del barri Pont Vell de Ripollet una part del temps que els sobra dels estudis i les feines organitzant activitats educatives, sortides, colònies i tallers. Han contestat les nostres preguntes sobre el barri, l'esplai i la feina que hi fan i aquest és l'extracte de les seves respostes, unes respostes que destil·len afecte pel barri i un fort compromís per la feina que fan.

Per als monitors de La Gresca, l'esplai és un lloc on tothom té veu i on no hi ha jerarquies

Volem el millor per al barri

La Gresca és un esplai força nou, del 1994. Què us va impulsar a crear-lo?

Tots nosaltres formàvem part d'altres esplais de Cerdanyola, de Ripollet i d'altres poblacions. La gent de la Comissió de Festes de la Tardor van veure que al barri li convenia tenir un centre d'esplai, ens ho van proposar i ho vam acceptar; de bon grat, ja que les condicions del barri eren molt dolentes per als infants i els joves, però també amb una mica de por, perquè tots érem molt joves en aquells moments. Va ser un repte, però estem molt contents d'haver-lo acceptat. Ara, almenys, els infants i els joves que volen ens troben els dissabtes a la tarda i no han d'estar-se al carrer com a única alternativa d'oci.

Com és Pont Vell, quins problemes i quins avantatges té?

És un barri molt especial. De problemes, en té molts. Estem situats entre dos pobles, Cerdanyola i Ripollet. De Cerdanyola, ens en separa una carretera nacional, i de Ripollet, un pont, una passarel·la, una autopista, un riu i una variant que fa de cinturó de circumval·lació de Ripollet. Tot això ha fet néixer en la gent del barri la sensació de no pertànyer a cap dels dos pobles i d'estar aïllats. Per això els dos municipis van decidir crear la Mancomunitat de Municipis, que tracta els problemes específics del barri, però tampoc no funciona. D'altra banda, hi ha unes greus mancances de serveis: Pont Vell no té una Àrea Bàsica de Salut, ni servei de joves, ni casal de joves; té un centre cívic que no funciona, hi ha una manca de comunicació amb Cerdanyola i Ripollet, el mercat és molt lluny... Hi ha molts i molts problemes. Aquesta situació de marginalitat institucional ha estat un pol d'atracció per una població d'immigrats –magrebins i gent de l'Àfrica subsahariana– i marginada, tot i que actualment la situació ha millorat una mica. Malgrat tot això, el barri té una cosa molt i molt positiva: la seva gent. Hi ha un gran nombre d'associacions i entitats que treballen per millorar la situació. Tenim dues associacions de veïns, els diables de Ripollet, la Comissió de Festes de la Tardor (que des de fa 22 anys munta aquestes festes perquè no hi havia activitats al barri durant la Festa Major de Ripollet), la Plataforma Vallès Net de Residus, el fòrum Soterrem l'Autopista, la Creu Roja, l'Associació Parkinson-Catalunya i, és clar, l'esplai La Gresca.

Veieu les característiques del barri reflectides en els infants que vénen a l'esplai?

Evidentment. Els nens i les nenes no se senten identificats amb cap dels dos pobles i, al mateix temps, veuen que al barri hi falta de tot. Es mostren molt i molt crítics amb l'actuació dels ajuntaments de Ripollet i Cerdanyola, sobretot el de Ripollet, perquè no treballa prou en la feina de soterrar l'autopista, una cosa que defensa tot el barri i que afecta molts dels nens i nenes.

Se senten marginats, i això ho veiem a l'Estudi diagnòstic participatiu que estem desenvolupant aquests mesos a l'esplai per estudiar quines noves formes d'actuació podem implantar.

A l'hora de preparar activitats o centres d'interès, heu de tenir molt en compte les problemàtiques de les famílies del barri?

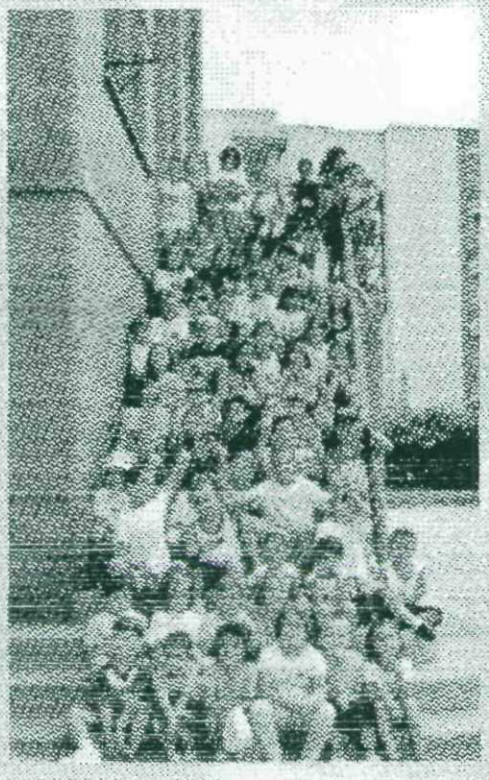
Sí, sempre ens plantegem centres d'interès que puguin modificar d'alguna manera algunes de les tendències que els nens veuen diàriament en el seu entorn immediat. És per això que hem treballat la solidaritat, amb projectes d'intercanvi amb Nicaragua i el Brasil; l'ecologia, amb plantejaments de reciclatge i selecció de residus; la tolerància, amb el coneixement de *diferents realitats socials...; hem treballat molts* i molts temes que volem que serveixin als nostres infants i joves per reflexionar i valorar la seva situació, de privilegi o desavantatge en segons quins casos. Suposo que amb aquests centres d'interès pretenem acostar els infants a l'ideari de l'esplai, a la idea de crear homes i dones tolerants i justos, que respectin les persones i el medi i que valorin d'una manera justa totes les circumstàncies que envolten la seva vida.

Quins valors creieu importants de treballar avui en dia, des d'un esplai, amb els infants?

De tot tipus; desgraciadament, la nostra societat és cada vegada més competitiva i menys tolerant amb les discapacitats, amb la gent que no «arriba als objectius a assolir», que es desmarca de la resta... Desgraciadament, hi ha moviments racistes i xenòfobs, que són un perill constant per als nens i nenes, i evidentment, per als joves del barri... Temes de sanitat, activitats que recordin aspectes de la nostra cultura pròpia... Hi ha moltes coses a millorar i, per tant, hi ha molts temes a tractar. El dia que no n'hi hagi, potser ja no caldrà que hi hagi esplais.

Des dels inicis de La Gresca heu patit força per trobar un lloc definitiu i adient on ubicar el local de l'esplai. Com està ara la situació?

Sí, és un problema molt greu. Actualment som en uns locals municipals d'un centre cívic inoperant, però cada cop se'ns fa més petit. Ara ens plantegem la possibilitat de tenir dues seus, la primera només per als infants i la segona per als joves, però això depèn de si l'ajuntament de Ripollet ens aconsegueix un local a la mateixa zona del barri. Encara no tenim cap resposta oficial sobre aquesta qüestió. Malgrat això, seguim demanant, juntament amb totes les entitats del barri del Pont Vell-Tiana, la creació d'un nou centre cívic en un edifici nou que

respongui totalment a les demandes de tot l'entramat social del barri.

Què us empenya a fer de monitors a La Gresca?

Les ganes de treballar pel barri. Quan arribes a l'esplai, siguis o no del barri, te n'adones que és un barri mancat de totes les coses i que, malgrat això, la gent és terriblement acollidora. De seguida parles del *barri* com si hi haguessis nascut; és realment un barri com els d'abans, on tothom vol ajudar a tothom... I després, quan coneixes els nens i nenes i veus quines són les seves situacions personals, de les seves famílies... acabes agafant afecte per a tot el que significa l'esplai. Veus que la teva feina funciona, que hi ha nens i nenes, i ara ja joves, que esperen el dissabte per passar-s'ho bé, que t'esperen. I malgrat les seves crítiques, t'oblides de tota la feina i de tots els sacrificis que fas, que són molts, per tenir les activitats preparades setmana rere setmana. Pertànyer a La Gresca significa pertànyer, una mica, al barri de Pont Vell i a tota la seva gent.

> «El que demanem per al nostre barri és que se'ns tingui en compte no només quan arriben les eleccions, que millorin el barri de veritat, que se soterri l'autopista, que es netegi el riu, que es pari de construir, que es netegin els carrers, que ens facin zones verdes...»

Quin paper té el voluntariat en el funcionament de l'entitat?

És el més important. No cobrem absolutament res per ser aquí, tots som voluntaris i voluntàries. És més, perdem molt del nostre temps, i en tenir molt poc, perquè tots treballem o estudiem, dediquem moltes hores a preparar activitats, projectes, memòries...

Què significa per vosaltres Nicaragua?

Nicaragua va ser l'inici en la implicació de La Gresca en temes solidaris, malgrat que sempre ens havíem plantejat la solidaritat com a base del nostre ideari. Quan un dels monitors, en Guillem, va marxar a Nicaragua en un projecte de cooperació amb l'ONG Cultures Vives, va començar a treballar en profunditat aquests temes. Durant dos anys vam mantenir un intercanvi cultural molt i molt enriquidor. Nosaltres enviàvem a Nicaragua una visió de la nostra zona i els nens de comunitats d'allà, com San Miguelito, ens enviaven totes les coses que feien: jocs, cançons... Va ser molt i molt enriquidor i tots els nens en van treure uns resultats molt i molt profitosos. L'experiència va ser molt positiva i l'empremta d'aquella estada ha marcat les dinàmiques de l'esplai des d'aquell moment.

En què va consistir el projecte sobre els meninhos da rúa?

Aquest va ser un projecte que es va moure dins del Moviment d'Esplais del Vallès. La idea era conèixer la realitat dels infants i joves que es troben al Brasil en situació d'abandonament al carrer i ser capaços de veure com es treballa en aquells llocs per millorar la seva situació. Va ser també una experiència molt enriquidora, tant per l'esplai, que va enviar una altra monitora, Marta, com per als infants i joves participants en les nostres activitats, que van rebre la visita de monitors i monitores del Brasil que els van explicar la seva feina i els van ensenyar jocs i experiències diferents. Amb aquest tipus d'activitats, el que realment volem i pretenem és que els nostres infants vegin que la seva situació no és la pitjor, que hi ha molta altra gent *que pateix realment* i que si tots treballem conjuntament podrem millorar la situació d'aquests infants que pateixen, tant al Brasil com a casa nostra, on també hi ha molts problemes amagats en una societat consumista com la nostra.

Si poguéssiu demanar qualsevol cosa per al barri i per a l'esplai, què demanaríeu?

El que demanem per al nostre barri és una mica d'interès real per la seva situació per part de la política, que se'ns tingui en compte no només quan arriben les eleccions, que millorin el barri de veritat, que d'una vegada per totes es faci un centre cívic de veritat, que se soterri l'autopista, que es netegi el riu, que es pari de construir, que es netegin els carrers, que ens facin zones verdes... Hi ha tantes coses per demanar que no acabaríem mai... Les coses sempre s'han de millorar i per això volem el millor per al nostre barri.

AE LA GRESCA
C. Nstra. Sra. dels Àngels, 15
08290 Ripollet
Tel.: 93 580 46 11
www.ripollet.com/lagresca

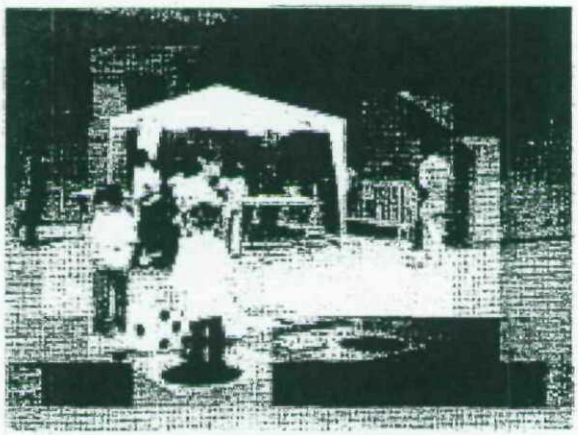

VOX POPULI
QUINA JOVENTUT TAN MACA!!
¡IGUALITO QUE MIS AÑOS MOZOS...
RECOi! CADA COP MÉS JOVES!!
HOMBRE! SEÑOR ALCALDE!
TXSSS...
ESTIMEM EL NOSTRE BARRI
MILLOREM CAN TIANA
C.E. LA GRESCA
Aleix Saló

El 8è aniversari del Centre d'Esplai La Gresca es celebra amb força èxit i participació

La festa va comptar amb la presència dels veïns i veïnes del barri i de l'esplai L'Estel. Les activitats amb més èxit de participació van ser el concurs de dibuix i el taller de foc.

M.G.

El 8è aniversari de la Gresca es va celebrar segons la programació prevista el dissabte 23 de març amb una gran afluència de públic. Als actes van participar persones tant de l'esplai com de fora d'ell i també es va comptar amb la presència del Centre d'Esplai l'Estel. Al matí els nens i nenes van esmorzar al parc Massot i després van jugar al parxís gegant i van fer una petita rifa, entre d'altres jocs. Però les activitats que van tenir més d'èxit van ser les de la tarda. Entre elles, destaca el concurs de dibuix i el taller de foc dels diables de Ripollet, moment en el que es van concentrar més de 200 nens i nenes. Carme Aldana, coordinadora de La Gresca, valora molt positivament tots els actes i la participació de la gent del barri i de Ripollet en general. Un dels moments més esperats va ser el berenar amb el pastis d'aniversari, tot i que no n'hi va haver per tothom perquè va assistir més gent de la prevista. La presentació del Llibre Gegant del Barri Pont Vell va agradar molt als assistents. Aldana afirma que "*estem molt contents de com va anar tot i esperem que es torni a repetir*".

Els nens i nenes van participar en diversos jocs i concursos

Temps de lleure

El centre d'Esplai 'La Gresca' celebra avui el seu vuitè aniversari

L´entitat, amb seu al barri de Tiana-Pont Vell, ha organitzat diversos actes festius

El Centre d'Esplai 'La Gresca' celebrarà avui el seu vuitè aniversari amb diversos actes festius. Les activitats començaran a les 11 del matí amb un esmorzar al Parc Maria Regordosa de Ripollet obert a tot el públic. Durant la resta del matí, fins les 15'30 hores, continuaran les activitats, entre les que destaquen els tallers de xanques i jocs de gegants al Parc Massot, el concurs de dibuix a Can Comes (l'actual seu de la delegació local de Parkinson de Catalunya) i un dinar popular al parc Massot.

A la tarda, l'Esplai la Gresca ha preparat la presentació del Llibre Gegant del Barri Pont Vell-Tiana amb ulls d'infants, que tindrà lloc a les 16 hores a la seu de l'esplai, situat al carrer Nostra Senyora dels Àngels nº 15. A partir de les 16' 30 hores podrem veure una cercavila pels carreres del Barri amb La Gresca Band i els Capgrossos. La resta dels actes es concentraran al parc Massot durant la resta de la tarda. Com a plats forts tenim, el pastís d'aniversari de l'esplai i el taller de foc a càrrec dels Diables de Ripollet. Com a cloenda, es prepararà un sopar pels membres de l'esplai a l'antiga escola Tiana.

L´entitat local ha organitzat un grapat d´activitats que s´iniciaran amb un esmorzar obert a tot al públic, al Parc Maria Regordosa Foto: JJR

L'Esplai 'La Gresca" participa en un projecte de col·laboració amb el Moviment d'Esplais del Vallés relacionat amb la problemàtica dels Meninos da rua al Brasil, establint un intercanvi cultural amb aquest moviment que realitza projectes de cooperació que permetin a ambdós grups valorar i respectar la diferència cultural del nostre món■

Els inicis

El Centre d'esplai La Gresca va néixer el 8 de març de l'any 1994 per una sèrie de casualitats i empes per un grup de joves procedents de diferents esplais de Cerdanyola amb ganes de formar un nou centre. Coneixedors de la realitat del barri del Pont Vell per les relacions personals que mantenien amb alguns dels membres de la Comissió de Festes, en aquest temps han aconseguir fer-se un lloc entre les entitats del barri.

Però l'esplai no només ha treballat al barri, també ha organitzat i gestionat el servei de ludoteques a les escoles públiques de Ripollet des del 1994 fins el 1998, en un conveni amb l'ajuntament de Ripollet. Paral·lelament ha estat realitzant, en col·laboració amb l'ONG Cultures Vives, un intercanvi amb Nicaragua, de la que nens i nenes i monitors i monitores han extret un profit ètic i cooperatiu considerable■

1982-2002

revista de RIPOLLET

Cada divendres 6000 exemplars d'informació local

20 anys d'informació local

Sol·licita'l gratuïtament
(Distribució Gratuïta)

Núm 251 / 28 de març de 2002 / Any XIX
Edita: Associació Ràdio Ripollet

El barri de Can Tiana-Pont Vell vist pels joves de l'Esplai la Gresca

L'autopista molesta als veïns i la passarel·la és un desastre

El barri de Can Tiana-Pont Vell, la visió particular del Centre d'Esplai la Gresca

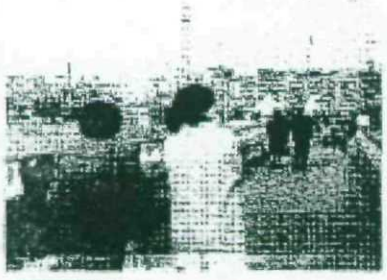
Ens presentem, som el Grup de grans del C.E. La Gresca, les nostres edats oscil·len entre els 12 i els 15 anys i hem decidit fer un Manifest del Barri Pont Vell-Tiana perquè volem explicar una sèrie de coses que passen al nostre entorn.

C.E. La Gresca / Berta Herrera

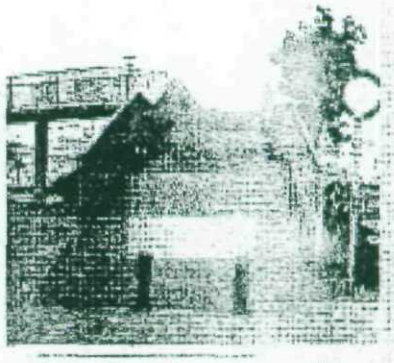
En primer lloc, i abans de començar volem dir que ens estimem el nostre barri i que hem volgut fer el manifest *perquè no està en les condicions que nosaltres voldríem per una sèrie de qüestions:*

Eixos de comunicació

-La **passarel·la** és un desastre, no l'han millorat, sinó que cada cop està pitjor, els murs semblen que no estiguin acabats i la rampa del final no es veu (quan vas caminant no veus el final de la rampa i el de les escales i pots caure) i els jardins que van dir que farien a baix no existeixen.

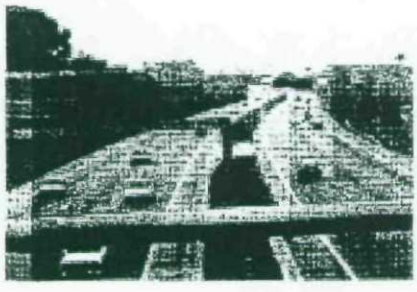

Passarel·la plena de gent amb les parets pintades i brutes

Entrada a la passarel·la, l'aspecte és deixat i trist

-L'**autopista** molesta als veïns en molts aspectes; per la contaminació, tant de fums com de sorolls, com pel perill que suposa tenir un gran bloc de pisos al costat de la mateixa, amb les terribles conseqüències que un accident podria tenir en tot el bloc d'habitatges.

Vista de l'autopista un dissabte a la tarda. Entre setmana està plena de cotxes, els seus voltants estan bruts

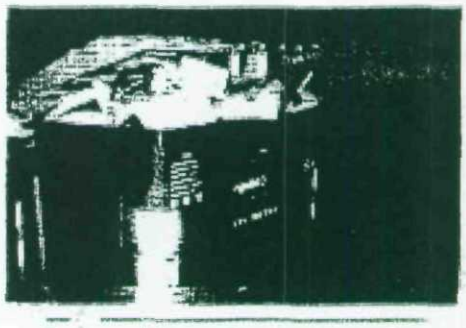
-El nostre barri està envoltat de carreteres i eixos de comunicació, però per als vehicles, perquè nosaltres, com a **vianants** podem passar per la Carretera de Barcelona només per dos llocs, ja que només existeixen o bé dos semàfors o bé *un pas soterrani que a vegades no té llum i està brut, i que* la gent amb crosses o cotxets de nen no pot utilitzar perquè només té escales.

Aspecte general del barri

· El **riu** sembla una claveguera, segons els dies canvia de color i fa pudor i els seus voltants estan bruts i plens de brossa.

· En general el barri està brut, els contenidors sovint estan plens i les **escombraries** s'han de deixar al terra, encara que moltes vegades la culpa la tenim nosaltres.

· Sovint ens trobem **xeringues** al terra, sobretot a la zona del parc i a la part alta del barri, on estan els tallers, amb el perill que això significa.

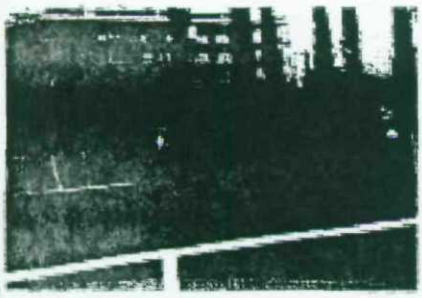

Contenidors d'escombraries bruts i plens a vessar

Manifest dels joves del C.E. La Gresca

Urbanització del barri

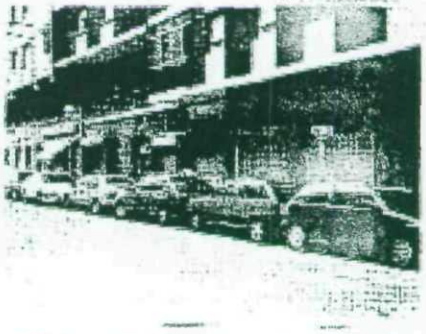

Ja no queda res per construir, aviat no coneixerem el barri

· Estan construint pisos per tot el barri i ja no hi ha llocs lliures per a poder estar-se tranquil.

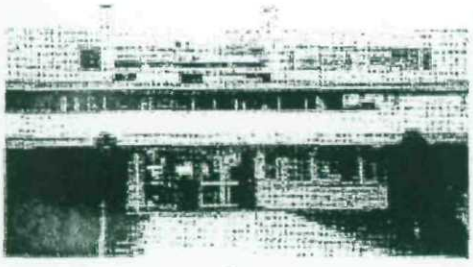
· No hi ha aparcament per als cotxes i els posen per tot arreu, a les voreres, als espais verds...

· No hi ha prou zones verdes al barri, tenim dos parcs a la part de baix del barri, però a la zona de Can Trana no tenim cap espai verd on poder jugar.

Tot està ple de cotxes i els passos per a vianants no es respecten

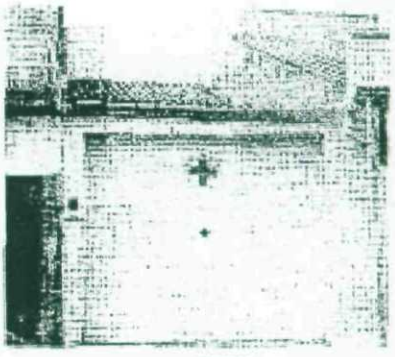
Sanitat

L'ambulatori d'especialistes, que també acull al metge de capçalera del barri. Totalment insuficient

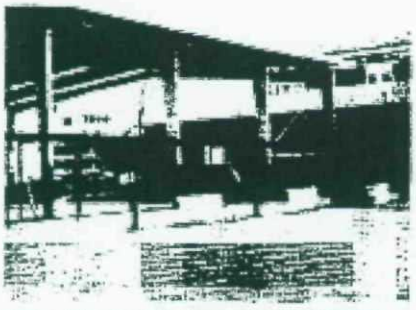
· La Creu Roja ja no té les **ambulàncies** i només funciona el practicant. Si tenim una urgència i hem de fer servir una ambulància ens hem d'esperar a que arribin des de Sabadell.

· No tenim més que un **metge de capçalera** al barri, que no arriba per a tota la gent, que ha d'anar al metge al centre de Ripollet, a *més no hi ha servei de Pediatria i tots els nens han* d'anar, per força, a l'ABS de Ripollet.

La Creu Roja mig tancada, ja no hi ha ambulàncies

Manifest dels Joves del C.E. La Gresca

L'escola Tiana a la part alta del barri. Té molt bones infraestructures però està lluny del centre

Educació

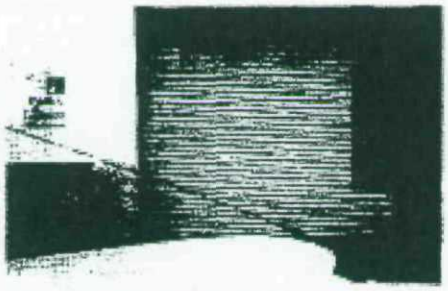
· Tenim dues escoles, Tiana i Escursell , però totes dues estan allunyades del centre del barri, una a la part de dalt i l'altra a l'altra banda de la passarel·la.

· També tenim un Institut que està al costat de l'Escursell i per tant està allunyat del centre del barri.

Indústria i comerços

· No hi ha botigues de determinades coses al barri, així que si vols comprar alguna cosa específica has de marxar fora, o a Cerdanyola o a Ripollet.

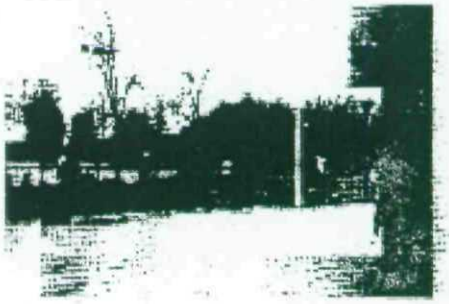
· Al barri tampoc hi ha empreses ni indústries, així que la gent ha de marxar del barri per poder treballar.

No hi ha indústria al barri i la gent ha de sortir a treballar fora. A la foto, un dels pocs tallers que treballen al barri, i que no és un mecànic

Gent

· Com és un barri que no està a cap dels pobles, ni a Cerdanyola ni a Ripollet, cap se'n cuida i per això acaba arribant gent molt "marginal", immigrants sense recursos o, el que és molt pitjor, drogoaddictes que busquen llocs sense vigilància per punxar-se i "material" per a col·locar-se.

El barri és un lloc de trobada, gent jugant a una de les poques zones verdes que hi ha, però reconvertit el camp de petanca en canxa de voleibol, ja que no n'hi ha cap al barri

Per totes aquestes raons volem expressar el nostre rebuig a la situació del Barri del Pont Vell-Tiana, perquè ens ESTIMEM EL NOSTRE BARRI i perquè VOLEM QUEDAR-NOS AQUÍ volem que ens solucionin tots aquests problemes, volem:

1. Un lloc on poder-nos reunir, no hi ha cap lloc perquè la gent jove es pugui estar tranquil·la./ 2. Volem més zones verdes. / 3. Volem un barri net./ 4. Volem un riu net./ 5. Volem que ens soterrin l'autopista - i així ja no farà falta que ens arreglin el desastre de la passarel·la./ 6. Que posin més semàfors per travessar la carretera. / 7. Que posin més contenidors d'escombraries, selectius i normals. / 8. Que parin de construir pisos al barri. / 9. Que facin un ambulatori al barri. / 10. Que millorin les voreres i que les facin adaptades perquè la gent amb discapacitats puguin passejar tranquil·lament per tot arreu. / 11. Volem que passin més autobusos. / 12. Volem una parada de taxis, ara hem d'anar a Cerdanyola o a Ripollet per poder agafar-ne un.

Totes aquestes són les nostres demandes, demandes que hem fet perquè creiem que al nostre barri es poden fer moltes coses i que no hi ha ningú que es preocupi per a fer-les, demandes que fem perquè algú ens escolti i s'encarregui de fer-les, perquè la gent del Barri de Pont Vell som bona gent, que acceptem a tothom, sigui d'on sigui, perquè creiem que entre tots podrem transformar el barri que tant ens estimem en un gran barri.

Gràcies per escoltar-nos.

Grup de Joves del C.E. La Gresca